הארץ

85 אג' יום ד' ט' ניסן תשמ"ז, 8 באפריל 1987 VOL. 68/20656 APRIL 8 1987

הנציג הסובייטי ברוטנס: "מצב היחסים בין ברית־המועצות וישראל איננו מצב נורמלי. השינוי תלוי בהסדר במזה"ת, ואין זה אומר שאינני אופטימי"

פרס נפגש ברומא עם שני נציגים סובייטיים בכירים; אומר: "השיחות רציניות מכדי שאוכל לגלות פרטים"

השיחה התקיימה בחדרו של פרס בבית המלון בו מתכנס האינטרנציונל הסוציאליסטי ● תיתכן פגישה נוספת היום ● פרס פנה לסובייטים במהלך הדיון באינטרנציונל: "לפני שתעשו שלום בינינו לבין הערבים — הבה נעשה שלום בינינו" ● "מה שאנו אומרים בענין היהודים לא נועד להקניט את בריה"מ"

אמש בוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי ברומא: שר החוץ שמעון פרס [illegible] — שני הנציגים הסובייטיים. (תצלום: [illegible])

מאת יואב קרני
שליח "הארץ"

רומא (מיוחד ל"הארץ"). מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס נועד אמש משך כשעה ורבע לשיחה "רצינית, עניינית ונינוחה" עם שני נציגים בכירים של הממשל הסוב־ייטי שהגיעו ממוסקווה. השיחה נערכה בחדרו של פרס בבית המלון בו מתקיימים דיוני האינטרנציונל הסוציאליסטי.

אמש בשעה מאוחרת נראה היה שפרס עתיד לפגוש את השליחים הסובייטיים לפחות עוד פעם במהלך היממה הקרובה. שיחה שניה כזאת צפויה להערך היום אחר הצהריים לאחר דיון פומבי של מליאת האינטרנציונל הסוציאליסטי בנושא המזרח תיכוני.

שני הנציגים הסובייטיים — קארן ברוטנס, איש צמרת המפלגה הקו־מוניסטית הסובייטית, ואלכסנדר זו־טוב "מס' 3" בדרג הבכירות של משרד החוץ הסובייטי — יצאו אמש בשעה מאוחרת מחדרו של פרס שופעי חיוכים והפגינו נינוחות רבה. בפני מצלמות הטלוויזיה הישראלית הסביר הבכיר שבהם, ברוטנס, כי איננו רואה במצב היחסים בין בר־יה"מ לישראל מצב נורמלי וכי השינוי בו תלוי בהסדר במזרח התי־כון, אך "אין זאת אומרת שאינני אופטימי בברוך זה". משנשאל אם חילופי הדברים היו בבחינת מו"מ בין שתי המדינות השיב: "לא, אין זה בדיוק מו"מ, אבל אנחנו מחליפים הערכות ודעות". השר פרס שליווה את שני האישיות הסובייטים אל המעלית בקומת המלון שפע גם הוא חיוכים: "השיחות יותר מדי רציניות מכדי שניתן יהיה לגלות עליהן פרטים בשלב זה".

מברוש בעל היקף

הרושם שהתקבל אמש הוא ששני הנציגים הסובייטיים הגיעו ממוס־קווה כשהם מצויידים במברש בעל היקף ניכר, שאמור כפי הנראה לכלול שורה ארוכה של נושאים התלויים ועומדים בין שתי המדינות: קידום המגעים לקראת אפשרות של כינוסה של ועידת שלום מזרח־תי־

(סוף בעמוד 7)

שולץ: סוריה ובעיית רמת הגולן — חלק בלתי נפרד מתהליך השלום

מרפי: מתרבים הסימנים מצד סוריה על נכונות למשא־ומתן

עוזר שר החוץ האמריקאי משוכנע שסוריה "אינה מתכוונת לצאת למלחמה, ולא תפוצץ הזדמנות להיכנס למשא ומתן" ● שולץ וראש ממשלת ירדן זייד א־ריפאעי הסכימו כי יש לעודד את כניסת סוריה לתהליך השלום ● גם המלך חוסיין רמז בהולנד: הסורים מוכנים לדבר

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ ג'ורג' שולץ הבטיח לראש ממשלת ירדן, זייד א־ריפאעי, לבדוק באינטנסיביות ובעתיד הקרוב את נכונותה של סוריה להכנס לתהליך השלום.

א־ריפאעי, שנפגש אתמול לשיחה עם שולץ, הסביר, לדברי מקורות, כי השתתפותה של סוריה חיונית, ועשויה לקדם במהירות רבה יותר את תהליך השלום. שולץ שאל את א־ריפאעי אם הוא רואה נכונות סורית לכך, ועל כך השיב ראש ממשלת ירדן כי התרשמותו של ירדן היא שסוריה אמנם בשלה עתה להשתתף בתהליך.

דברים אלה באו לידי בטוי מיד לאחר פגישת השניים, כאשר שולץ, בפעם הראשונה זה למעלה משנה, הכליל שוב את סוריה ואת שאלת רמת הגולן כחלק בלתי־נפרד מ־תהליך השלום הכולל במזרח התי־כון.

לדברי מקורות, הגיע א־ריפאעי להבנה עם שולץ בנושא זה, שיהפוך למוקד הדיונים הקרובים במזרח התיכון.

הבדלי גישה

כאשר להועידה בינלאומית, ניכ־רו הבדלי הגישה בין שולץ לא־ריפעי, כאשר האחרון דבק בעמדה המוצהרת ב"תהליך שלום כולל במס־גרת ועידה בינלאומית, שתכלול את כל המעצמות הקבועות במועצת הביטחון", ואילו שולץ חזר על הגירסה הידועה, שלפיה המימשל יבחן באיזו מידה עשויה ועידה בינ־לאומית, בין יתר האמצעים, להוליך למו"מ ישיר בין הצדדים.

(סוף בעמוד 7)

בית המשפט העליון בהחלטה תקדימית: עיתונאי רשאי לא לחשוף מקורותיו

השופט שמגר: יש להכיר בקיומו של חסיון לעיתונאי הכפוף לשיקול־דעתו של ביה"מש ● העיתונאים יפעת נבו מ"הארץ" וציטרין מ"העולם הזה" נדרשו ע"י בית דין משמעתי של עורכי הדין לחשוף את מקורותיהם ומשסירבו נקנסו ועל כך ערערו ● עו"ד מיבי מוזר: עיתונאים לא יוכלו לבצע מלאכתם אם לא תהיה מוגנת זכותם לשמור על מקור האינפורמציה

מאת נבו שרגאי
סופר "הארץ"

בית המשפט העליון הכיר אתמול לראשונה בקיומו של חסיון המתיר לעיתונאי שלא לחשוף את מקורות המידע שלו. יחד עם זאת קבע בית המשפט העליון, כי החסיון כפוף לשיקול־דעתו של בית המשפט.

בתוך כך קיבל בית המשפט העליון ערעור, שהגישו שני עי־תונאים על קנס כספי, אשר הוטל עליהם "בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין", לאחר שסי־רבו לחשוף בפניו מקורות מידע. מדובר ביפעת נבו מ"הארץ" ובבן ציון ציטרין מ"העולם הזה".

בהחלטה תקדימית ועקרונית, קבע נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר: "יש להכיר בקיומו של החסיון המתיר לעי־תונאי שלא לגלות את מקורות המידע שלו. החסיון זה אינו מוחלטי, אלא יחסי, ודינו — הוא כפוף לשיקול־דעתו של בית המשפט, אשר יכול להורות על מתן תשובה לשאלה. הורה בית המשפט כאמור — חייב העד להשיב".

הרקע לפסיקה התקדימית: נסיון של בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, לחייב את שני העיתונאים, נבו וציטרין, לחשוף בפניו את מקורות המידע שלהם. השניים זומנו כעדים בעניינים של שני עורכי־דין, חברי הלשכה, שהובאו לדין בחשד כי הדליפו מידע לשני עיתונאים.

(סוף בעמוד 7)

"בהלת הקניות" מראשית 1987 הגבירה יבוא מזון ב־53% ומוצרי צריכה ב־55%

בחודשים ינואר־מארס גדל כלל היבוא ב־24.5% לעומת אשתקד והסתכם ב־2.7 מיליארד דולר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מגמת העליה ביבוא נמשכת ובש־לושת החודשים הראשונים של '87 גדל סך היבוא ב־24.5 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בחודשים ינואר־מארס '87 הסתכם היבוא נטו של סחורות ב־2.7 מי־ליארד דולר לעומת 2.2 מיליארד דולר, בתקופה המקבילה אשתקד.

היבוא של כלל מוצרי הצריכה עלה בתקופה זו לעומת התקופה המקבילה אשתקד ב־59 אחוזים. יבוא של תשומות לייצור ללא יהלו־מים והדלק עלה ב־30 אחוזים והיבוא של נכסי השקעה עלה ב־39 אחוזים.

ביבוא הדלק נרשמה בשלושת החודשים הראשונים ירידה של 28 אחוזים וביבוא היהלומים הגולמיים עליה של 23 אחוזים.

מנתוני הלשכה המרכזית לסט־טיסטיקה עולה עוד כי בשלושת החודשים הראשונים של '87 נרשם גידול של 8 אחוזים במוצע החו־דשי של היבוא לעומת שלושת החו־דשים האחרונים של '86. תופעה זו מוסברת בעיקר בגידול הניכר שנרשם במגמת היבוא בחודש שעבר. יבוא הסחורות הסתכם במארס '87 ב־1.056 מיליארד דולר. 71 אחוזים מהיבוא הם יבוא תשומות לייצור, כולל יהלומים ודלק, 17 אחוז יבוא נכסי השקעה ו־12 אחוז יבוא מוצרי צריכה.

הם ציינו כי "בהלת הקניות" של הציבור הביאה, בשלושת החודשים הראשונים של '87, גם לגידול של 53 אחוזים ביבוא מוצרי מזון, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ושל 55 אחוזים ביבוא מוצרים לצרי־כה שוטפת כגון: הלבשה, תרופות וכלי בית.

עליה בכל סוגי המוצרים

גורמים כלכליים בירושלים הסבי־רו על סמך הנתונים הללו, כי מגמת העלייה ביבוא, התחזקה בחודשים הראשונים של '87 כמעט בכל סוגי המוצרים בני קיימא: מכוניות נוס־עים ומכשירים חשמליים ביתיים, מקררים, מכונות כביסה, מקלטי וידאו ומכונות כביסה. ברבע הרא־שון של השנה עלה יבוא של מוצרי צריכה בני קיימא ב־5.5 אחוזים לעומת הרבע הקודם.

קוהל להרצוג: אנו לא ניתן לטשטש או להשכיח את השואה

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). הפגישה המרתקת ביותר בסדר היום של הנשיא חיים הרצוג אתמול היתה עם הנס קליין, השר המערב־גרמני לשי־תוף־פעולה כלכלי.

ערב בואו של קוהל לבנה, הכריז קליין, בראיון עתונאי, כי הוא תומך במשלוח־טנקים לערב הסעודית. המ־פגינה, לדבריו, גישה מתונה בסיכ־סוך הישראלי־ערבי. מפלגות ואישים תקפו את קליין בחריפות, הן על עמדתו והן על חוסר הרגישות שלו. הקאנצלר נזף בק־ליין בשיחה אישית בין השניים. קליין עצמו אמר ל"הארץ", כי מדובר בראיון שניתן בדרום־אמריקה לפני עשרה ימים.

בון הפוליטית ציפתה לעימות מביך, שעלול היה להטיל את צילו על הביקור המוצלח, המתגלגל באווירה של התרוממות־רוח. אבל למעשה, התנהלה הפגישה בין השניים על מי־מנוחות, ושני הצד־דים הגדירו אותה כמועילה. קליין הביע בפני הרצוג צער על העיתוי של פירסום הדברים. הרצוג, כצי־פה, נהג בצורה אבירית, לחץ את ידו של קליין בפני צלמים, ובירך אותו בידידות.

ללא קשר לעיתוי הכרזתו של קליין, העמדה שלו ושל מפלגתו (האיחוד הנוצרי־סוציאלי, שהוא הא־גף הבווארי של מפלגת השלטון) בד־בר משלוח נשק לסעודיה לא השת־נתה. כאן לא הועילו גם הנימוקים ודברי הידידות החמים של הרצוג.

"להבטיח עתיד בטוח"

עוד לפני הפגישה עם קליין, נועד הרצוג עם שר החוץ הנס־דיטריך גנשר. שחזר על תמיכת ארצו בוועידה בינלאומית ליישוב הסיכסוך הישראלי־ערבי.

תמיכה נמרצת בוועידה כזאת הביע גם הקאנצלר הלמוט קוהל בסעודת צהריים חגיגית לכבוד הרצוג. "אנו מברכים על כך", אמר הקאנצלר, "שגם בישראל יש תמיכה גוברת והולכת במסגרת בינלאומית לקידום מאמצי השלום".

לאחר התקרית הלא־נעימה עם קליין, עשה הקאנצלר מאמץ מיוחד להפגין ידידות וחום לב כלפי אורחו. בין השאר בא הדבר לביטוי גם בדברי קוהל על העבר הנאצי, שהיו ברורים וחדים יותר מאשר בהזדמנויות קודמות.

הקאנצלר הגדיר את פשעי הנא־צים כלפי היהודים "מעשה ללא תקדים בתולדות האנושות". הוא אמר שהעם הגרמני מודע היטב לפשעי העבר, והבטיח שממשלתו תתנגד לכל נסיון להשכיח או לטשטש אותם. קוהל גם חזר ואמר, שמטרה פוליטית חשובה שלו ושל

(סוף בעמוד 7)

הבנקים יפחיתו השבוע הריבית בעקבות הפחתתה בבנק ישראל

ההורדה באה על רקע האטה צפויה בקצב עליית המחירים ● בנק הפועלים יפחית הריבית ל־2.2% לחודש; רוב הבנקים — ל־2.25%

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל מוריד את ריבית החובה על ההלוואות המוניטריות שהוא מעמיד לרשות הבנקים ב־5 אחוז על בסיס שנתי, החל מיום חמישי הקרוב ה־9 לאפריל '87. המדובר בהורדה הריבית בסך של כארבע עשיריות האחוז לחודש.

על הפחתת הריבית הוחלט בהי־תייעצות של ראשי בנק ישראל עם שר האוצר. נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו דיווח על הפחתת הריבית ליו"ר הוועדה המייעצת של בנק ישראל שלמה לורינץ.

מבנק ישראל נמסר כי הורדת הריבית באה על רקע האטה צפויה בקצב עליית המחירים בתקופה הקרובה. הורדה זו היא בהתאם להודעת הבנק המרכזי לפני כחוד־שיים, שהעלאת הריבית הינה זמנית. ההעלאה האחרונה בריבית בוצעה ב־13 לפברואר '87. המשך התהליך של הפחתת הריבית יישקל בהתאם להתפתחויות המוניטריות ומגמות המחירים במשק.

ד"ר מאיר סוקולר, מרכז התחום המוניטרי במחלקת המחקר בבנק ישראל, אמר אתמול ל"הארץ", כי "אם היינו מורידים את הריבית בשיעור גבוה יותר, יתכן שהאשראי היה מתרחב בצורה בלתי רצויה, לכן הוחלט לבצע את ההפחתה בשלבים. אם התנאים יאפשרו, תיתכן הורדה נוספת של הריבית בעתיד".

הורדה בריבית הזכות

במקביל להורדת הריבית על ההלוואות המוניטריות מוריד בנק ישראל את ריבית הזכות שהוא משלם על הנכסים הנזילים המוחז־קים אצלו ב־3 אחוז על בסיס שנתי. כמו כן מצמצם בנק ישראל את הגרעון המוכר על פקדונות בבנק מ־8 אחוז ל־4 אחוזים. פעולה זו באה להקטין את עודפי הנזילות שנצברו בחודש האחרון בבנקים וזאת במגמה למנוע הרחבה מופרזת באשראי.

להלן שיעורי הריבית החדשים באחוזים על בסיס שנתי להלוואות מוניטריות:

	עד 8 באפר'	מ־9 באפר'
הלוואה רגילה	34	30
הלוואה מיוחדת	37	33
הלוואה לבנק הבודד	40	35

הריבית על הנכסים הנזילים תרד מ־31 אחוזים ל־28 אחוזים על בסיס שנתי.

שר התעשיה מברך

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, אמר אתמול, כי הוא מברך על החלטת בנק ישראל להוריד הריבית וציין, כי דרש הפחתת הריבית לפני זמן רב. יחד עם זאת, ציין כי הפחתה זו, אינה עונה על מלוא הצרכים של הסקטור העיסקי והביע תקווה כי

(סוף בעמוד 7)

קורפו מזהיר את חברת אל־על: נדון בזכויות־טיס לאחרים

— בעקבות השיבושים בטיסות, עקב המחסור בטייסים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

המחסור בטייסים בחברת התעופה "אל על" ממשיך לשבש את לוח הטיסות הסדירות ולפגוע בנוסעים. שר התחבורה, חיים קורפו, פנה אתמול למנכ"ל החברה רפאל הר לב וביקש ממנו הסברים על העיכובים והשיבושים בטיסות החברה שנגרמו בלחץ? בשל המחסור בטייסים. השר הגדיר למנכ"ל החברה, כי אם חברת "אל על" לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה הוא ישקול מסירת זכויות טיס מסויימות לחברות תעופה אחרות. "לא נמתין להתד־רדות. אם החברה לא תוכל למלא את יעודה ניאלץ לבקש שציבור הנוס־עים יוכל לטוס ליעדיו בחברות תעופה אחרות", אמר קורפו.

טיסה מספר 317 ללונדון במטוס מדגם "בואינג" 767 בוטלה שלשום בלילה בשל מחסור בטייסים והנוס־עים נאלצו לצאת ליעדם רק אתמול באיחור של 12 שעות. הנוסעים יצאו אתמול במטוס מדגם 707, אשר לא יכול לשאת את כל מספר הנוסעים שנירשמו. חלק מנוסעים הועלו על טיסה אחרת.

בטיסה חוזרת מלונדון שאמורה היתה להתבצע במטוס שטיסתו בוטלה ולהגיע לאחר חצות לישר־אל אמורים היו להגיע ארצה כ־220 נוסעים אשר נאלצו להיות משוכנים בבתי מלון על חשבון החברה. מתברר כי הקצין הראשון, שהיה אמור להשתתף בטיסה ללונ־דון, שובץ לטיסה אחרת למדריד

(סוף בעמוד 7)

שוק ההון

נמשך הביקוש לקרנות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הביקושים הגדולים לקרנות הנ־אמנות נמשכו גם אתמול. ומתחילת השבוע צברו קרנות הנאמנות בי־קוש כולל של למעלה מ־30 מיליון דולר. בלית ברירה נאלצים מנהלי הקרנות לבצע עיסקות רכישה של מניות מחוץ לבורסה. שוק המניות המשיך לעלות אתמול בצורה סלק־טיבית. בבורסה סבורים כי הודעת בנק ישראל על הורדת הריבית בשיעור של 0.4 אחוזים לחודש עשויה לתת לשוק תנופה נוספת כלפי מעלה. מחזור המסחר במניות תעשיות הסתכם ב־22 מיליון שקל.

ערך את העמוד: ברוך שטרא

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ציונה תג'ר, ציירת.
על: זיוף ציוריה בידי בני־ משפחת נוב־אבוב... פיית נבלי־אבבית
(עמ' 12)

★

במשפט דמיאניוק: "אני משוכנע בהיסטוריון של השואה: מיסמך טרוניקי אמיתי ואותנטי". העיד פרופ' שפלר (עמ' 3)

★

עמוס עוז וא.ב. יהושע — הנקראים ביותר בת"כון (עמ' 3)

★

רייגן: אם יהיה צורך, נהרוס בין השגרירות שלנו במוסקווה כדי לנקותו מ"מתקני־צ'ינות (עמ' 5)

★

חבר מועצת עת"א חיים טסה: "כשהוברר שמבחינה חוקית לא ניתן למנוע מגורי ערבים בשכונת התקווה — התארגנו תושבים למרר להם את החיים" (עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בהיר עד מעונן חלקית עם עליה קלה בטמפרטורות.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 23—9.
● תל־אביב: 23—12.
● חיפה: 24—11.
● באר־שבע: 28—12.
הגולן 23—9, צפת 21—8, טבריה 28—11, עפולה 28—7, שומרון 25—10, נתב"ג 26—10, עזה 22—12, אילת 31—17.

תוצאות הלוטו

בהגרלת הלוטו אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 4, 10, 22, 34, 37, 40. המספר הנוסף: 16.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6039	−0.0010
נוסעים	1.9064	−0.0012
שחור	1.5900	−

שער הסל

יציג	1.6791	−0.0001

בגליון זה 16 עמודים

מבצע טרי לפסח

הכט
בית ממכר לבשר ודברים טובים
Meats and other treats
HECHT

מבצע טרי לפסח

מחיר מגרה לשוק טלה

23 ש"ח לק"ג - במקום 33 ש"ח

מחירי עגל מתעגלים למטה
25.90 ש"ח לק"ג
- במקום 30 ש"ח

מי אמר שסטייק בקר יקר?
26 ש"ח לק"ג
- במקום 30 ש"ח

גם לדגים יש מה להגיד:

אסדו עגל טרי עלא־גאוצ'וס
12.90 ש"ח לק"ג
- במקום 15 ש"ח

וכמה הפסטרמה?
22 ש"ח לק"ג
- במקום 27 ש"ח

הכט - אצלנו גסטרונומיה היא תרבות
מרכז מסחרי כפר שמריהו. טל. 052-78631
שעות פתיחה: בימים ב', ג', ד', ה' - פתוח רצוף 08.00-19.00. ביום א' - 08.00-13.00, ביום ו' - 08.00-14.00
ביום א' 12.4 פתוח רצוף 08.00-19.00

صكنا من الاصل

صكنا من الأهل

ראיתי שמעתי

הסאגה המשפחתית של רודולף פון תאדן

היום נפתח במכון ואן ליר בירושלים עיונות בין היסטוריונים וסוציולוגים גרמנים וישראלים על היבטים של ההיסטוריה הגרמנית. הכינוס נערך מטעם הקתדרה לחקר ההיסטוריה הגרמנית על שם קבנר של האוניברסיטה העברית ומכון ואן ליר.

המשתתף שעורר את העניין הרב ביותר הוא פרופ' רודולף פון תאדן, בן לאחת המשפחות המפורסמות והאצילות ביותר בגרמניה. המשפחה הולידה במשך הדורות האחרונים בנים שהיו שותפים לכל אירוע דראמטי שהתרחש בגרמניה — ומכל צדי המתרס. אחד מבניה הוא אדולף פון תאדן, שהיה מייסדה ומנהיגה הידוע לשמצה של המפלגה הניאו־נאצית, האנ־פ־דה. פון תאדן אחר הוא יו"ר המועצה האוונגלית של גרמניה, ונחשב לאחד ממנהיגיהם הוותיקים של הנוצרים הפרוטסטנטים שם. שרים פון תאדן היה כותב הרו"ח היומי של היטלר. פון תאדן נוסף היה פקיד בכיר במשרד החוץ הגרמני והוזכר רבות במשפט אייכמן. הוא נחשב גם לשותפו של אייכמן בהסכמת השמדתם של היהודים.

למשפחה מסורת במשרד החוץ הגרמני ואחד מבניה כיהן כשגריר גרמניה בוואשינגטון. אמו של ההיסטוריון פון תאדן היתה אליזבת פון תאדן, שניהלה בעת עליית הנאצים לשלטון בית ספר יוקרתי לנערות ליד היידלברג. היא היתה שותפה למרד הגנרלים שנערך נגד היטלר ב־1944 והוצאה בשל כך להורג בעינויים.

בנים אחרים למשפחת פון תאדן משמשים כיום כחוקרים, בהם היסטוריונים אחרים. המפורסם שבהם הוא רודולף פון תאדן.

מיטלמן — התפטרות מאוחרת

איש העסקים יצחק מיטלמן, שהוא גם המנכ"ל ובעל השליטה בחברת השמנים יצהר, התפטר ממועצת המנהלים הקודמת של בנק לאומי, בה כיהן כחבר. כזכור, סירב תחילה מיטלמן להתפטר מדירקטוריון הבנק בעקבות גילויי פרשת ארנסט יפת, והתנה זאת בכך שכל חברי הדירקטוריון יתפטרו יחד עמו.

הצורך להתפטר מדירקטוריון הבנק בא למיטלמן בעיתוי לא מוצלח: זמן לא רב לאחר שהועלו נגדו חשדות בדבר העלמת הכנסות, סיום תפקידו כנציג ציבור בבית הדין הארצי לעבודה וגילוי "הארץ" שהוא כלל אינו אזרח ישראלי.

השבוע, חודשים לאחר שמונה דירקטוריון הקודם של בנק לאומי התפטר הדירקטוריון הרע, בראשותו של ד"ר מאיר תת הזל לפעול, הגיע גם מיטלמן למסקנה שאין מנוס מהצעד הלא נעים, התפטר מהדירקטוריון.

אריה לביא

נציגים פולניים יבואו לכינוס בארץ

עוד לא גווע הדי כינוס הפולנים, והנה עומדים להתכנס גם יוצאי פולין לקונגרס משלהם שייפתח ב־5 במאי, הקונגרס העולמי החמישי של יהודי פולין. נודע שמשלחת בת שישה חברים, ובראשם חבר הפרלמנט הפולני שמעון שורי רמי, תגיע מפולין להשתתף בו. הקונגרס מתכנס הפעם לציון אלף שנה ליהדות פולין, וישתתפו בו מאות נציגים מ־15 מדינות באירופה, דרום אמריקה, ארה"ב ואוסטרליה. בקונגרס, שיתקיים בהיכל התרבות בתל אביב ויימשך שלושה ימים, ייערך סימפוזיון בנושא "יהודי פולין — חייהם ויצירתם" ופאנל על הנושא "תרומת יהודי פולין לתרבות ולספרות העם היהודי".

ישתתפו הסטוריונים וחוקרים מהאוניברסיטאות בארץ וראש הקתדרה לתולדות יהודי פולין בוארשה, יאז'י טומשבסקי.

גבאי רוצה בקלוגמן כיורשו

מנכ"ל משרד המשפטים מאיר גבאי עומד לפרוש בסוף חודש זה, לאחר 11 שנים שבהן כיהן בתפקידו, בעקבות מינויו למשרת יו"ר הרשות לניירות ערך. גבאי תומך במינויו של עו"ד חיים קלוגמן (ממונה בכיר על חקיקה ויועץ לשר המשפטים) כממלא מקומו במשרת מנכ"ל משרד המשפטים. גם בכירים אחרים במשרד המשפטים תומכים בבחירתו של קלוגמן, אולם שר המשפטים אברהם שריר עדיין רואה בעו"ד אברהם בייה, איש הליברלים, מועמד עדיף למשרת המנכ"ל.

ג.אורס

חילופי גברי ברשות השידור

"חילופי גברי" בתפקיד דוברות ברשות השידור, אם אפשר להגדיר כך חילופים נשיים בין הדוברת הנוכחית ירדנה הראל למחליפתה שרי צימרמן. באחרונה עבדה צימרמן בכנסת, כעוזרת מקצועית ליו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת אורה נמיר.

הראל עושה בימים אלה סיורים מוזרים במפעלים בעלי שירותי רווחה מפותחים, לקראת תפקידה החדש כראש מחלקת רווחה לעובדים ברשות השידור. תפקיד מסוג זה היה קיים בעבר ברשות, והבעיות הנצחיות ביחסי העבודה ברשות גרמו להחזרתו.

לילי גליל

ראש עיריית תל אביב שלמה להט ורעייתו זיוה (משמאל) היו אורחי הצגת הבכורה של "המלך ואני" בבית דני בשכונת התקווה, בכיכובם של רבקה רז (מימין) ויוסי גרבר. מסיבה נערכה אחרי ההצגה ב"שיפודי התקווה" במרכז מסובים, באירוחו של בעל המקום, שהוא עצמו תושב השכונה. הפרוייקט המשותף לתיאטרון הקאמרי ולעיריית תל אביב משתף בהצגה גם כמאה תושבי שכונת התקווה.

בעריכת עירית רוזנבלום

מסורב־העליה סלפאק ורעייתו מפגינים בלב מוסקווה

"תנו לנו לצאת אל ילדינו ונכדינו", נאמר בכרזות באנגלית ורוסית, שנשאו על גופם ולאדימיר סלפאק ואשתו מאריה. השוטרים רעב. בעת שהפגינו אתמול במוסקווה, במחאה על סירוב השלטונות להתיר את הגירתם. הזוג הורחק על ידי כ־15 סוכנים של הק.ג.ב. בלי אלימות, מבניין הסובייט העליון. בעבור כחצי שעה, המשיך סלפאק ואשתו, ו־6 ידידים שנלוו אליהם, את הפגנתם. לדברי סלפאק, בשיחה עם שמואל בן־צבי, מנהל מחלקת ההסברה של המועצה הציבורית בתל־אביב, הם הפסיקו את הפגנתם בגלל הקור העז. אך ירושה היום. המפגינים, וכן כתבי החוץ שכיסו את האירוע, צולמו על־ידי סוכני הק.ג.ב. כדי להפריע למפגינים, עבר הלוך ושוב שתי משאיות־ואמבולנס ברחוב. ואחריהן רכב לסילוק שלג.

בקשתו של סלפאק (58), שהיה חבר בוועדה המוסקווהית למעקב אחר הסכמי הלסינקי, לעלות לישראל ולהצטרף אל בנו, נענתה בסירוב בנימוק כי הוא יודע סודות מדינה. יחד עם אשתו החליט לצום עד ל־13 באפריל, יום השנה ה־17 להגשת בקשתו הראשונה לעלות ארצה. סלפאק נעצר ב־1978 בעוון חוליגניות, משום שתלה כרזה על מרפסת ביתו, ובה הדרישה לעלות לישראל. הוא נידון לחמש שנות גלות בסיביר. (תצלום: איפי)

מקורבי שמיר: פעילות פרס בחו"ל מדאיגה אך אין ערך להתחייבויותיו

"במצב כיום בממשלה אין אפשרות להגיע להכרעה בעניין הוועידה הבינלאומית; אם פרס רוצה להעלות הנושא הוא יכול לעשות זאת, אך עד לקבלת החלטה שכזו אין מקום לעשות כל פעולה" ● "אם אנקוט אמצעים חריגים הממשלה תתפרק ונצטרך ללכת בלי שום הצדקה לבחירות"

מאת עקיבא אלדר, אילן שחורי וחיים [illegible] מסופרי "הארץ"

עם שובו של מבלארמקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס מאירופה, יקיים עמו ראש הממשלה יצחק שמיר דיון על המחלוקת ביניהם בנושא הוועידה הבינלאומית.

מקורבי שמיר אמרו השבוע כי רוה"מ מודאג ביותר נוכח הפעילות הבינלאומית הרבה סביב יוזמה זו. הוא חזר והדגיש כי אין כל ערך להתחייבויות שמשמיע פרס בשיחות שהוא מקיים באירופה בנושא הוועידה.

בקרב גורמים בליכוד, דיברו בימים האחרונים על אפשרות כי שמיר יפעיל כלפי פרס את חוק יסוד הממשלה, ויפטר אותו מהממשלה בטענה כי הוא פועל נגד מגמותיה של הממשלה, ובניגוד לעמדתו של העומד בראשה.

נודע כי אפשרות זו נשקלה כבר לפני מספר שבועות סביב המשבר בנושא הוועידה הבינלאומית, וכוונת העומדים מאחוריה להביא לפיטוריו של פרס. שרי מפלגת העבודה, שלא יוכלו להמשיך ולשבת בממשלה שמנהיגם פוטר ממנה, יפרשו אף הם, ושמיר יעמוד למעשה בראש ממשלת הליכוד.

לטענת אותם גורמים, אין למפלגת העבודה כיום רוב בכנסת להקדמת הבחירות, ואפילו אם תיפול הממשלה בהצבעת אי־אמון, שמיר יוכל להמשיך ולתפקד כראש ממשלת־מעבר זמן ניכר עד קיומן של הבחירות.

עוד נודע כי בקרב אישים בליכוד קיימת הערכה כי מוטב לליכוד [illegible] הבחירות, על רקע הוועידה הבינלאומית [illegible] פעילותו של שמעון פרס. אותם אישים גורסים כי הזמן משחק כיום לרעת הליכוד, ויתכן כי בעתיד יסכים חוסיים מלך ירדן למהלך מדיני כלשהו, פרס יבצע זאת, יביא לפירוקה של הממשלה, ואז הליכוד יהיה במצב נחות.

שמיר: "אפשרות שהוועידה הבינ"ל לא תבוא לעולם"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי במצב הקיים כיום בממשלה, אין אפשרות להגיע להכרעה בעניין הוועידה הבינלאומית.

"אין בכוונתי להעלות את הנושא בממשלה. אם שמעון פרס רוצה בהעלאת הנושא לדיון בממשלה — הוא יכול לעשות זאת. בכל מקרה, עד לקבלת החלטה שכזו, אין מקום לעשות כל פעולה בנושא".

שמיר דיבר עם עיתונאים במהלך סיור שקיים בתל־אביב. הוא הוסיף כי יש הפרזה בכריכת הוויכוח בעניין הוועידה הבינלאומית לנסיעתו של פרס לספרד, משום שספרד איננה מהווה גורם בוועידה שכזאת, היא לא תשתתף בה, ואין זה תלוי בה. הוא הדגיש כי עיקר ביקורו של פרס בספרד נוגע לתחומים של סחר, תרבות וכו'.

ראש הממשלה כינה את הרעיון לכנס ועידה בינלאומית "תגובתית, סבכייסית", מלפני 10 שנים, שערבים רוצים בה משום שהיא משרתת את האינטרסים שלהם. הוא הוסיף כי מועידה בינ"ל שכזו לא תצמח לישראל כל טובה, ודאי שלא שלום. "בוועידה שכזאת אין לצפות לשום תוצאות מצד מדינה ערבית כלשהי, אלא רק התחפרות בעמדות קיצוניות. המצב לאחר ועידה שכזאת יהיה רק חמור יותר", אמר.

כאשר להצהרתו כרם באתר של פרס לספרד, לפיה הוא מאחל לפרס כישלון, אמר רוה"מ כי אין הוא מאחל לפרס הצלחה בנושא הוועידה הבינלאומית, שכן אין הוא רוצה שהרעיון יקרום עור וגידים.

עוד אמר שמיר כי אינו יכול למנוע את חילוקי הדעות בכוח. "הממשלה מורכבת משני שותפים, ואם אנקוט אמצעים חריגים — הממשלה תתפרק ונצטרך ללכת, בלי שום הצדקה, לבחירות".

"אנו לא זקוקים לכך", אמר ראש הממשלה. "יש כמובן גם אפשרות שהוועידה הבינלאומית לא תבוא לעולם, ואז — למה ללכת לבחירות כיום?" ...

שר החוץ הבלגי, ליאו טינדמנס, המשמש יו"ר תורן של מועצת שרי השוק, שיבוא בחודש הבא לשיחות באזור, שוחח לפני מספר ימים עם מזכיר האו"ם, פרז דה קויאר, בנושא הוועידה הבינ"ל, והציג לו רשמית את רעיון "הנאמנות על השטחים". לדבריו, עם פתיחת הדיונים על הוועידה הבינלאומית, יש להעביר את השטחים המוחזקים לנאמנות בינלאומית, עד שיוכרע גורלם.

מזכ"ל האו"ם השיב כי לדעתו אין הרעיון מעשי. השר הבלגי יקיים שיחות בנושא הוועידה הבינ"ל בירושלים, רבת־עמון וקהיר. דה קויאר עצמו שוקל ביקור באזור, ופועל באחרונה רבות בנושא הוועידה.

העיתון "אל קבאס" המופיע בכווית, פירסם בתוך כך ידיעה המסתמכת על מקור ירדני בכיר, לפיה המלך חוסיין אינו תובע עוד מאש"ף להכיר בהחלטת מועצת הביטחון 242.

ללכת לבחירות כיום?" ...

זייד אדיפטאי בארה"ב

ראש ממשלת ירדן, זייד א־ריפאעי, פתח אתמול בשיחות בוואשינגטון, במאמץ להכשיר את ביקורו של המלך חוסיין בארה"ב. "לדיונים על הוועידה הבינלאומית. בעקבות שיחות אלה תחליט ארה"ב אם יש מקום להעלות את דרג התיאום באזור".

אות ידיד ירושלים הוענק למו"ל הגרמני ריינרד מוהן

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

ראש עיריית ירושלים טדי קולק העניק אתמול את אות ידיד ירושלים למו"ל הגרמני ריינרד מוהן, שבבעלותו חברת המו"לות מהגדולות בעולם. מוהן משתתף ביריד ירושלים [illegible] ציין את עזרת הענקת האות למו"ל [illegible] הנשיא הרצוג בגרמניה. מוהן אמר בדברי תשובתו שלפי הכרתו את ישראל, הרי שהמשאבים האנושיים של הארץ הזאת מבטאים לה עתיד טוב".

קרן ברטלסמן מארגנת יחד עם מכון אספן והיריד את הפורום העוסק בענייני תרבות [illegible] מו"לים ומתרגמים [illegible] בישיבה הראשונה [illegible] חתן פרס ירושלים, הסופר הדרום אפריקאי ג'ון קוטזי, מו"לים ועורכים מארה"ב ואנגליה וכן משתתפים מישראל, שדנו בעתיד המו"לות דרך גבולות הלשון.

אתמול אחרי הצהריים נפתח היריד, שבבקרים מיועד לפגישות [illegible] מו"לים לקהל, אך ביום הראשון לא היתה היענות רבה של הקהל [illegible] מבקרים [illegible] היריד [illegible] גם בשעות הבוקר.

שיחת היום / ירחו טל

עם: ציונה תג'ר, ציירת

על: זיוף ציוריה בידי כנופיה של נוכלי אמנות

גנב נשאר גנב גם אם הוא מתמחה בעבודות־אמנות

לא מתמיא לך שמכלל אמני ישראל בחרו זייפני הציורים דווקא בעבודותייך ובעבודות של עוד מספר קטן של אמנים כיעד לזיוף?

זה אולי עושה פרסומת לעבודותי, אבל אני לא זקוקה לזה. בשבילי זה לא אומר כלום.

זו הפעם הראשונה שמזייפים ציורים שלך?

זו הפעם הראשונה שמביאים זאת לידיעתי, אבל איש לא ערב לכך שלא היו גם זיופים קודמים שטרם התגלו. לי נודע לראשונה על הזיוף לפני כחודשיים, כאשר איש המשטרה החוקר בפרשה, המכונה "פרשת פיקאסו", הביא לבדיקתי ציור שנחשד כמזויף, נושא כביכול את חתימתי — ואמנם התברר שזה היה זיוף.

זיוף מוצלח?

לקחו ציור של צייר אחר, הדביקו לו את חתימתי. מקרה אחר היה לפני מספר חודשים, כשבא אל הסטודיו שלי בצפת אדם, שהציג את עצמו כצייר, וקנה ממני שני אקוורלים. בעיקבות חקירת המשטרה התברר כי הוא פשוט העתיק את הציורים ומכרם. ההעתקים היו לא רעים.

קורה שהאמן עצמו מתקשה להבדיל בין עבודה מקורית שלו להעתק מזוייף?

טכניקות הזיוף השתכללו, וכיום זייפנים משתמשים בכל האמצעים שהמדע והטכנולוגיה הדפוס העמידו להם, ועושים זיופים מעולים, אם אפשר לומר כך. אבל את האמן עצמו קשה לרמות. הוא יכול לגלות די בנקל זיוף של עבודתו. חתימה קל לזייף — לא כך לגבי ציור שלם.

זיוף בקנה־מידה כזה, כפי שנחשף עתה, מסב נזק כלכלי לאמן?

לא לגבי. בכל מקרה ניתן לאמת איתי את מקוריות הציורים הנושאים את חתימתי.

יש לך הערכה בכמה כסף שילשלו זייפני ציורייך לכיסם?

זה לא מעניין אותי. אני עצמי אינני עשירה, אבל, תודה לאל, יש לי ממה לחיות, והשאר לא מעניין אותי.

כיצד חש אמן כאשר מתברר לו שזייפו את עבודותיו?

אני לא יודעת כיצד אחרים מגיבים. אני צוחקת מזה: יש בוודאי כאלה שבוכים.

יש דרך להתגונן מפני זייפנים?

ההגנה הטובה ביותר היא להתקשר לאמן או למשפחתו, ולוודא את מקוריות הציור העומד למכירה. זה במובן כאשר מדובר באמן בן זמננו. באשר לעבודות ותיקות יותר — יש אנשי מקצוע וטכניקות לאמת מקוריות ציורים ועבודות אמנות אחרות. צריך גם לפנות לגלריות אמינות.

עלפי חשד המשטרה, גם גלריות היו שותפות למירמת הזייפים. גם על גלריות אי־אפשר כבר לסמוך?

גם מוזיאונים יכולים ליפול לעיתים בפח של זייפנים. יש לבדוק בכל מקרה, אבל במיוחד כאשר עומדים לרכוש עבודת־אמנות בגלריה קטנה ובלתי־ידועה. הדרך הבדוקה ביותר היא לרכוש אותה מהאמן עצמו, אם הדבר אפשרי.

במה שווה היום ציור של ציונה תג'ר בשוק האמנות בארץ?

עזוב אותי מהכסף. יש לי ברוך השם ממה לחיות. אני לא רוצה שאף אחד יעזור לי. אני חיה מהתמונות. אבל לא מתעשרת מזה. היום אני בת 86, קצת לא מרגישה טוב, אבל ממשיכה לעבוד, וזה מה שחשוב לגבי.

זו הפעם הראשונה שהמשטרה מתמודדת עם "פשע אמנותי". את מתרשמת שיש לה היכולת להתמודד עם חקירה כזו?

אני מתארת לעצמי שיש לה, אבל לא יודעת אם היא עושה זאת.

ההסטוריה של האמנות רצופה בפרשיות של זיוף ציורים, שחלקן הסעירו את העולם כולו. כמו זיוף הוורמירים. האם העובדה שזה קורה גם אצלנו, מצביעה על התקדמות במעמד האמנות אצלנו?

זה בהחלט אומר שעבודות אמנות מבוקשות אצלנו. אחרת לא היו מזייפים. אבל גנב נשאר גנב גם אם הוא "מתמחה" בעבודות אמנות. העובדה שיש דרישה לציורים היא דבר טוב, אבל לזיוף — זה מעורר סלידה וגועל נפש. זה פוגע וכואב. כואב לי במיוחד שאין כמעט תחום בחיינו שהסטיה והפשע לא חדרו לתוכם.

לאיתן ואילת סגל

ברכות לנישואיכם

הארץ

נציג ישראל בוורשה נועד עם שר החוץ הפולני

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). רדיו וארשה כלל אתמול במהדורות החדשות דיווח על פגישת שר החוץ מריאן אורז'כובסקי עם נציג ישראל בוארשה, מרדכי פלצור.

בראיון ברדיו הגדיר פלצור את השיחה כפגישת היכרות בה נדונו שאלות הקשורות לייצוג ישראלי בפולין וייצוג פולין בישראל. פלצור נמנע למסור פרטים מהותיים בטרם ידווח על השיחה למשרד החוץ בירושלים. הידיעה ברדיו וארשה על שיחה זו מעידה, כי לפולין היה עניין להעניק פרסום לפגישה. פלצור שוהה בוארשה זה 4 חודשים.

ח"כ זיאד ביוון: הערבים בארץ נושמים גזענות

"צבא הכיבוש בגדה מינה מלקקים לראשי ערים"

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

"אנחנו נושמים גזענות כפי שאנשים נושמים חמצן", אמר שלשום ראש עיריית נצרת ח"כ תופיק זיאד בראיון לטלוויזיה ביוון בהתייחסו לאזרחי ישראל הפלשתינאים. לדברי זיאד, המבקר ביוון, חשים ערביי ישראל מאז 1948 את "הדיכוי הגזעני". זיאד אמר כי בנטלם מהם את האדמות אילצה מדינת ישראל את תושביה הערבים לעבור מעבודת אדמה לעבודה בלתי מקצועית וכי שיעור האבטלה בקרבם גבוה בהרבה מהמקובל במגזר היהודי". הוא כינה את ראשי הערים הערבים שמונו על ידי ישראל בשטחים "מלקקים שמונו על ידי צבא הכיבוש".

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	11	גשם	13	16
אתונה	12	20	מ"ח	10	23
בוקרשט	7	14	מ"ח	–	–
בזל	7	13	מ"ח	8	15
וינה	8	16	מ"ח	9	17
ז'נבה	7	16	מ"ח	0	14
לונדון	9	13	גשם	9	15
ליסבון	13	17	גשם	11	16
מדריד	11	14	גשם	6	16
ניו־יורק	6	10	גשם	6	8
פאריס	9	13	מ"ח	11	18
פרנקפורט	5	14	מ"ח	–	–
ציריך	6	11	מ"ח	–	–
קהיר	14	24	מ"ח	12	26
קופנהאגן	4	7	מעונן	1	13
רומא	9	16	מ"ח	11	18
שטוקהולם	1	6	מ"ח	-2	8

EL AL אל על

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי אפיקי הירקון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית, הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' אפ/1/1428".

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4252 חלקי חלקה 12, 11, 10, גוש 8866 חלקי חלקות 26, 4274 חלקי חלקות 22, 4, רחוב יהושע ברקן, ראש העין.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקת מגרשים באזור מגורים ב' וקביעת הוראות בניה. שינוי חלק מאזור מגורים ב' לאזור מגורים ב' קביעת שטחים ציבוריים פתוחים. קביעת שטח למוסד ציבורי וקביעת דרכים ציבוריות. ביטול דרך.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3334 התשמ"א 15.5.86 עמ' 2204 ובעתון בוקר הארץ מתאריך 19.5.86 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 19.5.86 בשפה העברית ובעתון נוסף בשפה הערבית אלפג'ר 19.5.86.

שינוי התכנית האמור בהודעה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

נ. שריא

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

"לא מכרת לא שילמת"
"לוח העיר"
"פרסום און"
885-885

למרות התנגדות לוי מבקש ארנס לבחור מחר מנכ"ל לתנועת חרות

עומד לכנס לצורך כך את את ההרכב הישן של מזכירות התנועה ● קצב עשוי להתמנות לממלא מקומו של ארנס בתפקיד יו"ר המזכירות בניגוד לתביעת לוי למנות את אחד מאנשיו

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

השר משה ארנס, היו"ר החדש של מזכירות תנועת החרות, עומד לכנס מחר את את ההרכב הישן של מזכירות התנועה, כדי לבחור במנכ"ל לתנועת החרות, מינוי המעורר התנגדות עזה מצד השר דוד לוי ואנשי מחנהו.

השר ארנס נחוש בדעתו למנות מנכ"ל לתנועת החרות כבר בימים הקרובים, חרף מחאתו של השר לוי. ארנס נפגש בימים האחרונים עם שורה ארוכה של מועמדים לתפקיד זה. ביניהם ראשי ערים לשעבר מטעם הליכוד ואישים חברי תנועה העומדים בראשי חברות מתחברות הממשלתיות הגדולות. המועמד הרציני ביותר הוא איש שמילא בעבר שורה של תפקידים ביצועיים במרכז התנועה ובאחרונה עמד בראש גוף הקשור לתנועת החרות.

ארנס ממשיך לקיים את שיתוף הפעולה עם השר אריאל שרון שנבחר בוועידה כיו"ר מרכז התנועה. השניים נועדו מאז הוועידה מספר פעמים ודנו במועד הקרוב בו ניתן יהיה לכנס את מרכז התנועה כדי לבחור את 120 חברי הנהלת התנועה. נמסר כי המרכז, שהוא בעצם ועידת התנועה בו כ־2100 צירים, יתכנס רק לאחר שובו של ראש הממשלה יצחק שמיר מביקורו בארה"ב במחצית מאי. במגעים שהיו עד עתה להרכבת ההנהלה נראה כי בכוונת שמיר ארנס ושרון להביא להקמתה של הנהלת תנועה שתכלול מלבד חברי הכנסת, גם את ראשי הערים והישובים מטעם תנועת החרות, חברי ההנהלה הציונית וראשי סניפים. אין מגמה להענות לדרישתו של השר לוי להקים את ההנהלה על פי מפתח של מחנות.

הרמת כוסית וסיכום

השר משה קצב היו"ר היוצא של נשיאות ועידת תנועת החרות עומד לכנס הערב שרי התנועה וחברי נשיאות הוועידה להרמת כוסית ושיחת סיכום בעקבות סיומה המוצלח של הוועידה. נודע כי במגעים אותם מקיים השר ארנס נשקלת אפשרות בה יתמנה השר משה קצב כממלא מקומו של ארנס בתפקיד כיו"ר המזכירות. במגעים שהיו בתנועת החרות, דרש השר דוד לוי כי תפקיד המ"מ יינתן לאחד מאנשיו.

אמש בקונצרט / אורי אפשטיין

צורה מושלמת

קלוד פראנק ב"אמדאוס"

הפסנתרן קלוד פראנק היה הסולן בקונצ'רטו ברה־מינור וברה־מאז'ור מאת מוצרט בסדרת "אמדאוס" של התזמורת הקאמרית הישראלית, שהשמיעה גם את הסימפוניה מס' 33 בניצוח יואב תלמי, בתיאטרון ירושלים.

קלוד פראנק הוא אמן של עיצוב הצורה המושלמת ושל הליטוש האסתטי המעולה. בתנאים אלה נותן פראנק למוצרט ולצלילי המוסיקה עצמם לדבר, ובתבונת האמן שלו הוא נמנע, בענווה רבה, מלהוסיף על כך הבעתיות אישית יתרה, שהיה עלולה לפגום במלאכת המחשבת היוצרת את שיווי המשקל המוצרטי. באופן כזה נוצרה התחושה הברורה, שכל צליל וכל פסוק חייבים להישמע בדיוק כפי שהם יוצאים מתחת ידיו, כך ולא אחרת. עם זאת גם באה לביטוי זו השמחה המתפרצת בפרק האחרון של הקונצ'רטו ברה־מינור, וזו יצרה את הניגוד המשמעותי לעוצמה הדרמטית הקודרת, שלא הודגשה בפני עצמה יתר על המידה בפרק הראשון.

התזמורת ליוותה את הסולן באופן אמין אך קולני וסמיך מדי לעיתים. את הסימפוניה מס' 33 בסי־במול מאז'ור השמיעה התזמורת בדייקנות מטרונומית במקום הגמישות הריקודית האלגנטית של פרק המנואט, ללא גוונים וניגודי עוצמה דינמיים, שהיו עשויים להפיח בה רוח חיים רבה יותר.

קוקטייל המשקאות הגדול בישראל

למה לכם להתרוצץ, אם תוכלו למצוא במקום אחד את מגוון המשקאות החריפים הגדול בארץ: משקאות מיובאים, המפורסמים בעולם ומשקאות תוצרת הארץ בכל הגדלים והטעמים. ולכבוד החג שרות מיוחד: חבילות וסלסלות שי מהודרות. בואו אל החנות הקרובה אליכם. לחיים!

ג'וני ווקר - הוויסקי הסקוטי מס' 1
לרשותכם מחלקה מיוחדת לחבילות שי וסלסלות לחג!

החברה הסקוטית למסחר - יבואני משקאות חריפים
ת"א - שיא הבירה, מגרשי התערוכה הישנים טל. 5-03-5462414, פתוח 08:00-18:00.
חיפה - שדי בן־גוריון 37 טל. 533230, 04-532957 פתוח 08:00-18:00.

ורשבסקי פרליך דובר

אני משוכנע כהיסטוריון של השואה: מסמך טרווניקי הוא אמיתי ואותנטי

כך טען אתמול פרופ' וולפגנג שפלר, שהעיד מטעם התביעה, למרות התנגדות הסניגוריה שהמסמך יובא כראייה בגלל היותו "כוזב ומזויף" • בהתייחסו בעקיפין לטענת הסניגוריה כי המסמכים מזויפים, אמר פרופ' שפלר: "אם ירצה אדם לטפל במסמכי טרווניקי ולזייף אותם — הוא יזדקק לכישורים על-טבעיים" • "הופעתי במשפטים של פושעים נאצים במשך 20 עד 25 שנה. בכל תקופת הזמן הזו לא נפל לידינו אפילו מסמך אחד, שהגיע מהגוש המזרחי, ושהתברר כי הוא מזויף"

מאת מרדכי ביישל
כתב "הארץ"

"אני משוכנע, כהיסטוריון של תקופת השואה, כי תעודת השירות שהוצאה על-שמו של איוואן דמיאניוק בטרווניקי, היא תעודה אמיתית ואותנטית. אם יתברר כי תעודה זו מזויפת — זו תהיה סנסציה עולמית" — אמר אתמול פרופ' וולפגנג שפלר, ההיסטוריון המומחה עולמי לשיטות ההשמדה של הנאצים בתקופת השואה, בדברי הסיכום שלו בעדותו הראשית מטעם התביעה, במשפט דמיאניוק.

"מסמך טרווניקי" הוגש אתמול לראשונה לבית המשפט, כמסמך זמני. אב בית הדין, השופט העליון דב לוין, אמר כי אין מדובר עתה בקביעת מהימנותו וקבילותו של המסמך. בתשובה לטענת הסניגור, עו"ד מארק אוקונר, כי אין להגיש בשלב זה מסמך שטרם הוחלט על קבילותו — פסק בית המשפט כי אין זה המקום להתייחס לשאלה זו, וכי השאלה אם המסמך הנ"ל אמיתי, כוזב או מזויף, תהיה במקומה רק לאחר שהמסמך יוגש כראייה, ותעמוד לדיון שאלת משקלו.

"אני מחזיק בידי תעודה שהונפקה ל'וואכמן' במחנה האימונים טרווניקי. השם הנקוב בתעודה נכתב במכונת כתיבה, והוא: דמיאניוק, איוואן" — אמר פרופ' שפלר. בתשובה לשאלת התובע, עו"ד מיכאל שקד, הסביר העד כי התעודה, ששמה הגרמני "דינסט אאוסווייס" (תעודת שרות), הונפקה על-ידי מיפקדת מחנה טרווניקי בחתימתו של מפקד המחנה, קארל שטרייבל. "כל ואכמן", אמר העד, "חייב היה לשאת תעודה אישית כזאת עמו, ולהזדהות על-ידה."

"אני מחזיק בידי תעודה שהונפקה ל'וואכמן' במחנה האימונים טרווניקי. השם הנקוב בתעודה נכתב במכונת כתיבה, והוא: דמיאניוק, איוואן. "דינסט אאוסווייס" (תעודת שירות בגרמנית), הונפקה על-ידי מיפקדת מחנה טרווניקי בחתימתו של מפקד המחנה, קארל שטרייבל. "כל ואכמן", אמר פרופ' שפלר, "חייב היה לשאת תעודה אישית כזאת עמו, ולהזדהות באמצעותה"

"כדי לזייף, יש צורך בכישורים על-טבעיים"

בשלב קודם של עדותו התייחס שפלר למהימנותן של התעודות שהונפקו במחנה האימונים טרווניקי. מסמכים רבים נמצאו במחנה על-ידי הצבא האדום, כאשר כבש אותו ביוני 1944. לדברי שפלר, "הצבא האדום נהג בעניין זה כמו יתר צבאות בנות-הברית. כשהגיעו למקום השיב כלשהו, אספו מיד את המסמכים וריכזו אותם. בידינו עתה מסמכים רבים שנתפסו במחנה. זה גיעו מברית המועצות ופולין.

"קיימת, כמובן, בעייה לגבי כל המסמכים הנוגעים לפושעים נאצים והמגיעים מהמקורות הללו. יש לבדוק היטב ובקפדנות את מהימנותם. אנו, ההיסטוריונים, יכולים לערוך כאן היקשים בין המסמכים השונים, וניתן להשוותם בעבודה הדומה לפתרון של תשבץ. אנחנו יכולים כיום לשחזר מהלך חייהם של אנשים, כפי שהופיעו במסמכי טרווניקי, ולהקיש מתעודה לתעודה — ובצורה זו לעמוד על מהימנותה".

"קיימת, כמובן, בעייה לגבי כל המסמכים הנוגעים לפושעים נאצים והמגיעים מהמקורות הללו. יש לבדוק היטב ובקפדנות את מהימנותם. אנו, ההיסטוריונים, יכולים לערוך כאן היקשים בין המסמכים השונים, וניתן להשוותם בעבודה הדומה לפתרון של תשבץ. אנחנו יכולים כיום לשחזר מהלך חייהם של אנשים, כפי שהופיעו במסמכי טרווניקי, ולהקיש מתעודה לתעודה — ובצורה זו לעמוד על מהימנותה"

אמר פרופ' שפלר: "אם ירצה אדם לטפל במסמכי טרווניקי ולזייף אותם לכאורה — הוא יזדקק לכישורים על-טבעיים. עליו להביא בחשבון את כל נקודות המבט, כפי שהן משתקפות מן המסמכים הרבים, ועליו להכיר אותן היטב. ואולי אז יוכל לעשות כך".

להלן הצהיר העד: "הופעתי במשפטים של פושעים נאצים במשך 20 עד 25 שנה. בכל תקופת הזמן הזו לא נפל לידינו אפילו מסמך אחד, שהגיע מהגוש המזרחי, ושהתברר כי הוא מזויף".

הצהרה דומה, יש לציין, מסרה בשבוע שעבר העדה הלגה גרוחייק.

אמינות תעודות

פרופ' שפלר המשיך ואמר: "אינני אישיטטבי, אך כהיסטוריון אוכל לומר כי הועלו כל-מיני סברות. אני, מצדי, יכול לומר שאין בעניין זה קשר, שניתן להבחין בו". העד החזיק בידו את המסמך, שלטענת התביעה הוא תעודת השירות של חשב לפריט מכריע ביותר, באשר לזיהויו של הנאשם, החלטה בשאלה, אם אכן הוא "איוואן האיום", שביצע את כל הזוועות המיוחסות לו במחנה ההשמדה טרבלינקה.

"לדברי העד שפלר", אמר השופט, "יהיה משקל אך ורק לאחר שיתקבל כראייה. אם בסופו של דבר המסמך לא יהיה קביל — כל מה שייאמר לגביו על-ידי העד, לא יהיה בו משום השפעה במכלול הראיות שלפנינו".

שורה ארוכה של טעויות

במשך עדותו של פרופ' שפלר, הגיש לו התובע שורה ארוכה של מסמכים, כדי להוכיח שהיו טעויות ברישום של הצבות למקומות שירות שונים, ופרטים אישיים של ואכמנים — הן של חיל העזר האוקראיני, והן של ואכמנים "פולקסדויטשה" (גרמנים שהתגוררו בבריה"מ ושמרו על לאומיותם). מתוך אלה גוייסו רבים לשירות במחנות-עבודה והמחנות-השמדה.

התובע, עו"ד שקד, הציג מסמך של הוואכמן רודולף רייס, בפנקס התשלומים שלו נרשם, כי הוצב למפקדה האחורית של לובלין ב-19.12.1941, אולם בשאלון האישי הכלול בתיקו של רייס במפקדת האס-אס בברלין, הצבה זו אינה מופיעה. העד אמר כי זו דוגמה אופיינית לרישומים בלתי-מדוייקים שמתגלים במסמכים רבים של הוואכמנים.

בהתייחסו לעמודה בגליון התשלומים של רייס, ציין שפלר כי מופיעים בה פרטים אישיים כמו גובה, מבנה גוף, צבע שער ועיניים.

שקד: "מה הגובה הרשום בכרטיס התשלומים?"

שפלר: "גובהו רשום: 1.79 מטר. הרישום הזה הוא מתאריך 4.19.40". העד אמר כי בשאלון האישי מתיקו של רייס בברלין, רשום גובהו של רייס — 1.70 מטר. רישום זה הוא מ-2.1.42. יצויין כי נימוקה העיקרי של הסניגוריה, הטוענת כי מסמך טרווניקי של דמיאניוק מזוייף, הוא טעות ברישום גובהו של איוואן דמיאניוק במסמך הנ"ל.

העד אמר, בתשובה לשאלה אחרת, כי על התקופה, בה הגיע נושא תעודת טרווניקי למחנה, ניתן ללמוד מהחותמת חתימה של איש האס-אס, טייפל, המופיעה על המסמך. טייפל הועלה בדרגה ב-19.7.42 מ"אס-אס רוטנפיהרר" לדרגת "אונטרשרפיהרר". כאשר חתם על תעודת השירות של דמיאניוק, הוא חתם בדרגת "רוטנפיהרר", מכאן ניתן ללמוד, לדברי פרופ' שפלר, כי דמיאניוק הגיע למחנה האימונים טרווניקי לפני 19.7.42.

בהתייחסו בעקיפין לטענת הסניגוריה כי מסמכים אלה מזויפים, דמיאניוק במחנה "טרווניקי", ואשר הגיע מבריה"מ באמצעות המועצות באמצעותו של איש העסקים ארמנד האמר. בתעודת השירות מופיעים פרטים אישיים של הנושא אותה, וכן תצלום שלו.

שפלר ציין כי הוא יכול להוכיח בקלות כי בטרווניקי הוצאה התעודה הזו, ותעודות דומות לה לחיילי העזר האוקראיניים (ה"ואכמנים"). הוא אמר: "אני משוכנע כי תעודות השירות לוואכמנים הוצאו במיפקדת טרווניקי. קיימים בקשר לכך מסמכים רבים. למשל, כאשר תעודות כאלו הלכו לאיבוד, היה קיים נוהל הבירוק בהתכתבות מפורטת. "ההתכתבות היתה בין מיפקדת טרווניקי לבין מינהל הביטוח הגרמני במחוז לובלין, ויש, כמובן, גם דרכים אחרות להוכחת עובדה זו".

פרופ' שפלר סיפר כי הוא עצמו בדק מסמכים מתקופת השואה, לא רק בפולין, אלא גם בבריה"מ, בעיקר במוסקבה ובריגה. המעניין: מסמכי טרווניקי, אמר, כי "אלה עותקים כפי שנמצאו". הם הודפסו בלובלין - בפולין, בשעה שכל יתר התעודות הודפסו בגרמניה.

החלטת בית המשפט לקבל את "מסמך טרווניקי" ניתנה בעקבות שאלה שעמד להגיש התובע, לשפלר, בעניין המסמך, המסומן עתה בבית המשפט כ"מסמך זמני מ"ו". במשך כל הבוקר שררה בבית המשפט אווירה של ציפייה ומתיחות לקראת הגשתו של מסמך זה, הנותן פרטים אישיים על דמיאניוק, והב-

ראש הממשלה, יצחק שמיר היה אתמול אורח עיריית ת"א. את הסיור החל ברחבת העירייה ושם ניגנה לו תזמורת הנוער של תל אביב, כאילו להבעית, דווקא את "זיוה אספניה", אולי כדי להזכיר לו שממלא מקומו, שמעון פרס, מבקר בספרד בימים אלה. לאחר קבלת פנים שערך לו ראש עיריית תל אביב שלמה להט הם יצאו למוזיאון הארץ. המנכ"ל הפורש של המוזיאון, רחבעם זאבי, הראה לו את חידושי המוזיאון. משם המשיכה הפמלייה לשכונת התקווה ולשוק הקצבים שבו הושקעו כמיליון דולר. בבית דני נרדם שמיר כשצפה בקטעים מ"המלך ואני". הוא התעורר בזמן כדי להצטלם עם מלך סיאם — יוסי גרבר ועם אנה — רבקה רז וילדי המלך הלא הם ילדי השכונה. בשעות אחר הצהריים נערכה קבלת פנים לקבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב. מנהל מכבי שמעון מזרחי ניצל את ההזדמנות וביקש סיוע כספי אבל שמיר לא השיב. בתמונה נראה שמיר זוכה לברכה מרב בשכונת התקווה (כתב: חיים הנדוורקר). צילום: ישראל סימיונסקי, י.פ.פ.א.

רם כספי נפגש עם חריש וטען: לא עברתי עבירה

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש נפגש אתמול עם עו"ד רם כספי לפגישה ממושכת על מנת לשמוע את השגותיו והערותיו להמלצת הצוות הבכיר במשרד המשפטים להעמיד אותו לדין, יחד עם 7 אנשים אחרים, שהשתתפו ב"פגישה הלילית" שהתקיימה בחודש ינואר אשתקד במשרדו של עו"ד יגאל ארנון. בפגישה זו נדונה פרשת ח"כ שלמה עמר והחשדות נגדו בדבר מתן שוחד לאלברט אוולאי מקרית שמונה כדי להשתחרר משירות מילואים בלבנון.

בפגישה אתמול בה נטלו חלק גם משפטנים בכירים במשרד המשפטים ופרקליטו של כספי עו"ד אמנון עברון, אמר כספי כי הוא השתתף בפגישה בתום לב וכי לא היתה לו שום כוונה לשבש הליכי משפט וכי בעצם קיום הפגישה לא נעשתה שום עבירה.

בימים הקרובים ייפגש חריש וצוות המשפטנים הבכירים גם עם ח"כ שלמה עמר. החשוד במתן שוחד על מנת להשתחרר משירות מילואים בלבנון וכן בהסדרת עדויות (כמו 7 המשתתפים האחרים ב"פגישה הלילית").

הפגישות עם עו"ד כספי וח"כ עמר מתקיימות עפ"י בקשתם בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הקובעות כי יש לאפשר לחשודים שהם נבחרי ציבור, עורכי דין וכו' להשמיע את השגותיהם במסגרת הליך הנקרא "שימוע" (הירינג בלע"ז) לפני שמתקבלת החלטה אם להגיש נגדם כתב אישום פלילי.

בתום הפגישה אתמול סוכם כי בימים הקרובים יגיש עו"ד כספי גם את השגותיו בכתב ליועץ המשפטי לממשלה. סופר "הארץ" מציין כי בתום פגישתו עם ח"כ עמר יחליט חריש אם לאמץ את המלצת צוות המשפטנים ולהעמיד לדין את משתתפי "הפגישה הלילית" או לסגור את התיק.

תושב כפר ליד חברון: איבדתי את מאור עיני ממכות חשמל בחקירה

טוען: קיבלתי מכות-חשמל בידיים ובגב ואגרופים באשכים והתמוטטתי; אז הבחנתי שאיני רואה • בית חולים הדסה: מדובר בעיוורון היפוכי, הנובע ממתח נפשי קשה של אדם המצוי כבר באישפוז פסיכיאטרי בשל "עצבנות יתר" • שרות בתי הסוהר: לא פעלנו באלימות

מאת אודי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

תושב הכפר סימה שליד חברון, שאיבד את מאור עיניו בעת שהיה עצור בבית המעצר בחברון לפני שבועיים, טוען, כי עיוורונו נגרם לו עקב מכות חשמל שספג במהלך החקירה. פרקליטו, עו"ד עלי גוזלאן, שיגר תלונה בעניין זה לשר המשטרה, לנציבות בתי הסוהר וליועץ המשפטי לממשלה. עו"ד גוזלאן מסר אתמול, כי אם לא יזכה בתשובה של ממש בעניין זה יעתור לבג"ץ.

עיוז אל-עוואודה (35), מכפר במקצועו, נשוי ואב לשלושה, נעצר ב-16 במארס השנה ונשלח לבית המעצר בחברון בריא ושלם. כעבור שלושה-עשר יום, שבמהלכם נחקר, הועבר לדבריו שוחרר ממעצרו עיוור לחלוטין.

"כשנעצרתי השלכתי לצינוק קטנטן. כשידי כבולות באזיקים ועל ראשי שק", מספר עוואודה. "בימים הראשונים של החקירה רק דיברו איתי, ולא נגעו בי. אמרו לי שיש נגדי עדויות של 'השתייכות' לארגון פלשתינאי, ושל 'סיוע' ולגורמים עוינים. נתנו לי להבין שמדובר באחי, שהוא פעיל של אש"ף בארצות הברית. כעבור שלושה ימים החלו להכות אותי. בהתחלה מכות במקל בראש, ואחר-כך מכות קראטה בכל חלקי הגוף. רק ביום שישי העבירו אותי מהצינוק לתא רגיל, ונתנו לי לשתות ולאכול. כעבור שבוע החליפו את שיטת המכות במקלחות קרות. הם ניסו כל מיני אמצעים מכיוון שסירבתי להודות בהאשמות שייחסו לי.

מכשיר שנקרא "מולג"

"בשבוע השני למעצר, ביום רביעי, אחרי המקלחת הקרה, לקחו אותי לחדר שהיה בו מין מכשיר שנקרא 'מולג'. אמרו לי שאני יכול לענות רק 'כן' או 'לא'. כשעניתי בשלילה, נתנו לי מכת חשמל עם המולג. קיבלתי כמה מכות-חשמל בידיים ובגב, וגם אגרופים באשכים... אני זוכר שאחרי מכת החשמל האחרונה התמוטטתי. שפכו עלי מים, ואז הבחנתי שאני לא מסוגל לראות. החוקרים קראו לחובש, והוא לקח אותי לרופא של הכלא. הרופא בדק אותי, ואמר שצריך לקחת אותי לבית חולים".

עוואודה אושפז לבדיקות בבית החולים הדסה בירושלים ב-25 במארס. הוא הציג בפני סופר "הארץ" תצלומי תעודות של שני רופאים במחלקת העיניים ב"הדסה". בחוות הדעת נאמר, כי הוא עבר בדיקות נוירולוגיות ופסיכיאטריות. שמהן "מתקבל הרושם שאין המדובר בהתחזות, אלא בעיוורון קונברסיבי" ("עיוורון היפוכי") — סימפטום של היסטריה הנובע ממתח נפשי קשה. הרופאים העלו סברה שאובדן הראייה שלו קשור למקרה דומה שאירע לפני כשנה (כאשר איבד את כושר הדיבור שלו למשך מספר שבועות בנסיבות תמוהות). הם גם ציינו כי האיש היה באישפוז פסיכיאטרי בשל "עצבנות יתר".

לאחר שיחרורו ממעצר, פנה עיוז אל-עוואודה לטיפול אצל רופא עיניים ואצל נוירולוג במזרח ירושלים. פרקליטו, עו"ד עלי גוזלאן, אמר כי בכוונתו להמשיך לטפל במקרה בדרכים ציבוריות ומשפטיות.

עיוז אל-עוואודה.

לקוח מעולם הדימיון

דובר שירות בתי הסוהר, שמעון מלכה, מסר אתמול בתגובה על מכתבו של עו"ד גוזלאן, כי טענותיו של המתלונן על עינויים ועל שימוש באלימות נגדו "לקוחות מעולם הדמיונות". לדברי מלכה הגיע האיש לכלא חברון כעציר פלילי שנגדו תלוי ועומד גם תיק בטחוני. דובר השב"ס הכחיש בתוקף כל שימוש באלימות נגד העציר, ואמר כי כלל לא נחקר במהלך מעצרו. לדבריו, במשפחתו של המתלונן התגלו כמה וכמה מקרים של מחלה תורשתית הגורמת לעיוורון. הבדיקות בבית החולים קבעו קטגורית כי אכן מדובר במחלה תורשתית שכזו. "כל הטענות שאמרתו מדמיונו המפותח של המתלונן", אמר דובר השב"ס.

עמוס עוז וא.ב. יהושע הנקראים ביותר בתיכון

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ"
לענייני חינוך

עמוס עוז, א. ב. יהושע, סמי מיכאל, משה שמיר, אמנון שמוש, דוד גרוסמן וחנוך ברטוב, נמנים עם קבוצת הסופרים הישראלים, הנקראים ביותר על ידי תלמידי התיכון בארץ. ממצא זה התברר בבדיקה שערך משרד החינוך, על סמך דיווח של תלמידים, שניגשו לבחינת בגרות בספרות. התלמידים נדרשו לציין את רשימת הספרים שקראו.

תוצאות הבדיקה, יימסרו היום על ידי יו"ר הוועדה לעידוד הקריאה במשרד החינוך, ד"ר אברהם גרין, בכינוס האיגוד הישראלי לקריאה, שיתקיים במסגרת יריד הספרים הבינלאומי בירושלים. בכינוס יפורסמו ממצאי מחקרים בנושא זה. הוועדה לעידוד הקריאה במערכת החינוך, הוקמה על ידי השר יצחק נבון. במסגרת מאמציו לטפח את הקריאה העצמית של התלמידים בישראל, לשפר את ההבעה וההבנה בעברית ולקדם את תרבות הדיבור.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

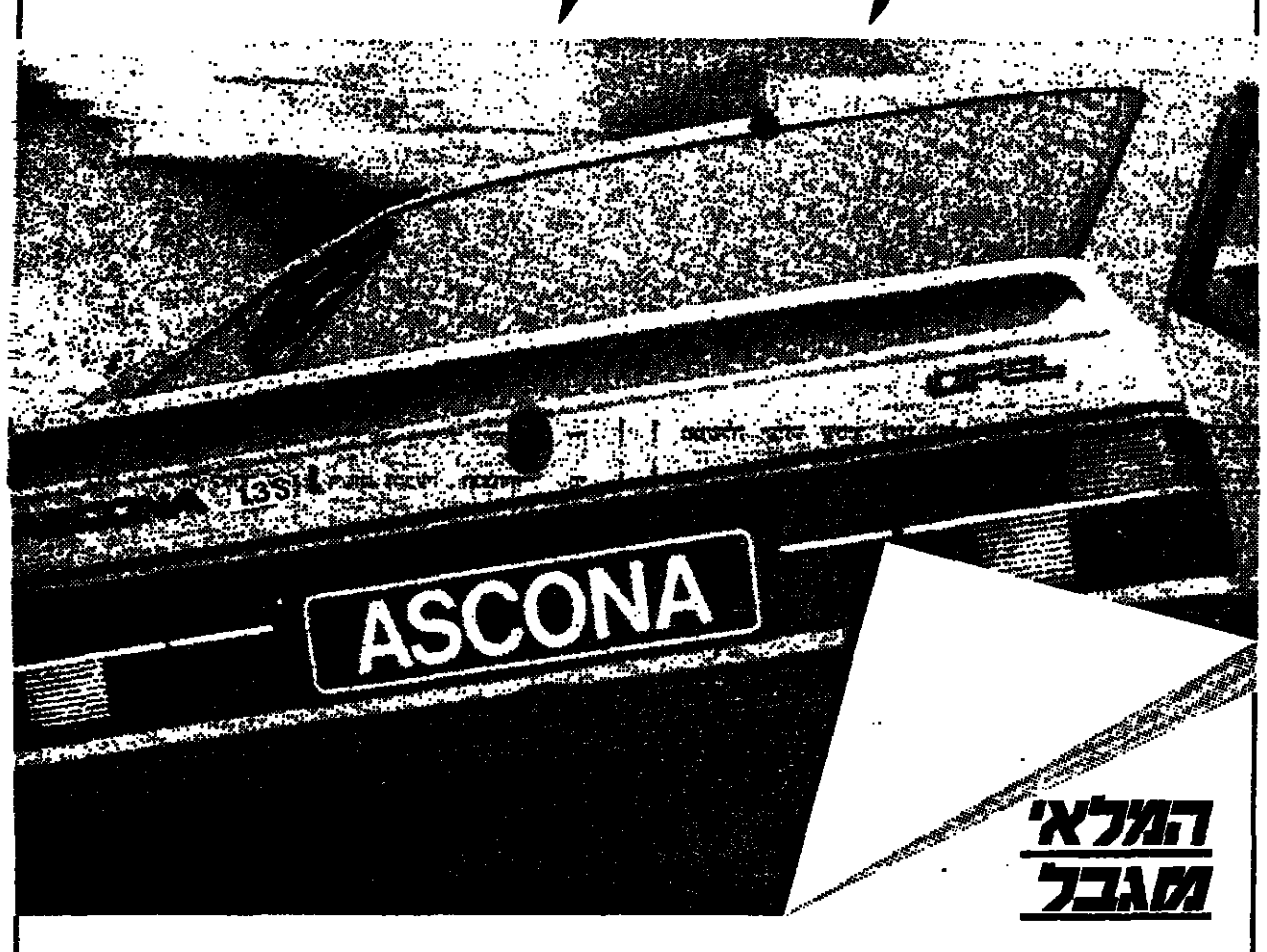

את ההצלחה הזאת אי אפשר להפסיק.
חברת ליאו גולדברג בע"מ ממשיכה להציג
את אחת ההצלחות הגדולות של אופל.
אופל אסקונה - מבחר דגמים באספקה מהירה.

מפרט	גימור "LS"	גימור "GL"
אסקונה 4 דלי S 1.3	30,273.-	31,420.-
אסקונה 4 דלי S 1.3 אוטומטית	33.374.-	34,454.-
אסקונה 5 דלי S 1.3	31.684.-	32,765.-
אסקונה 5 דלי S 1.3 אוטומטית	34,784.-	35,929.-
אסקונה 4 דלי S 1.6	33,077-	34,489.-
אסקונה 4 דלי S 1.6 אוטומטית	36,422.-	37,751.-
אסקונה 5 דלי S 1.6	34,728.-	35,973.-
אסקונה 5 דלי S 1.6 אוטומטית	38,098.-	39,233.-

המחירים לפי מחירון החברה 029/87 מיום 1.4.87
המחירים כוללים מע"מ ואינם כוללים הובלה.
תוספת מחיר עבור ציוד מיוחד - צבע מטלי, מגלה פרוטיות,
צמיגים רחבים, הגה כח וכד'. ניתן להרכיב מגוון אביזרי על כל הדגמים.

ליאו גולדברג בע"מ המפיץ להצלחת אופל בישראל

OPEL

משרד ראשי ותצוגה: פ"ת, ק. אריה, היצירה 6, טל' 9231873; אולמי תצוגה ליאו גולדברג בע"מ. ת"א: דרך פ"ת 86, טל. 336911; ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536; חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281; ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507; סוכנים: חיפה: "בית המכוניות", יפו 19, טל. 512251; פ"ת: "יכהן את מילר"; בר כוכבא 39, טל. 911159; חדרה: "מוסך כהן"; שכונת ביאליק, טל. 31379; ראשל"צ: "מוסך צמח", דרך יבנה, טל. 461591.

פקודת הבנקאות, 1941
ביטול אכרזה על הפסקה במתן שירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5 (ד), 8ט"ו ו-8ט"ז לפקודת הבנקאות 1941 (1)(1), אני מבטל בזה את ההכרזה מיום א' בניסן התשמ"ז (31 במרץ 1987) בדבר הפסקה במתן שירותים על-ידי "טפחות" בנק למשכנתאות לישראל בע"מ. תוקף הביטול ביום ז' בניסן התשמ"ז (6 באפריל 1987).

ירושלים, ז' בניסן התשמ"ז (6 באפריל 1987)

מיכאל ברונו
נגיד בנק ישראל

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על-פי סעיף 149 ו-151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.
גוש 6154 חלקה/ות 731 רחוב הרנגים 20, גבעתיים
תיק בניה מספר 450
בקשה לתוספת בנית בית מגורים בקומת קרקע, עם הקלה של 4% באחוזי בניה ועוד הקלה של 10% במרווח צדדי.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק יהון
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך: אפריל 1987

מרחב תכנון מקומי זבולון

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965. הוועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון מודיעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי לוועדה המקומית הוגשו בקשות להיתרי בניה הכוללת בקשה להקלה בגוש 11140 חלקה 110, חלקה 104. מהות ההקלה: תוספת של 6% מעל לאחוז המותר בהקמות אלו בהתאם לתוכניות המאושרות. את התכניות אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית בימים ובשעות שמשרד זה פתוח לקהל. התנגדות מנומקת לבקשות אלו להקלה אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית תוך 10 ימים מיום פרסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. צפי
יו"ר הועדה

هكذا من الاحتل

המצרים: נאפשר לכם רק בפסח להכניס אוכל כשר לדרום סיני

מנעו עד כה העברת מצות ודברי מאכל לליל הסדר המיועדים לקבוצות מטיילים מישראל האמורים לעשות בקהיר את חג הפסח

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

השלטונות המצרים בסיני הודיעו אתמול לעוזר של ראש עיריית אילת, כי מטעמי דת יאפשרו למטיילים ישראלים להכניס מזון כשר לדרום סיני, אך רק בתקופת הפסח.

שלשום יצאו לדרום סיני שני פקידים מעיריית אילת, בלווית קונסול מצרים, אחמד אל מסרי, אשר ביקש להראות לשניים כי המצרים ערוכים לקליטת המטיילים הרבים האמורים לפקוד את דרום סיני בפסח. דב שרף, עוזרו של ראש העיר אילת, מסר כי אכן הם התרשמו שיש למצרים מספיק מזון בסיני, אך העיר כי יש צורך לדאוג למזון כשר בפסח.

אין עדיין אישור להבאת מצות לקהיר

זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות, מוסר: המצרים אוסרים מזה זמן להכניס מזון מישראל לסיני, מהחשש כי המזון נגוע בקרינה מהכור בצ'רנוביל. מצרים מנעה עד כה העברת מצות ודברי מאכל לליל הסדר, המיועדים לקבוצות מטיילים מישראל האמורים לעשות בקהיר את חג הפסח. אתמול נמשכו המאמצים מצד גורמים במגזר הנסיעות והתיירות, לשכנע את נציגי שלטונות מצרים בארץ להתיר את העברת המצות ודברי האוכל המיועדים לליל הסדר.

גורמי מגזר הנסיעות והתיירות, המתמחים בתנועת התיירות למצרים, פנו גם לגורמים מחוץ למשרד, הקשורים עם שלטונות מצרים, בניסיון שיפעילו את השפעתם וקשריהם בנדון. לפחות 50 מטיילים מישראל נרשמו לסיור האמור לעשות את ליל הסדר בבירה המצרית. בסך הכל, צפוי מספר המטיילים מישראל במצרים בתקופת חג הפסח להגיע לחמשת אלפים, רובם מהמגזר הערבי, אך רבים מהם גם יהודים — מהם שומרי מסורת.

גורמי התיירות בישראל חוששים, כי התעקשותם של שלטונות מצרים למעבר דברי אוכל, תפגע בסיורים.

משגרירות מצרים בישראל הכחישו כי בנמנו את דבר האיסור ואמרו, כי שלטונות מצרים מונעים העברת דברי מאכל רק כאשר המדובר בכמויות מסחריות.

סיום צורם לסיור שר האוצר ומפגש עם ראשי עיירות־פיתוח

חילופי־דברים בוטים עם ראש עיריית טבריה ביבי • נסים משיב לתומכי תביעת הסטודנטים לקצץ שכר הלימוד: "בקרו במגרשי החנייה של האוניברסיטות וראו את צי הרכב"

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

סיורו של שר האוצר, משה נסים, במגדל העמק — שם נפגש עם ראשי עיירות הפיתוח — נחתם אתמול באקורד צורם ובחילופי־דברים בוטים בינו לבין ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי.

שר האוצר אמר, בשיחתו עם ראשי עיירות הפיתוח, כי משרדו איפשר למשרד הפנים סכום של 80 מיליון שקל לכיסוי גרעונות כל הרשויות במדינה עד לראשית שנת הכספים הנוכחית, וכי התיר לרשויות לקבל על חשבון ה־הקצבות שלהן אשראי של 5% מסכום התקציב שלהן.

ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, דרש כי השר ימצא תשובה מיידית למצוקת הרשויות, לפני חופשת חג הפסח, כדי למנוע שביתה. השר התפרץ בכעס על התנהגות הבלתי־תרבותית של ראש עיריית טבריה. ראש העירייה לא הרפה והאשים את משרד האוצר בהתעללות ברשויות המ־קומיות.

באותה פגישה הציע שר האוצר לתומכים בדרישת הסטודנטים לשכר לימוד מקוצץ, לבקר במגרשי החניה של האוניברסיטה כדי לראות את צי הרכב הפרטי של הסטודנטים. משה נסים האשים את הסטודנטים, כי סירבו להתחייב ללמד תמורת הנחה משמעותית בשכר הלימוד באו־ניברסיטאות.

מוצרים בהיקף יצוא של רבע מיליארד ד' יוצרו בישראל, בסיוע קרן למחקר ופיתוח תעשייתים של ישראל וארה"ב

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מוצרים שפותחו ויוצרו בישראל, בסיוע הקרן הדו־לאומית למחקר ופיתוח תעשייתיים, המשותפת לממשלות ישראל וארה"ב, הגיעו להיקף יצוא של רבע מיליארד דולר. בשנה שעברה, יוצאו מישראל מוצרים אלה בסכום של למעלה מ־100 מיליון דולר. כך מסר אתמול מנכ"ל הקרן, ד"ר אד מלבסקי, בסיכום 10 שנות פעילות הקרן.

לדבריו, נתונים אלה מהווים אינדיקציה ברורה לגבי תרומתה של הקרן לכלכלה ולהתפתחות התעשיה הישראלית.

בעשר שנות פעילותה של הקרן, היא סייעה ל־150 פרוייקטים תעשייתים, מחציתם בשנה וחצי האחרונה. בפרוייקטים הללו השקיעה הקרן כ־33 מיליון דולר.

על־פי ההסכם בין ממשלות ישראל וארה"ב, מעניקה הקרן סיוע רק לפרוייקטים שיש בהם שותפות בין חברות ישראל ואמריקאיות. חברות אמריקאיות למדו, כי באמצעות שיתוף־פעולה עם חברה ישראלית, ניתנת לחברה האמריקאית האפשרות לפתח מוצרים חדשים בעלות נמוכה. לחברה הישראלית נוצר אפיק להחדירה לשווקים גדולים ומרכזיים בארה"ב, שהחדירה אליהם אינה אפשרית בכל דרך אחרת.

שני הפרוייקטים המוצלחים ביותר, שבהם תמכה הקרן, הם מערכות האנרגיה הסולרית שפותחו על־ידי חברת "לוז" ושמכסות מיליון מטרים רבועים בקליפורניה, ומרכזות־טלפונים שפותחו על־ידי חברת "טלקד". עד כה נמכרו מרכזות אלה בסכום של למעלה מ־100 מיליון דולר.

עליה תלולה ברווחיות החברה לישראל: סיימה את 1986 ברווח 14 מיליון ש'

לעומת 1.8 מיליון שקל בשנה הקודמת • שחיקה ברווחיות בתי הזיקוק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

החברה לישראל, שהיא חברת ההשקעות הפרטית הגדולה במדינה שאינה נשלטת על ידי הבנקים או חברת העובדים, סיימה את 1986 ברווח נקי של 14 מיליון שקל, לעומת 1.8 מיליוני שקל בשנה הקודמת. לחברה, הנשלטת על־ידי קבוצת אייזנברג, השקעות בתחומי המלונאות, הספנות, בתי־הזיקוק, התעשיה, השירותים והבניה.

מנכ"ל החברה, אהרון זלר, וסגן יו"ר הדירקטוריון, צבי צור, מסרו כי במחצית הראשונה של השנה ניכרו עדיין במשק התוצאות של המדיניות המרסנת של התוכנית הכלכלית, אך במחצית השניה של השנה היתה הפשרה של הריבית השקלית, יחד עם הפשרה בשוק ההון ותמיכות האשראי, וזה השפיע לטובה על חברות המספקות מוצרי צריכה ושירותים נלווים.

ברווחיות של חברת "צים", המוחזקת על־ידי הקבוצה בשיעור של 50%, חל שיפור ניכר, אך שיפור זה עדיין לא בא לידי ביטוי בדו"חות הכספיים של החברה. הקפאת שער הדולר בחישוב תעריפי דמי הזיקוק, ועליית שכר העבודה, גרמו לשחיקה ברווחיות בתי־הזיקוק, המוחזקים על־ידי החברה לישראל בשיעור 26%.

בשנת 1986 חל שיפור ניכר ברווחיות קבוצת החברות של ספנות והספקה, שהשליטה בהן נרכשה בשלהי 1985.

שנת 1986 היתה קשה לתיירות ולמלונאות. אף־על־פי כן, הוטיבה המלונאות סבלה מהפסדים קטנים יחסית.

צמצום הזמנות משרד הביטחון, הביא לירידה ברווחיות של חברת ספקטרוניקס.

"שחף" ימחה: אנו מובטלים מאונס בעוד "ארקיע" מביאה צוותים זרים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

נציגי חברת התעופה "שחף" ייפגשו היום עם מנכ"ל משרד העבודה והרווחה וימחו על העסקתו של צוות טייסים וטכנאים שהובאו מחו"ל על ידי חברת התעופה "ארקיע", בעוד הם עצמם נאלצים להיות מובטלים מאונס.

הפגישה, שנועדה להתקיים אתמול, בין שר התחבורה, חיים קורפו לנציגי עובדי חברת התעופה, נדחתה בשל מחלתו של השר. העובדים ביקשו למחות לפני השר על צעדי מינהל התעופה האזרחית שהביאו, לטענתם, לסגירת החברה ולפיטוריהם. בפגישה היום יתלוננו נציגי העובדים על שחברת התעופה "ארקיע" מעסיקה, בהפעלת המטוס הנוסף מדגם "פוקר" בקו לאילת, צוות זר, ללא רישיונות מתאימים, כטענתם, בשעה שלא חודש אישורה של חברת התעופה "שחף" להפעיל מטוס־שכר לאילת, דווקא בשיא העונה.

אתמול נודע, כי המטוס מדגם "פוקר", שהוחכר למשך 3 חודשים, שייך לחברת התעופה של זאיר. גם הצוות בן 6 הטכנאים, הוא ממדינה אפריקאית זו, בעוד הטייסים הם מבלגיה. עובדי "שחף" שקלו למנוע באופן פיסי את הפעלת המטוס על ידי חברת התעופה המתחרה. לטענתם, אם אחרים מפרים חוק, בהעסקתם של זרים ללא רשיונות מתאימים, מדוע לא יפגינו אף הם.

מנכ"ל "שחף", יוסף הדרי, הישהה, לבקשת העובדים, בשלב זה, את העברתם של 5 ממטוסי החברה להפעלה בחו"ל. לדבריו, יש לו הצעות מחו"ל להפעלתם של 3 ממטוסיו — שניים מדגם "בנדאי־רנטה" בעלי 21 מושבים ומטוס "איילנדר" בעל 10 מושבים.

רוב הסיוע לגופים כלכליים במצוקה — לא סיוע ישיר אלא סבסוד ריבית

האוצר מקווה לצמצם קרנות הסיוע למפעלים במצוקה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גורמים כלכליים בירושלים אומרים, כי עיקר הסיוע הממשלתי שניתן אשתקד לגופים כלכליים במשק אינו סיוע ישיר לגופים הללו אלא סיבסוד הריבית לצורך פריסת חובותיהם. עלות גיוס הכספים עבור הגופים הללו, שנעשה על ידי הממשלה, היתה פחותה מהעלות של גיוס הון לו היה נעשה על ידי הגופים הללו עצמם.

האוצר מבקש לצמצם את הסיוע שיידרש לתת בשנת התקציב הנוכחית. האוצר מקווה להפסיק את פעילויותיהם של קרן הסיוע למפעלים במצוקה וכן את קרנות הסיוע למלונות ולחברות בנייה במצוקה. בחלק מהקרנות הללו, כמו קרן הסיוע לחברות הבנייה, כספי הסיוע לא נוצלו במלואם.

פריסת חובות עד 600 מיליון ש"ח

במסגרת הסיוע שיינתן בקרוב למושבים במצוקה, יטול האוצר על עצמו פריסת חובות בהיקף של עד 600 מיליון ש"ח. הסוכנות היהודית והבנקים ימחקו חובות בסך של 130 מיליון ש"ח של ישובים בתחום הקו הירוק. החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית ומשרד החקלאות ישתתפו במחיקת חובות בסך של 70־60 מיליון ש"ח של ישובי הבקעה והגולן. ההחלטה הסופית בעניין הסיוע למושבים אמורה להתקבל בישיבת הקבינט הכלכלי מחר.

מנתונים שנאספו במשרדים הכלכליים עולה כי הסיוע שניתן לקופ"ח במסגרת ישום דו"ח גדיש מגיע ל־125 מיליון דולר.

שמעון גל — עוזר כלכלי של שר האוצר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר משה נסים מינה בימים אלה את שמעון גל ממינהל הכנסות המדינה לעוזר הכלכלי של שר האוצר. גל, כלכלן, גיבש לפני כשנה את הרפורמה במערכת המיסוי שעיקרה הרחבת בסיס המס, תוך ביטול פטורים. הוא עומד להיכנס לתפקידו בימים אלה.

משרת העוזר הכלכלי לשר האוצר אינה מאויישת זה כשנה, מאז פרישתו מהתפקיד של מאיר שביט.

תואר "מלכת המטבח הערבי" הוענק אתמול לסמאן דיאב (38), מורה בבי"ס תיכון בחיפה, אם לשלושה, בתום תחרות שאורגנה על־ידי חברת "תלמה" בנצרת. בתחרות נכחו, וגם טעמו מהמטעמים, השר עזר ויצמן ואשת השגריר המצרי, נראה בתמונה. (צילום: יעקב כץ)

אמוראי דחה הצעות להגביל האשראי עבור רשתות השיווק

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

סגן שר האוצר עדי אמוראי דחה אתמול הצעות להגבלת האשראי לרשתות השיווק. הצעה כזו נדונה לאחרונה באוצר, מחשש שמבצעי האשראי הגדולים של הרשתות יביאו להרחבת האשראי במשק.

אמוראי נימק את התנגדותו, בכך שהיקפי האשראי עקב המבצעים הללו הוא פחות מ־70 מיליון ש"ח. וזהו, לדעתו, הרחבת אשראי חד־פעמית, לקראת החג. אמוראי סבור, שמתן אשראי נובע ממעמד הפירמות המונופוליות ומגדיל את חלקן של רשתות השיווק לכדי חמישים אחוזים מנפח שיווק המזון.

סמנכ"ל משרד התעשיה דוד ברודט, נפגש בראשית השבוע עם ראשי רשתות השיווק הגדולות וביקשם להגביר את ההנחות לקראת החג.

עימות חסר תקדים בין חברות הדלק לשר האנרגיה משה שחל

שחל למבקר המדינה: חברות הדלק פועלות כקרטל ובניגוד לחוק • שוקל הפעלת חברת דלק רביעית • היועץ המשפטי של חברות הדלק: משרד האנרגיה הפר את הסכם עם החברות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

העימות בין חברות הדלק לשר האנרגיה, הוחריף אתמול בצורה משמעותית, והוא לובש מימדים של משפט. עו"ד מיכאל חשין, היועץ המשפטי המיוחד של חברות הדלק, שלח אתמול מכתב לשר האנרגיה משה שחל, עם העתקים לראש הממשלה יצחק שמיר ולממלא מקומו שמעון פרס, ובו הוא מתייחס לצעדים האחרונים שנקט שר האנרגיה, בעניין הריפורמה במשק הדלק.

עו"ד חשין טוען: ספק אם לשר האנרגיה יש את הסמכות לבטל את הסכם מבנה המחיר בין חברות הדלק לבין הממשלה, הקובע בין השאר את רווחיות חברות הדלק. עוד טוען חשין, כי סעיף 57 להסכם מבנה המחיר קובע, כי ניתן לבטל את ההסכם רק ברגע שיחולו שינויי מבנה מהותיים במשק הדלק, אשר תהיה להם השלכה על ההסכם. לדבריו, לא חלו שינויים כאלה. ביטול ההסכם כמותו כהפרתו החד־צדדית.

שחל: החברות פועלות בתחומי משק לאילוץ

שר האנרגיה משה שחל מסר ל"הארץ" בתגובה את ההודעה הבאה: חברות הדלק ייטיבו לעשות אם יתרכזו בניהול החברות, במקום לטייל ממקום למקום, בנושאים אשר אינם ממין העניין. פניתי למבקר המדינה לאחר שלא יכולתי להתעלם מהעובדה, שחברות הדלק המשיכו לפעול כקרטל, על אף חלוקת השוק שעליה הודעתי בתחילת השנה.

שחל המשיך ואמר: "ביקשתי ממבקר המדינה לבדוק מי הם בעלי המניות של חברות הדלק והאם אין שליטה מונופוליסטית באמצעות בעלי המניות בחברות. עוד ביקשתי לבדוק מי מימן את רכישת המניות, אשר עברו ידיים באחרונה, והאם הדירקטורים בחברות הדלק, אינם ממונים על ידי זהות אחת".

שר האנרגיה הדגיש: "חברות הדלק עוסקות בפעולות כלכליות שאינן בתחום משק הדלק, ומבקר המדינה יצטרך לבדוק זאת. עוד יבדוק המבקר האם מבנה השכר בחברות הדלק, וההוצאות המנופחות של מנהליהן, אינם על חשבון הצרכן. חברות הדלק חייבות להציג לפני הציבור את מאזניהן, כולל הוצאות שכר ונסיעות לחו"ל, על מנת שהציבור הרחב יידע, מה הסיבה האמיתית לכך שהחברות מתנגדות לרפורמה".

גידול של 20% באפריל בנמל התעופה ב.ג.

3.1 מיליון נוסעים עברו בנמל בשנה

מאת זוהר בלומנקרנץ

גידול של 20 אחוז בתנועת הנוסעים דרך נמל התעופה בן גוריון בלוד צפויה החודש (אפריל) לעומת אותו חודש מקביל אשתקד.

מינהלת נמל התעופה מעריכה, כי החודש, הכולל את תקופת חג הפסח הקרוב יעברו בנמל בן גוריון בין 300 ל־320 אלף נוסעים. בשנה האחרונה נרשמה עליה של 5 אחוזים בתנועת הנוסעים דרך נמל התעופה בן גוריון בלוד לעומת שנה קודם לכן.

3.1 מיליון נוסעים עברו בנמל בן־גוריון בשנה האחרונה (מאפריל 86' עד סוף חודש מארס 87').

אתמול ראיתם פעם נוספת בטלויזיה!

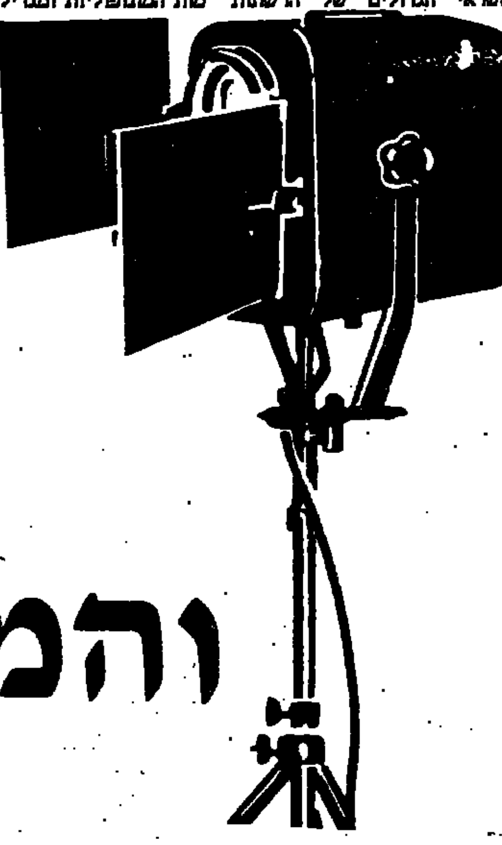

כלבוטק והמועצה לצרכנות קבעו:*

הקניה הכי זולה לחג

ב היפר קו־אופ

של רשת הריבוע הכחול

* שודר ביום ג' 7.4.87

אל תהיה פראייר של אף אחד...

בקראופ קונים היום לקראת הפסח ומשלמים בערב שבועות ב־2.6.87

בסניפי סופר קראופ על כל קניה מעל 50 ש"ח, בסניפי היפר קראופ וקואופ רעננה על כל קניה מעל 100 ש"ח לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט, ויזה קראופ זהב ומועדון קונים.

חג שמח וקניה טובה

פתוחים במוצ"ש

תל אביב — היפר היפר, מול אצטדיון הכדורסל, פתוח עד 24.00, פתוח רצוף מיום רביעי בבוקר עד יום שישי בצהרים

תל אביב — חנות רווחה, שכון דן רח' הברזל 4, רמת החייל, ימים א־ה 9 עד 20.30, יום ו' 8 עד 14.00

גבעתיים — רמת חן - בית יהלומים, רח' כורזין 1, טל' 747039, פתוח עד 22.00

בת־ים — רח' העמל 20, אזור התעשיה, טל' 5511729, פתוח עד 22.00

נתניה — אזור התעשיה - מזרח, רח' דוד פנחס, טל' 053-37485, פתוח 08.00–19.00

חדרה — לב השומרון - צומת ביח"ר אליאנס, טל' 063-30377, פתוח 07.00-20.30, יום ו' 07.00-14.30

נס ציונה — נוה כרמית, רח' בילו, מרכז מסחרי, פתוח: 09.00-21.00, יום ו' 08.00-14.00

אשקלון — שד' בן גוריון, ליד בית החשמל, טל' 051-33345, פתוח א'-ו' 09.00-19.00, יום ד' 09.00-20.00, יום ו' וערבי חג 08.00-14.00

באר שבע — לב הנגב

קו־אופ · היפר קו־אופ · קו־אופ

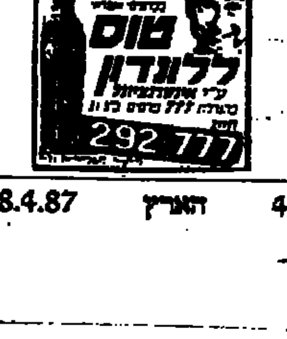

ערך את העמוד: חיים טל

רייגן בתגובה על הגילויים שאנשי ק.ג.ב נכנסו באופן חופשי לבניין

"אם יהיה צורך, נהרוס את השגרירות בבריה"מ כדי לנקותה ממתקני ציתות"

מאת צבי בר־אל
שליח "הארץ" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא רייגן מסר אתמול בהודעה מיוחדת, כי שגרירות ארה"ב במוסקווה לא תעבור לבנייה החדש עד שלא יובטח שהיא נקיה ממתקני ציתות סובייטיים. "יתכן שלא תהיה ברירה אלא להרוס את הבניין ולבנותו מחדש", אמר רייגן. על־פי החלטתו, לא ייכנסו גם הסובייטים לבניין שגרירותם החדש בוואשינגטון, אלא במועד שבו תוכל שגרירות ארה"ב במוסקווה לעבור לבנייה.

החלטה זו באה בעקבות הגילויים בימים האחרונים, על פיהם לפחות 10 נחתים מכוח האבטחה של שגרירות ארה"ב במוסקווה, איפשרו לסוכני ק.ג.ב להיכנס לבניין השגרירות, לצלם מסמכים ולאפשר התקנת מכשירי ציתות וציקוב, בזד מורה ליחסי־מין עם סוכנות של ק.ג.ב.

הנשיא הורה אתמול לשר החוץ ולשר ההגנה, לבדוק את דרכי מיון ומינוי אנשי כוח האבטחה, ולהגיש לו דו"ח על שיפור אמצעי האבטחה בבנייני השגרירויות האמריקאים ברחבי העולם.

בינתיים, לא ברור כיצד ינהל שר החוץ ג'ורג' שולץ את שיחותיו עם יועציו במוסקווה, לשם הוא נוסע ביום שבת הקרוב. יתכן כי יהיה צורך להטיס למוסקווה קרון מיוחד, שבו ינהלו השיחות, מחשש שבניין השגרירות עצמו רוחש עדיין מכשירי ציתות סובייטיים.)

שולץ נוסע כדי להיפגש עם עמיתו הסובייטי, אדוארד שוורדנדזה, כדי לקדם את הדיונים בנושא קיצוץ מערך הטילים הגרעיניים לטווח בינוני, באירופה.

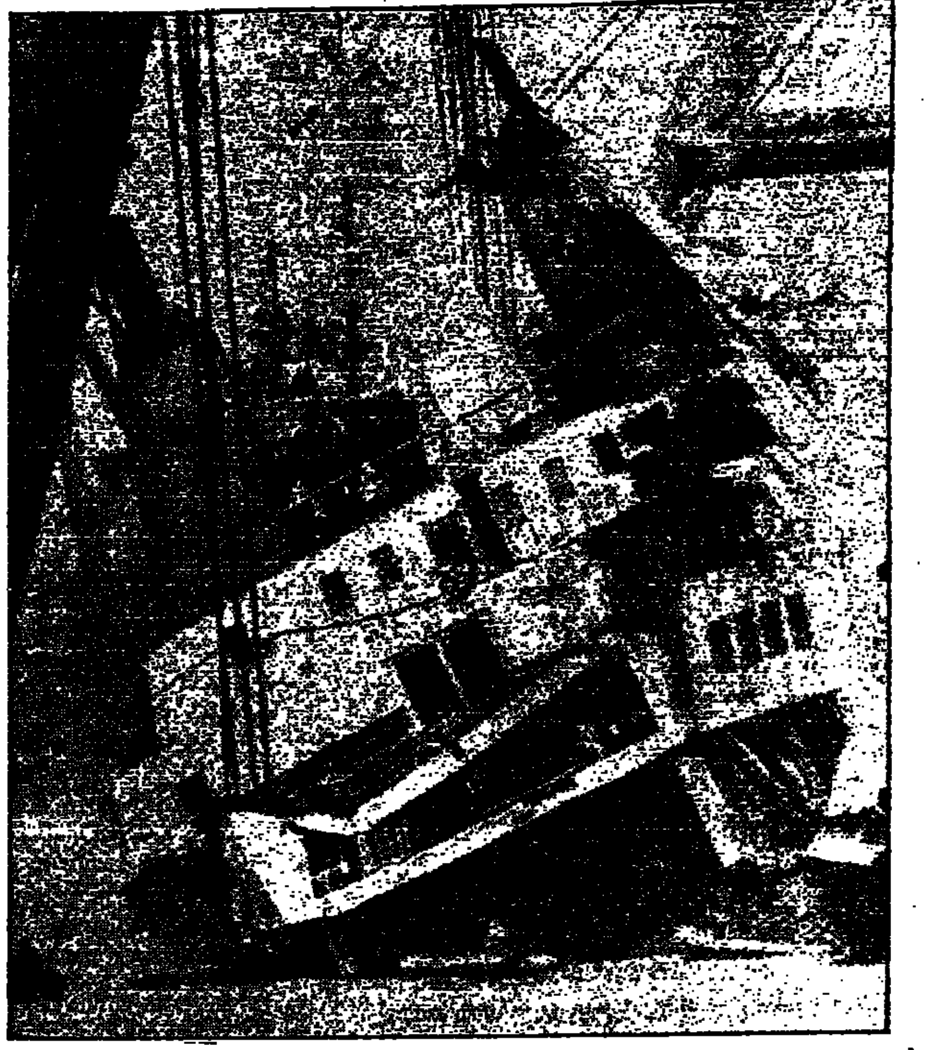

במבצע שנמשך 9 שעות ועלה 20 מיליון דולר עלה אתמול בידי חוליות ההצלה ליד הנמל הבלגי זיברוגה לייצב את המעבורת הבריטית "הראלד אוף פרי אנטרפרייז", אשר התהפכה לפני חודש על מאות נוסעיה. אמש החלו צוותי ההצלה באיתורן של עשרות גופות נוספות ובהוצאתן מן המעבורת, המונחות על קרקעית הים בגלל המים הרבים שחדרו לתוכה. בפעולת הייצוב הובע החשש כי משאיות הנמצאות בבטן האוניה המובילות גזים רעילים, תתהפכנה ותגרומנה לדליפה. אולם חשש זה נעלם הודות לתהליך האיזון הזהיר, בו צפו מן החוף מאות אנשים, ברובם קרובי משפחה של הנוסעים. (כתב: שאול צדקא, צילום: איי־פי)

התרופה הישראלית לחולי איידס — לשימוש בארה"ב

(עו). בעוד 50 יום יאשר מינהל המזון והתרופות של ארה"ב את התרופה הישראלית נגד האיידס, א־ל־127, "אקטיב ליפיד", שפותחה ע"י פרופ' מאיר שניצקי ממכון ויצמן למדע ברחובות.

פרופסור שיניצקי אמר, כי לאחר האישור, תיכנס התרופה לשימוש קליני נרחב במאות חולי איידס בארה"ב ובבית החולים קפלן ברחובות, בפיקוחו של פרופ' צבי בנטוויץ'.

הפרופסור הוסיף, כי בעקבות לחץ של דעת הקהל בארה"ב ובעולם המערבי כולו, החליט מינהל המזון והתרופות האמריקאי לוותר על ניסויים פורמאליים ארוכים לקביעת יעילות התרופה, ולאשר לתרופה זו שימוש בידי בניסויים קליניים. לדברי הרופא נוצר "שוק שחור" נרחב בארה"ב, הפועל בתנאי מחתרת. יצירת תרופות בתנאים שכאלה מסוכנת, כי אנשים מנסים לייצר בעצמם את התרופה ללא פיקוח ובקרה. בתהליך ההפקה של תרופה זו, נעשה שימוש בחומרים דליקים והוא מחייב הפקה במעבדות בלבד.

אולם פרופ' שיניצקי הוסיף: "אם אני הייתי חולה איידס, גם אני הייתי מנסה להפיק את התרופה בבית, משום שהאלטרנטיבה היא מוות".

העיתונות הבריטית סוערת מהגילויים על מחלות נפש במשפחת המלכה אליזבת

חמש דודניות של המלכה בילו כמעט יובל כשהן מוסתרות בבית־חולים פסיכיאטרי

לונדון (ע"ר וע"צ). 5 דודניות של המלכה אליזבת אושפזו ב־1941 בבית־חולים לחולי נפש ליד לונדון, ושלוש מהן עדיין חיות — נמסר כאן.

דובר של בית־החולים מסר, כי אחת הדודניות של המלכה הבריטית, הרשומה מאז 1963 כמתה בספר "מי ומי" של האריסטוקרטיה הבריטית, נמצאת בבית־החולים רויאל ארלסווד במחוז סארי, מדרום־מערב ללונדון. אשה זו, קאתרין באוס־ליון, בת 60, היא אחיינית של המלכה־האם אליזבת, ששם משפחתה היה באוס־ליון.

אחותה של קאתרין, נריסה, מתה אשתקד באותו בית־חולים לחולי נפש שבבעלות הממשלה, כאשר היתה בת 67.

המלכה־האם, נשיאת האגודה הבריטית לילדים ולמבוגרים בעלי פיגור שכלי, גילתה לפני 5 שנים כי שתי אחייניותיה חיות, מסר אתמול המזכיר הכללי של האגודה, סר בריאן רקס. הוא מסר לעיתונאים, כי המלכה־האם חשבה כי שתי האחיות כבר מתו.

דובר של רשות הבריאות של מחוז סארי אמר אמש לעיתונאים, כי 3 אחיות אחרות, דודניות מדרגה שניה של המלכה אליזבת, אושפזו גם הן בבית־החולים. שתיים, אתלדרידה פיין, 64, ואידיונה פיין, 72, הן באותה מחלקה עם קאתרין באוס־ליון.

הדובר אמר, כי האחיות "מודעות לקשרי המשפחה אולם יש להן גיל שכלי של ילדים צעירים והבנתן נעלמת לעתים תכופות".

האחות השלישית, רוזמרי פיין, מתה ב־1972.

ארמון בקינגהאם סירב להגיב.

הגילוי ש־5 דודניות של המלכה אליזבת בילו כמעט יובל כשהן מוסתרות בבית־חולים פסיכיאטרי, עורר התעניינות עצומה בעיתונות הבריטית. העיתונים בחנו מקרים קודמים של טירוף מלכותי, החל במלך ג'ורג' ה־3, בסוף המאה ה־18, וכלה בשני מקרים של מחלת־רוח בקרב ילדי מלכים בשנים הראשונות של המאה ה־20. אחד היה הנסיך ג'ון, הצעיר מבין ששת הילדים של המלך ג'ורג' ה־5. הוא פיגר בשכלו והיה חולה במחלת הנפילה ומת בגיל 14. האחר היה הנסיך אלברט, בנו של המלך אדוארד ה־7, שמת בגיל 28 ותואר בעיתון "טיימס" כ"מפגר".

ראש ממשלת פקיסטן: אין לנו פצצת אטום

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מוחמד ג'ונג'ו, ראש־ממשלת פקיסטן, אשר התחיל ביקור רשמי בן 8 ימים בבריטניה, הכחיש אתמול רשמית את הידיעות כי לארצו יש פצצת אטום. הוא אמר לעמיתתו הבריטית, מרגרט תאצ'ר, כי התוכנית הגרעינית של פקיסטן מוקדשת לשלום בלבד. הוא אמר לה ש"מדינה מתפתחת כפקיסטן אינה יכולה להרשות לעצמה מותרות כמו נשק אטומי".

ג'ונג'ו התבקש על־ידי מארחיו הבריטים להתייחס לנושא בעקבות ראיון אשר פורסם לפני חודש בלונדון ובו אמר ד"ר עבדול קאדר חאן, המדען הגרעיני הראשי של פקיסטן, כי לארצו יש יכולת גרעינית המאפשרת לה להתגונן מפני הודו. מאוחר יותר הכחיש האיש כי אמר דברים אלה. כעבור שבוע פורסמה בלונדון הידיעה, כי ישראל קיימה מגעים רצופים עם ניו־דלהי, עד כדי מפגש בין דיפלומט ישראלי לשליח מיוחד של הנשיא גנדי. בו נדונה האפשרות ששתי המדינות תעשינה יד אחת כדי להשמיד את הכור האטומי בקאהוטה, סמוך לאיסלמבאד.

עורכת את העמוד: אורית גלילי

הדוגמא האחרונה לרוח הליברליזציה שהנהיג גורבצ'וב בתחום הספרות

"סיפורי קולימה" — על אימי הטרור של סטאלין פורסמו בירחון סובייטי

מוסקווה (ע"צ). ירחון סובייטי פרסם בראשונה את "סיפורי קולימה" מאת וארלאם שאלאמוב, ספר שזכה לתשבחות במערב על תיאורו את הגיהנום של מחנות־העבודה הסטאליניסטים.

פרסום זה בירחון "דרוזבה נארודוב" ("ידידות העמים"), על ידי עורכו החדש סרגיי בארוזדין, הוא הדוגמה האחרונה של רוח הליברליזציה הנושבת בתחום הספרותי הסובייטי, מאז עלותו לשלטון של גורבאצ'וב.

בחודש שעבר פרסם כתב־העת "אוקטובר" אחת היצירות המרגשות ביותר של השירה הרוסית, "רקוויאם" מאת אנה אחמטובה, על סבלן של האמהות בימי הטרור הגדול של סטאלין, יצירה שהיתה אסורה עד אז בבריה"מ. ואילו השבועון "אוגוניוק" פרסם במהדורתו האחרונה את החלק הראשון של "יומן אפריקה", אותו חיבר בעלה הראשון, ניקולאי גומילב, שהוצא להורג ב־1921 לאחר שהואשם ב"קשירת קשר".

האנציקלופדיה הגדולה של הספרות הסובייטית, ציינה ב־1975 כי שאלאמוב "שנפל קורבן שלא כצדק לדיכוי" ונשלח למחנה־עבודה בסיביר באזור קולימה, בימי הטיהורים של סטאלין ב־1937. לימים "טוהר" וחידש את כתיבתו ב־1953.

משמרות המהפכה האיראנים ערכו בשבוע שעבר מצעד צבאי בחוצות טהרן. זמן קצר לאחר מכן יצאו להשתתף במתקפה החדשה על עיר־הנמל העיראקית בצרה, מערכת "קארבלה 8". (תצלום: איי־פי)

עיראק טוענת: בלמנו מתקפה איראנית חדשה

בגדאד (ע"ר וע"צ). עיראק טענה אתמול, כי כוחותיה הרגו אלפי איראנים, תוך בלימת מיתקפה איראנית חדשה בחזית הדרומית.

סוכנות הידיעות העיראקית מסרה, כי כוחות בגדאד הודפים עתה אחר כוחות איראניים נסוגים. היא טענה, כי חטיבת "אל גאדיר" של המשמר המהפכני האיראני והחטיבה ה־21 האיראנית הושמדו בקרבות.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה, מצידה, כי 2,000 חיילים עיראקים נהרגו או נפצעו ומטוס של האויב הופל, מאז נפתחה ביום שני בלילה מיתקפת "קרבאלה 8", במזרח לנמל העיראקי בצרה.

היא הוסיפה, כי חיל־האוויר האיראני פעל אתמול 4 פעמים בדזית, הנמצאת באותו מקום בו הושקה מיתקפת "קרבאלה 5" בראשית ינואר.

אוסטרי שצעק "צריך להחזיר את היטלר" נעצר

וינה (ע"ר). אוסטרי מובטל נידון אתמול לשמונה שבועות מאסר על שצעק "הייל היטלר" והערות אנטישמיות ליד בית כנסת. וולפגנג הרמאנק, 37, הורשע בהסתה.

הרמאנק נפל ליד שער בית הכנסת בשכונת ליאופולדשטאט בוינה, בהיותו שיכור. הוא צעק: "הייל היטלר! היו צריכים לשרוף את כל היהודים. אנו זקוקים שוב להיטלר. היטלר ישוב ואף אחד מכם לא יישאר בחיים".

דאסו עצר אספקת מיראז'ים למצרים בגלל איחורים בתשלומים

פאריס (ע"ר). יצרן המטוסים הצרפתי דאסו השעה אספקת מטוסי קרב מיראז' למצרים, בגלל איחורים בתשלומים על מטוסים שכבר סופקו, מסרו היום מקורות של תעשיית התעופה לכתב רויטר.

ששת האחרונים מבין 20 מטוסי קרב שהזמינה מצרים מחברת דאסו־ברגה ב־1983 עד כבו, אולם מצפים שהחוזה ישולם בעתיד הקרוב.

המשלוחים נוהלו בשנה שעברה.

"גיבור הספרות" של הכלא הצרפתי מצא עצמו שוב מאחרי סורג ובריח

רוז'ה קנובלספיס, 40, הפך גיבור על ידי סופרים, שחקנים והוגים שמאלנים, בעקבות 3 ספרים שכתב בכלא, ואשר הוקיע בהם את התנאים בבתי־הסוהר ● הוא נעצר על שוד מזוין

פאריס (ע"ר). שודד מורשע, שזכה ב־1981 לחנינה מידי הנשיא מיטראן, לאחר שמתוך הכלא ניהל מערכה נגד התנאים הקשים בבתי־הסוהר הצרפתיים, הוחזר אתמול אל מאחורי הסורגים לאחר חילופי ירי עם המשטרה בדרום־צרפת.

רוז'ה קנובלספיס, 40, הפך גיבור על ידי סופרים, שחקנים והוגים שמאלנים, בעקבות 3 ספרים שכתב בכלא, ואשר בהם הוקיע את התנאים בבתי־הסוהר וכן "טעויות" של מערכת המשפט.

המשטרה מסרה, כי קנובלספיס נעצר ביום שני בעיר פרפיניאן, בקירבת הגבול הספרדי, כתום קרב יריות שנמשך לאורך 15 ק"מ עם כוחות הביטחון. אופנוען נפצע קל בראשו.

המירדף החל לאחר ששני אנשים רעולי־פנים, חמושים באקדח וברובה אם־16, שדדו בנק בעיירה תויר והסתלקו עם 80,000 פרנק (15,000 דולר) בשתי מכוניות. המשטרה זיהתה את הנהג של אחת המכוניות כקנובלספיס המקורי, הודות לזהות שקטע במערכה שניהל למען שחרורו מהכלא.

הוא נכלא בראשונה בגיל 17, ותמיד הכחיש כי היה אשם בשוד בשנת 1969, בגללו נידון ל־15 שנות מאסר.

הסופר ז'אן ז'נה, השחקן איב מונטאן, אשתו המנוחה סימון סיניורה ואישים שמאלניים אחרים אימצו אותו כסמל לעיוותי דין וקורבן של בתי־הסוהר.

מחפש שי לחג עם טעם טוב?
חייג יין והפתעות
03-942021

לקראת החג הכינו עבורכם ביקבי "כרמל" מבחר נהדר של צרופי מתנה - מיטב יינות היוקרה של היקב במבחר אריזות שי ובמחירים מפתיעים, מותאמים לדרישותיכם.

וזה לא הכל. יש גם הפתעות. בחג הזה תוכלו להעשיר את השי עם מבחר שוקולדים, משובחים, קונפיטורות מעניינות או סט כוסות ליין.

צלצלו אלינו למחלקת האירועים של יקבי "כרמל"
טל. 03-942021. מר רוזנטל וגב' כרמי ישמחו למסור לכם פרטים מלאים על הצירוף שיתאים לדרישותיכם. ניתן ליצור קשר גם עם סניפינו בירושלים טל. 02-532265, 02-537416, בחיפה 04-525214.

כרמל

בנק טפחות
הודעה ללקוחות הבנק

אני שמחים להודיע כי פתחנו את הבנק מחדש לשירות הלקוחות וזאת לאחר שהעובדים הודיעו על הסרת העיצומים שנקטו ועל חזרתם לעבודה תקינה.
אנו מצטערים על אי הנעימות ועל הקשיים שנגרמו ללקוחותינו בתקופת סגירת הבנק.
מודים על ההבנה שגילו ומקוים כי בעתיד נמשיך לשרת בנאמנות את הציבור הרחב כפי שעשינו בעבר.
חג כשר ושמח
הנהלת בנק טפחות

לציבור הנוסעים בחג הפסח

בתקופת חג הפסח יחולו שינויים במיקום התחנות בתחנה המרכזית בתל-אביב

באישור המפקחים על התעבורה

כדי להקל על ציבור הנוסעים ולהקטין את עומס התנועה באזור התחנה המרכזית בתל־אביב, יחולו שינויים במיקום התחנות מה־9.4.87 עד ה־21.4.87 ועד בכלל.

תחנות הקוים 821, 823, 829, 832, 833, 834, 843, 844 תועברנה לרח' המסילה (פינת רח' סלומון).
שאר הקוים יוצאים מהתחנות הקבועות.

יתוגברו שרותי אגד מהישובים בצפון הארץ ומהדרום לתל־אביב. יתר הנסיעות תבוצענה במתכונת מוצאי שבתות וחגים.

הנוסעים מתבקשים להקדים נסיעותיהם בערב החג כדי להקל את הלחץ בשעות העומס.

תגבור קוי שרות:
בערב החג, יום ב' י"ד בניסן תשמ"ז 13.4.87 יתוגברו שרותי אגד לישובים בצפון הארץ, לדרום הארץ ולאילת. במוצאי החג, יום ג' ט"ו בניסן תשמ"ז 14.4.87

מספרי הטלפון של מרכזי המידע:
תל־אביב 03-432777,
ירושלים 523456, 02-528231/2,
חיפה 04-549121.

למידע נוסף ולוחות זמנים מפורטים אנא פנה ללשכות המודיעין בכל תחנות אגד ולמרכזי המידע.

אגד עוד שיפור למענך
אגד מאחל לציבור הנוסעים חג שמח ונסיעה טובה.

משרד התקשורת
מנהלת ההקמה של ערוץ 2
והטלויזיה החינוכית

מעבירים בשידור חי את משפט דמיאניוק

בימים ב'–ה' בין השעות 8.30-13.00 ו־16.00-19.00. השידור ניתן לקליטה בחלקים מירושלים ובמרכז הארץ בתדר U.H.F. 22.

כמו כן ניתן לקלוט את שידור המשפט באמצעות אנטנות צלחת בכל רחבי הארץ

בישראל
יש רק מכונת כביסה אחת

פרטים ביום ד' במוסף לשבת עמ' 3

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

היום (16.00) בבראשוב נגד רומניה

קלינגר מגן, עובדיה קשר ובריילובסקי חלוץ

ביקארצי

מאת בנו דוד

בראשוב (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מילינקו מיהיץ', מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, ממשיך בשרשרת הניסויים שלו. כך מתברר לאחר פרסום ההרכב הפותח במישחק הרעים הביקארצי עם נבחרת רומניה, היום בשעה 16.00 לפי שעון ישראל.

ישראל תפתח עם השוער: אבי רן; חוליית ההגנה: אבי כהן (בית"ר ירושלים), אבי כהן (מכבי תל־אביב), מנשה שמעונוב, ניר קלינגר; קשרים: אפרים דוויירי, אורי מלמיליאן, אבינועם עובדיה, משה סיני; חלוצים: דניאל בריילובסקי ואלי אוחנה.

לראשונה מזה תקופה ארוכה כולל ההרכב חלוץ טבעי אחד — אלי אוחנה... אבינועם עובדיה, שתפקד כמגן במישחק עם מערב גרמניה (2–0) לפני שבועיים, הוסט לחוליית הקישור אליה חזר גם משה סיני שלא פתח נגד הגרמנים. דניאל בריילובסקי, שהוצב בחוד, אמר כי תפקיד החלוץ אינו זר לו "גם בארגנטינה וגם במכסיקו תיפקדתי כחלוץ. אני מקווה להצליח".

הקשר הוותיק משה סיני אמר אתמול: "הגיע הזמן שלנבחרת יהיה הרכב יציב. ברור שמצפה לנו מישחק קשה מאד". באוקטובר האחרון ניצחה ישראל 4–2 את רומניה ברמת־גן.

אתמול ערכה הנבחרת אימון יחיד באיצטדיון בו ייערך המישחק לאחר שבשעות לפני הצהריים עשתה דרך של כ־170 ק"מ במסלול של נוף יפהפה ומקסים של הרי הקארפאטים. המאמן מיהיץ' היה מתוח ונראה שראשו עובד שעות נוספות כיצד להפתיע את הרומנים. "אני מקווה להישג נאה. אך אסור לשכוח שאנו מתמודדים עם נבחרת מעולה. זהו המיבחן הקשה ביותר שהיה לנו עד כה", אמר המאמן. הוא הסביר גם את השינויים בהרכב: "אני מקווה שהתיפקוד החדש יצליח. אם אכן יתממשו הציפיות אני אגבש אותו".

באימון של הנבחרת הישראלית חזו אוהדים מקומיים. אמש תוכננה להם ארוחה חגיגית עם תוכנית אמנותית שאורגנה במיוחד במלון המפואר ביותר בבראשוב — "קארפאצי". בבראשוב קיימת התעניינות מרובה במישחק. ההוכחה — עד אתמול נמכרו כבר כ־15 אלף כרטיסים, מחצית מתכולת האיצטדיון.

ההרכב הפותח של נבחרת רומניה כולל שישה משחקני האלופה סטיאווה בוקראשט שזכתה אשתקד בגביע אירופה לאלופות. הבולטים הם הליברו האלגנטי מיודרג בלודריץ', הקשרים גבריאל בלינט ולאדיסלאו בלוני, הקפטן בן ה־34 שיזגוג היום הופעה 98 במדי הנבחרת.

מאמן רומניה, אמריק יניי, אמר אתמול שהוא ושחקניו מתייחסים בכבוד ראש ליריב הישראלי. גם מפני העובדה שההרכב יכלול כמה משחקני הנבחרת האולימפית המתכוננת למישחק הבית החשוב נגד מערב־גרמניה ב־18 באפריל וכן למישחק הבית עם ספרד במסגרת גביע אירופה לאומות.

ישפוט ג'אורג'י גדמאנקוס מיוון עם קוונים מבני ארצו. לפני המישחק תהיה הופעת ראווה של מתעמלים ולהקת פולקלור.

הערב במישחק הראשון בחצי הגמר לאלופות

ללא ואלדאנו וסאנצ'ס תשחק ריאל במינכן

גביעי אירופה

מינכן (שרות "ספורט הארץ"). שתי קבוצות שזכו כבר 9 פעמים בגביע אירופה לאלופות, יפגשו כאן הערב באיצטדיון האולימפי במישחק הראשון בשלב חצי הגמר. באיירן מינכן (3 זכיות) מארחת את ריאל מדריד (6 זכיות).

אודו לאטק, מאמן באיירן, מודע ליכולת המופלאה של ריאל למחוק פיגורים גדולים, אבל מאמין שיתרון של שני שערים הערב יספיק לקבוצתו לעלות לגמר שיהיה בוינה בחודש הבא. "זאת בתנאי שלא נספוג שער בבית", הוא אומר. באיירן תתייצב למישחק בהרכבה המלא ולאטק מתלבט רק אם להרכיב בחוד את וולפארת או את הרני לנגה שהבקיע כמה שערים בשבועות האחרונים בבונדסליגה. מאידך תחסר ריאל שניים משלושת שחקני הזור המפורסמים שלה: ואלדאנו החולה וסאנצ'ס המושעה המותירים את בוטראגניו בבדידות מזהירה.

במישחק השני בגביע האלופות שיהיה בפורטוגל, תפגוש פורטו את הקבוצה הסובייטית המצויינת דינאמו קייב על שלל כוכביה הבינלאומיים. פורטו מקווה שהצמד פוטרה וגומש יבטיחו לה ניצחון.

לפני שלוש שנים הורשה לקוטר טיל לייצג את בורדו בגביע אופ"א כשניצחה אותה פעמיים. הערב נפגשות שתי הקבוצות בבורדו, הפעם במיפעל למחזיקות גביע. המישחק השני יהיה במסגרת בין ריאל סרגוסה ואיאקס אמסטרדם.

הנציגה הבריטית היחידה שנותרה במערכה היא דאנדי יונייטד שתארח הערב את בורוסיה מנשנגלאדבך בחצי הגמר בגביע אופ"א. גלאדבך תשחק ללא ראהן הפצוע. בשוודיה מצפים ל־50 אלף צופים במישחק בין איפ"ק גטבורג וטורובסקי טירול מאוסטריה.

הכל בגלל חותמת ישראלית

שארג'ה, דובאי (שרות "ספורט הארץ"). לורי בראון, הפיזיותראפיסט של נבחרת הקריקט של אנגליה, לא הורשה אתמול להיכנס לדובאי יחד עם שחקני הנבחרת. והכל בגלל... ישראל.

בעת בדיקת הדרכונים בנמל התעופה נתגלתה חותמת ישראלית בדרכונו של בראון, מזכרת מביקור אצלנו כאשר היה הפיזיותראפיסט של מנצ'סטר יונייטד. בראון הובל לחדר צדדי ולא הורשה להצטרף לשחקנים. הוא נאלץ להמתין במקום כמה שעות עד שהקונסול הבריטי הוציא לו דרכון חדש.

טניס

אילנה ברגר ניצחה בחיפה

מאת סופר ספורט "הארץ"

אילנה ברגר זכתה אתמול בתחרות הבינלאומית לנשים שהסתיימה במרכז הטניס בחיפה. לברגר בת ה־21, היתה זו זכיה ראשונה בתחרות בינלאומית על פרסים כספיים בסך כולל של 10,000 דולאר. במישחק הגמר גברה על הצרפתיה ססיל קלמיס 6–2, 6–0 במישחק שארך 70 דקות.

עד אתמול דורגה ברגר במקום ה־290 בעולם. ניצחון זה יקנה לה 3 נקודות בינלאומיות דבר העשוי לקדם אותה כ־30 עד 35 מקומות בדירוג. בנוסף להישג זה העניק לה יו"ר איגוד הטניס דוד הרטיק את מגן התחרות וכן פרס כספי ע"ס של 1,600 דולר. יריבתה תקבל אלף דולר.

בתחרות לזוגות זכו ההולנדיות סיציה וילמינט והסתר וויסמור בניצחון על הגרמניות אוליך לארצי וכריסטינה היין 6–1, 7–6. המנצחות זכו ב־325 דולר כל אחת והמנוצחות ב־175 דולר כל אחת.

רביב ויידנפלד מדורג ראשון בתחרות הנוער

רביב ויידנפלד מדורג ראשון בבית הגמר לנוער גילאי 18, בתחרות הבינלאומית בטניס שתיפתח היום ברמת השרון. שני מדורג בועז מרנשטיין בין הנערות מדורגת ראשונה דליה קוריאט.

מישחקי בית הגמר יהיו לגילאי 18, 16, 14 ו־12. יותר מ־150 טניסאים מחמש מדינות משתתפים בתחרויות.

גם בקר פרש מטורניר דאלאס

דאלאס (איפי). הפייבוריט לזכיה בתחרות הגמר של וו.סי.טי., בוריס בקר, הודיע אתמול על פרישתו. הוא סובל מדלקת קיבה. קודם לכן פרש כבר איוון לנדל. המדורג ראשון עכשיו הוא סטפאן אדברג. בתחרות, שמתחילה היום, משתתפים 8 חובבים המדורגים בין 15 הטובים בעולם. סכום הפרסים הכולל הוא 675,000 דולאר והמנצח יקבל 200 אלף דולאר.

בטורניר הנערך ביוסטון, גבר האמריקאי סאמי ג'יאמאלווה על ההודי ויג'אי אמריטראג' 6–2, 6–1.

11 מאמנים קבעו במישאל "ספורט הארץ"

מגי — כדורסלן העונה בפעם השניה ברציפות

יחד עימו בחמישיה: ג'מצ'י, שם־טוב, רובינסון ויוסטון או רוזנברג

מאת שמואל קליגר ומשה הר־געש

קווין מגי

קווין מגי, שחקן החיזוק של מכבי תל־אביב, נבחר בפעם השניה ברציפות לשחקן העונה במישאל המאמנים המסורתי של "ספורט הארץ". הוא זכה בתואר ברוב מוחץ כאשר קיבל את קולותיהם של 11 מ־12 המאמנים שהשתתפו במישאל. קול אחד הוענק לדון רובינסון מהפועל תל־אביב. אשתקד קיבל מגי קולות של 10 מ־12 המאמנים שהשתתפו במישאל.

החמישייה העונה כוללת שני שחקנים ממכבי תל־אביב — מגי ודורון ג'מצ'י. יחד עימם: הרכז אבנר שם־טוב מהפועל חיפה, רובינסון מהפועל תל־אביב ואחד משניים שקיבלו מספר קולות זהה, ארי רוזנברג ממכבי חיפה או רולנד יוסטון מהפועל חיפה.

כך בחרו המאמנים

(הראשון בכל שורה הוא שחקן העונה)

- צבי שרף: מגי, ג'ונסון, ג'מצ'י, שם־טוב, רובינסון.
- משה ויינקרנץ: מגי, ליפין, מרסר, ג'מצ'י, דייוויס.
- יריב ורשיצקי: יוסטון, מגי, שם־טוב, מרסר, ג'מצ'י.
- יוסי הדרי: מגי, ליפין, ג'מצ'י, א. רוזנברג, רובינסון.
- מנחם גרשון: מגי, רובינסון, יוסטון, שם־טוב, א. רוזנברג.
- מולי קצורין: מגי, שם־טוב, ג'ונסון, ג'מצ'י, מרסר.
- אריה מליניאק: מגי, רובינסון, יוסטון, שם־טוב, א. רוזנברג.
- אלי קנטי: מגי, נאווי, דייויס, א. רוזנברג, מרסר.
- רני בהנא: מגי, שם־טוב, ג'מצ'י, רובינסון, דייויס.
- אמי בירנבוים: מגי, נאווי, דייויס, רובינסון, יוסטון.
- אמיר שמר: מגי, יוסטון, גורן, א. רוזנברג, אלימלך.
- אברהם המר: רובינסון, א. רוזנברג, יוסטון, שם־טוב, ג'מצ'י.

כך בחרו בשנים קודמות

- 1981: שחקן העונה: דארל רובינסון. חמישיית העונה: רובינסון, סילבר, ווינפרי, נלסון, וויליאמס.
- 1982: שחקן העונה: מיקי ברקוביץ'. חמישיית העונה: ברקוביץ', מוסקוביץ', מאלוביק, ג'מצ'י, איימוס.
- 1983: שחקן העונה: אירל וויליאמס. חמישיית העונה: וויליאמס, ג'מצ'י, פנקסטר, צימרמן, אלימלך.
- 1984: שחקן העונה: מיקי ברקוביץ'. חמישיית העונה: ברקוביץ', מוסקוביץ', קפלן, האוזר, מרסר.
- 1985: שחקן העונה: דורון ג'מצ'י. חמישיית העונה: ג'מצ'י, ברקוביץ', מרסר, לאוזי, מגי.
- 1986: שחקן העונה: קווין מגי. חמישיית העונה: מגי, ברקוביץ', ארואסטי, פייה, סימס.

כך התחלקו הקולות לבחירת חמישיית העונה

1.	קווין מגי (מכבי ת"א)	11
2.	דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א)	7
—.	אבנר שם־טוב (הפ' חיפה)	7
—.	דון רובינסון (הפ' ת"א)	7
5.	רולנד יוסטון (הפ' חיפה)	6
6.	ארי רוזנברג (מכבי חיפה)	6
7.	רון דייויס (בית"ר ת"א)	4
8.	לאון מרסר (הפועל ת"א)	4
9.	עמי נאווי	2
—.	חן ליפין (מכבי ת"א)	2
—.	לי ג'ונסון (מכבי ת"א)	2
12.	אור גורן (מכבי ר"ג)	1
13.	ישראל אלימלך (הפ' חולון)	1

"הוא עדיין האלוף" אמר ליאונארד שניצח את האגלר

צהלת הניצחון של שוגר ריי ליאונארד אחרי שהוכרז כמנצח על מארווין האגלר בקרב על התואר העולמי במשקל בינוני (צילום רדיו איפי)

איגרוף

לאס־וגאס (איפי). אחת הסנסציות הגדולות של העשור האחרון באיגרוף, היתה כאן אתמול כאשר שוגר ריי ליאונארד, שחזר מפרישה אחרי הפסקה של שלוש שנים, זכה בתואר העולמי במשקל בינוני בניצחון על חודו של נקודות על האלוף מארווין האגלר.

האלוף, שלא נוצח בזירה מאז 1976, טען לאחר מכן כי הוא למעשה המנצח: "אני ניצחתי והוא יודע זאת. אמרתי לכם מה דעתי על לאס־וגאס. הם גנבו לי את הניצחון. הייתי אגרסיווי ונשארתי אגרסיווי. אני הוא שזכיתי בקרב".

ליאונארד, שנותח בעינו ב־1982 ופרש, חזר לקרב אחד ב־1984 ופרש שוב. "אין לי כוונה לעשות קאריירה מחודשת", אמר המתאגרף בן ה־31, שזכה באליפויות עולם בשלושה משקלים. "חזרתי לקרב אחד בלבד. עבורי האגלר הוא עדיין האלוף. לא רציתי את חגורת האליפות — רק לנצח אותו". לליאונארד זהו ניצחון 34 לעומת הפסד אחד. להאגלר בן ה־33, הפסד שלישי לעומת 62 ניצחונות ו־2 תיקו. השופט לו פיליפיני קבע 113–115 להאגלר, בנג מרטיי 113–115 לליאונארד וחוזה גרזה 110–118 לליאונארד.

בקרב בן 12 הסיבובים במלון "סיזארס פאלאס" חזו 15,362 צופים. האגלר יקבל כ־15 מיליון דולאר וליאונארד קצת פחות.

מנגין לא ישחק הערב בפוארו

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). דינו מנגין, לא ישחק גם הערב במישחק הגומלין ברבע גמר הפלייאוף בליגה האיטלקית בכדורסל. טרייסר תתארח בפוארו אצל סקוליני אחרי ניצחון 94–88 במישחק הראשון.

יתר המישחקים: ליברטי פירנצה — דיוואריה (80–117), אליבט"ס ליוורנו — ארקוטס קאנטו (77–60), מובילג'ירג'י קאזרטה — ריימר בולוניה (90–78).

ביוגוסלביה לא העפילה האלופה זאדאר לפלייאוף. בחצי הגמר ישחקו ציבונה זאגרב והכוכב האדום בלגראד ופרטיזן בלגראד נגד בוסנה סאראייבו.

בצרפת נוצחה אורתז במחזור האחרון של העונה הרגילה 96–104 ע"י ראסינג פאריס. למרות זאת סיימה אורתז ראשונה לפני מונאקו 58 עם נקודות כ"א וליומז' 56. עכשיו מתחיל הפלייאוף בו משתתפות 16 קבוצות.

אליפות העולם באתלטיקה 1991 תתקיים בטוקיו

רומא (איפי). אליפות העולם באתלטיקה תתקיים בשנת 1991 בטוקיו. כך החליטה כאן התאחדות האתלטיקה הבינלאומית.

בין ההחלטות האחרות: לבטל את עונש ההשעיה על כמה אתלטים שנמצא שנטלו סמי מרץ ביניהם השיאנית העולמית לשעבר בקפיצה לגובה, לודמילה אנדונובה (בולגריה) ומטיל הכידון האמריקאי דנקאן אטווד. שלושה שחקני פוטבול קיבלו מחדש את מעמדם כחובבים ויוכלו לחזור למסלול — סטן פלויד, מל לאטאני ומארק מקגיל.

כדוריד

הערב המישחק הקובע על המקום השלישי

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל רמת־גן יתמודד הערב עם הפועל פתח־תקוה במישחק השלישי הקובע על המקום השלישי בליגה הלאומית בכדוריד שיקנה את זכות ההשתתפות בגביע ההתאחדות האירופית.

במישחק הראשון ניצחו הרמת־גנים 23–18, בשני הפתח־תקוואים 20–18.

אנ.בי.אי

ג'וליוס ארווינג נפרד מניו־יורק

ניו־יורק (איפי). ניו־יורק נפרדה אתמול מג'וליוס ארווינג שהופיע במישחקו האחרון במדיסון סקוור גארדן שם נוצחה קבוצתו פילדלפיה 76 ע"י ניו־יורק ניקס 101–108. הדוקטור קלע 21 נקודות והוא זקוק לעוד 105 נקודות כדי להגיע ל־30,000 נקודות בקאריירה בת 16 השנים שלו.

תוצאות אחרות: ל.א. לייקרס — ל.א. קליפרס 135–112, אטלנטה — קליבלנד 110–105, פיניקס — דאלאס 112–110 (אחרי הארכה), יוסטון — פורטלנד 114–108, סקראמנטו — יוטה 110–104.

- נילס לידהולם, השוודי בן ה־64, הודח מתפקידו כמאמן קבוצת א.ס. מילאן. הוא ישמש כמנהל הטכני במועדון. המאמן יהיה פאביו קאפלו.

זה אתה בכבודך ובעצמך ? שאל ראש הממשלה את מיקי

חמישה ימים אחרי שנוצחו בגמר גביע אירופה בלוזאן, התכבדו אתמול כדורסלני מכבי תל־אביב במלון "דן" לקבל את ברכתו של ראש הממשלה ואת ברכתה של העיר תל־אביב.

ראש העיר שלמה להט לא יכול היה למצוא נציגים מתאימים יותר לייצג את עירו במיפגש, עם ראש הממשלה. מר שמיר נראה קצת נבוך מול הבחורים גבוהי הקומה. כאשר הוצג בפניו מיקי ברקוביץ' הגיב ראש הממשלה: "זה אתה בכבודך ובעצמך? אתה שונה מאשר בטלוויזיה". מר שמיר לחץ את ידי השחקנים וראשי הקבוצה, הצטלם עימם למזכרת ולאחר מכן שוחח אישית עם כמה מהם. "יש לך עיסוק מחוץ לכדורסל?" שאל את דורון ג'מצ'י שהציג בפניו את רעייתו. מירב. "כמה מישחקים אתם משחקים בעונה ? האם הכדורסל הוא דבר מעייף?"

בדברי ברכתו אמר ראש הממשלה: "העם בישראל אוהב אתכם בגלל הלחימה וההישגים שלכם. הכדור הוא עגול ולא תמיד מנצחים. כאשר שיחקתם בלוזאן הייתי עסוק אבל לא יכולתי להתנתק מהטלוויזיה. ראיתי שאתם משחקים בשביל העם שלכם והמדינה שלכם".

ראש העיר שלמה להט אמר לשחקני מכבי: "אנחנו מוכנים לקבל אתכם גם כמספר 2. זהו כבוד לישראל ולעירנו. גם בעונה הבאה אם לא תביאו את הגביע נהיה איתכם".

שמעון מזרחי, יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב, העניק דגלוני מזכרת לראש הממשלה ולראש העיר. "כבוד הוא לנו להיות אורחי ראש הממשלה וראש העיר. אני חושב שאנו מייצגים בכבוד את תל־אביב". מזרחי פנה לראש הממשלה ואמר: "הגיע הזמן שהמדינה תדע להוקיר את מה שאנו עושים ולסייע לנו בהקמת אולם הספורט שלנו שאנו מקווים שהעבודות בו יחלו בתוך 60 יום".

בתצלום (של הנס אבגלסמן): ראש הממשלה יצחק שמיר בין מיקי ברקוביץ' וחבר ההנהלה אריה ברנוביץ'. מימין: ראש העיר שלמה להט.

מיכאל קירנן

כדורסל

מוטי דניאל וניר ריכליס יגיעו מארה"ב לאימוני הנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני כדורסלנים הלומדים בארה"ב, מוטי דניאל וניר ריכליס, זומנו ע"י מאמן נבחרת ישראל צבי שרף לפתיחת האימונים לקראת כינוס הפועל שיוחל ב־28 בחודש. נשיאות האיגוד אישרה אתמול את הזמנתם מאחר והם נמצאים כרגע בהסגר. הסגל בן 17 השחקנים כולל גם, ארבעה מיוצאי נבחרת הנוער האחרונה — גיל הנפלד, ליאור ארדיטי, יצחק כהן ואסף ברנע.

לסגל הוזמנו גם השחקנים הבאים: מיקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י, דורון שפע, ארי רוזנברג, עדי גורדון, ישראל אלימלך, חן ליפין, האחי לאסוף, לאון מרסר, שופר פליישר ותומר שטיינהאואר.

שחקני הנבחרת יפגשו מחדשים בתל־אביב ותימסר להם תכנית האימונים המפורטת כולל מחנה האימון שיהיה ברומניה ובהולנד בין ה־17 ל־27 במאי. לאחר מכן ישוחררו השחקנים למנוחה עד ל־28 בחודש. שרף אמר שאחרי מחנה האימון באירופה יקבע את 12 היוצאים לאליפות אירופה שתיפתח ב־4 ביוני באתונה.

ארסנל תשחק כדורעף במישחקי הפועל

מועדון ארסנל מלונדון יהיה מיוצג במישחקי הפועל בחודש מאי ע"י... קבוצת הנשים בכדורעף.

הקבוצה מדורגת במקום השלישי בליגה הלאומית של אנגליה. שתיים מחברות הקבוצה נימנות עם הנבחרת האנגלית הלאומית.

טרי ובארמור נשארים בחולון

מאת שמואל קליגר סופר "ספורט הארץ"

דייוד בארמור וג'יימס טרי ימשיכו לשחק גם בעונה הבאה בהפועל חולון, שניהם בישראלים. מנהל הקבוצה מוטי דנברג מסר... שמאידך החליט לא להמשיך את החוזה עם קני באגיסטר.

הוא הוסיף שבתוך שבוע עשויה הנהלת הפועל חולון לפרסם את שמו של המאמן הבא שיחליף את מולי קצורין. "המגמה שלנו ללכת על מאמן אמריקאי", אמר דנברג.

גביע

לאסוף פצוע מגי התאמן

מאת סופר "ספורט הארץ"

האחי לאסוף כדורסלן מכבי תל־אביב, שנפצע שלשום בעת אימון קבוצתו לא התאמן אמש כלל והוא עובר טיפולים על מנת להכשירו להופעה במישחק הגמר על גביע המדינה נגד הפועל גליל־עליון מחר בערב בהיכל הספורט ביד אליהו. לעומת זה התאמן אמש קווין מגי בפרקי זמן ארוכים יותר ותוך השתלבות יתרה עם חבריו לקבוצה.

היכל הספורט עבר אמש "שעות נוספות" ולאחר האימון של מכבי תל־אביב התאמנו בו גם כדורסלני הפועל גליל־עליון שהתכנסו אתמול למחנה אימונים סגור בשפיים. הקבוצה תשוב ותתאמן גם הערב לקראת המישחק החשוב ביותר בתולדותיה.

- יצחק יונסי, הקלע הישראלי, קבע פעם נוסף הישג טוב מהישגתום האולימפי — 573 נקודות ברובה אויר. הוא עשה זאת בתחרות במכסיקו שם קבע גם הישג מצוין ברובה חופשי — 594 נקודות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר

ארתור (שישי) פישר

ההלוויה תצא היום, יום רביעי ט' ניסן תשמ"ז 8.4.87 בשעה 14.30 מבית ההלוויות הדר דפנה לבית העלמין קרית שאול
שבעה יושבים בבית משפחת פישר שלמה המלך 63, תל־אביב.

אשתו: חנה (אנצ'י) פישר
בניה: דן ואביבה פישר
תומי וצפורה פישר
נכדיה: רועי, עמיר, אידית ושלומית

במלאת 30 לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

מקס וינברג ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום חמישי י' בניסן תשמ"ז 9.4.87
בשעה 13.30 בצהרים בבית העלמין בהרצליה
נפגשים ליד השער.
הסעה מבית המנוח בת"א, תצא בשעה 12.45.

אשתו — יולה וינברג
בתו וחתנו — נעומי ונחום לוין וב"ב

יום השנה לפטירתו של

צבי איזקסון ז"ל

מי שהיה נשיא התאחדות האכרים
ויושב ראש הועד הפועל של פרדס סינדיקט

עליה לקברו
בבית העלמין בנחלת יצחק ביום שישי
י"א בניסן תשמ"ז 10.4.87 בשעה 12.00 לפנה"צ

המשפחה

התאחדות האכרים בישראל — פרדס סינדיקט של מגדלי הדרים בישראל בע"מ

לחברנו לעבודה **שלמה שביט**

אתך באבלך במות אחיך

יוסף שבתאי ז"ל

ההנהלה והעובדים
בנק טפחות

לעמירם סיון

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

מהנהלת תדיראן

לד"ר ז. בונן מנכ"ל רפא"ל

משתתפים באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

אלוף (מיל) יוסף גבע
יושב ראש המועצה המיעצת וחברי המועצה

יקירנו

ראובן קושניר

איננו

ההלוויה תתקיים היום יום ד' ט' ניסן (8.4.87) בשעה 14.00 אחה"צ
בבית העלמין החדש ברעננה (כפר נחמן)
השבעה ברח' עציון 29 רעננה

תמי, אתי וענר
שושנה קושניר
צביה, דני והילדים
וכל המשפחה

לד"ר ז. בונן מנכ"ל רפא"ל

משתתפים באבלך הכבד

במות **אמך ז"ל**

הנהלת הרשות לפיתוח אמצעי לחימה ועובדיה

ההלוויה תתקיים ביום ד' 8.4.87 בשעה 11.00 בכפר סמיר
(נפגשים בשער הראשי)

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
החוג לפיזיולוגיה ופרמקולוגיה

משתתפים באבלו של
ד"ר נתן דסקל
במות עליו **אביו**

למשפחת שקולניק
ולבית ניר יצחק ולמפעל כים מרע
איתכם באבלכם על מותו של

ליאו שקולניק ז"ל

קבוצת הברום
ההנהלה והעובדים

לעמירם סיון

איתך באבלך במות

אמך ז"ל

א. אקירוב
אל־דוב (ישראל) בע"מ

איגוד הטניס בישראל

לנשיא הכבוד של איגוד הטניס אינג' **אברהם פייגר**
משתתפים בצערך הכבד על מות אחיך

ד"ר **פאול פייגר ז"ל**

לחברתנו
אביגייל גולדשטיין ומשפחתה

משתתפים בצערכם על מות

האב

רפאל את אפרתי, עורכי דין

פס"ד בענין גילוי מקורות עתונאיים

(סוף מעמוד 1)

במקרה האחד (יפעת נבו), פורסם ב"הארץ" סיפור על אשפוזה הכפוי של חולת-נפש, והמקרה השני (ברזיון ציבורי) פורסמה ב"העולם הזה" כתבה בעניין תביעת מזונות שהוגשה על-ידי אמנית נגד אבי בנותיה.

בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין ביקש לחייב את העיתונאים לגלות את מקורות המידע שלהם, בחשד כי ידם של עורכי הדין היתה בדבר. כאשר סירבו העיתונאים לעשות כן קנס אותם, כאמור, בית הדין למשמעת בקנס כספי ועל כך עירערו העיתונאים לנשיא בית המשפט העליון, באמצעות עורכי הדין חיים שטנגר ומיכי מוזר.

פרקליטה של יפעת נבו, עוה"ד מיכי מוזר, טען בבית המשפט העליון, כי עיתונאים לא יוכלו לבצע את מלאכתם אם לא תהיה מוגנת זכותם לשמור על מקורות האינפורמציה. אם לא יוכלו העיתונאים לקבל מידע ולהבטיח חיסיון למקורות האינפורמציה לא תהיה משמעות לעיקרון חופש העיתונות. עו"ד מוזר הדגיש בפני בית המשפט העליון כי אם לא יימצא מגן לעיתונות תחדל הביקורת האמיתית והרשויות יוכלו לעשות ככל העולה על רוחם מבלי לחשוש מעין הביקורת.

"אינטרסים חיוניים"

"כלי התקשורת הם גורמים המסייעים בעיצוב דעתו של האזרח, ומאפשרים לו שקילה ובחירה חופשיים, תוך ידיעה של המתהווה, תוך יכולת להעריך טיבו וטבעו של כל אירוע, כל הצעה וכל דבר ביקורת", כותב השופט שמגר. "ההגנה על מקורות המידע, הדרושה לצורך ביצוע התפקיד העיתונאי, לרבות ההגנה על כיבוד יחסי האמון, שעל יסודם נמסר מידע תמורת הבטחה שהמקור לא יתגלה — היא, איפוא, בגדר אינטרס של הציבור, ולא עניינו הפרטיקולרי של העיתון או העיתונאי הנוגע בדבר".

"בשל אופיו של האינטרס המתואר, גם טבעי והגיוני לראותו בתוך המערכת המורכבת והמשמשת של יתר האינטרסים של הציבור... והציבור ממילא רשאי גם לשקול... מהו השיעור שבו חייב אינטרס זה, או חייבים אינטרסים אחרים, לסגת במקרה מסוים, זה מפני זה, לצורך יישוב הקו, ולקיומם וכללי זה לצד זה... האינטרסים האחרים, שעם קיומם יש ליישב את האינטרס של ההגנה על מקורות המידע, הם עשיית משפט הצדק, מניעת עבריינות, הימנעות מן הפגיעה בזולת על-ידי מעשי עוולה או מעשים חמורים נגד הסדר הציבורי. גם אלה הם אינטרסים ציבוריים חיוניים".

השופט שמגר עומד על קיומם של שני אינטרסים סותרים: "כל חסיון תכתי-יתר בעניין מסירת עדות, קושרים כאילו אזיקים על ידיהם של מי שעוסקים בעשיית המשפט, ומגבילים את האפשרות לגלות את האמת"; ומהצד השני: "האינטרס החשוב של הזרימה החופשית של המידע אל העיתונות, הוא תנאי להגשמתה של חרות הביטוי בכלל, ושל חופש העיתונות בפרט".

כאמור קובע הנשיא שמגר כי יש להכיר בקיומו של חסיון-עיתונאי, אולם מסייג הכרה זו. "רק צורך מהותי מבחינת אופי הנושא, ובעל משקל כבד מבחינת מידת נחיצות העדות במקרה המסוים... הוא שיכול להצדיק הסרתו של החסיון היחסי בנושא של מקורות המידע". המבחן הוא משולש, פוסק שמגר: "ראשית נבחנת הרלוונטיות של השאלה; שנית נבחן אם אכן מדובר בעניין מהותי; שלישית נבחן אם המידע אכן דרוש במקרה הקונקרטי הנמצא בדיון — היינו אם אין אפשרות להשען על ראיות אחרות, מבלי לדרוש גילוי של מקורות המידע".

שמגר פוסק כי במקרים שבהם נדרשים העיתונאים נבו וציבורין לחשוף מקורות מידע — שאלת מקורות המידע היא אכן רלוונטית, בהתחשב בכך שהדיון המשמעתי נסב על פרסומת עצמית של עורך-דין.

"השאלה השניה והמרכזית היא, האם מדובר בנסיבות, שבהן על חופש העיתונות לסגת מפני הדרישה לעשיית משפט-צדק בנושא חיוני ובעל חשיבות, לשם עשיית משפט-צדק בנושא מהותי. עם כל יחס ההערכה למטרה הלגיטימית של לשכת עורכי הדין לקדם ענייני המשמעת ולקיימם כראוי, איני יכול להשתכנע כי זהו נושא שבו יש לבטל את החיסוי, ולדרוש מענה לשאלה בדבר מקורות המידע".

"אין מדובר בפשע חמור, או בעוון מהותי שגורר תוצאות או משמעויות קשות, או בהפרה קשה של הסדר הציבורי. ההליך המשמעתי אינו יכול כאן להטות את כפות המאזניים למען ביטולו של החסיון העיתונאי, המבטא את השאיפה לחופש העיתונות, והנגזר מעקרון חופש הביטוי".

"טוב לשוב ולזכור לסיכום", חותם שמגר את פסק הדין, "כי הסרת החסיון מולידה רתיעה מפני הגילוי של המידע, ורתיעה זו מונעת מידע מן הציבור. עיתונות ללא מקורות מידע היא כבור אכזב, שמימיו יבשו, והחופש לפרסמה הופך אז לחסר משמעות".

תזוזה סורית

(סוף מעמוד 1)

שולץ הבטיח עוד לאריפשי לבטות ולהשיג 25—30 מיליון דולר, שיועברו לירדן לטובת שיפור איכות החיים בגדה. סכום זה התבקשה בזמנו ישראל להעביר לרשות המימשל כ"הלוואה", אך היא סרבה, ולדברי מקורות אין בכוונת המימשל להציג שוב בקשה דומה בפני ישראל.

גם המלך חוסיין, השוהה בהולנד, דיבר עם בכוונת סוריה להיכנס למשא ומתן.

"לא סגרנו את שערי הוועה"מ בפני סוריה"

קודם לכן נשמעה עמדה דומה גם מפיו של עוזר שר החוץ, ריצ'רד מרפי. בעדותו בפני תת-ועדת ההקצבות של בית הנבחרים, אמר מרפי כי שמע מהנשיא קרטר על כך שאסאד מוכן להצטרף לתהליך השלום.

בתשובה לשאלה, אמר מרפי כי מתרבים הסימנים החיוביים מצידה של סוריה בנושא זה, וכי הוא משוכנע שסוריה "לא תפוצץ הזדמנות להכנס למשא ומתן". משנשאל מה עומד המימשל לעשות בהקשר לשנוי עמדה זה, השיב מרפי: "יש לנו מיפרוטו בדמשק, והנושא יעמוד על סדר היום בשיחות בינו לבין הסורים".

פקידים במימשל הוסיפו כי הכוונה היא אמנם לבדוק בצורה אינטנסיווית את הכוונות הסוריות, ולפתוח בפני הסורים אפשרות להשתתף בתהליך.

בעדותו אתמול אמר גם מרפי, כי איננו סבור שסוריה מתכוננת לצאת למלחמה נגד ישראל. "יציאה למלחמה כמוה כהתאבדות מבחינתה של סוריה", אמר. במקום אחר אמר מרפי, כי "יציאתה של סוריה למלחמה בשנת 1973 נבעה משיקול פוליטי, כמו כניסתה של מצרים אז למלחמה".

במרכז ביכורי העיתים בתל-אביב נפתח אתמול פסטיוואל השחמט, המוקדש לזכרו של מייסד המועדון, האמן הבין-לאומי משה צ'רניאק. בתחרות הבין-לאומית משתתפים 12 שחמטאים, ביניהם אלוף ישראל, נתן בירנבוים, הנושה אורחים מחו"ל, ואומני המועדון המארח. בסיבוב הראשון ניצחו ההולנדי בליס את הראל אליוסף והגרמני מאוס את מרדכי שרנצל. במסגרת הפסטיוואל תיפתח ביום ו' האליפות הפתוחה של ישראל, ויערכו משחקים סימולטניים על-ידי אומנים בכירים. (תצלום: עודי קרן)

פגישת פרס והנציגים הסובייטיים

(סוף מעמוד 1)

כנית, היחסים הדו-צדדיים בין ישראל לבריה"מ ושאלת ההגירה היהודית מבריה"מ.

בפגישה בחדרו של שר החוץ במלון ברומא נכחו מהצד הישראלי גם עוזרו המדיני של השר נמרוד נוביק ושני אנשי מפלגת העבודה, עוזי ברעם וישראל גת. המגעים ה"סובייטיים" קדמו להפגשת שני הנציגים הסובייטים עם פרס נערכו על ידי האחראים לקשרי החוץ של מפלגת העבודה תוך שיתוף פעולה (וסיוע ניכר) של נשיאות האינטרנציונל הסוציאליסטי בראשותו של הגרמני יורגן וישנבסקי.

לאחר שסוכמו כל הפרטים הטכניים שכרוכים היו בהפגשה בין שני הצדדים יצא ישראל גת אל חדרם של הסובייטים במלון והזמין אותם להתלוות אליו אל חדרו של פרס.

סקירה סובייטית

שעתיים לפני השיחה נערך במסגרת דיון האינטרנציונל ערב שהוקדש לשמיעת סיכומי עבודתה של ועדה מיוחדת שאמורה היתה להכין את הדיון המזרח תיכוני בכינוס הארגון. במהלך הדיון אמש נשא הנציג הסובייטי הבכיר מבין השניים ברוטנס, סקירה מפורטת של העמדה הסובייטית העדכנית בנושא המזרח תיכוני. הוא הדגיש בין היתר, כי בריה"מ איננה מבקשת להביא לפתרון כפוי. באותו [illegible] כפוי. לדבריו, מן הדין שבמזרח תיכוני יהיו גם שיחות דו-צדדיות וגם מה שכינה "מאמץ קולקטיבי".

ברוטנס הקדיש חלק ניכר בדבריו לסקירת השאלות הקשורות במצבם של יהודי בריה"מ. הוא הטעים כי "יש קשר היסטורי בין גודל היהודים בבריה"מ לבין בריה"מ עצמה" ואולם להערכתו אין מקום לקשור בין השאלה היהודית לבין המאמצים לפתרון הסכסוך במזה"ת.

אשר לשאלת יציאתם של יהודים מבריה"מ חזר ברוטנס על נוסחה שהושמעה כבר, בווריאציות מסויימות, על ידי דוברים סובייטים אחרים: מי שרוצה לעזוב את בריה"מ בתום לב יוכל לעשות כך, בתנאי שאין נסיבות בטחוניות שבעטיין לא נוכל לאפשר לו לצאת.

לאחר דבריו של הנציג הסובייטי נשא שמעון פרס סקירה מפורטת שאיזכרה לסרוגין שיקולי מדיניות והתבטאויות בעלות אופי אמוציונאלי: "חשוב שתדעו שאנחנו גם עם וגם מדינה" — אמר פרס: "מה שאנחנו אומרים בעניין יהודי בריה"מ לא נועד להקניט את בריה"מ; אנו אומרים זאת בגלל עמדתנו המיוחדת כעם; עבורנו זוהי שאלה של קיום ולא סוגיה של ויכוח".

שכן ולא אויב

אשר למגעים המדיניים לקידום הסדר באזור הדגיש שר החוץ כי "הפלשתינאים הם שכנינו ולא אויבינו". ישראל, ציין פרס, הכירה בעם הפלשתינאי ובזכויותיו ואולם ישראל לא מקבלת את אש"ף משום שהמדובר בארגון טרור.

שר החוץ קשר בין המאמצים לקידום המגעים לבין תפקידה האפשרי של בריה"מ בנושא זה ועמדתה של ישראל הנודעת שאין להעלות על הדעת שותפות סובייטית כזאת לפני שיהיה חידוש של היחסים בין שתי המדינות. [illegible] "הנה נעשה שלום בינינו. אני שואל אתכם, מה היית עושה אתה אילו היית במקומי?"

חילופי הדברים בין פרס לבין ברוטנס נשאו במהלך ישיבת הוועדה אופי עדין של תגובות הדדיות. ואולם נראה כי בין כל אלה לבין תוכנה, אופיה ואווירתה של השיחה שהתקיימה אחר כך בחדרו של פרס לא היה כל קשר. במפלגת שר החוץ נרמז אמש, כי תהיה זו "פזיזות" להקביל בין חילופי הדברים בישיבה בפורום נרחב (אף שהיתה סגורה בפני העתונות והקהל) לבין חילופי הדברים בשיחה אחר כך. הערה זו חיזקה את הרושם בדבר אפשרות של חילופי דברים קונקרטיים שהמשכם צפוי בפגישה — או פגישות נוספות — במהלך הימים הקרובים.

משלחת גדולה מישראל

האינטרנציונל הסוציאליסטי נפתח אתמול בבוקר ברומא על-ידי קאנצלר מערב-גרמניה לשעבר, וילי בראנדט. משתתפות בו משלחות מ-32 מדינות, המשלחת הישראלית, למעט האיטלקית, היא הגדולה שבהן.

הריבית

(סוף מעמוד 1)

בעתיד, שינויים בשערי הריבית יהיו סימטריים.

הבנקים יפחיתו הריבית

אריה לביא, מוסר "הארץ" לפני כלכלה, נמסר כי הבנקים המסחריים יפחיתו לקראת סוף השבוע את הריבית הבסיסית בעקבות הוזלת בנק ישראל מאתמול.

בנק הפועלים יפחית את הריבית הבסיסית בשיעור גבוה במיקצת מזה הנדרש על ידי בנק ישראל. הבנק מפחית את הריבית מ-31 אחוז ל-26.4 אחוז (שהם 2.2 אחוזים לחודש) לעומת 2.58 אחוז כיום. [illegible] את הריבית על פי הוזלת בנק ישראל מ-31 ל-28 אחוז על בסיס שנתי. בנק דיסקונט הודיע כי רק היום יקבל החלטה על שיעורי הריבית שלו.

יצוין שבנק לאומי והבנק הבינלאומי הפחיתו כבר מראשית החודש את הריבית הבסיסית והיא מגיעה אצלם ל-2.25 אחוז.

נראה שהיום יחליטו כל הבנקים לגבי שיעורי הריבית ללקוחות פרטיים ומקבלי משכורות.

קורפו ו"אל על"

(סוף מעמוד 1)

באותו בוקר. הנהלת החברה לא יכלה ככל הנראה למצוא לו מחליף. טיסה מספר 001 הישירה לניו יורק, שיצאה אחר ליום אתמול לארה"ב, נאלצה לנחות לחניית ביניים בצרפת, כדי להחליף צוות בשל המחסור בטייסים. הלילה נוצר מצב דומה באותה טיסה.

עופר: ניהול כושל

יו"ר ועד הטייסים של חברת "אל על", בצלאל עופר, הזהיר אתמול בתגובה, כי הנהלת החברה בראשותו של המנכ"ל רפי הר לב, פוגעת במוניטין שרכשה החברה בעמל רב. לדבריו נוסעים אשר נפגעו בתקופת הגיאות לא יחזרו לטוס עם החברה בתקופת שפל. הוא האשים את ההנהלה והעומד בראשה, במדיניות ניהול כושלת של החברה. לדבריו מתאימים ההנהלה והמנכ"ל את מספר הטיסות למספר הטייסים ולא למספר המטוסים הנוספים.

דובר חברת התעופה "אל על" נחמן קליימן אמר אתמול בתגובה, כי קיים עומס תנועה גדול ביותר לקראת תקופת חג הפסח. לדבריו דווקא בתקופה זו נוצר מחסור זמני של 16 טייסים, כאשר עשרה טייסים נמצאים בשרות מילואים פעיל ועוד שישה טייסים בחופשת מחלה.

יצוין כי זו הפעם השניה בתוך שבוע ששוקרים שיבושים את לוח הטיסות הסדירות של החברה. התופעה תמוהה במיוחד, כיוון שמדובר בתקופת שיא בתנועת התיירות לישראל וממנה.

ביקור הנשיא בגרמניה

(סוף מעמוד 1)

ממשלתו היא "לעזור ולהבטיח עתיד בטוח לישראל".

בנאומו הפומבי נמנע הקאנצלר מלהזכיר את נושא משלוחי הנשק למדינות ערב, אולם הוא לא טישטש נקודת מחלוקת אחרת — תמיכת מערב-גרמניה בזכות ההגדרה העצמית לפלשתינאים. עם זאת, הוסיף כי זכות זו צריכה להתגשם במסגרת הסדר, שיבטיח את קיומן של כל מדינות האזור בגבולות מוכרים ובטוחים.

"נוסיף להכות בטרור"

הרצוג, מצידו, בנאום התשובה שלו, כלל הערה תקיפה בנושא הטרור: "הטרוריסטים מאוחדים. קברניטי הטרור אינם מאוחדים. הטרוריסטים אינם יודעים גבולות, ואינם מכבדים ריבונות. ישראל איננה מוכנה להתפשר עם רוצחים, והיא תוסיף להכות במקורות הטרור הבינלאומי — שבהם מהווה אש"ף מרכיב חשוב במיוחד".

הנשיא קבל על כך שישראל מוצגת לעתים קרובות בצורה לא הוגנת, ופרט את השגי המדינה בתחומי המדע והטכנולוגיה, את הקשרים ההיסטוריים עם מצרים ועם ירדן. כן ציין כי המיעוט הערבי בישראל, בניגוד לתיאורים מסוימים, משתתף באופן פעיל בחיים הפוליטיים, ושהעיתונות הערבית המופיעה בארץ היא החופשית ביותר במרחב כולו.

את תוכנית הביקור אמש חתמה שיחה עם קבוצה של מו"לים מערב-גרמניים בארמון גימניך, שבו מתאכסן הרצוג. אתמול ביקר הנשיא בבניין העירייה של בון, וחתם את שמו בספר האורחים. היום ייסע הנשיא לעיר וורמס, שהיתה מרכז יהודי חשוב בגרמניה לפני המלחמה. בין השאר הוא יבקר שם בבית הכנסת ובבית הקברות היהודי. לאחר מכן צפויה לנשיא שיחה עם נציגים של סיעת הירוקים בבונדסטאג.

בעקבות השמש לדרום אפריקה!

הצטרף לטיול המיוחד של אופיר טורס לדרום אפריקה בהדרכת עמוס אורדו. פנינה אקזוטית וקסם אנושי. נופים, שמורות טבע, מכרות זהב ויהלומים.

היציאה הקרובה: 27/4/87
היציאה מובטחת. הזדרז!
(טיולים נוספים - 24/8/87, 26/10/87)

פרטים והרשמה אצל עמוס או אירית באופיר טורס, טל: 03-209777 ואצל סוכן הנסיעות שלך.

אופיר טורס · SAA

מחר – יד' מטחי־כבוד בזכרון־יעקב

מחר, יום חמישי, ה־9 באפריל, ייערך טקס חנוכתה של אנדרטת חיל־התותחנים בזכרון־יעקב. במהלך הטקס יבוצע ירי של מטחי־כבוד מתותחים.

הופיע גיליון
כותרת ראשית

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 11.4.87 ב־ 11.00
מוספשבת

בהשתתפות:
- יצחק חופי — מנכ"ל חברת החשמל
- איתן גלבוע — על ספרו "תדמיות משתנות של מדינת ישראל והערבים בארה"ב
- תום שגב — על ספרו החדש "חיילי הרשע" על מפקדי מחנות רכוז.
- שמואל עצמון עם הצגת היחיד החדשה "הקונטרבס"
- הצייר דן קדר "תערוכה שחורה"
- ליז מגנס פסנתרנית הג'ז

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'-ד'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 8 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ", "הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות
בית היוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

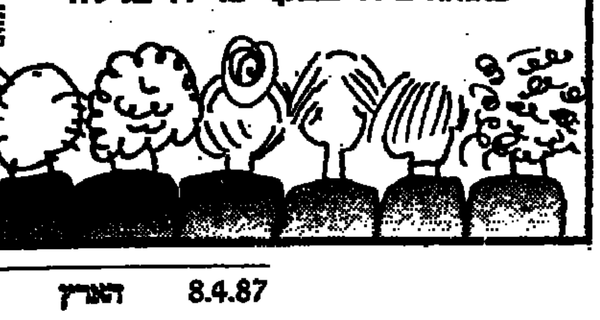

הפסח חוגגים בחיפה!

תערוכת הפרחים הבינלאומית "פלוריש" 87

מליון פרחים וצמחים מישראל ומ־23 מדינות בעולם... גנים פורחים... מזרקות... דגי נוי... ביתן טרופי... ועוד.
12.4-20.4.87.

מדרחוב נורדאו

פנים חדשות לרחוב...
מרכז שוקק חיים...
ריצוף חדש ומודרני...
תאורה סגנונית...
טיילת לכל המשפחה...
טכס הפתיחה החגיגי: יום א' כח' אדר תשמ"ז 29.3.87, בשעה 16.30

זאת ועוד - בהיותכם בחיפה תוכלו לבלות ולהנות - גן החיות המשמח לב כל ילד... המוזיאונים - ביניהם

עירית חיפה מארגנת הפסח שפע אירועים בעיר — חגיגה לכל המשפחה

תערוכת הקריקטורות במוזיאון חיפה

כ־300 קריקטורות של 28 מבחירי הקריקטוריסטים בארץ.
פתוחה עד: 5.5.87

"טכנודע" המיוחד במינו והמוזיאון הימי היחיד מסוגו בישראל... פיקניק בחיק הטבע בפארק הכרמל... נסיעה

פסטיבל חיפה להצגות ילדים
400 מופעים.
14.4-18.4

כרטיס משולב ל־3 האירועים במחיר הנחה להשיג בכל משרדי הכרטיסים בארץ. ביקורים מאורגנים לבאים לחיפה - פרטים: 672885, 04-382104.
לתושבי חיפה כרטיס משולב במחיר מיוחד ב"קופת חיפה" - 668296, 04-662244 רח' ברחולד 11.

ברכבל עם מבט על נוף עוצר נשימה... בילוי בטיילת בת־גלים. להתראות בחיפה - לפסח שמח.

עוד צעד קדימה • עירית חיפה
האגף ליחסי ציבור

אפיקומן ב־4 תשלומים!

גם לנכדיך (או ילדיך), מגיע ריהוט היי־טק. קח אותם לטולמנ'ס בחופשת החג ותן להם לבחור במתנת אפיקומן שלא ישכחו.

בטולמנ'ס מחכים להם עשרות פריטי ריהוט לחדרי ילדים ונוער במחירים מפתיעים, תוצרת פיקו ובונלדו - החברות המובילות באיטליה.

תנאי התשלומים לאפיקומן שלך אצלנו: 4 תשלומים שווים בלי ריבית, על כל קנית פריט מ־200 ש"ח ומעלה. אפיקומן שמח.

חדר ילדים שלם: מיטה, שולחן לילה, כוננית ספרים, שולחן כתיבה כסא על גלגלים - 875 ש"ח.

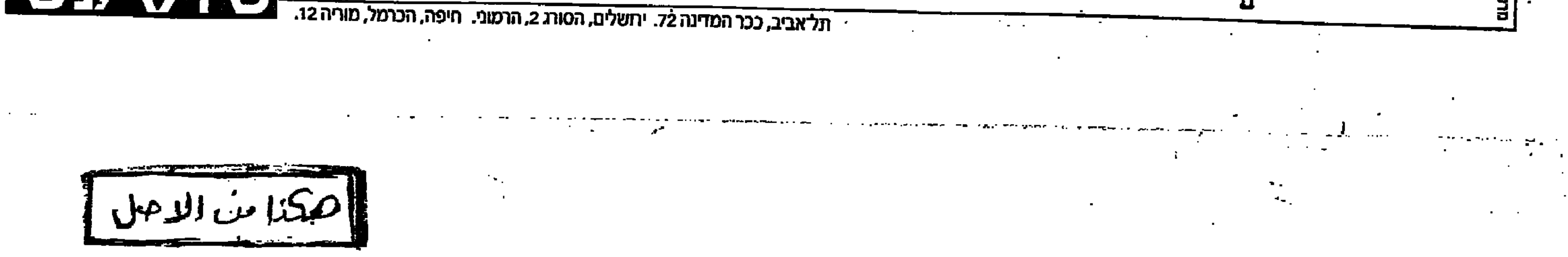

טולמנ'ס

תל־אביב, ככר המדינה 72. ירושלים, הסורג 2, הרמון. חיפה, הכרמל, מוריה 12.

هكذا من الاصل

صكذا من الاهل

שמעון פרץ מצפת נעצר כחשוד בהפצת תמונות מזוייפות של ציירים נודעים

החשוד (28), עובד בגלריה של שלמה מגירא בצפת ★ באמצעותה, לטענת החוקר, הופצו הציורים המזוייפים והגנובים

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ" וסוכנות עתים

שמעון פרץ (28) מצפת, נעצר אתמול בבית משפט השלום בתל אביב לשבעה ימים, כחשוד בפרשת הפצת התמונות המזוייפות של ציירים ידועי שם. בא כוח המשטרה, רפ"ק ידידיה הבטורה, טען, כי במהלך החקירה המסועפת באשר למכירת ציורים מזוייפים או גנובים של הציירים אליהו גת, ציונה תגר, מרסל ינקו ומרדכי לבנון, הגיעה המשטרה אל שמעון פרץ. איש זה עובד בגלריה של שלמה מגירא בצפת, שבאמצעותה, לטענת החוקר, הופצו הציורים המזוייפים והגנובים.

לדברי קצין המשטרה, הודה החשוד כי מכר באופן עצמאי 15 ציורים של ינקו ו־15 של פרגל, שהוברר כי לפחות אחדים מהם מזוייפים. החוקר ציין עוד, כי החשוד פרץ טען בחקירה, שהוא רכש את הציורים המזוייפים מאדם מסויים, אך בדיקה העלתה כי אדם כזה אינו קיים כלל. החשוד חזר וטען בבית המשפט כי "האיש ההוא עשה עמי עסקים, ואני מכיר אותו, והוא סיפר לי כי הוא ירושלמי".

חשד של פריצה לגלריות

במסגרת החקירה המקיפה בקשר לזיופי הציורים של ציירים ישראליים חוקר המשטרה גם חשדות לביצוע עבירות פליליות נוספות לעצם זיופי הציורים. על פי החשד, קשורים אחדים מהחשודים העיקריים שנחקרו בנושא זיופי התמונות גם בביצוע שיטתי של התפרצויות לגלריות ולבתיהם של ציירים, בעיקר בצפת, בעשור השנים האחרונות. לפי החשד מדובר בפעילותה של כנופיה מאורגנת שפעלה בצורה מתוכננת. אחדים מאנשיה מתמצאים היטב באמנות והיו להם צינורות שיווק למכירת היצירות הגנובות.

בתקופה זו אירעו בצפת התפרצויות רבות לבתיהם של אמנים וציירים ונגנבו יצירות אמנות, על חלק מההתפרצויות נמסרו תלונות למשטרה ועל אחרות לא דווח כלל. לפי אחת ההערכות, נעשו ההתפרצויות והגניבות על ידי אנשים מאזור צפת, שהכירו היטב את האמנים שלבתיהם פרצו, ידעו מתי הבתים ריקים (בחלק מהם מתגוררים האמנים רק חודשים אחדים בשנה), והיה להם קשר לאספני ציורים ולגלריות בכל רחבי הארץ שדרכם הפיצו את יצירות האמנות הגנובות. שמם של שניים מהחשודים שנחקרו באחרונה בקשר לזיופי הציורים נקשר בעבר להתפרצויות וגניבות מבתי ציירים בצפת.

תיקים ישנים נפתחים מחדש

בעבר נפתחו בכמה יחידות בארץ, לרבות במשטרת תל אביב, תיקי חקירה על גניבה והפצה של ציורים מזוייפים, לאחר שאלה התגלו בגלריות בתל אביב. חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה בראשות תנ"צ יורם גנון העוסקים בימים אלה בחקירה מקיפה בנושא, הוליטו לפתוח מחדש תיקי חקירה ישנים בנושא גניבות וזיופי ציורים. לפי אחת הידיעות הצליח לפני כמה שנים צייר מצפת ללכוד תושב מקומי, ששמו נקשר בעבר, וגם כיום, לכמה פרשיות של גניבת ציורים והפצתם, בעת שהלה פרץ לביתו. הוגשה תלונה למשטרה אך בעקבות איומים של החשוד על הצייר שהוא ישרוף את ביתו, ביטל הצייר את התלונה נגד החשוד.

כבר לפני כמה שנים זיהה צייר אחר, אליהו גת, (שציורים גנובים שלו נמצאו באחרונה בגלריה בחיפה) ציורים שנגנבו ממנו והוצגו בשתי גלריות ידועות בתל אביב.

(ראה שיחת היום בעמוד 2).

חבר מועצת עיריית ת"א חיים טסה (ליכוד־חרות) מגלה:

"כשהוברר שמבחינה חוקית לא ניתן למנוע מגורי ערבים בשכונת התקווה התארגנו תושבים למרר להם את החיים"

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל אביב

תושבים גבריונים בשכונת התקווה, מתארגנים כדי למרר את חייהם של ערבים המתגוררים בשכונה, כך גילה חבר מועצת עיריית תל אביב חיים טסה (ליכוד־חירות) המייצג את השכונה.

בשיחה עם סופר "הארץ" אומר טסה, כי בעת האחרונה הולכת ומתגברת תופעה לפיה שוכרים ערבים דירות בשכונה ויש אף מקרים שהם רוכשים אותן. המוכרים והמשכירים הם תושבי השכונה.

ברחובות דוגמת סמדר, אורי וכרמי מספרם גבוה במיוחד. בדרך כלל הם עובדי מסעדות ומפעלים בסביבה. בעלי הדירות מעדיפים להשכיר דירות לערבים משום שהם משלמים מחירים הגבוהים בהרבה ממחירי השוק. במספר מקרים הם מתגוררים כמה אנשים בדירה אחת.

אנו, מוסיף טסה, מנסים להלחם בתופעה. פנינו בעבר למשטרה ואולם התברר לנו כי מבחינה חוקית לא ניתן לעשות דבר. לכן היו כשר כונה שהחליטו להתארגן, להטריד אותם ולמרר להם את החיים. ועד השכונה אינו מעורב בכך אלא מדובר ב"התארגנויות מקומיות".

טסה סירב לפרט איזה פעולות הטרדה נוקטים נגד הערבים שהחלו מתגוררים בשכונה. עם זאת ציין כי היה מקרה שמשפחה ערבית סולקה כתוצאה מההטרדות.

גורם משטרתי שנתבקש להתייחס לדברים אמר כי לא ידוע לו על פעולות הטרדה נגד ערבים בשכונת התקווה.

פרופ' מאיר שניצקי ממכון וייצמן ברחובות:

תוך פחות מחודשיים תאושר תרופה ישראלית נגד איידס

מינהל המזון והתרופות האמריקאי החליט לוותר על ניסיונות פורמליים ארוכים לקביעת יעילות התרופה

(ע). בעוד כחמישים ימים עומד מינהל המזון והתרופות של ארה"ב לאשר את התרופה הישראלית נגד האיידס — א. ל. 127 "אקטיב ליפיד" — שפותחה ע"י פרופ' מאיר שניצקי ממכון וייצמן ברחובות — מסר פרופ' שניצקי לכתבת עתים דינה רייס.

הפרופסור ציין, כי לאחר האישור, ישתמשו בתרופה במאות חולי איידס בארה"ב ובבית החולים קפלן ברחובות בפיקוחו של פרופ' צבי בנטוויץ'.

"הזמן על חשבון בניכם"

לדברי פרופ' שניצקי, בעקבות לחץ ציבורי אדיר, של דעת הקהל האמריקאי, הפוליטיקאים, חולים, מנהל המזון והתרופות האמריקאי לוותר על ניסיונות פורמליים ארוכים לקביעת יעילות התרופה. עם זאת הביע פרופ' שניצקי ביקורת חריפה נגד מינהל התרופות האמריקאי, אשר מתקשה, לדבריו, להתמודד עם מחלת האיידס, הזורגת מתרומה הפורמלית שלו, והמינהל מעדיף לנהוג במדיניות של "ראש קטן", וכך, למרות המאמצים שעושה מינהל התרופות כדי להאיץ את האישור לתרופה במסגרת החוקים להם הוא כפוף, התהליך הוא איטי מדי. "אני אומר להם, כי 'הזמן הוא על חשבון הבנים שלכם'", מדגיש הפרופסור.

בגלל העיכוב בקבלת האישור להפצת התרופה, מספר פרופ' שניצקי, נוצר מצב של "שוק שחור" גדול ברחבי ארה"ב. אנשים מנסים לייצר במטבח ביתם את התרופה, ללא פיקוח ובקרה. בתהליך הפקה של תרופה זו, קיים שימוש בחומרים דליקים והוא מחייב תהליך הפקה במעבדות בלבד. מסתבר, שפתחן פנימי של קהיליית ההומוסקסואלים בסן פרנציסקו פירסם בחודש פברואר האחרון את המתכון של יצור התרופה, כפי שפורסם בשנת 1981 בספר הפטנטים. עתונים גדולים ברחבי ארה"ב צילמו את החומר שהיה מדויק. בעקבות הפרסום הנרחב, החלו להכין את התרופה במטבחים ביתיים.

"אם אני הייתי חולה איידס, גם אני הייתי מנסה להפיק את התרופה בבית בעצמי משום שגם היא איטה יכולה לגרום והאלטרנטיבה היא מוות".

גרמניה —

לחופשה שוקקת פעילות

בצפון, משתרעים הימים הבלטיים והים הצפוני.
בדרום האלפים הקסומים. ביניהם, גרמניה הירוקה, גן עדן לאוהבי הטבע. הרים ועמקים, יערות ונהרות מרהיבים ביופים, מזמינים אותך לגום מהנוף, ברגל, ברכב או על סוס. לטייל להנאתך ולשאוף אל קירבך את מראות הפלא הנגלים אליך בכל הדרך.
גרמניה היא אירופה במיטבה.

לפרטים נוספים, אנא פנה לסוכן הנסיעות שלך, או גש ישירות לדלפק DZT במשרדי לופטהנזה בתל־אביב, רחוב בן יהודה 1 בימים א'־ה' בין השעות 9:00־13:00.

משרד התיירות הגרמני DZT

מואשמת בזיוף תאריך הלידה כדי לקבל הנחה

(ע). צעירה מרמת גן מואשמת כי שינתה את תאריך הלידה בדרכונה, כדי לזכות בהנחה ניכרת הניתנת לצעירים בכרטיסי טיסה לארה"ב.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט ברמלה מסופר, שהנאשמת נאוה חיוקוב (25) קנתה ב־19.6.86 כרטיס טיסה לארה"ב במשרד הנסיעות של "היסתדר" ברמת גן. היא קיבלה הנחה מיוחדת לצעירים, ושילמה 609 דולר במקום 849 דולר, מחיר כרטיס רגיל.

כאשר חזרה הצעירה לארץ גילו אנשי ביקורת הגבולות שנעשה שינוי בדרכונה, וכך התגלה העניין.

נגנבה תרופה נדירה שהוטסה מחו"ל לחולת סרטן

(ע). תרופה נדירה ויקרה, שהובאה במיוחד לישראל מבלגיה לטיפול בחולת סרטן, נגנבה אתמול, בין השעות 9 ל־11 ערב, ממכונית סיטרואן לבנה מדגם ג'י־אס, שחנתה לפני אולמי קליפסו ברמלה.

בעלה של החולה, שממכוניתו נגנבה התרופה, הודיע למשטרה שהחומר היה ארוז בשקית ניילון שחורה. משטרת רמלה יצאה קריאה נרגשת לכל המוצא את השקית, או היודע על מקום הימצאה, להתקשר לטלפון 02/722444 או למשטרת רמלה.

אב הביא למשטרה את בנו בן ה־11: "הוא גונב בבית"

הילד הודה שנטל כסף מתיקי הוריו משום שלא מימנו לו רכישת ממתקים — ונשלח על ידי המשטרה לטיפול שיקומי

(ע). ילד בן 11 וחצי מחיפה נעצר לחקירה על ידי מפלג הנוער של משטרת מרחב חיפה, לאחר שאביו התלונן נגדו, כי הוא נוהג לגנוב כספי מתיקי הוריו.

בחקירת אנשי מחלק הנוער העלה החשד, כי במשך שנתיים וחצי ביצע הנער 21 גניבות, לאחר שהוריו מנעו ממנו כסף לרכישת ממתקים. בכסף שגנב, הלך לחנות הממתקים הקרובה וקנה סוכריות ושוקולד.

הילד הודה בפני חוקריו, כי ביצע 21 גניבות, ובכל פעם נטל בין 20 ל־30 שקל. באחד המקרים אף גנב תכשיט ומכר אותו לשם רכישת הממתקים.

מאחר שהילד אינו בר־עונשין על פי החוק בשל גילו הרך, הוא שוחרר בתום החקירה והועבר על ידי המשטרה לטיפול שיקומי.

20 שנה מאסר למחבל שהניח מטעני חבלה בגני התערוכה

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בלוד

עשרים שנות מאסר נגזרו אתמול על מחבל שהניח שלושה מטעני חבלה בגני התערוכה בתל אביב, באוגוסט 1979. המחבל, שכבר הורשע בעבר בחברות בארגון עוין, הודה בבית המשפט הצבאי בלוד בהנחת המטענים שגרמו לפציעתן של שתי נשים, בעוזר מסעדה, במשב רפיק, המחבל, מאל שאקר, מבטסמא, עיש מעזה, ביצע את הפעולה עם שני מחבלים נוספים שלא נלכדו. מסתבר כי מטען שלישי שהניחה חוליה זו באותו מקום נתגלה ופורק בעוד מועד.

פנסי ערפל והגה מתקפל ברכב — חובה מ־1988

רכב כבד יחוייב במאיט חשמלי או הידראולי

החל מדגמי 1988 יחייב משרד התחבורה כל רכב בישראל התקנת פנסי ערפל אחוריים לכל המכוניות, הגה מתקפל בכל מכוניות הנוסעים ומאיט חשמלי או הידראולי לכל כלי הרכב הכבד. על כך מסר דובר משרד התחבורה במסגרת כנס הרכב השנתי, שהתקיים אתמול בבית המהנדס בתל־אביב.

המאיט (רטרדר) לרכב הכבד צריך לסייע להאטת מהירות הנסיעה בכבישים תלולים, ואילו ההגה הבטיחותי צריך להתקפל בזמן תאונה חזיתית כדי למנוע פגיעה בבטן הנהג. הגה כזה יצטרך להתאים לתקן האירופאי החדש.

חייל חשוד באונס של בת תשע בגן בבאר־שבע

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

חייל צה"ל בן 19 המשרת באחד מבסיסי צה"ל בדרום נעצר ביום שישי בפקודת בית משפט השלום בבאר שבע לשמונה ימים, כחשוד באונס אכזרי של ילדה בת תשע אשר אושפזה לאחר מכן בבית החולים סורוקה בבאר שבע.

הפרשה נאסרה לפירסום בצו של שופט, אך על פי בקשה של כתבי העיתונים "חדשות" ו"הארץ" התיר השופט לפרסם את הפרשה ללא ציון פרטים מזהים של המעורבים.

החייל, אשר בזמנו החופשי מוכר כרטיסי פיס, נתקל בילדה בשעות הצהריים של יום חמישי האחרון, והציע לה לעזור לו למכור כרטיסים. משנענתה הילדה לקח אותה החייל לגן ציבורי ובעל אותה באכזריות. לאחר המעשה עזב החייל את הילדה במקום הברית.

הילדה הגיעה לביתה כשהיא שותתת דם וסיפרה להוריה מה קרה. ההורים הזעיקו מיד את המשטרה אשר פתחה במבצע נרחב. כעבור שעתיים נעצר החייל כשהוא ממשיך למכור כרטיסי פיס.

לאחר חקירה בתחנת המשטרה הודה החייל במעשה ואף שיחזר אותו.

בעקבות התוכנית "בשידור חוקר":

עשרות הודעות: ראינו את הנעדרת אסתר שרון מחצור

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

בעקבות התוכנית "בשידור חוקר" הגיעו למשטרה עשרות הודעות טלפוניות מאנשים הטוענים כי ראו את הנעדרת אסתר שרון מחצור הגלילית, שנעלמה לפני כחודש וחצי מביתה. בין השאר התקבלה הודעה, שהתאמתה אתמול, לפיה קנתה אסתר שרון תרופות נגד מחלת הנפילה ממנה היא סובלת, בבית מרקחת בחיפה.

בני משפחתה של אסתר שרון הביעו אתמול אופטימיות כי בתם אכן תימצא. הם אמרו כי אין להם ספק שבתם נחטפה בצורה הצר ולא ברחה מהבית.

שופט: אם החשוד גרם לחבלה בירוחם — זה מעשה התאבדות

סרב לבקשת המשטרה, לעצור את יעקב נחמני.

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

נשיא בתי המשפט בדרום השופט יוסף רבי, סרב אתמול להיעתר לבקשת המשטרה לעצור את יעקב נחמני מירוחם, שהוא חוזר בתשובה וקצין צה"ל לשעבר, שנעצר שלשום כחשוד בהכנת מטען החבלה שהתפוצץ בבניין מגוריו.

"מראיית חומר החקירה עולה לכאורה, כי יתכן ולחשוד היו מניעים לבצע את העבירה. אולם אם אמנם עשה זאת, מדובר במעשה התאבדות, שכן קשה להאמין שאדם יניח כמות כה גדולה של חומר נפץ כאשר הוא ובני משפחתו גרים כ־20 מטר ממקום הפיצוץ והם עלולים להיפגע", נימק השופט את החלטתו לשחרר את החשוד. עם זאת הסכים השופט לעכב את השחרור ב־24 שעות כדי לאפשר למשטרה להגיש ערעור על החלטתו.

בצ"צ המשטרה טען כי החשוד ניהל מאבק נגד תנועת ש"ס ונגד קבוצות חרדיות אשכנזיות וכל זאת על רקע עדתי. הוא אף הפיץ כרוז המזהיר מפני שפיכות דמים. החשוד עצמו הכחיש כל קשר לפרשה.

מבקשים לאשר סכסוך עבודה במפעלי כור

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

המזכירות הארצית של העובדים החודשיים במפעלי כור מבקשת מהסתדרות הפקידים לאשר הכרזת סכסוך עבודה בכל מפעלי "כור".

עורך את העמוד: חיים פל

הצעת פשרה בביה"ד לעבודה בעניין הוויולן ישראלי

מאת צבי הראל סופר "הארץ" ועתי"ם

שופט בית הדין האזורי לעבודה מרדכי נחומי הציע אתמול פשרה בתביעה שהגיש הוויולן אריה ישראלי נגד התזמורת הפילהרמונית הישראלית והמנהל המוסיקלי זובין מהטה. תשובת הצדדים תינתן ביום שישי הקרוב.

הוויולן אריה ישראלי

בינתיים הגיש חבר הנהלת התזמורת צבי ליטבק תצהיר נגדי בו הוא טוען, בין היתר, שאין שחר לטענת ההתנכלות של מהטה כלפי ישראלי. מהטה, נאמר בתצהיר, הוא הסמכות האמנותית העליונה של התזמורת וכל החלטותיו הן לשיפור רמתה המקצועית.

"סירב לשוב ולנגן"

עוד נאמר בתצהיר, כי ישראלי הפסיק לעבוד בתזמורת וסירב לחזור לנגן כבר בחודש אוקטובר 1986 ומאז היו אליו פניות רבות מצד שיחזור לעבודה, ובכך הפר את הסכם העבודה. בתצהיר מוכחשת טענתו של ישראלי שנגן ברמתו של התובע אינו יכול לרדת בדרגתו ומן המפורסמות הוא כי נגנים רבים בהגיעם לגיל מתקדם מאבדים מכושרם המקצועי ואינם מסוגלים עוד להיות מובילי הקבוצה. כך, למשל, צבי הפטל נאלץ להפסיק להוביל את קבוצת הכנורות.

בתצהירו טוען עוד ליטבק, כי מינויו של ישראלי לנגן ויולה ראשי לא היה אף פעם מינוי של קבע, אלא חודש מדי שנה לנסיון, עקב הפרות משמעת מצידו.

בתצהיר נטען גם, שלבית הדין לעבודה אין כלל סמכות לצוות על החזרתו לעבודה של התובע, מכיוון שיש בכך משום כפייה לקבל שרות אישי — דבר העומד בניגוד לחוק. עוד הוא טוען, שאין זה מן הדין ומן הצדק לצוות על תשלומי שכר לאיש שאינו עובד.

ליטבק הדגיש, כי פעולותיהם של זובין מהטה ושל התזמורת הפילהרמונית כלפי נגן הוויולה אריה ישראלי נעשו בתום לב, מתוך רצון כן לסיים את הפרשה בדרכי שלום. "אולם תביעותיו הכספיות המופרזות של המבקש ואיומי הסרק שלו, מנעו הגעתנו להסדר הוגן".

נכיון לפסח

מבצע מיוחד לבעלי עסקים!
16 במרס עד 15 במאי!
לקראת קניות הפסח, בנק המזרחי נותן לך עכשיו מסגרת נוספת של אשראי ומימון ביניים בתנאים מיוחדים, רק לתקופת החג.
ניכיון שטרות ושיקים בריבית מיוחדת של פריים + 1½% לחודש.
המבצע ללקוחות ותיקים וחדשים כאחד.
פרטים מלאים בכל סניפי הבנק.

בנק המזרחי

הודעה
לפרדסנים
התחילה עונת העיבוד
לשרותך: שרותי עיבוד • בית אריזה ושיווק • הכירות (עיבוד מקצועי על חשבוננו והכנסה מובטחת מראש) • קנית פרדסים.
א. בן־עזר ובניו בע"מ
עיבוד פרדסים ושיווק פרי הדר
אבן־גבירול 68, תל־אביב, טל: 03-216287

עכשיו למכירה
פנטהאוזים יפהפיים

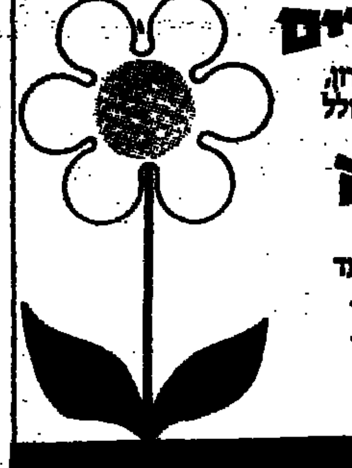

נוה אמירים
בהרצליה על גבול רמת־השרון, פנטהאוזים: 180 מ"ר, לא כולל מרפסות.
מרום נוה
רמת־גן, דירות פנטהאוז בגדלים שונים: מ־159 מ"ר עד 286 מ"ר, לא כולל מרפסות.

חברת נוה מזמינה אותך לעלות לרמת חיים אחרת: פנטהאוזים יפהפיים בשכונות יוקרה. במרום נוה ובנוה אמירים תוכל ליהנות מאיכות חיים אמיתית: מרכז קניות מפואר, בריכת שחיה, הרבה ירק ואויר נקי. לבחירתך, מבחר דירות פנטהאוז ברמה גבוהה במיוחד ובעיצוב חדשני.

משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א טל: 03-241166/7
ימים א', ב', ג', ה' 09.00־13.00, 16.00־18.00 ביום ד' 09.00־13.00
משרד מכירות: רח' דיזנגוף 173 ת"א

נוה חברת בנין בע"מ (1956) חברת בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

עותקים בודדים
הגרלה יומית – מבחר הזמן לוחכים
COMMENTARY
& PRESENT TENSE
בירור הספרים
הועד היהודי האמריקני
דזנק מס' 806

פורש מצה"ל
שולט שליטה מלאה בשפה הערבית
פתוח להצעות
אפשרות השקעה
נא לפנות לת.ד. 7095 תל־אביב, 61070 עבור שלמה

עיריית תל־אביב־יפו
רח' אבן־גבירול - ציר מהיר לתנועה
בין השעות 06.30־09.00 (מצפון לדרום).
ועכשיו גם
בין השעות 16.00־19.00
(מדרום לצפון)
רכב חונה ינעל בסנדלי דנוור
העיריה בפעולה למען חופש התנועה

הארץ

יום ד' ט' ניסן, תשמ"ז
8 באפריל 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, התפוצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661146-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדר, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ממשלה המאבדת זכות קיומה

"אני מקווה שלא יצליח" — במלים אלה השיב ראש הממשלה בארוחת ערב לכבוד המגבית, כאשר נשאל בדבר כוונתו של ממלא-מקומו ושר החוץ לפעול בביקורו בבית ספרד למען קידומה של ועידה בינלאומית. ככל שנהפך בתולדות היחסים שבין שתי המפלגות הגדולות, אשר ממשלת האחדות הלאומית משתתת עליהן, אין לגלות תקדים לביטוי כזה של עוינות פוליטית לגבי העניין השנוי במחלוקת, ולגבי נושאו של הביטוי.

בל יטעה איש: לא בפליטת פה מדובר. וכאילו כדי לסלק כל ספק בנידון, מיהרה מלשכת ראש הממשלה להודיע כי שמעון פרס אינו מייצג את הממשלה במגעים שהוא מקיים בנושא הוועידה הבינלאומית.

פרס, בהגיעו למדריד, הגיב באומרו כי ליצחק שמיר עוד ימים אחרים לחזור בו מדבריו. אך שמיר לא גילה שום סימן שיעיד על כוונות כאלה. פרס, מצדו, אמר שלא התכוון לתת "אולטימטום" לראש הממשלה, אבל הבהיר כי "מי שמתבל בתהליך השלום יוצר סכנה לקיומה של הממשלה".

ראש הממשלה, אתמול בביקורו בעיריית תל אביב, אמר כי בדעתו "ללבן" את נושא הערתו של פרס בשובו של הלה לארץ. מה יכול לצאת מליבון זה? כלום מדוע שמיר לחוזרת הפגיעה בביקורו של פרס ובתוספת של הממשלה?

"יום אחד אנו שומעים מפי שר החוץ (של ישראל) על הדחיפות שבכינוס ועידת שלום, ולמחרת היום מגיעים אלינו שני עמודים מודפסים, מנומקים היטב, ממשרד ראש הממשלה בירושלים, המסבירים בפרוטרוט מדוע אסור לעשות כך", התלונן פקיד בכיר במשרד החוץ הספרדי בפגישה עם עיתונאים ישראלים.

אין לבוא בטרוניה אל הפקיד הזר. את הקובלנה ואת המחאה יש להפנות אל ראש הממשלה, העושה משר החוץ וממשלת ישראל חוכא ואטלולא בעיני מדינאים ברחבי תבל. אם יצחק שמיר — שהשלים עם הקו המדיני של שמעון פרס כאשר התנגדות תקיפה לו היתה יכולה לסכן את הרוטציה — סבור עתה כי הוא חופשי לחבל בקו זה, מוטב שיאזור עוז וישלח לשותף הקואליציוני את הגט.

שום ממשלה אינה יכולה להתקיים בשמעוני וגמור עם ראשה להכשיל את שר החוץ שלה. אם ממשלה אינה מסוגלת לנהל מדיניות חוץ אחת ואחידה, היא מאבדת, בעת ובעונה אחת, גם את יכולת תיפקודה, וגם את זכות קיומה.

קובלנת הסחטן

בעוד הרב פרץ מתלונן וצמרת מתנדנדת מחנופה, נראה שגם לרוני מילוא יש מה ללמוד בעולם התחתון של הפוליטיקה הישראלית

מאת גדעון סאמט

אני אוהב את העצבנות של יצחק פרץ, את החשש שלו שמא, למרות טענותיו כלפי הליכוד ("בגוד בגד") ועל אף איומי ש"ס בגמול פוליטי, הוא לא יזוז לחמם את כיסא שר הפנים.

רוני מילוא, ממלא מקומו, סורח אמנם סרחה גדולה לעקם את הכרעת הבג"ץ ואת סודי החוק כדי לסלול לש"ס את הדרך חזרה. אבל זה לא פשוט. קואליציה מעיינת, מהמערך — בחלקו — דרך שינוי, רצ ומפ"ם ועד המפד"ל התחיה, מתנגדת, מסיבות שונות, לפמנוסים של מילוא. ואם יעבור זמן והניסיון הזה לא יעלה יפה, שמערשמעון מה ש"ס אומרת שתעשה: היא תפרוש מהקואליציה, תוציא מהממשלה את סגן שר העבודה והרווחה — מה שמו — פנחס רפאלי, לא — רפאל פנחסי. גם מנכ"ל משרד הרווחה אריה דרעי יעזוב אותנו לאנחות.

ממלא-המקום מציע להתגונן ל-החלטת בג"ץ המצווה לרשום מתגיירים כיהודים, ללא ציון נוסף בתעודת הזהות; גלשין עליהם במרשם האוכלוסין, הרבנים, אלה שממילא חותמים על עצומות לא למלא אחר הוראות בית-המשפט העליון, יציבו שם וימררו את חיי המתגיירים.

המזימה הזאת מגונה בפני עצמה. ואפילו רבים אצלנו נשחקו עם השנים והתרגלו לתעלולי הברית הבלתי קדושה פוליטיקאים-רתיקן ולסידורים שום מתקינים על גבו של הציבור, צריך להתרשם שוב מהציניות הבוטה, שבה למען חשבון מפלגתי עידום משחקים אצלנו בגורלות של בני אדם.

אין, כמובן, רוב בארץ למעורן הכפייה הדתית, תבריק מורכבים, לבד מהמפלגות הדתיות (מפד"ל מתנגדת לתעלול הנוכחי רק מכיוון שהיא רואה בו גימיק רופף), מרוב של הליכוד ומחלק של הנהגת המערך, בעיקר שמעון פרס. החשבון ידוע: להציע לש"ס כדי לעשותה שותף לקואליציה עתידית. על כדאיותו של החשבון המפוקפק הזה נאמר די.

ש"ס יודעת לא פחות טוב מפרס עצמו לחלק הבטחות על ימין ועל שמאל ואחר כך להתחמק מהן איכשהו. אבל יש לנו עכשיו, בימים אלה, דרך נוספת להשקיף על גבותו של המאמץ מעורר-הסלידה לשמור את ש"ס בממשלה בכל מחיר. כל מי שיש לו יד, רגל ולשון מלעיט אותנו בחזון הגדול של פריצת שערי העלייה מברית-המועצות. תזכורת למי ששכח: כאשר, במקרים רבים, עולה רוסי לא יכול היה להוכיח את מוצאו של אמו — נניח מפני שנמקה במחנה הסגר בסיביר — הוא נפל קורבן בידי הרבנים.

במשך שנים היה נהוג שלעולה כזה, אשר לא הצליחו לעבור את הסלקציה היהודית, לא היה אפשר לרשום בתעודת הזהות את הלאום כיהודי. לאחר שהמנהיגות הפוליטית שלנו טירטרה את מוחנו בדבר החשיבות העלה של פדיית אסירי ציון והשבת בנים לגבולם, היא הניחה לרבנים ולפקידי הדתיקן לרשום בתעודת הזהות את היהודים המסופקים-כביכול הללו כבעלי לאום רוסי.

למרות תיקון בחוק המחייב את משרד הפנים לרשום אותם כישראלים ולהשאיר ריק את סעיף הלאום, ממשיכים לבלריו לסמן בסעיף הלאום כוכבים את העולים שעל דיכוי לאומיותם בבריה"מ עולה זעקתה של ישראל לשמים. עסקני הדת, שרוממות הקב"ה בגרונם; יחד עם נצלני סיסמאות האחדות (ח"כ חיים קופמן שלשונו "פסח מסמל במסורת היהודית אחדות ואסור שש"ס תפרוש מן הממשלה"), מוכנים לכל עוולה כדי לשמור את האינטרסים הצרים שלהם.

האמת היא שאין כל צורך, אפילו לשיטתם של כפיה-דת, לשנות את רישום הגרים. שכן לפי חוק מרשם האוכלוסין, סעיפי מעמד אישי (רווק/נשוי), דת ולאום בתעודת הזהות ובפנקסי משרד הפנים אינם מהווים ראיה לצורך גירושים נישואים, למשל. ההחלטה בעניין זה נתונה ממילא בידי בתי-הדין הרבניים. במקרים שבהם בג"ץ דחה החלטה שרירותית של הרבנים, הסימון בתעודות לא יעזור להם.

אם נעשים עכשיו המאמצים הנפתלים של מילוא ושות', סיבתם היחידה היא פוליטית: לספק את דרישתה של ש"ס, אפילו ברור למדי שלא תעמוד במבחן בג"ץ.

★ ★ ★

מריצים אותו, מתלונן הרב פרץ, ב'לך ושוב'. ומה שיש לומר לו הוא לך ואל תשוב. אנחנו נמצאים עכשיו בעיצומה של עונה פוליטית חמה. יש לנו משברים די והותר. גל של זעזועים הרטיט את ההנהגה הפוליטית, עד כדי כך שמתרבים האומרים — מי בדאגה ומי בתקווה — שכאשר ישקע האבק על פרשת פולארד וחקירתה, יהיו ביניהם שיצטרכו לשלם בראשם.

בתוך המחזור הזה מתעסקת הצמרת בקבוצה שולית מבחינה אלקטוראלית ורעיונית. אבל היי דווקא בגלל החשש 'מפני הלכד העתיד-הקרוב מוכפלים מאמצי החנופה כלפי ש"ס. המבחן האמיתי הוא במיוחד במצבים כאלה: מי יודע להביא בחשבון, גם בתנאי לחץ, לא רק שיקולים פוליטיים צרים, אלא גם את הערכים של חברה נאורה. בין הליכוד והמערך, במקרה הנוכחי, המערך יוצא טוב יותר. וראו זה פלא: כמו בהרבה סיפורי-סחיטה, דווקא מי שסמוך לשלם יותר סופג מהסחטן את עיקר הבזיונות.

אפילו לרוני מילוא יש עוד מה ללמוד בעולם התחתון של הפוליטיקה הישראלית.

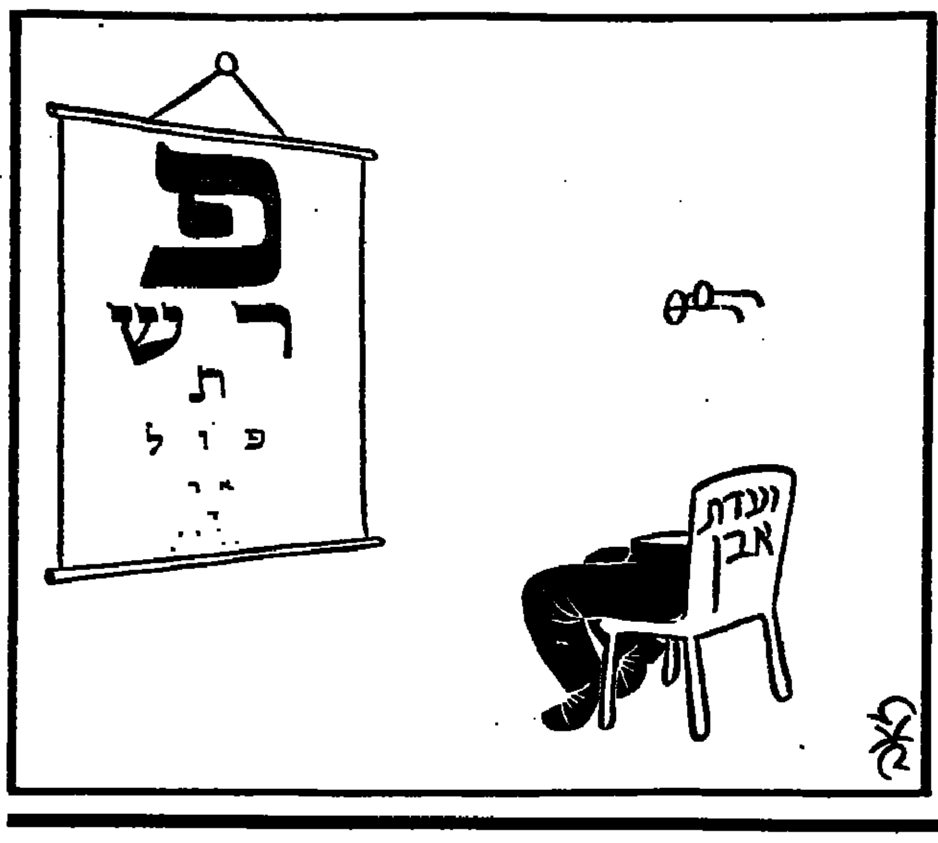

בסוגריים / מתי גולן

ועדת חקירה נוספת

לרגע נדמה היה כי ועדת המשנה לעניני מודיעין של ועדת החוץ והביטחון בכנסת עוטה על עצמה גלימה של נמר ומתחילה להידמות לוועדות הקונגרס האמריקאי. חברי הועדה, כמו גם אבא אבן העומד בראשה, עלו על בריקדות כדי לממש את תביעתם לחקור את השתלשלות פרשת פולארד.

נאמו, צעקו, ובעיקר גרפו כותרות, ואז השתרר שקט. עתה נותר לעשות את העבודה האפורה, המונוטונית, של שמיעת עדים. והנה מסתבר שנשאר מעט מאוד מן הועדה שחברי הכנסת כה רצו בהקמתה. כשר קם, במעט בהיחבא, גלשו מחצית מחברי הועדה, שלושה במספר, מן הבריקדות והדי-עופפו להם לארצות הים.

אבא אבן, שרומה היה כי הוקירה מעניקה לו עדנה מחודשת, השאיר את ראשות הוועדה לאליהו בן-אלישר. אהוד אולמרט כבר הוכיח מזמן כי אינו מוכן, ואולי אינו מסוגל, לאפשר לשום נושא או עניין לעמוד בדרכו לארצות הים, שם פרס לעסקים פרטיים הוא מרצה בהתלהבות על אהבת הארץ. היוצא השלישי הוא ד"ר יוסף בורג המחפש כנראה גיוס מים בחו"ל על אי-ישיבתו בממשלה.

בעובדה שחברי הכנסת הנעדרים יוכלו לקרוא את הפרוטוקולים של העדויות שנשמעו בעת העדרם, אין כדי להרגיע. האם להם אין שאלות אל העדים? האם אין כל ערך להתרשמות אישית ובלתי אמצעית מאמינותם של העדים?

אם פרשת פולארד וחקירתה אינן חשובות דיין שחברי הועדה יבטלו בגינן את נסיעותיהם, הרי שיש לבטל את חקירת הוועדה. בכל מקרה, יש להפסיק את דיוני הוועדה עד שחבריה ישובו אל — החקירה שהיתה כל-כך חשובה להם — אבל לא חשובה דיה לוותר על נסיעה לחו"ל.

האינטרס הלאומי

מאת ח"כ שמחה דיניץ

ההיסטוריה מלמדת, כי בכל עת שמו"מ ישיר היה בלתי אפשרי, או לא נתן תוצאות, הסכימה ישראל לסיוע זה או אחר כדי לקדם את התהליך, ובתנאי שסיוע כזה יביא למו"מ בין הצדדים, שרק הם זכאים להגיע לפתרון מוסכם

הנושא המדיני המרכזי שחייב להעסיק אותנו כרגע איננו התמיכה בוועידה בינלאומית או שלילתה. שאלת המפתח הקודמת היא: האם האינטרס הלאומי שלנו הוא להשלים עם הנצחת הסטטוס קוו מתוך שכנוע ואמונה שהעולם ייאות במרוצת השנים לקבל את דין שליטתנו המלאה בכל ארץ ישראל המערבית, ומדינות ערב יסכימו לשלום עם ישראל המחזיקה בכל השטחים; או שהאינטרס הלאומי שלנו הוא שלילת האפשרות הזאת, הן מפני שאין כל סיכוי שתתממש, ואילו היה סיכוי כזה, לא ברור כל עיקר שהאינטרס הלאומי שלנו כמדינה יהודית ודמוקרטית הוא לממשה.

ברור שהמערך והליכוד חלוקים לגבי הגדרת האסטרטגיה לטווח הארוך, אך נותרת השאלה אם אפשרית הסכמה לאומית למהלכים הנדרשים לשנה-שנתיים הקרובות. תשובתי לשאלה זאת היא חיובית, בהנחה שמקובלים עלינו כמה עקרונות פעולה:

● בין אם יש סיכוי ריאלי למשא ומתן עם ירדן (והפלשתינאים הנלווים אליה) ובין אם סיכוי זה רחוק, זוכים אנו, וממשיך לזכות, בקידום יחסינו עם מצרים ובמערכת יחסינו עם ארה"ב והקהילה האירופית. מהמשך המאמצים הנדרשים לייזומו של מו"מ כזה, גם הסיכויים המסתמנים באחרונה לשינוי בעמדה הסובייטית בנושא העלייה ובנושא הקשרים עם ישראל אינם מנותקים ממאמציה אלה של ישראל.

● במאבק הערך למשא ומתן הישיר ביצבות הן ירדן, הן מצרים בדרישה שהמו"מ הישיר יובא לכדי מתהליך מפורום או מוועידה בין-לאומית. הבנה בנקודה זאת עם הנשיא מובארק בשיחות אלכסנדריה תרמה לא מעט לחיזוק יחסינו עם מצרים והיא זוכה גם לתמיכת ארה"ב, כפי שהתבטא באחרונה מזכיר המדינה שולץ.

● התפיסה שלנו לגבי הפורום או הוועידה הבינלאומית הוגדרה והובהרה בכנסת וגם זכתה לאישורו של בית המחוקקים שלנו. תפיסה זו אומרת, שהפורום או הוועידה הבינלאומית לא יוכלו לכפות הסדר ולא לפסול הסדרים שיושגו במו"מ ישיר בין הצדדים. התפיסה שלנו אומרת, שנוכחותה של בריה"מ (כמו של שאר המדינות שאינן צד למו"מ) תהיה רק במעמד הפתיחה ובמעמד אישור ההסכמים שיושגו, ולא תוך כדי המו"מ שיתנהל במישרין בין ישראל וכל אחד מהצדדים הנוגע לסכסוך. גם מעמד זה יוקנה לבריה"מ רק לאחר שיחדש יחסים דיפלומטיים עם ישראל ורק לאחר שתסכים לפתיחת שעריה לעליית יהודים לישראל.

● ישראל העדיפה תמיד מו"מ ישיר עם מדינות ערב, אך כמעט בכל שלב בתולדותיה הסכימה לשתף פעולה עם גורמים בינלאומיים שנסיבות אותם הימים חייבו את מעורבותם: כך נענתה ישראל בסוף 1948 וב-1949 לתיווכו של נציג האו"ם ד"ר ראלף באנץ', תהליך שהביא בסופו של דבר להסכמי שביתת הנשק. במרוצת 1949 הבשילו שיתוף שלאחר מכן שיתפה ישראל פעולה עם ועדת הפיוס של האו"ם.

לאחר מלחמת ששת הימים שיתפה ישראל פעולה עם שליח האו"ם — השגריר יארינג. ב-1973 הסכימה ישראל לכינוסה של ועידה בינלאומית בז'נווה. ב-1975 הגיעה ישראל להסכם עם ארה"ב בדבר כינוסה מחדש של ועידת ז'נווה. ב-1977 הסכימה ישראל, בהנהגת ממשלת הליכוד, להשתתף בוועידה בינלאומית בראשות ארה"ב וברה"מ, בתנאים הרבה פחות נוחים מאלה שישראל מציבה כיום. המפנה הדרמאטי שגרם ביקור סאדאת בירושלים בנובמבר 1977 התבטא בפתיחתו של תהליך המשא ומתן הישיר; אבל אסור לנו לטשטש את העובדה שמשא ומתן ישיר התקיים רק למקוטעין. פיסגת איסמעיליה, שיחות קהיר וירושלים והפגישות הלא-רמעוצות לאחר מכן — לא הביאו לפריצת הדרך. התהליך שבסופו של דבר יצק את היסודות ובנה את קירותיו של בניין השלום, היה הפרק של קמפ-דייוויד, ששותפת המו"מ הישיר לא היתה בהכרח הבולטת שבהשגיו.

● המסקנה האופראטיבית מהתייחסות הקצרה הזו להיסטוריה היא ברורה: בכל עת שמו"מ ישיר היה בלתי אפשרי, או לא נתן תוצאות, הסכימה ישראל לסיוע זה או אחר כדי לקדם את התהליך ובתנאי שסיוע כזה יביא למו"מ בין הצדדים, שרק הם זכאים להגיע לפתרון מוסכם.

● כפי שצוין לעיל, הפורום הבינלאומי, או הוועידה הבינלאומית, לא ייצאו לדרך אלא אם הושגו תחילה התנאים שפורטו כבר. הן לגבי מה שנדרש מבריה"מ, הן בנושא הייצוג הירדני-פלשתיני והן לגבי הגדרת סמכויותיה של הוועידה כפורום הפותח את המו"מ הישיר אך לא בא במקומו. אם טוענים הספקנים שאין סיכוי כי בריה"מ תיאות לקבל תנאים אלה, היא תהיה זו תכשיל את ההליך שמצרים וירדן ביקשו ליזום בדרך למשא ומתן הישיר. אם תבקש ירדן, או מצרים, להאציל על הפורום הבינלאומי סמכויות של קביעת תוכנו של ההסדר ופרטיו, הוועידה לא תתקיים. אנחנו נימצא כמצדדים במו"מ, הם יופיעו כמבקשים הסדר של כפייה, ארה"ב לא תיתן יד להסדר של כפייה וגם במערב-אירופה לא יעלה על הדעת שיתמכו בדרך זאת.

● אם תסרב בריה"מ לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל ולא תשנה את מדיניותה כלפי היהודים ותאפשר יציאתם לישראל, היא לא תוכל להיות מוזמנת לוועידה.

● ברור שכל התנאים והסייגים הללו חייבים להיות מוסכמים ומסוכמים מראש עם ארה"ב. הסכם מוקדם עם ארה"ב יבטיח את תמיכתה במתכונתה, אופיה ומעמדה של ההתכנסות הבינלאומית, וכן יבטיח שישראל לא תישאר מבודדת אם בריה"מ או אחד המשתתפים האחרים לא יעמוד בתנאים המוסכמים.

מדוע, אם כן, צריך מישהו בממשלה להביע התנגדות לדרך שכל שלב בה מגון בשסתומי ביטחון ואמצעי בקרה? מה שדרוש עכשיו הוא לגבש הסכמה לגבי התנאים לכינוס הוועידה שתוביל מיד למו"מ ישיר. מי ששולל כיום המשך המגעים לבירור התנאים הכרוכים בכינון פורום בינלאומי שיפתח את המו"מ הישיר, עלול מדעת או שלא מדעת לחבל במאמץ להגיע למשא ומתן. הממשלה אינה צריכה להחליט בשלב זה על הליכה לוועידה בינלאומית או על הסתייגות ממנה. הממשלה צריכה לאפשר לגורמים המופקדים על כך להמשיך לבדוק את כל המשעולים העשויים להוביל למשא ומתן.

כשם שאסור לנו להסכים למסגרת בינלאומית מבלי להבטיח את כל התנאים המפורטים, כך אסור לנו לפעול כאילו חוששים אנו מהתקדמות לעבר משא ומתן לשלום.

ירושלים 1987: חומה ומגדל (ב')

שני קולות קוראים במדבר

שתי גישות פוליטיות סותרות זו את זו קובעות בהווה את עתידה של ירושלים. טדי קולק: ההתנחלויות הסמוכות — אסון. מתנגדיו: בלעדיהן לא יהיה עורף יהודי לעיר הבירה

מאת רומן פריסטר

קולק: אסון

תצלום ענק של שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, לבוש חליפה מהודרת ומחויך בקפידה, נשען על המעקה בתנוחת זאב הרצל ושולח מבט נוגה אל עבר אחת השכונות החדשות של ירושלים, בחוברת מהודרת, "ירושלים רבה" שמה. על 120 עמודים של נייר כרומו מצולם בצבעים מרהיבי-עין סיפורה של הבנייה העניפה, החל מהרובע היהודי בעיר העתיקה וכלה במעלה אדומים, גבעת זאב ואפרתה, ערי הלוויין השנויות במחלוקת של בירת המדינה. יריביו של השר גורסים כי "תצלום הרצל" שימש הסיבה היחידה והאמיתית להדפסת החוברת שעלותה הון וכי לולי נטל לעצמו את הקרדיט המגיע בראש וראשונה לקודמיו בתפקיד. אך מעבר לעקיצות האישיות, מבטא פרסומה את הגישה המרחבית שבה דגלו כל ממשלות ישראל, מאז 1967. לפי הגישה הזאת לא די בהקמת שכונות חיצוניות דוגמת גילה או רמות: על המדינה להקיף את בירתה בישובים יהודים בעומק המרחב המטרופוליטני שלה כדי להבטיח את ביטחונה הבירתי.

משה דיין נמנה עם אבות הרעיון להקים את מעלה אדומים, בדרך העולה מערבה מירחו. לדבריו "אין בין הירדן לבין ירושלים כל מכשול שיוכל לעצור את השריון הירדני במלחמה הבאה". כשנפתחו הגשרים על הירדן לא לטנקים כי אם למשאיות עמוסות סחורה והאיום הביטחוני חדל להיות מוחשי, נמשכה המלחמה במישור אחר; נפתח המאבק על אופיים הדמוגרפי של השטחים שמסביב לירושלים — מעבר לקו הירוק, אך גם בתוך גבולותיה הישנים של ישראל.

כך קרה שאפילו חיים צדוק, איש מפא"י ותיק שפעל בראש ועדת השרים לענייני ירושלים, נתן את הסכמתו לפיתוחה של מבשרת-ציון באזור מגורים לבעלי יכולת. כ-800 משפחות ירושלמיות שחיפשו איכות חיים משופרת, הפכו את המקום לכעין סביון של עיר הבירה. ממשלות הליכוד הוליכו על הקמת אפרתה בסביבת בית-לחם ומיהרו להנציח את שמו של הכטיננסקי בגבעת-זאב. ישוב שנועד למתנדלים הוותיקים לסיוע. ממלכתיותה יזה השר דוד לוי את אבן הפינה לביתר, עיר מלכותית נוספת שאמורה לאכלס יהודים חרדים.

לפני שמליאה אלבק תקבע

לשווא זעק טדי קולק שתוכניות הפיתוח הללו מרוקנות את העיר מתושביה. "הבטיחו לנו שהיישובים האלה יאכלסו עולים חדשים ויהודים שיבואו מן השפלה הצפופה. אך הכל עורבא פרח", מתרגז טדי קולק. "עכשיו אומר שאפילו לאזור התעשייה שהוקם באזור "מביאים את העובדים כל יום מתל-אביב". אלא שהוא מתפרץ לדלת פתוחה: גם הממשלה יודעת ש-98% אחוז מתושבי מעלה אדומים הם ירושלמים לשעבר וכי רבים היו מעדיפים להישאר ולחיות בגבולות עירם אך לא עמדו בפיתוי הכספי. התנאים הכספיים לרכישת דירות ביו"ש נוחים שבעתיים מאלה שבירושלים. אך אין כל טעם במחאת העירייה כי ההתפשטות מעבר לגבולות העיר תואמת את הקונצפציה העקרונית המנחה גם את ממשלת הליכוד הלאומי: צריך להבטיח נוכחות יהודית מאסיבית לא רק בתוך העיר כי אם גם במרחב המטרופולי של ירושלים המטרופוליטנית. שמריהו כהן, איש משרד השיכון, מבטא את המגמה הזאת ללא כחל ושרק: "השקענו מאמצים אדירים באיחוד קרקעות המדינה בקרבת ירושלים והקדשנו להשתלט עליהן לפני שמליאה אלבק תקבע שלערבים יש עליהן חזקה. כולנו יודעים שהם עוקרים סלעים ונוטעים במקומם זיתים כדי ליצור עובדות מוגמרות בשטח. מה רע בכך שאנו מנסים להקדים אותם? אני יודע שהמדיניות הזאת פוגעת בירושלים לטווח קצר, אך היא מבטיחה מרחב מחיה לדורות הבאים. אם לא נעשה את המלאכה הזאת היום יסעו הילדים והנכדים שלנו לירושלים דרך סביבה ערבית ועוינת".

מרכז ירושלים מתנוון

במערכה נגד המדיניות הזאת ניצבים טדי קולק ועוזריו הקרובים בודדים חסרי כל סיכוי. "אני מציע לא לדחוק את הקץ ולא להשתית את היחסים בין יהודים לערבים על מאבקי כוח. אני מקסימליסט לא קטן מעמיתי בממשלה, אך לדעתי יש להתחשב בזמן שעושה את שלו ולא ליצור נקודות-חיכוך שמקשות היום ויקשו בעתיד על הדו-קיום", הוא אומר. ואגב שואל: "ומדוע שוכחים את המחיר הכבד שמטילה כל התנחלות חדשה ומיותרת לדעתי על משלם המסים הישראלי? משהונכה טוענים שהדירות במעלה אדומים או בביתר הן זולות מאוד. אולם לא אתקשה להוכיח כי הטענות הללו מבוססות על רמאות שמקורה במחירי הקרקע המלאכותיים שנקבעו בצורה שרירותית על ידי מינהל מקרקעי ישראל.

לאמיתו של דבר יקרה הבנייה ביישובים אלה מאשר בתוך העיר הקיימת. לכל יישוב חדש צריך למשוך קווי חשמל וטלפון, להניח קילומטרים של צינורות מים. לסלול כבישי גישה. במלים אחרות — צריך להשקיע מיליונים רבים בתשתית שקיימת בתוך ירושלים. ולנימוקים פוליטיים יש לי תשובה פשוטה: גם גילה חומות ונוה-יעקב ותלפיות מזרח שוכנות מעבר לקו הירוק. . .

יש למדיניות הממשלה זו מחיר נוסף, אותו אין טדי קולק מרבה להזכיר: מרכז ירושלים מתנוון. התיירים שמבקרים בעיר הקודש מתפלאים מיופיו של גן הפעמון ומשיקום משכנות שאננים, משטחי הגני ומהאדריכלות המרשימה של מלונות הפאר. מעטים מבחינים בכך שבפארקים היפים כמעט אין ילדים, שבשכונות יקרות ותיקות כמו רחביה נסגרות כיתות בתי ספר בגלל מיעוט תלמידים, שבמשכנות שאננים מתאכלסים סופרים ואמנים זרים וזוגות צעירים (אלה שאינם מתפתים לעבור לדירות זולות בערי הלווין החדשות) מבכרים לעתים לרדת ולגור בערי השפלה.

ואילו אותם 90 אלף בני אדם שהעתיקו את מקום מגוריהם לשכונות החיצוניות מתחילים לארגן את חייהם בתוך אזורי המחיה החדשים שלהם. בינתיים באים למרכז לקניות, לעבודה או למופעי תרבות, או בידור. בעתיד בוודאי ירצו למצוא את השירותים האלה קרוב יותר לבתיהם. ירושלים המסורתית, סביבה אורבנית במרקם ההיסטוריה היהודית, מאבדת לאיטה את כוח המשיכה שלה. טוב יעשו אלה החושבים על הדורות הבאים אם יתנו דעתם לא רק להבטחת דרך נסיעה בטוחה לבירת ישראל אלא גם לסכנה שאולי לא רבים יבקשו לעלות אליה.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

הפליה ערבית

בית משפט לערעורים בארה"ב אישר פסק דין המטיל על בית הספר המפורסם לרפואה ביילור ביוסטון תשלום פיצויים בסך חצי מיליון דולר לשני רופאים יהודים על הפלייתם לרעה בקשר להסכם בין האוניברסיטה לבין בית חולים בסעודיה. לפי הודעת "דו"ח על הזרם העברי" שמוציא הקונגרס היהודי האמריקאי, התנגה אוניברסיטת ביילור חוזה עם בית חולים ע"ש המלך פייצל בריאד בדבר שיגור קבוצות מנתחים ומרדימים לתקופת שירות של שלושה חודשים בבית החולים הסעודי. מכיוון שהמשכורות ששולמו לרופאים היתה כפולה מהמקובל בבית החולים האוניברסיטאי, היו השליחויות מאד מבוקשות ע"י רופאי ביילור.

בית המשפט מצא כי מאז נחתם החוזה ב-1978, לא נשלח אף רופא יהודי אחד לסעודיה. את התביעה נגד האוניברסיטה הגישו שני רופאים-מרדימים הד"ר לורנס אברמס והד"ר סטיוארט ליננא שטענו כי האוניברסיטה דחתה בקשתם להתקבל לתוכנית מפני שכיהודים לא יוכלו לקבל אשרת כניסה לסעודיה. בית המשפט קבע כי האוניברסיטה אשמה ב"ורם צללים" מיוחמת: בחוזה בין ביילור וסעודיה אין שום סעיף האוסר העסקת רופאים יהודיים והאוניברסיטה אף לא ניסתה לברר את עמדת סעודיה בנידון. לבית המשפט הובאה עדותו של פרופ' מיכאל דה בייקי, מנתח הלב המפורסם מביילור, לפיה לא היו לו שום בעיות בעבר להשיג אשרות כניסה לסעודיה עבור רופאים יהודיים ששיגר לשם לטפל בחולים שלו. בפסק הדין המקורי אף נאמר שאוניברסיטת ביילור לא העלתה את השאלה מחשש פן הדבר יקומם תורמים סעודיים עשירים.

המקרה היא דוגמה מעניינת לכך שלעתים קרובות לא הערבים יוזמים פעולות חרם אלא עושים זאת גורמים אחרים המבקשים למצוא חן בעיני הערבים. במקרה זה בולט הדבר מפני שאוניברסיטת ביילור אינה חשודה בנטיות אנטישמיות, אחוז גדול מסגל המורים בכלל ומהרופאים בפרט הוא יהודי, אישים יהודיים יושבים במועצת הנאמנים של האוניברסיטה ואחד מהבניינים הראשיים של הפקולטה נקרא "המכון היהודי למחקר רפואי" לכבוד התורמים היהודיים שגייסו את הכסף להקמתו וציודו.

החוקים האמריקאיים אוסרים הן הפליה מטעמי דת, מין וגזע והן כניעה לחרם דתי או גזעי מצד צד שלישי. נגד אוניברסיטת ביילור כבר הוגשה בעבר תביעה פלילית לפי חוק נגד החרם והיא נקנסה ב-35,000 דולר.

אנטישמיות ביפן

תפוצת הספרות האנטישמית ביפן ("הארץ" 24.3) הולכת ומתרחבת — קובע הפרופסור הרברט פאסין, מומחה בנושא חינוך יפני, המרוחה כי כיום נמכרים שם למעלה ממאה ספרים שונים על נושאים יהודיים. אם כי אחדים מהם מאד אוהדים ליהודים, רובם מגלים אנטישמיות פרנואית. לפי חקירה שנערכה בחנויות ספרים בטוקיו, רוב הקונים של ספרים אלה הם עובדי צווארון לבן צעירים והמשכים ע"י הבטחות על מעטפת הספר של "הסבר לאלתר לתופעות כלכליות מוזרות".

לפי הפרופ' פאסין, מסמכי אנו, הידוע ביותר בין המוסרים האנטישמיים, מגדיר עצמו כ"חוקר תנ"ך" ועומד בראש מוסד בשם "מכון לחקר בעיות המזרח התיכון" אשר מעסיק כ-150 עובדים. פאסין מציין שביפן אין מסורת אנטישמית ובעבר האנטישמיות נבעה רק לדריסת רגל מוגבלת לעקרי חובם שהוו תחת השפעת מיסיונרים נוצרים פונדמנטליסטים: לדעתו, האפשרויות הטובות הנוכחית של האנטישמיות הוא תוצליק לשנאת זרים בכלל ולאנטי-אמריקניזם במיוחד.

ריבוי הספרות האנטישמית זכה לאחרונה לפרסום רב בארה"ב והדתוסף לסערת הרוח הגוברת על העוד צעדים לריסון עודפי היצוא היפני לאמריקה.

פחות בתי חולים יהודיים

מספר בתי החולים היהודיים בארה"ב ירד מ-70 ל-24 בחמשים השנים האחרונות, פורסם בסקירה מטעם הוועד היהודי האמריקאי. הסיבה לירידה אינה תקציבית, שכן עיקר תקציבם בא ממילא מתכניות ביטוח רפואי כלליות, ממשלתיות ופרטיות. כספי התרומה של קהילות הסעד היהודיות מהווים לעתים פחות מאחוז אחד מהתקציב הכללי של בית חולים יהודי. אך פחתו מאד התרומות מנדבנים יהודיים לפיתוח ומודרניזציה של בתי החולים היהודיים הקיימים. כיום נוטים עשירים יהודיים לתרום ביד רחבה לבתי חולים לא-יהודיים (ויש תורמים לא-יהודיים לבתי חולים יהודיים). שלא כלפני דור, מועצות המנהלים והנאמנים של מוסדות ציבור, כולל בתי חולים, אינם סגורים עוד בפני יהודים, והתורמים יכולים לזכות בכיבודים גם בבתי-חולים (ומוסדות ציבור) לא-יהודיים. בכמה מבתי החולים היהודיים, רוב החולים כיום אינם יהודים.

עם זאת, יש לקיום בתי חולים יהודיים חשיבות משלוש בחינות. ראשית, עדיין יש לרובם פיקוח על המטבחים ותמונה כשר, ואלה דברים חשובים לחולים שומרי מצוות. שנית, חוקרים בהם מחלות יהודיות אופייניות (כמו טאי-זקס). ושלישית, הם מקנים ליהודים מעמד והשפעה בקהילה הכללית בזכות שמם הטוב של בתי החולים היהודיים. אך הסיבה העיקרית להמשך קיומם של בתי החולים היהודיים היא שאין שום סיבה לחסלם: כאמור, הם מהווים מעמסה מועטה על קרנות הסעד הקהילתיות וביטולם לא היה מעניק הקלה משמעותית לתקציבים.

אשרות כניסה להודו

נשיא מועצת יהודי הודו, הפרופ' ביסים אזקיאל, פנה אל ראש הממשלה רג'יב גנדי בבקשה למצוא הסדר להענקת אשרות כניסה לישראלים ממוצא הודי המבקשים לבקר את קרוביהם בארץ מולדתם.

במכתב צויין כי עד 1983 לא היו בעיות בנידון שכן יוצאי הודו שבאו לביקור קיבלו, באופן אוטומטי, בבואם לשדה תעופה הודי, אשרת תייר ל-30 יום. אך הסדר זה בוטל והמבקרים נדרשים עתה להצטייד מראש באשרת כניסה בשגרירות הודית בחו"ל. מכיוון שאין נציגות הודית בישראל, יש קשיים רבים בהשגת האשרה. הוצע הסדר, שקרובי המשפחה יגישו בקשתם באמצעות הנציג הקונסולרי הישראלי בבומביי, אך ההסדר אינו פועל כהלכה ובקשות מיוני 1986 עדיין לא נענו.

מועצת יהודי הודו מייצגת כ-7,000 יהודים ומסונפת לקונגרס היהודי העולמי. הקונגרס התערב עתה בפרשה ודרש את עזרת שגריר הודו בוואשינגטון למציאת פתרון.

חדש
היפר היפר
מול אצטדיון הכדורסל ת"א
סופר קו-אופ
ברודצקי 43, רמת-אביב
פתוחים בימים רביעי וחמישי

24
שעות רצוף
בקו-אופ קונים היום לקראת הפסח ומשלמים בערב שבועות ב-2.6.87
בסניפי סופר קו-אופ על כל קניה מעל 50 ש"ח, בסניפי היפר קו-אופ וקו-אופ רעננה על כל קניה מעל 100 ש"ח
לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט, ויזה קו-אופ זהב ומועדון קונים.
קו-אופ קו-אופ קו-אופ קו-אופ
קו-אופ פרסום

صكنا من الاصل

صكنا من الاهل

יציאת מצרים של היום

מאת יהודית קעולר

"אם החזקנו את הדת במשך 2000 שנה בתנאי בידוד, אין כל הצדקה להפשיל את מכנסינו לחידוש הברית", אומר שמואל מהרט, אחד מעולי אתיופיה, המספרים על נתיב הבריחה שלהם לישראל

זה היה כל כך טיפוסי: נסענו בשתי מכוניות – שני אמריקאיים, שוודית, הנהגיה, מרוקאית וישראלי אחד. הלכנו לראיין שתי משפחות אתיופיות כדי לשאול אותן על "יציאת מצרים" שלהן.

כיום יש כ־17 אלף אתיופים בארץ, 7000 מהם הגיעו לפני שנתיים ב"מבצע משה". חלקם הגדול הגיע בין 1980 ל־1985, בנתיב בריחה שעליו עוד יסופר. קשיים יש ויש, אך אנחנו חיפשנו סיפור לחג, סיפור אופטימי. בעזרתו בשרה לוין, מנכ"ל נעמ"ת באשדוד, עיר שקלטה קבוצה גדולה של אתיופים. לוין היא סיפור בפני עצמו. היא ילידת שיקגו – עולה ותיקה שהמבטא האנגלו־סקסי עדיין מתנגן בקולה, אימצה שלוש נערות אתיופיות. נעמ"ת אירגנה חתונה של אחת מהן. לבת שכבר נולדה כאן קוראת שרה "נכדתי". הלכנו איפוא קודם לבקר את "המשפחה".

שמואל והנה מהרט ובתם שלומית (צילם מאיר כפיר)

הבית השייך לעמיגור, בית משותף כמו כל היתר, עבר באחרונה שיפוצים. בחדר המדרגות יש ריח של צבע טרי. בתוך עמר מישהו התקין תאורה. נכנסנו לדירה של שמואל (31) והנה (24) מהרט ובתם הקטנה שלומית (3), דירה של זוג צעיר. סלון קטן, פינת אוכל ושני חדרי שינה. הסלון מרוהט כמו אצל כולנו בספת רכות, שולחן קפה, ממול מזנון־ספריה, טלויזיה, וידיאו. על הקירות עבודות יד צבעוניות של הנה ופוסטר ענק, של המולדת הישנה, מקשט את קיר פינת האוכל. שמואל והנה עלו ארצה לפני 6 שנים בנתיב הבריחה. הם היו הראשונים שפרצו אותה, ועל מעשיהם עומד להתפרסם בקרוב ספר. שמואל אינו נלהב להיזכר. הוא מספר כי השתייך לקבוצת סטודנטים, 20 נערים ונערות אשר הרגישו כי השלטונות מתנכלים להם בשל היותם סטודנטים, ושמעו על האפשרות להגיע לסודאן ברגל. תכנון לא היה, אך היו שלושה מורי דרך שקיבלו הרבה כסף. [illegible] בעיצומו של חורף. גשמי זלעפות, קור, ושטפונות אפיינו את המסע, [illegible] בנוסף לרעב ולפחד. ההרפתקה היתה מלווה במפגשים עם תמסחים בנהרות שחצו, בהיתקלות עם שודדים, ובמפגש עם שומרי הגבול הסודאנים שהסתיימו בישיבה בכלא. המסע הרגלי לסודאן נמשך שבועיים. כאשר חצו את הגבול ונלקחו לחקירה היו נטולי תעודות שאותן זרקו במתכוון עוד בדרך, נטולי כסף ונטולי שפה.

אחרי שבוע במחנה של משמר הגבול שחררו הצעירים לעבוד כדי להרוויח את הוצאות מחייתם. אחר כך היה מה לשלם שוחד כדי להשתחרר כליל. משם הם עברו לעיר בשם גדריף, שבה נוצר הקשר עם פעיל עלייה. בגדריף ישבה הקבוצה שלושה חודשים. כשעלו הגיעו לבאר־שבע. "היינו כחולמים. כל כך חלמנו על ישראל. היתה הזמן שמוחי" – אומר שמואל. הקבוצה זכתה לתקופת הכשרה וגיבוש בקיבוצים שנים ואחר כך פוזרה ברחבי הארץ. שמואל והנה הגיעו לאשדוד, בה נישאו, לפני כשלוש שנים.

עבודה במסגרת הקהילה

הנה היא עוברת קליטה ושמואל לומד במדרשה למורים בנתניה, בקורס להכשרת עובדים חינוכיים־סוציאליים. שמואל, או כפי ששרה קוראת לו בחיבה – שמוליק, מאמין שמוטב כי יעבוד במסגרת הקהילה שלו. שכן העובדים מבחוץ "לא כל כך הצליחו", כפי שהוא אומר בעדינות ומסביר: "קיים כזה שני בהתייחסות שלנו למשפחה והצורך במגורים ביחד עם המשפחה המורחבת, המנהגים שלנו, השפה ובעיות הגיור שטרם נפתרו. אני עצמי עברתי הקזת דם, אך אבא שלי שהגיע אחרי, והינו ממנהיגי העדה, מתנגד לכך בכל תוקף. הוא אומר שאם החזקנו את הדת במשך 2000 שנה בתנאי בידוד שכאלה, אין כל הצדקה להפשיל את מכנסינו לחידוש הברית.

אחר כך יש כמובן בעיה של אבדן יקירים. אם בתלאות המעבר או בשל הניתוק, 28% מכלל המשפחות הן חד הוריות ויש געגועים עצומים לבני המשפחה שנותרו שם. 37 איש התאבדו כאן, בגלל קשיי הסתגלות. מכאן החשיבות שאנחנו נגור בקירבה זה עם זה, כדי להתמודד את הבעיות המיוחדות לנו". יותר מאוחר, כאשר נעמוד לצאת, תרדוף אחרינו הנה השקטה והביישנית ותאמר, עם דמעות בעיניים: "תכתבו שיעשו הכל כדי להביא לכאן את קרובינו, אני מתגעגעת נורא לאמא [illegible] נפרדה ממנה".

לפני שנפרדנו שאלנו אותה איזה מטבח היא מנהלת. "בשישי־שבת, כאשר המשפחה באה, אני מבשלת אוכל מסורתי. אני מכינה אינג'רה – מעין פיתה שהיתה עשויה באתיופיה מטאף – דגן עשיר בברזל ובשאר אבות המזון, אך כאן מכינים אותו מקמח לבן". הפיתה מוכרת תבנית עבה המשמשת כמצע לרוטב תבליניים. שלומית, ההולכת לגן, כבר אוכלת שניצל וצ'יפס.

נתן (36) וטובה (28) משושה הגיעו ארצה עם הרכבות, דרך קהיר. הם שנתיים בארץ ומתגוררים בבית דירות מחוז באשדוד, בדירה שאותה קיבלו בשכר חודשי. כניסתם למגורים לבניין היתה מלווה במהומות ובהפגנות, שאף שודרו בטלוויזיה. מה שלא תראו, אומרת טובה, הפעילה מבין השניים בשיחה, שעוד באותו הערב באה אלינו מנהיגת ההפגנות והביאה תה בתרמוס וחלב לילדים – אתי (3), אברהם (6) ויוסף (13), כי הנה לא היה עוד מחובר אצלי. מאז אותה שכנה היא הקרובה אלינו ביותר. אבל בכלל כולם מתייחסים אלינו נהדר. האבא של נתן גר קומה מלמטה, האחות עם שבעת ילדיה בבניין הסמוך.

נתן ניסה כבר פעמיים בעבר להגיע ארצה אך נתפש וישב בבית סוהר. בני הזוג שהיו מורים בגונדר עשו כאן הסבה מקצועית. נתן עובד כסבכאי בבזק, ומתכוון להתקדם במקום עבודתו. טובה עובדת כבוח עזר בבית חולים בגדרה ומתכוננת להתקבל לקורס אחיות בבית חולים באשקלון. שאלנו אותה אם לאחר שהיתה כבר מורה במולדתה, לא היתה רוצה לרכוש את הדירה ונענינו בפסקנות – "קודם כל ללמוד, ללמוד".

טובה, המנהלת מטבח מעורב אתיופי־ישראלי, חושבת כי טוב שהקהילה מפוזרת, כל זמן שהמשפחה גרה בקירבת מקום, שכן רק כך אפשר להיקלט במהירות בחברה הישראלית. שאלנו את נתן מה דעתו על הקמת כפר אתיופי. "זה רעיון טוב, אך הבעיה היא שהם רוצים רק צעירים, והללו דווקא מעדיפים להשתקע בעיר. הזקנים, אלה שהורגלו לחיי הכפר, והיו רוצים להמשיך במסורת, אינם מסוגלים להתקיים מחקלאות, מאחר שהצעירים לא רוצים להיפרד מההורים". לדעתו הפתרון העירוני הוא הטוב ביותר.

כששואלים, בזמן הפרידה, את טובה אם היא מאושרת כאן, היא משיבה בחיוב, אבל... גם היא השאירה אחריה אמא ושאיפתה הגדולה ביותר היא לראותה כאן, ומהר.

פסח כהילכתו

מאת לאה קוסטל

בידי כל מי שעורך את שולחן הסדר מצויים מתכונים קבועים, שהוא אינו סר מהם ימינה או שמאלה. נכון, מסורת היא מסורת את הצימעס, והעוף המבושל שבשלה מן המרק קשה להמיר בכל חידוש שהוא, מה גם שסבא וסבתא מסבים לשולחן, והם אוהבים את מתכוני הסבתא שלהם. לכן לא נציע לכם ליל סדר במתכונת חדשה, אלא מתכונים שונים, שאפשר לשבצם פה ושם במשך כל ימי החג.

נתחי עוף אפויים בתפוחי עץ (6 מנות)

החומרים: 6 כרעי עוף, 500 גרם תפוחי עץ מסוג גרנד, קלופים ופרוסים, 2 כפות ריבת אננס או משמש, 1/2 כפית פלפל לבן, 1/2 כפית מלח, 1 כפית פפריקה ארומה מתוקה, 1/4 כפית קימל טחון, 2 כפות מי ברז, 1 כף מרגרינה לשימון התבנית.

אופן ההכנה: משמנים תבנית אפייה חסינת אש במרגרינה ועורכים בתוכה את הכרעיים ופלחי התפוחים בצורה נאה. מערבבים את הריבה, התבלינים והמים לתערובת אחידה. מורחים בעזרת מברשת את הרוטב על העוף והתפוחים. אופים בתנור בחום בינוני עד גבוה כשעה עד שעה ורבע. מדי פעם יש לצקת על העופות מן הרוטב. מגישים חם עם סלט חסה וכדורי תפוחי אדמה (מתכון להלן).

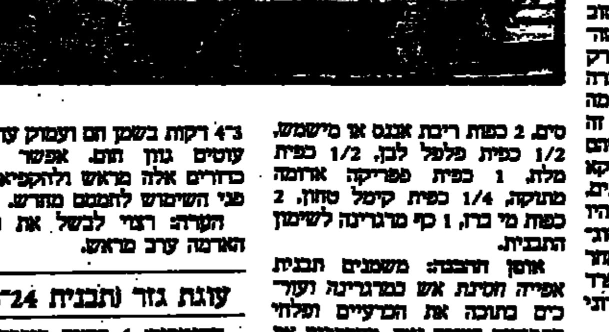

כדורי תפוחי אדמה

החומרים: 4־5 תפוחי אדמה בינוניים, מבושלים בקליפתם, 2 ביצים, 2־3 כפות קמח תפוחי אדמה, מלח ופלפל לבן לפי הטעם, 1/4 כפית אגוז מוסקט, שמן עמוק לטיגון.

לציפוי: כ־1/2 כוס קמח מצה, 1 כפית פפריקה מתוקה.

אופן ההכנה: קולפים את תפוחי האדמה ומעכים אותם למחית חלקה. מוסיפים את שאר החומרים לפי הסדר ומערבבים לתערובת אחידה. זורים קמח־מצה ופפריקה בצלחת שטוחה וצרים מתפוחי האדמה, בידיים לחות, כדורים בקוטר של 2־3 ס"מ ומגלגלים אותם בקמח־המצה. מטגנים את הכדורים 3־4 דקות בשמן חם ועמוק עד שהם עוטים גוון חום. אפשר להכין כדורים אלה מראש ולהקפיאם ולפני השימוש לחממם מחדש.

הערה: רצוי לבשל את תפוחי האדמה ערב מראש.

עוגת גזר (תבנית 24־26)

החומרים: 6 ביצים מופרדות, 1 כוס גזר מגורר במגררת עדינה, 1 כוס אגוזים קצוצים, 1 כוס סוכר, 1 כוס קמח מצה דק.

לציפוי: אבקת סוכר.

אופן ההכנה: מקציפים את החלבונים והסוכר לקצף יציב. מקציפים את החלמונים בעדינות ומוסיפים להם את הגזר, האגוזים וקמח־המצה. מאחדים את שתי התערובות ויוצקים לתבנית משומנת. אופים שעה ורבע בחום בינוני. מצננים את העוגה ובוזקים מלמעלה אבקת סוכר.

עוגת דומינו (תבנית 24)

החומרים: 6 ביצים מופרדות, 1/2 1 כוס סוכר, 2 כפות קקאו, 2 כפות קמח תפוחי אדמה, 1/2 1 כוס קוקוס, 25 גרם מרגרינה, 1 כף תמצית רום.

אופן ההכנה: מקציפים חלמונים עם 1/2 כוס סוכר לקרם בהיר, מוסיפים מרגרינה, קקאו, קמח תפוחי אדמה ורום. מקציפים בנפרד חלבונים עם כוס סוכר. מחצית מקצף החלבונים מוסיפים לתערובת החומה ומאחדים את שתי התערובות. לקצף החלבונים מוסיפים בעדינות את הקוקוס. יוצקים מחצית מן התערובת החומה לתוך תבנית משומנת ועליה לסירוגין את התערובת הלבנה. מסיימים בתערובת החומה. אופים בתנור בחום בינוני כ־50 דקות.

מלון אביבי (6 מנות)

החומרים: 3 מלונים בגודל בינוני, או 6 מלונים קטנים, 2 כפות ליקר קירסאו או ליקר פירות אחר.

למלית: 1 כוס תות־שדה רחוץ, 2 פירות קיווי קלופים וחתוכים, 1 בננה, קלופה וחתוכה לקוביות, 1 כף צימוקים, 2 כפות אגוזים קלויים.

לציפוי ולקישוט: כדור גלידת וניל.

אופן ההכנה: חוצים את המלון ובכף מוציאים את הגלעינים. מזליפים מעט ליקר בכל אחד מחצאי המלון. שמים בקערה את כל מרכיבי המלית ומערבבים אותם בקלילות. ממלאים את חלל המלונים בפרי. מקשטים בכדור גלידה ומגישים קר.

הערה: את המלונים הממולאים בפרי אפשר להכין שעתיים־שלוש לפני הגשה.

חור בכיס

רחמנות על העשירים

מאת אברהם טל

בכתב־העת האמריקאי "פורבס" פירסם לפני חודשים מספר מאמר ובו תוצאות של בדיקה על ההתייקרות שממנה סבלו בעשור האחרון עשירי ארה"ב. תמצית של הממצאים תתפרסם בגליון אפריל של "ניהול" (בהוצאת המרכז הישראלי לניהול), העומד לצאת לאור בימים אלה.

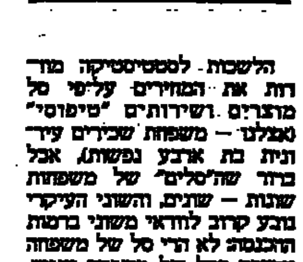

הלשכות לסטטיסטיקה מודדות את המחירים על־פי סל מוצרים ושירותים "טיפוסי" שאלנו – משפחת שכירים עירונית בת ארבע נפשות, אבל ברור שה"סלים" של משפחות שונות – שונים, והשוני העיקרי נובע קרוב לוודאי משוני ברמות ההכנסה. לא הרי סל של משפחה עשירה כסל של משפחה ענייה. "פורבס" חקר, מצא והרכיב את סל המוצרים והשירותים שרוכשת משפחה טיפוסית המשתייכת ל־400 המשפחות העשירות בארה"ב. הממצאים מעוררים רחמים ממש: בעוד שמדד המחירים לצרכן עלה בארה"ב בשנים 1976־1985 ב־91 אחוזים, התייקר סל המוצרים והשירותים של משפחות 400 עשירי ארה"ב בלא פחות מ־143 אחוזים. מה אתם אומרים לזה!

עשיר אמריקאי ששלח את בנו יקירו להארווארד שילם שכר לימוד של 15,400 דולר בשנה – 161 אחוזים יותר מאשר 10 שנים קודם לכן. אם התחשק לו לטוס ניו־יורק–לונדון–ניו־יורק (כמו שצריך, ב"קונקורד", אלא איך?) שילם לא פחות מ־5,358 דולר לנפש, עלייה של 254 אחוזים. נניח שרצה לקנות לעצמו שם בלונדון זוג נעליים – גם המוליות של עשירים נשחקות, מה חשבתם, שלא? – כי אז נאלץ להיפרד (בתוצרת יוקרתי) מ־936 דולר – 363 אחוזים יותר מאשר 10 שנים קודם לכן. נניח שקפץ משם לפאריס כדי לסעוד ארוחת ערב ב"טור ד'ארז'נט", כמה לדעתכם השאיר שם? לא נורא, 87 דולר לגולגולת, אבל זאת בכל זאת עלייה של 156 אחוזים לעומת מה ששילם כאשר היה צעיר ב־10 שנים. בשובו לניו־יורק נדרש לשלם, המסכן, 600 דולר ללילה אחד בעד סוויטה במלון – 140 אחוזים יותר מאשר ב־1976.

לא כל המחירים עלו בקצב רצחני שכזה, ויש אפילו שהוזלו. הזמנת המקומות ב"טור ד'ארז'נט" בשיחה טראנס־אטלנטית מניו־יורק עלתה לו 12 אחוזים פחות מאשר ב־1976. סידור הפרחים באחת הדירות שלו (שישה ורדים) עלה לו רק 2000 דולר – תוספת של 43 אחוזים, ולמעשה פחות במונחים ריאליים מאשר ב־1976. כאשר החליט לעשות לעצמו מתיחת פנים כדי להיראות צעיר ב־10 שנים, נדרש לשלם רק 25 אחוזים יותר מאשר כשהיה צעיר באמת ב־10 שנים: אבל אז הוא עדיין לא נזקק לזה, מה לעשות.

כל הסכומים האלה הם כמובן כסף קטן, ולא נחשבים. קצה ונבה של בעיה נוצר לו כאשר רצה לחדש את אורוות סוסי המירוץ שלו: סוס גזעי עלה ב־1985 לפחות 400 אלף דולר – פי ארבעה מאשר ב־1975!! ועוד אומרים שהאינפלציה פוסחת על העשירים!

חגיגת האשראי

מצרותיהם של עשירים נעבור לצרות שלנו. בנק ישראל מסתכל בעין רעה על האשראי שנותנות לנו רשתות השיווק, אבל כל בר־דעת מבין שהאשראי הזה הוא חיוני. קחו את פסח – האם מישהו חושב ברצינות שנוכל לשלם עכשיו בעד הקניות לפסח? הרי עכשיו אנחנו משלמים בשביל הקניות של חנוכה, ובחודש הבא נצטרך לשלם בעד הקניות של פורים; אז ברור, שרק בשבועות נוכל לשלם בשביל הקניות לפסח.

תראו מה המצב: בשבועות הרי נקנה על חשבון הלוקש שנקבל בראש השנה, ובסוכות ניקח על חשבון פסח; לא פסח הזה, כי בפסח הזה נשלם בשביל הקניות של פורים שעבר. לכן, לשלם בעבור סוכות – לא נוכל לפני יום העצמאות. לא, לא יום העצמאות הזה, יום העצמאות הבא; ביום העצמאות הזה יחייבו לנו את חשבון הבנק בשביל הקניות שעשינו בט"ו בשבט. לכן, בעד מה שנקנה בפורים הבא יחייבו לנו את החשבון בתשעה באב.

ובנק ישראל מאמין ברצינות שהוא יצליח להפסיק את החגיגה.

ערכה את המדור: עדנה לוינשטיין

פרחים הם כמו אופנה

מאת עדנה לוינשטיין

המחלקה לצמחי נוי שבמינהל המחקר החקלאי בבית דגן דומה יותר לבוסתן ענק, שבו מושלים בכיפה מאות זני פרחים וצמחים, ידועים וידועים פחות, מוכרים ואלמונים. אפשר לפגוש בהם בחממות הגדולות, במרזבי השדות המעובדים ועל "עמודי טוביה", כשהם פורחים לאורכם של צינורות אלומיניום הנטועים באדמה. הפרחים המקשטים [illegible] המחלקה [illegible] וטכנאיה חיים ונושמים פרחים, עורכים ניסיונות, מטפחים זנים חדשים, מכליאים מין בשאינו מינו, מעבדים ועוקבים אחר מהלך הגידול. היקפו של השיווק לייצוא ולשוק המקומי מושפע מהצלחת הניסיונות שהם שוקדים עליהם. אך בצד ההנאה האסתטית יש לזכור, שמדובר בענף יצוא כלכלי, מעמודי התווך של הייצוא החקלאי, המסתכם בכמאה מיליון דולר לשנה.

ענף צמחי הנוי הוא חדש יחסית לעומת ההדרים, למשל, הגדלים בארץ מראשית תקופת ההתיישבות. פרחים אמנם שווקו תמיד לשוק המקומי, אך ב־25 השנים האחרונות התפתח ענף הייצוא והוא מבוסס על הרעיון שבחורף שלנו יש תנאים מיוחדים הדומים לאלה השוררים באירופה בקיץ ובאביב, ועל ניצול עדיפות זו. באירופה קשה לגדל פרחים בחורף וניתן להצליח רק אם מפעילים תנאים מלאכותיים כמו הארה וחימום, שהם יקרים למדי. אחת מבעיות הייצוא של ישראל היא בכך, שהפרחים שישראל מייצאת לאירופה הם גידול קייצי. אם רוצים לגדל כאן פרחים בחורף, כדי שיתאימו לעונה שבאירופה אין כמעט פרחים, יש לטפח פרח יהודי ולכוון אותו לייצוא בחודשים אוקטובר־אפריל.

"פרחים הם כמו אופנה", אומר ד"ר מנשה הורביץ, מנהל המחלקה לצמחי נוי. "אנשים קונים דווקא פרח זה ולא אחר משום שהוא יותר אטרקטיבי בעיניהם, ולכן יש צורך לחדש כל הזמן: צריך לחפש צבעים חדשים, צורות חדשות, פרחים בעלי [illegible]

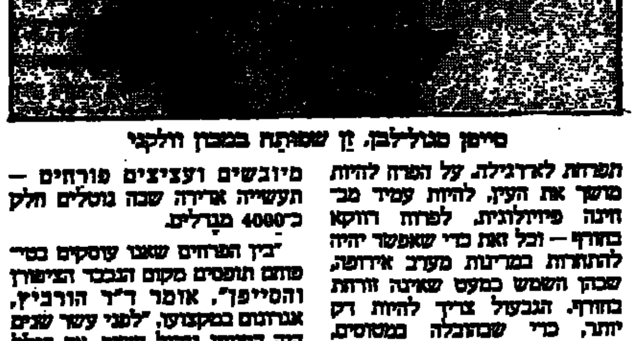

סייפן מגלילבן, זן שפותח במכון וולקני

תפרחות לאדגילה. על הפרח להיות מושך את העין, להיות עמיד מבחינה פיזיולוגית, לפרוח דווקא בחורף – וכל זאת כדי שאפשר יהיה להתחרות במדינות מערב אירופה, שבהן השמש כמעט שאינה זורחת בחורף. הגבעול צריך להיות דק יותר, כדי שבהובלה במטוסים, שעולה הון תועפות, יהיה משקלו קל יותר ולכן תוכנית הטיפוח מטפחת זן שיהיה קל במשלוח ובכל זאת שיעמוד זקוף באגרטל. גם השיווק המקומי אינו קטן, אך הוא נעשה ללא עידוד ופיקוח ממשלתי ואילו עבודת המחלקה מכוונת כולה לייצוא".

החומר שבו עורכים את הניסיונות מובא מחו"ל, בצורת צמחי־בר או צמחים שנמצאים בשימוש במשתלות ובמסחר באזורים אחרים ומדעני המחלקה עוסקים באקלום של הצמח והתאמתו לדרישות השוק והמגדל. בד בבד הם מנסים ליצור גם טיפוסים מקומיים של צמחים, המותאמים לתנאי הארץ.

שלושה גידולים מובילים

הפרחים המובילים בענף צמחי הנוי הם הציפורן, הוורד והגיבסנית (הפרח בעל התפרחת הלבנה הקטנה, המשמש בזרי כלות). אחריהם באים העדעד, פרח השעווה, הגרברה, הסייפן, הורדית והשושן. פרט לאלה יש 60 מיני פרחים נוספים, צמחים ירוקים כמו רוסקוס ושרך, פקעות ובצלים, צמחים מיובשים ועציצים פורחים – תעשייה אדירה שבה נוטלים חלק כ־4000 מגדלים.

"בין הפרחים שאנו עוסקים בטיפוחם תופסים מקום הנכבד הציפורן והסייפן", אומר ד"ר הורביץ, אגרונום במקצועו. "לפני עשר שנים היה הסייפן גידול חשוב, אך בגלל מחלות וסיבות כלכליות הפסיקו לגדלו. כיום עוסק מטפח הסייפן, אבנר כהן, בהכלאות בין טיפוסים שונים של הפרח וחוקר את אפשרות פריחתו בחורף, עם גבעול דק יותר ובצבעים חדשים ומרהיבים. זנים אחרים של הסייפן הזה כבר משווקים בחו"ל והתקבלו יפה. המטפח שלמה גלעד פיתח זן חדש של ורד, שקרא לו על שם נכדו, אור. זהו ורד בעל עלי כותרת צהובים, שקצותיהם לבנים ומשוננים. המטפחת ורות יהל טיפחה שושן לבן המכונה "שושן הפסחא", מכיון שהנוצרים מרבים לקנותו בחגם, והיא הגיעה עמו לזנים מיוחדים".

טכנאי ותיק במינהל המחקר החקלאי (או כפי שהוא ידוע יותר בשמו הבלתי רשמי – מכון וולקני) הוא טוביה ספקטור, שעל שמו קרויים עמודי־טוביה. אלה הם עמודי אלומיניום, שיש בהם פתחים לכל אורכם ובתוך כל פתח שתול צמח. ההשקייה נעשית על ידי טפטוף לתוך ראשו של העמוד. המים מתנקזים מן הבסיס. בעמודים הללו ניתן לגדל ירקות, תותי־שדה, צמחי נוי וצמחי תבלין בדרך גידול ורטיקאלית, שחוסכת מן המגדל את הצורך להתכופף בזמן הטיפול בצמח. יש בה חשיפה גדולה יותר של הצמח לשמש ואפשרות הגדלת מספר הצמחים בשטח נתון. עמודים אלה טרם כבשו אמנם את מקומם במסגרת שיטת גידול כלכלית מקובלת והם מהווים תוספת־נוי בלבד, אך מראה הפרחים שעליהם, הפורחים בשלל צבעים, הוא ממש תאוה לעיניים.

כדי לטפח זן חדש של פרח נדרשות לפחות עשר שנים. במחלקה לצמחי נוי עובדים חמישה־עשר חוקרים ועשרים־וחמישה טכנאים, שעושים את העבודה הבסיסית: שתילות, טיפול בשתילים והקמת מערכות השקייה מדויקות. החוקרים עוסקים, פרט לטיפוח ואיקלום, גם בבעיות רבות: איך אפשר להגיע לכמויות גדולות של צמח יפה ומבוקש במיוחד, שיהיה גם נקי ממחלות, איך אפשר לשווק אותו לחו"ל במצב תקין, שהרי דרישות הקונים בחו"ל הן קשוחות, ממש כמו בשוק האופנה, ויש לייצר כמויות גדולות של צמחים, שגודלם יהיה אחיד, ושיווקם ייעשה דווקא במועד זה ולא אחר – דבר הדורש התמחות בייצור ופיתוח תעשייתיים, ולפיכך גם השקעות רציניות.

"בסך הכל קשה לחזות מראש איזה טיפוס ואיזה צורה של פרח יכולים להצליח", אומר ד"ר הורביץ. "זה הרבה מאוד עניין של תחושה".

את התוצאות הססגוניות של הניסיונות נוכל לראות בתערוכת הפרחים הבינלאומית ה־24 של חיפה, "פלוריס '87", שתתקיים בקרית אליעזר בין ה־12 בחודש ל־20 בו.

יש מיקרוגל ויש טורבו־גל וההבדל עצום!

שוק מוצף – צרכן מבולבל

– מרים כהן –

שוק תנורי המיקרוגל מוצף בעשרות דגמים שונים ומגוונים. חלקם – במחירים נמוכים ואחרים במחירים גבוהים יותר.

לעתים, לא ברור מדוע דגם מסוים יקר יותר ואחר – פחות.

דגמים מסויימים מציעים רק אפיה, גריל יותר, אביזרים רבים יותר ומיני 'קוסמטיקה' אחרים. והצרכן הרגיל – מבולבל לחלוטין.

אבל, ישנו תנור אחד – 'טורבו־גל' BROTHER – המציג תפישה שונה, איכות אחרת...

"יש מיקרוגל ויש טורבו־גל"

'טורבו־גל' הוא תנור מסוג אחר. זה תנור משולב המנצל את טכנולוגיית המיקרוגל להשגת מהירות בישול מרבית ואת טכנולוגיית בישול טורבו – להשגת השחמה, פריכות ואיכות מושלמת.

הטכנולוגיה המהפכנית בה בנוי 'טורבו־גל' מאפשרת השגת תוצאות מעולות בבישול ופתרון כל החסרונות המאפיינים את תנורי המיקרוגל הרגילים.

בין התכונות הבולטות אותן ניתן לציין:

א. המזון מתבשל ומושחם בו זמנית: במרבית תנורי המיקרוגל המזון אינו מושחם כלל והתוצאה 'חיוורת'. באחרים, קיים גוף חימום המשחים את המזון לאחר הבישול. בשני המקרים התוצאה בינונית. הבישול וההשחמה הבו־זמניים מאפשרים השגת תוצאה מושלמת – מזון עסיסי, צלוי, פריך ומרשרש.

ב. ניתן לאפות ולבשל בכלי מתכת – 'טורבו־גל' הוא היחיד המאפשר אפיה ובישול בכלי מתכת. הכנסת כלי מתכת לתנור מיקרוגל רגיל היא 'מכת מוות'. המשמעות היא, שניתן לאפות ב'טורבו־גל' עם כלי הבישול/האפיה הרגילים ואין צורך בכלים מיוחדים וכמובן – מרבית תבניות האפיה לעוגות ולחם, הינן מתכתיות.

גם 'ארוחות טלויזיה' – ארוחות מוכנות הארוזות במיכלי אלומיניום – לא ניתן לחמם באמצעות מיקרוגל רגיל – רק 'טורבו־גל'...

ג. ניתן לאפות ולבשל את כל המאכלים: ניסיתם פעם לאפות עוגה אוורירית או תפיחה במיקרוגל רגיל? לא ניתן להשיג תוצאה מתקבלת על הדעת למיני מאפה רבים, לא רק לשניים שהוזכרו, במהירות מירבית של עד כ־15 דקות. עם 'טורבו־גל' ניתן לאפות ולבשל כל מזון באיכות מושלמת ובמהירות הבזק.

וזה עוד לא הכל...

באמריקה ובאירופה כבר החליטו האמריקאים והאירופים, המשתמשים בטכנולוגיית מיקרוגל מזה יותר מעשור שנים, מעדיפים תנורים משולבים – 'טורבו־גל'.

כיום, למרות מחירם הגבוה יחסית, נמכרים תנורי 'טורבו־גל' באחוז ניכר מהמקרים בהם [illegible] הסיבה ברורה – הם כבר מכירים את ההבדל...

גם בישראל מבינים את ההבדל

גם הלקוחות בישראל גילו 'בגרות'. אלפי תנורי 'טורבו־גל' שנמכרו בחצי השנה האחרונה מלמדים שהצרכן הישראלי החל להבין את ההבדל בין 'טורבו־גל' לסתם מיקרוגל.

את 'טורבו־גל' ניתן לראות ולרכוש בחנויות החשמל המובחרות וברשתות השיווק הגדולות. מרכזי ההדרכה וההדגמה של 'אמפיסל' עומדים לרשותכם ברחבי הארץ בכל עת, להדרכה בהפעלה ובבישול:

אמפיסל (ישראל) בע"מ – רח' אפעל 3, קרית אריה, פ"ת – טל' 03—9225921

תל־אביב – אלנבי 98, טל' 03—612994.

ירושלים – המלך ג'ורג' 6, טל' 02—249773.

חיפה – הבנקים 16, פינת המגינים, טל' 04—538629.

באר־שבע – פסג' אוניקה, טל' 057—36653.

בחנות ובשוק

הבונבונייירה של ירושלים

ירושלים זכתה באחרונה בבונבונייירה: מרכז קניות אלגנטי מאוד, המשלב אדריכלות בסגנון עתיק עם חנויות המוכרות את המודרני ביותר. או כפי שביטא זאת יזם "המושבה", ארוואלד רייכמן, המיליונר יליד וינה, ברוח ספרו של הרצל – אלטנוילנד. חוות הרוח העתיקה, שנבנתה בשנת 1875 ועמדה בשיממה שנים רבות בלב רחביה, שוחזרה ושוקמה והוקמו בה בוטיקים, חנויות ומסעדה סינית, כולם מעוצבים בסגנון אחיד, בטוב טעם וברמה גבוהה, בהשראת האדריכל דוד קרויאנקר (התכנון: האדריכלים יעקב אלון ואמציה אהרונסון). הבולט בתרומתו הוא הבוטיק של מים לאגוס, חברת שוקר־דימה הציגה ערב פתיחת "המושבה" לפני מתגברות אקי"ם תצוגה במלון לרום. לחברה זו בוטיק נוסף ברחביה ולדברי בעליה, יוצגו ב"מושבה" בגדים בעלי סגנון יותר צעיר. המסעדה הסינית הכשרה התמקמה בקומה העליונה, באולם מקושט בקשתות משוחזרות ורצפת שיש. עוד ב"מושבה": גלריה לאמנות, בוטיק מתנות ויודאיקה, חנות תכשיטים, תמרוקיה ועוד. בכניסה יש מוזיאון זעיר לתולדות המקום.

(מרים ברוך)

ארוחה נוסח פסח

לקראת הפסח הזמינה קבוצת אנשים לטעום ארוחת פסח בנוסח אחר – והכל מתובל במשקאות של חברת "סיגרם" בישראל, באמצעות החברה הבת שלה, "יצרני שיכר בינלאומיים". זוהי החברה המייבאת את יין הסברה בטעם תפוזים ושוקולד שמחירו 13 ש"ח, קפה אוריינטל בטעמי ליקר ומוקה במחיר 13 ש"ח, וודקה "סיגרם" – 10 ש"ח וג'ין סיגרם – 11 שקלים. סדרת מוצרים אלה קיבלה את הכשר הרבנות.

(צרויה אגמון)

החוחובה טהורה וטבעית

ארבע שנות מחקר ופיתוח עומדות מאחורי מוצרי האיפור החדשים שמציגה חברת קסי – קוסמטיקה טבעית ישראלית. סידרת הטיפוח, הנקראת "קולור אנד קייר", כוללת עפרונות איפור, צלליות ושפתונים על בסיס תמצית החוחובה טהורה וטבעית. תמצית החוחובה מופקת בשיטת המיצוי הקרה, השומרת על תכונותיה הקוסמטיות של החוחובה, שמרגיעה, מגינה ומזינה את העור. כמו כן משווקת החברה עפרונות איפור, שפתון־עיפרון, קרם ידיים וקרם גוף וכן סידרת מוצרי טיפוח לעור רגיל ויבש. מחירים לדוגמה – צלליות ב־7 גוונים: 7.90 שקל, תוחם שפתיים ב־5 גוונים: 4.80 שקל, שפתון־עיפרון (6 גוונים): 8.70 שקל.

מי זו פרנקה ברגר?

חברת הקוסמטיקה בלמון מייבאת בימים אלה שני בשמים חדשים מבית הבשמים של פרנקה ברגר: ראובנה, שהוא בושם מרוכז המופק מעשב עדין שהתגלה על־ידי האינדיאנים (כמה מסתורי), והשני – קאובגה, בושם מרוכז ששמו כשם עץ הגדל בעמקי מאליה. פרנקה ברגר, יצרנית הבשמים, היתה במשך שנים רבות עורכת מדור יופי ואופנה בשבועונים צרפתיים והפיקה תוכנית רדיו יומית. לאחר מכן פתחה רשת של בתי יופי בצרפת, הנושאים את שמה. עבדה בחברות לוריאל ורבלון; ובשנת 1984 ייסדה בית בשמים משלה ויצרה את הבושם שלה, הקרוי על שמה. מחירים של שני הבשמים (או דוז מאלט מרוכז בתרסיס) – 46 שקל ל־50 מ"ל ו־65 שקל ל־100 מ"ל.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה וההתקשרות – מדור חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה – 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13467	התקשרות שנתית לאספקת מצברים
13627	מכרז טכני – התקשרות לייצור תאים משוריינים מתח גבוה עבור תחמ"ש פנימיות וחדרי מיתוג
13719	מסופונים לקריאת מוני חשמל
13789	התקשרות שנתית לאספקת לוחות עץ למונים
13793	מבודדי תמיכה מתח נמוך
13799	ראש מתוברג לנתיכים
13807	ברגי עיגון לאבן עם אומים מורכבים
13808	משענת רגילה
13809	מקשרים
13815	מגיני גשם
13817	כבל נחושת מצופה עופרת להארקה עבור תחמ"ש "רוטנברג"

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 07.05.87

הערה: לרגל חופשת חג הפסח יהיו משרדינו סגורים בין התאריכים: 12.4.87 עד 20.4.87

לקבלת טפסי המכרז ומסמכים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00–13.00 למדור חקר שווקים ומכרזים בחטיבת הכוח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שמוי לעסוק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים בני תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המרכז הישראלי לניהול
מלל – מרכז ללימודי ניהול

השתלמויות מנהלים

סוגיות בניהול עסקי בינלאומי
הנושאים העיקריים
• אסטרטגית השוק בחו"ל • מכירה לממשלת ארה"ב – אזרחי וצבאי • מיסוי בינלאומי; אמנות מס; תכנוני מס • רישום והיפעול של חברות בנות בחו"ל • היבטים משפטיים בסחר בינלאומי • מימון בינלאומי • ביטוח סיכונים • ביטוח סיכוני סחר חוץ.
כן ישולבו פאנלים בנושאים הבאים:
• הפיקוח על מט"ח • מיסוי עובדים בישראל • אסטרטגיות שיווק ומתן שרות למוצרים בחו"ל • מדיניות שער חליפין
מבנה הקורס
שני ימי לימוד מלאים שיתקיימו בימי ה' החל מ־14.5.87 בשעות 08.30–17.00.

גישות חדישות בניהול הייצור והתפעול
הנושאים העיקריים
• תכנון דרישות חומרים (MRP) • תכנון משאבים לייצור (MRP2) • מערכות אינטגרטיביות לייצור (C.I.M) • רובוטיקה, אוטומציה • השלכות טכנולוגיות • ביקורת איכות, שיטות מלאי • בקרת תהליך, ביקורת סיבה • תכנון אחזקה באמצעות מחשב • ניהול פרויקטים
עשרה מפגשים שיתקיימו בימי ג' החל מ־23.4.87 ועד 25.6.87 בשעות 08.30–14.00

שיווק – מתיאוריה למעשה
הנושאים העיקריים
• מחקרי שוק, פוטנציאל שוק • בניית תכנית שיווק • תקשורת ופרסום • ניהול מוכרים ומכירות • יצוא ושיווק בינלאומי • התנהגות צרכנים • פיתוח מוצרים חדשים ועוד
מבנה הקורס: 8 מפגשים – יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 30.4.87

פרטים והרשמה:
המרכז ללימודי ניהול,
טל' 03-429895/6; 03-257202

בדין ובצדק / צבי הראל

שופט תעבורה מחמיר

כאחרונה התערב בית־המשפט המחוזי בתל־אביב (בערכאת ערעור) בצורה משמעותית בשני עונשים של פסילת רשיון נהיגה שהטיל שופט בית משפט השלום לתעבורה בתל־אביב אפרים דורון. ההתערבות מחזקת את דעתם של עורכי־דין, המרבים להופיע במשפטי תעבורה, כי השופט דורון מחמיר יותר בעונשים בהשוואה לעמיתיו בתל־אביב.

זה סיפורו של עונש הפסילה הראשון: נהג מונית, תושב פתח תקווה, הורשע על־ידי השופט דורון, על־פי הודאתו של הנאשם, בשלוש עבירות — נהיגה באי־זהירות, עקיפה מימין ואי מסירת פרטים. השופט דורון הטיל עליו עונש של שלילת רשיון לעשר שנים בפועל. נוסף לכך הטיל עליו קנס של 500 ש"ח קנס. הנאשם הוא נהג מונית במקצועו זה 32 שנים. הוא בעל הרשעות רבות בתחום עבירות התעבורה, אולם זו היתה הפעם הראשונה שבית־המשפט שלל את רשיון הנהיגה שלו. שופטי ערכאת הערעור מרדכי בן־דרור (ראש ההרכב), יהושע גרוס ומשה חסון החליטו להקל בעונש הפסילה של הנאשם מעשר שנים עד לשישה חודשים בלבד. השופטים קובעים בנימוקי פסק־דינם, כי השופט דורון הפך את הסדר הראוי.

למה התכוונו שופטי הערעור? השופטים מסבירים כי יש לזכור שהעונש צריך להיות פונקציה של העבירה שבה הורשע הנאשם, ולא של עברו. עוד מציינים השופטים, כי כאשר שוקלים את מידת העונש, יש להתחשב בעברו של הנאשם ולא להפוך את ההרשעות הקודמות בסיס לעונש. גם נציגות המדינה עו"ד זהבה נקימון טענה, כי היא תומכת בכך שערכאת הערעור תתערב ותקל בעונשו של הנאשם. השופטים מייחדים מקום בפסק־הדין לחשיבות הנודעת לאחידות העונשים. הם מציינים, כי לא ייתכן שעונשו של אדם ייקבע לפי אולם בית־המשפט שבו נדון משפטו.

באותו יום (8.1.87) התערב אותו הרכב שופטים, בצורה משמעותית, בעונש פסילת רשיון שהטיל השופט דורון על נאשם אחר. המדובר בסוכן בגדים, בעל הרשעות קודמות רבות, שהורשע על נסיעה באור אדום. שופטי ערכאת הערעור הפחיתו את עונש הפסילה שלו משלוש שנים לשישה חודשים. (כן הופעלו נגד הנאשם שלושה חודשי פסילה נוספים שהיו נגדו על תנאי).

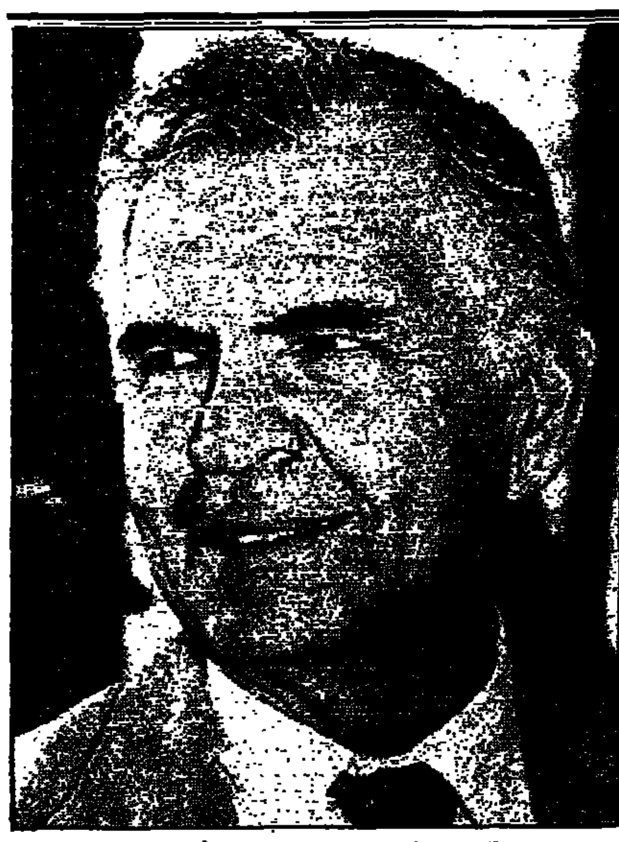

שופט בן דרור: מעשר שנים לחצי שנה

פירצה בשיטת המימון של בנק ישראל

בשבוע שעבר הורשע יצואן הפרחים דוד סלע (47) ממושב נהלל, בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וברישומים כוזבים. מספר פעמים נטל אשראי נוסף מקרנות הדיבות שמעמיד בנק ישראל ליצואנים.

סלע, כמו יצואנים אחרים, נהנה משלוש קרנות עידוד. בפועל המדובר בהלוואות נוחות מאוד שמעמיד בנק ישראל בהשוואה להלוואות רגילות שמעמידים הבנקים המסחריים לאזרחים מן השורה. מטרתן של הקרנות היא לעודד את היצוא. וחלק מהכספים ניתנים ליצואנים במטבע חוץ.

במהלך המשפט התבררו כמה עובדות המלמדות כי ידיו של הבנק הממלכתי שלנו אינן קמוצות דווקא. עוד התברר — וכך קבע השופט אורי שטרוזמן — כי דרכי הפיקוח של הרשויות על היצוא האמיתי של הנאשם היו לקויות ביותר, ולמעשה לא היו קיימות כלל. התברר, כי היצואן מקבל את האשראי על סמך היצוא של שנתו האחרונה. רק כעבור שנה עד שנה וחצי — לאחר מתן האשראי המסובסד — יכול בנק ישראל לדעת במדויק מה היצוא האמיתי של היצואן, ולהתחשבן אתו סופית.

במשפט התברר, כי המכס לא בדק פיסית את הסחורה שיוצאה לחו"ל (להבדיל, כמובן, מבדיקה של מסמכי יבוא שעושה המכס). היצואן קיבל את האשראי המסובסד על סמך הצהרתו כפי שהתבטאה ברשימונים בלבד, ובאמור ללא כל בדיקה פיסית.

סלע הורשע בכך שניפח את הסכומים שהופיעו ברשימונים, במטרה לקבל אשראי מסובסד במאות אלפי דולרים גבוה יותר מאשר היה זכאי לו (ופירעונו נדחה למועד מאוחר יותר).

על המחדל של הרשויות בפרשה זו כתב השופט שטרוזמן בהכרעת־הדין: "לא היתה ביקורת של ממש, אף לא ביקורת קלה, כדי לברר אם הרשימון החתום על־ידי המכס אינו מתאר נכונה את ערכו של היצוא".

בעקבות הביקורת של השופט שטרוזמן שלחה התובעת עו"ד עופרה אורנשטיין העתק מהכרעת־הדין לבנק ישראל, כדי שהבנק הממלכתי יסגור את הפרצות בשיטה זו, שדרכה נזרמים מיליוני דולרים רבים ליצואנים ישראליים.

למשוך את הלקוחות של "אלאלוף"

מאז שנת 1919 עוסקת משפחת אלאלוף בענייני ספנות ופועלת בתחום התובלה הימית. תחילה ביוון ולאחר מכן בישראל. בשבוע שעבר זכתה חברה זו בסכום גבוה במיוחד, שישה מיליוני דולר, בעקבות תביעה שהגישה נגד חברה גרמנית ושמה "ציס". הפיצויים נפסקו על־ידי שופט בית־המשפט העליון בדימוס שלמה אשר, ששימש בורר בין הצדדים.

שתי החברות הקימו ב־1972 קו ספנות חדש בין צפון־מערב־אירופה וישראל. החברה הישראלית השקיעה בפיתוח הקו משאבים רבים וניסיון מקצועי, והעסיקה מנגנון שלם לשם כך. העסקי בקו זה קרוב ל־100 עובדים של "אלאלוף". הקו התפתח בקצב מהיר: בשנה הראשונה להפעלתו היו חמש הפלגות ואילו בשנת 1982 היו כבר 66.

ב־29.12.82 הודיעה החברה הגרמנית לעמיתתה הישראלית שהיא מפסיקה את שיתוף הפעולה ביניהן בהפעלת הסוכנות. ההודעה על הפסקת התפעול של הקו נמסרה שלושה חודשים מראש. הקו הכניס רווחים גדולים בעיקר בגלל הלקוחות הרבים שהביאה "אלאלוף". הבורר קבע בנימוקיו, כי בנסיבות שנוצרו, שלושה חודשים מראש אינם תקופת זמן סבירה לניתוק שיתוף הפעולה העסקי בין הצדדים. [illegible] תקופה סבירה.

אחת הסיבות לפיצויים שהעלה פרקליט "אלאלוף", עו"ד גד נשיץ, היא משיכת לקוחותיה על־ידי החברה הגרמנית בצורה לא הוגנת. השופט אשר מזכיר בעניין זה אדם ושמו ג'וני פינגולד, חבר קיבוץ לשעבר, שהתקבל על־ידי "אלאלוף" לעבודה והיא הפכה אותו לבעל מקצוע מעולה בענף רכישת מטענים. בידיו הפקידה רשימת הלקוחות של החברה הישראלית והוא הוכנס בכל סודותיה המסחריים. והנה, כתב השופט אשר, משביטלה "ציס" את סוכנותה ויסדה סוכנות עם אדם אחר, משכו אנשי "ציס" את פינגולד וזה עבר לעבוד אצלם כשהוא מביא עמו את רשימת לקוחותיה של החברה הישראלית, על כתובותיהם ופרטיהם. טענות דומות נשמעו נגד מנהל "אלאלוף" בנמל אשדוד, מיקי חוזפר. דבר זה, קבע השופט אשר, גרם למעבר מאסיווי של לקוחות מ"אלאלוף" לחברה החדשה שהקימו הגרמנים.

פרקליטה של החברה הגרמנית עו"ד יוסף ישורון טען, כי המדובר בתחרות מסחרית לגיטימית. הבורר לא קיבל טענה זו וקבע, כי מעבר מאסיווי כזה של לקוחות היה מוצדק אלמלא דאגה "אלאלוף" להקים קו הובלה אחר. ואכן, כתב הבורר, קו כזה בשם "ישקונט", באותו נתיב, שהיה מסוגל להמשיך בהובלת מטעני הלקוחות של החברה הישראלית הוקם מיד עם תום [illegible] שמסחר אינו מקצועם של אבירים דווקא, אך אין זאת אומרת שהוא מקצועם של פירטים.

בראשונה: ביהמ"ש העליון אישר הרשעתו של הברוקר

שלושה יועצי השקעות בחברת הברוקרים "מורייץ את טוכלר" הורשעו עד כה בבית־המשפט בעבירות שביצעו במסגרת עבודתם בחברה. אחד היועצים שהורשע היה דוד גרינפלד (38) מראשון־לציון. שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב אורי שטרוזמן הרשיע את גרינפלד בכך שביצע רישומים רטרואקטיביים וניצל לטובתו את חשבונות מקוחיו. הנאשם חילק מניות "טובות" או "רעות" לאחר שידע את תוצאות המסחר בבורסה, בין הלקוחות שהעדיף היו אביו, רופא בבית־החולים "איכילוב" והאחרון שבהם לנגד שם שידיהם ללא תשלום.

אפשר לראות את פעולותיו הפסולות של גרינפלד כמי שממלא 14 תוצאות משחקי כדורגל לאחר שכבר ידע את תוצאות המשחקים. השופט יעקב קדמי שישב במשפטו של נאשם אחר בחברה כתב על כך, כי ברגע שהנאשם ידע את תוצאות המסחר בבורסה הוא סחר למעשה עם עצמו בכספי לקוחותיו וחילק (לכביכול) את הרווחים או ההפסדים כרצונו.

משפטו של גרינפלד — בניגוד לשני היועצים האחרים שהורשעו — מתייחד בכך, שהוא לא הורשע על־פי הודאתו כדי לנהל משפט הוכחות. גרינפלד הורשע על־ידי השופט שטרוזמן ונידון לשנת מאסר בפועל. היחוד השני: לאחר הרשעתו הגיש גרינפלד ערעור לבית־המשפט העליון הן על ההרשעה והן על העונש. לפני שבועות מספר [illegible] עונשו הופחת משנת מאסר בפועל לשלושה חודשים בפועל.

השופטים — ד"ר משה בייסקי, דב לוין ואליעזר גולדברג — החליטו להפחית את עונשו בצורה משמעותית לאחר שסנגוריו דניאל גורני ונתן יאראק והתובע אמנון רוזה הסכימו ביניהם על "עיסקה". הוסכם, כי עבירות אחדות נגד גרינפלד יבוטלו (בניגוד עבירת מירמה) והרשעות בשתי עבירות — רישומים כוזבים במסמכי תאגיד ועבירה על חוק ניירות ערך — יישארו בעינן. מבחינת התביעה יש לפסק־דין זה חשיבות, אף כי בית־המשפט העליון לא קבע עקרונות משפטיים במשפט זה. ראוי להוסיף, כי בית־המשפט אינו כבול ל"עיסקה" [illegible] השופט הרשיע, היה יכול לעשות זאת.

הטור שלי / נתן דונביץ

בין שוטרים ל"אינטליגנטים"

לא אהבתי את התצלומים שנתפרסמו השבוע בעיתונים. ראו בהם שוטרים חובשים באלות מנחיתים אותן על סטודנטים. הסטודנטים המשיכו להפגין נגד המגמות להעלות את שכר הלימוד. הם תבעו דיון והחלטה מהירים. וזה אינו הולך בישראל של היום. הדיון בממשלה נדחה בשבועיים. שום דבר אינו בוער. השוטרים נקראו לשמור על הסדר. במלים אחרות, לסלק את את הסטודנטים שהתיישבו על הכביש ביציאה ממשרד ראש הממשלה וניסו למנוע יציאת השרים מישיבת הממשלה. אחר כך, היה המשך להתנגשות בין השוטרים לסטודנטים במגרש הרוסים.

השוטרים מילאו את תפקידם, על פי הפקודה. אלא שבמגע הזה שבין סטודנטים לשוטרים נדלק ניצוץ מיותר. לא בפעם הראשונה. סטודנטים, כמו קבוצות אחרות משכילות, או טוענות להשכלה, עוקצים את השוטרים, מטיחים בהם עלבונות, הנוגעים להשכלתם הנמוכה. אין כמו הערות כאלו להוציא את השוטרים משלוותם. מיד נהפכים סטודנטים של שנה א', אשר עדיין אין איש היודע אם באמת יהיו משכילים, לאובייקט של שנאה־מתוך־קנאה.

הסטודנטים אינם יודעים לבלום את פיהם, ונותנים דרור ל"מחשבותיהם". לשוטרים אין צורך בניצוץ נוסף, לפקודה לפזר את המפגינים הם נכנסים בלהט. לעתים, בלהט רב מדי. הפרובוקציה גרמה לכך, במידה לא קטנה.

זה אינו חייב להיות מתוך קינטור מידי, ברבמקום, בדרכים קשה לשכות. כיצד משטרת תל־אביב, בימיו של תורג'מן, והפיקודה, נהגה להסתער, בזרוע קשה נטויה, על קבוצות מפגינים לא אלימות. כמו דיילות "אל על" או קבוצת מפגינים נגד המלחמה בלבנון, ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. בהשראתם של האלופים אריאל שרון, רפאל איתן ואחרים, הבינו השוטרים כי ה"אינטליגנטים" הללו הם שמאלנים קיצוניים, ומי שהוא שמאלני קיצוני וגם "אינטליגנט", הוא אויב העם. אולי אויב אישי. והם היכו ללא רחם.

על התנהגות שוטרי משמר הגבול, בעת הפגנת "שלום עכשיו" בירושלים, נמתחה ביקורת קשה. הם התעלמו, פעם אחר פעם, מפרובוקציות, ממעשי אלימות ומיידוי חפצים מצד אלה שעמדו על המדרכות וניסו למנוע את ההפגנה. אותם שוטרים נהגו ביד חזקה כלפי המפגינים עצמם, בגלל ההבדלים — בעניינים שבינם לבין המפגינים. רק לאחר הירצחו של אמיל גרינצוויג, בתום הפגנת "שלום עכשיו", חל מיתון מסוים בתגובות השוטרים, על פי פקודה מפורשת מלמעלה. קצינים בכירים התייצבו במקום, בשורה הראשונה, לפקח על השוטרים שינהגו כצפוי מהם, לא למעלה מזה, ולא שונה מזה.

אני חוזר ומדגיש את הקינטור: כי שחושבים את עצמם למשכילים, ולעתים הם באמת כאלה, מתנשאים ומתייהרים על פני השוטרים, שהשכלתם צנועה. מי שנוהג כך, חייב להבין שהתגובה הנגדית תהיה אגרסיווית. איש אינו אוהב שיעלבו בו.

צה"ל נקט, לפני שנים אחדות, יוזמה לשיפור התייחסותם של רס"רים למי שנחשבו בעיניהם "אינטליגנטים". רס"ר בצה"ל הוא כמעט כל־יכול, בחיי היום־יום, ורבים המקרים שבהם רס"רים "מראים" לחיילים, בעיקר לאלה שבראשית דרכם בצבא, מי האדון, מי הבוס. עבודות־רס"ר הן מושג שלילי, סמלי במובן הרע, שכוונתו לציין עבודות־סרק מבישות ומשפילות, שמטילים הס"רים על חיילים, כדי לבזותם.

כדי להפיג את התחושות המיותרות אצל הרס"רים, יזם צה"ל קורסים מזורזים לרס"רים, שבהם ניסו להדריך בהם תרכיזי תרבות והשכלה. וחשבו שאולי כך יפתחו המתוחים, שספגו בחובם תדיגות קשות והתעללויות לא פתוחות מהן. אם המידע שבידי נכון, לא סייעו הקורסים הללו הרבה. להיפך. חיילים היו לועגים לרס"רים בצאתם מן הכיתות. לא בגלוי, שלא להיענש. רק עם חיוך קל השפתיים. והרס"רים — חמתם בערה להשחית.

ללמוד, שפערים בהשכלה אינם סותמים חת־שותיים, בקורס מזורז. פסיכולוגים מיומנים. אולי בעזרתם של סוציולוגים, יוכלו לעשות מלאכה יותר נאמנה. גם בקרב שוטרים, גם בקרב חיילים. ולא מעט בפעולת הסברה, מתוכננת היטב, בקרב האוכלוסיה כולה.

אין שום צורך בתמונות הללו, שבהן מניפים שוטרים אלות על סטודנטים, ואין צורך במעשי־בסתר, שבהם מורה רס"ר מתוסכל ל"אינטליגנט" חייל לנקות מראות בידיו, שידע מי כאן עליון ומי תחתון. לא רק פערים בהשכלה מתנקזים בהתנגשויות הללו. ומוטב להם לסטודנטים שידעו, כמי שאמורים להיות אנשים נאורים, לבלום את פיהם. כך בפשטות. שיהיו גיבורים חוכמים מול משכילים מהם. אלה העומדים בראש המכללות ומערכת החינוך.

רומניה, רומניה

קשרי תרבות בין מדינות הן כלי חשוב־במיוחד לקירוב ולהבנה בין אזרחי המדינות. משום כך, משקיעות ממשלות, במישרין ובעקיפין, סכומי כסף גדולים, כדי לממן מסעות של אמנים ולהקות לחו"ל, או לפחות לסייע להן בכך. כתבתי בטור זה על מאמציהם של האוסטרים, על רקע אישיותו של הקאנצלר ולדהיים, לשגר לכאן את מיטב אמניהם, בכל תחומי האמנות.

גם ממשלת רומניה מתירה, או מעודדת, פעם בפעם, את הופעתם של אמנים ולהקות מרומניה בישראל. הניסיון הזה אינו מצליח תמיד, והוסר ההצלחה אינו מקרי.

עכשיו מופיעה כאן להקת באלט מרומניה המציגה את "אגם הברבורים". הצגה של בלט זה, בידי להקה מן הגוש המזרחי, מבטיחה מראש רמה בסיסית, ומקצועיות רבה. לא חלטורה. כך הודיעו המודעות על בואה של להקת הייצוג של רומניה. אלא שידעו האמרגנים שאין זאת להקת הייצוג מבוקרשט, אלא להקה פרובינציאלית לגמרי מעיר־הנמל קונסטנצה. האמרגנים היו מעוניינים, מסיבות מסחריות מובנות, ליצור ללהקה תדמית שאין לה, כדי למכור כרטיסים ולעשות "מכה" מהר בכל האפשר. כעסם ומפח־נפשם של קוני־הכרטיסים לא איחר לבוא. שמה של רומניה לא נשכר מביקור הלהקה. חבל, שהדובר מוסמך מטעם הרומנים לא הבהיר לציבור, מבעוד מועד, שאין המדובר בלהקת ייצוג.

בדצמבר 1986, באו לכאן המנצח הרומני קורנל טרילסקו וצוות זמרים מבית האופרה הממלכתי בבוקרשט, לביצוע קונצרטנטי של "ריגולטו" לוורדי. במסגרת הקונצרטים למנויים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מבעוד מועד, סיכמה התזמורת, וגם התנתה על זאת, שהבטיחה את בואם של טובי הזמרים.

כאשר הגיעה הקבוצה לארץ, ובאה אל בימת היכל התרבות, לחזרה הראשונה, עדיין לא נתגלה גודל הפער בין ההבטחה להגשמתה. זמרים שרים בחזרות בחצי־קול, כדי לשמור על גרונם לקונצרט עצמו. בערב כבר היה ברור שזמרים שלא מן הליגה הלאומית. הביקורות הרעות פורסמו למחרת. הקהל הבין שהוא מקבל מופע מסוג ב'.

אינני מבין מה חשבו אלה ששלחו את הקבוצה לארץ. האמנם אנחנו מצטיירים בעיניהם כפרובינציה נידחת? כאן, על בימת היכל התרבות, זימרו גדולי הזמרים והזמרות בעולם. מפסגת הפירמידה של בתי האופרה. ההשוואה היתה בלתי נמנעת. חבל.

"הדו"ח על הכתות – מגמתי"

מאת נילי מנדלר

טוען הפסיכולוג, פרופ' הנס קרייטלר ● לדבריו, לא ערכו חברי ועדת תעסה־גלזר שבדקו את הנושא, מחקר מדעי־אמפירי

פרופ' הנס קרייטלר, פסיכולוג באוניברסיטת תל אביב, אינו אוהד את הכיתות המיסטיות. הוא גם טוען שהתחום מסובך מאוד ומצדד בהתערבות ממשלתית בנעשה בהן. בכלל, הוא אומר, אין לו אהדה לארגונים אדרציונאליים. גם לא לאלה המחוזרים בתשובה. בכל זאת, הוא הולך בימים אלה, לצאת בביקורת ציבורית נוקבת על דו"ח הכיתות, שהוכן על ידי ועדה בראשות הד"ר מרים תעסה־גלזר.

הדו"ח, הוא לא מבוסס, לטענתו. אין בו ההיענות והממצאים שפורסמו בתבלולה בכל כלי התקשורת. הדו"ח הוא "פשלה מבישה", לדברי קרייטלר, משום שאינו מבוסס על מחקר אמפירי. "יש בו שיקולים פילוסופיים ותיאורטיים, אבל העובדות שהוא מביא, הן רק מפי השמועה ומתוך התכללויות לא מבוקרות. ראשית כל, היה צריך ללכת לספריות. או למרכז ידע בינלאומי, שכמוהו יש לנו בארץ, ולבדוק מה נעשה בעניין זה בעולם ומה הממצאים. אחר כך היה צריך לבדוק, האם הממצאים, כמו אלה של מחקר מבוקר שבוצע בשוודיה על מדיטציה טרנסנדנטלית, תופשים גם לגבי האוכלוסיה בישראל.

"את המחקר האמפירי הזה צריכים לבצע חוקרים אמפיריים מקצועיים, משמע, לא רופאים־מטפלים, אלא רופאים, פסיכולוגים וסוציולוגים והחוקרים ובנוסף להם, גם מתרגים. וצריך היה להבטיח, שכל מי שיטפל בנושא, יהיה בעמדה נכונה במידה מספקת, כדי שאי אפשר יהיה לחשוד בו שהוא פועל על פי אינטרסים דתיים או מתוך שיקולים של תורות מקצועיות". קרייטלר בוחן את הדו"ח, בעיקר על פי מה שנכתב בו על המדיטציה הטרנסנדנטלית, שאותה הוא מכיר מקרוב. "רופאה פסיכיאטרית טוענת בדו"ח, למשל, שהיא עצמה טיפלה בשנים־שלושה מקרים שנכנסו למצב נפשי קשה, אחרי שעסקו במדיטציה טרנסנדנטלית. מצוטט שם גם ידידי, ד"ר מוריס קליינהאוז, שאמר, שהוא ראה כמה מקרים שנכנסו למצבים טרום־פסיכוטיים, עקב מדיטציה. לו היו שואלים את ד"ר קליינהאוז, אם הוא ראה מקרים שנכנסו למצב פסיכוטי אקוטי, עקב פסיכואנליזה שבוצעה על ידי פסיכואנליטיקאים מהשורה הראשונה, הוא היה צריך להשיב בחיוב. משום שמעינינו יותר ראינו את המקרים [illegible]

מכאן שאי אפשר להסיק משהו לא על פסיכואנליזה וגם לא על מדיטציה טרנסנדנטלית. משום שאין כאן קביעה מה אחוז הסכנה. יתר על כן, אני כבר ראיתי אנשים שנכנסו לפסיכוזה עקב התאהבות ואנשים שמצבם הנפשי הקשה שלהם נגרם כתוצאה מחיי הנישואין שלהם. צריך להסיק, אם כן, שנישואין הם מסוכנים ושיש לאסור אותם על פי חוק."

מחקר בשוודיה על מדיטציה

"לו לאנשים שעשו את הדו"ח היתה כוונה כנה, הם היו צריכים לפעול בדומה למה שנעשה בשוודיה ב־1975. מערכת הבריאות ערכה שם מחקר כדי לבדוק, האם למדיטציה טרנסנדנטלית ולשיטות דומות לה, יש השפעה שלילית על העוסקים בהן. לכל המוסדות הפסיכיאטריים הפתוחים ולכל הקליניקות ובתי החולים הפסיכיאטריים בשוודיה, נשלחו שאלונים, בהם היה צריך לציין את סך כל מספר המקרים הפסיכיאטריים שהגיעו אליהם, במהלך תקופה של שלוש שנים. עוד נתבקשו לציין, כמה מתוך מקרים אלה, הגיעו אליהם אחרי מדיטציה טרנסנדנטלית. "עורכי המחקר פנו ל־182 מוסדות ונענו על ידי 154. כאשר הישוו את שיעור השוודים שהגיעו לטיפול מסיבות שונות, עם שיעור השוודים שהגיעו בעקבות מדיטציה, התברר שהיחס היה 1:150 לטובת המדיטציה. כלומר מקרה אחד על כל 150 חולים, הגיע לטיפול נפשי, אחרי מדיטציה.

משמעות הממצא הסטטיסטי היא אחת משתיים: "או שמדיטציה היא אמצעי מצוין להישמר ממחלות נפש, או שאלה הפונים למדיטציה הם מראש, חסונים יותר. ומכל מקום, הסיכוי לחלות בשל עיסוק במדיטציה, הוא קטן מאוד." קרייטלר [illegible] ולכתוב מה זה אומר ומה זה ראה, היו יכולים לבצע את המחקר הישראלי, בקלות ובמינימום הוצאות, לו היו בודקים מה מספר האנשים הנמצאים היום בבתי חולים ובקליניקות לבריאות הנפש ואיזה אחוז מתוכם, עבדו במדיטציה טרנסנדנטלית."

בידיו מצוי מחקר שבוצע בבית חולים ביילינסון, ב־1977, על ידי מיכאל ג'פרי קופר, על השפעת המדיטציה על לחץ הדם ועל השומנים בדם. הממצא המפתיע לדבריו, היה שהמדיטציה גורמת לירידה בלחץ הדם ולירידה ברמת הכולסטרול בדם. הדברים גם פורסמו ב"הרפואה". פרופ' קרייטלר אומר שהוא ורעייתו שולמית, גם היא פרופ' לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל אביב ותלמידיהם, פנו במשך השנים לכל מיני כיתות, במסגרת מחקרים שביקשו לבצע. תגובות של הכיתות להיפתח בפניהם היתה תמיד חיובית, לכאורה, אבל לא הגיעה מעולם לידי מימוש. "או שהם נסוגו, או שהתנהלה הסכמה, אבל בדרגים הנמוכים יותר, מנעו את היווצרות הקשר. לעומת זאת, כאשר פנינו לאגודה למדיטציה טרנסנדנטלית, הם היו מוכנים מיד להיחשף למחקר והעמידו לרשותנו את האנשים שעושים מדיטציה."

מדוע לא נכללה החזרה בתשובה

האמנם, לפני כמה שנים, בוצע מחקר, בהדרכתנו, על ידי דליה טרנין, שהישוותה אנשים שעוסקים במדיטציה טרנסנדנטלית, עם אנשים שעוסקים בקרמיקה מתחיב. בדיקת התיפקוד הקוגניטיווי (בער־קר, עומק ההבנה ורוחב הדיוק ההגדרות, העלתה, למשל, שהוא היה מעט טוב יותר אצל אלה שעשו מדיטציה, יחסית לאלה שעברו בקרמיקה. בבדיקה אחרת, השוותה טרנין, את התיפקוד הקוגניטיווי של אנשים שעושים מדיטציה — לפני השימוש בטכניקה זו ומיד אחריה. היא מצאה אצל הנחקרים, שינויים שהעידו כי אחרי ביצוע המדיטציה, ההגדרות נעשו יותר עשירות, יותר מדויקות. לפני שבועות אחדים, שוב פנו בני הזוג קרייטלר לאגודה למדיטציה וביקשו רשותה לבצע מחקר נוסף. הפעם, מדובר בהשוואה בין השפעת המדיטציה הטרנסנדנטלית, על העוסקים בה, ובין ההשפעות שיש להיפנוזה ולאוטוסוגסטיה (בין היתר אוטו־סוגסטיה, בה האיש אומר לעצמו: אני עושה מדיטציה טרנסנדנטלית). האגודה נענתה מיד לפניה ורוב החומר כבר נאסף.

קרייטלר: "בדו"ח נאמר לגבי המדיטציה הטרנסנדנטלית, שאפשר לאסור אותה בפשטות רבה, באמצעות החוק להיפנוזה. זה לא נכון. בכל לקסיקון לפסיכולוגיה, מוגדרת היפנוזה כהשפעה מגבירית של אדם אחד על אדם שני. האלמנט הזה חסר לחלוטין במדיטציה הטרנסנדנטלית. האדם מבצע אותה אצלו בבית ואחת לכמה חודשים בודקים אם הוא מבצע אותה כראוי". קרייטלר חוזר ומדגיש כי מתוך ניסיונו ומתוך מה שקרא על אודות מהכיתות המיסטיות ולמשל על הסיינטולוגיה, הוא מצדד בהתערבות ממשלתית בתחום זה. אולם זאת, רק אחרי שהנושא כולו ייבדק באופן מדעי ואמפירי. לעומת זאת, מהדו"ח שהוכן על ידי ועדת תעסה־גלזר, עולה רושם של מגמתיות. "אין למשל, הנמקה מספקת, מדוע לא נכללו במחקר, ישיבות של חוזרים בתשובה. ולפי דעתי, יש לזה סיבה. האנשים שנסחפים לכיתות, הם אותם אנשים המהווים פוטנציאל לחזרה בתשובה, מפני שיש להם כמיהה למשהו מיסטי".

הסטודנט: חמור נושא חובות

סטודנטים מפגינים בירושלים

הסטודנט הישראלי משלם כבר כיום 40 ימי שכר ממוצע כשכר לימוד, לעומת 25 יום שמשלם האמריקאי. אם יועלה שכר הלימוד, הוא ישלם פי כמה

מאת שמשון ארליך

ברקע הויכוחים על שכר הלימוד באוניברסיטאות רווחת התחושה, כי בארה"ב שהיא הדגם הראשי לחיקוי, משלמים הסטודנטים או הוריהם שכר לימוד גבוה בהרבה המכסה את אחזקת המוסדות להשכלה גבוהה. ולא היא. בארה"ב קיימות בכל מדינה (סטייט) כמה אוניברסיטאות משלה. קיימות גם אוניברסיטאות פרטיות, חלקן עתירות תהילה עולמית, המתקיימות משכר לימוד גבוה ומתרומות מאנשי עסקים, מעסיקים ומבוגרים של המוסד שעשו עושר. אולם האוניברסיטאות של המדינות, כמו האוניברסיטה של מדינת ניו־יורק, האוניברסיטאות של מדינת קליפורניה ושל אחרות, הן בחלקן בעלות יוקרה רבה ותואריהן אינם נופלים בהרבה ולעתים כלל לא מתוארי הארווארד וייל.

שכר הלימוד באוניברסיטאות של המדינות נע בין כ־700 דולר עד לרמה השכיחה בסביבות 1500 דולר. הנה כמה דוגמאות: בברקלי הגיע שכר הלימוד בשנה שעברה ל־1329 דולר. באוניברסיטה של מדינת קליפורניה בסאן פרנסיסקו היה שכר הלימוד 1329 דולר. באוניברסיטה של מדינת אילינוי באורבנה — כ־1500 דולר. באוניברסיטה של מדינת קליפורניה בלוס אנג'לס — 446 דולר. באוניברסיטה של מדינת קליפורניה בסקרמנטו — 651 דולר. בלונג ביץ' — 446 דולר. בקולג'ים ובאוניברסיטאות של מדינת ניו־יורק והעיר ניו־יורק לא היה שכר הלימוד גבוה יותר. גם באוניברסיטה של באפאלו היה שכר הלימוד 1560 דולר. באלבני — 1467 דולר.

המדובר בשכר לימוד הנגבה מתושבי המדינות עצמן. תושב קליפורניה שירצה ללמוד באוניברסיטה של ניו־יורק יידרש לשלם סכום גדול, ולעתים אף פי שלושה. עם זאת, בכל מדינה יש די אוניברסיטאות טובות המציעות מקום לימוד נוח וברמה גבוהה לתושב המקומי.

חמש משכורות

כאשר אומרים ששכר הלימוד השכיח בארה"ב הוא 1500 דולר, אפשר לכאורה להסיק שהתלמיד האמריקאי משלם יותר מאשר עמיתו בארץ. אלא שזוהי טעות אופטית. שכר הלימוד משלם בדרך־כלל מההכנסה של התלמיד או של הוריו. ההכנסה האמריקאית הממוצעת של שכיר אמריקאי מסתכמת בכ־2000 דולר ברוטו לחודש, הרוב מגבה נותר בגדר נטו. נניח כי לאזרח אמריקאי כזה נותרת הכנסה נטו של כ־1800 דולר לחודש. הוא משלם על כן כשכר לימוד שנתי שכר עבודה של 25 יום.

בישראל, לעומת זאת, מסתכמת הכנסתו של שכיר ממוצע בכ־800 דולר ברוטו, ובכ־600 דולר נטו. גם כיום כאשר שכר הלימוד אינו עולה על 800 דולר, משלם הישראלי 40 ימי עבודה בעבור שכר הלימוד השנתי. כאשר יועלה שכר הלימוד אפילו לרמה המינימלית של 1100 דולר, כפי שמציע שר החינוך, ישלם הישראלי כמעט שני חודשי עבודה בעבור שנת לימוד. אם יועלה השכר לרמה של 3000 דולר, כפי שמציעים ראשי המוסדות להשכלה גבוהה, הוא ישלם חמש משכורות חודשיות ממוצעות.

כיום משלם הישראלי ב־60% יותר שכר לימוד ממה שמשלם האמריקאי. לפי הצעת השר נבון הוא ישלם ב־120% יותר, ואילו לפי הצעתם של ראשי המוסדות להשכלה גבוהה הוא ישלם בכ־400% יותר.

יש לזכור כי בארה"ב שכר הלימוד באוניברסיטאות יקר מאשר ברוב ארצות העולם. בצרפת ובגרמניה הלימוד הגבוה ניתן חינם. באנגליה משלם תלמיד מקומי או אזרח השוק המשותף כ־700 דולר לשנה, כלומר פחות מאשר בארץ, בעוד השכר שמשתכרים הסטודנט או אביו הוא גבוה בהרבה. פירוש של דבר, שהסטודנט האנגלי משלם במונחי הכנסה מקומית עשרות אחוזים פחות ממה שמשלם כיום הסטודנט הישראלי.

אולם זהו חלק בלבד מהתמונה. באנגליה מקובל שהרשויות המקומיות משלמות לסטודנטים שבאזורם מילגות מרחיקות לכת המכסות למעשה לא רק את שכר הלימוד אלא גם את המגורים באוניברסיטה ואת הקיום. המילגות מדורגות על־פי הכנסות המשפחה, אולם הן ניתנות לא רק לבעלי הכנסות נמוכות מאוד אלא גם למה שאפשר להגדיר בארץ בינוניות.

משמעותה, כל משרדי ההשוואות עם העולם היושבים בממשלת ישראל אינם נוהגים בדרך זו לגבי שכר הלימוד, המעוניה יותר אפילו שהסטודנטים אינם ערים לכך.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל – אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2026

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת הייצור
1	סובארו פרטי דו שמושי 1600 סמ"ק	1981
2	סובארו פרטי 1300 סמ"ק	1981
3	רום כרמל דו שמושי	1978
4	סימקה פרטי דו שמושי	1979
5	סימקה פרטי דו שמושי	1979
6	סימקה פרטי דו שמושי	1979
7	סימקה פרטי דו שמושי	1979
8	סימקה פרטי דו שמושי	1979
9	ג'יפ רכב שדה	1980
10	ג'יפ רכב שדה	1977
11	ג'יפ רכב שדה	1977
12	ג'יפ רכב שדה	1977

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב.
משעה 9.00 עד שעה 11.00 בימים ג', ד'.
בתאריכים: 28.04.87, 29.04.87.
על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה למכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 07.05.87 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
הערה: לרגל חופשת חג הפסח יהיו משרדינו סגורים בין התאריכים 12.04.87 עד 20.04.87.

יצואנים מצטיינים

מאת סוזן צ'ירה

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

דרום־קוריאה מעודדת הגירה מתחומה ומפעילה תוכניות הכשרה למהגרים־בכוח, הניתנות חינם. יציאה מהמדינה נחשבת מעשה פטריוטי, להקלת צפיפות האוכלוסין בה

סיאול

באותם דחף ודבקות במטרה ששינו מן הקצה אל הקצה את כלכלתה של דרום־קוריאה לפני קצת פחות משנות דור, מקדמת הממשלה שם תוכנית שאפתנית המיועדת להכשיר אנשים הרוצים להגר לחו"ל. הממשלה המודאגת מצפיפות האוכלוסין, שוקלת דרכים לשיפור ההזדמנויות העומדות בפני אנשי עסקים דרום־קוריאניים מעבר לים, האסירת תודה על סכומי הכסף הנכבדים ששולחים מהגרים הביתה. היא מציעה לאלה הרוצים לעזוב שיעורי שפה, הכשרה מקצועית, ותוכניות הסתגלות לסביבה חדשה — הכל בחינם. הסיוע הזה מוצע באמצעות "קוריאה אוברסיז דוולופמנט קורפוריישן" (החברה לפיתוח קוריאה מעבר לים) המוממנת בידי הממשלה ושתקציבה השנתי מסתכם בחמישה מיליוני דולר.

בכיתות השוקקות חיים לומדים מהגרי העתיד לקראת חייהם החדשים בחו"ל. בכיתה אחת עוקבות אחיות המעוניינות להגיע לארצות־הברית אחר המורה המקריאה להן חלקים מבחינה שבכוונתה יהיה עליהן לעמוד. בכיתה אחרת רומזים כמעט בצעקות אנשים השואפים להגיע לקוויבק, לתלמיד שהתבקש לגשת ללוח ולכתוב את השעה בצרפתית.

כאשר יעזבו את דרום־קוריאה יהיו תלמידים אלה בין המהגרים בעלי ההכשרה הטובה ביותר בהיסטוריה. בדרך־כלל אין אלה מהגרים הבורחים מעוני או מאפליה. רבים שמוצאים מהגרים בחיפוש האפשר־קאי. הם אינם באים חסרי־כל או עשוקים. [illegible] יגיע למדינה החדשה והכשרתו הסכנות בכך אלפי דולרים ולעתים קרובות גם תואר אקדמי.

משלוחי כסף מחו"ל

צ'וי סונג לאק, מנכ"ל מחלקת ההגירה של "קוריאה אוברסיס דוולופמנט קורפוריישן", אומר כי הממשלה לא היתה מסבירה להגירה זו בלא ההכשרה המתלווה אליה. "לפני 10 שנים חשבנו שלעזוב את קוריאה זו מבחינה במעילת בגידה", אמר. "אבל עכשיו הגירה מחוץ לקוריאה נחשבת מעשה פטריוטי". זה פטריוטי, הוא אומר, מכיוון שההגירה מסייעת להוריד את צפיפות האוכלוסין, ובלעדיה ייתכן שהיו גידול באבטלה ואולי תסיסה חברתית. ההגירה גם מביאה בכנפיה משלוחי כסף ניכרים מחו"ל, המסייעים לכלכלה. בשנה שעברה בלבד שלחו על־פי האומדן 1.9 מיליון דרום־קוריאנים החיים מעבר לים — כמחציתם בארצות־הברית — מיליארד דולר לקרובי משפחה בבית.

צ'וי הוסיף שדרום־קוריאנים בחו"ל יכולים גם לשמש שגרירי רצון טוב לארצם, וכי הצלחתם מאששת את המוניטין של מולדתם. הממשלה גם מעודדת אנשי עסקים להשתקע בחו"ל. "בקוריאה יש חברות ובתי־תעשיה כה רבים, עד כי היא תחרותית מדי", הוא אמר.

הקבוצה הגדולה ביותר של מהגרים — יותר מ־30 אלף בשנה שעברה או שני שלישים מהסך הכולל — פנתה לארצות־הברית. ארגנטינה היא המדינה השנייה הפופולארית ביותר. הדרום־קוריאנים גם מהגרים לקנדה, לצ'ילה, לאקוודור ולאוסטרליה.

הרצאות על אנטי־קומוניזם

החברה לפיתוח מעבר לים שהוחלט להיות מוממנת על־ידי הממשלה ב־1976, עם התגברות ההגירה, פועלת כדי להבטיח את שגשוגם של דרום־קוריאנים מהגרים. מפקדים מסייעים במילוי טופסי פניה ובראיונות בקונסוליות זרות. הסוכנות מציעה שיעורי שפות חינם, המבוקשים בעיקר בקרב אלה שאינם מהגרים לארצות־הברית. רבים מהמהגרים הרוצים להגיע לארצות־הברית הם בוגרי קולג'ים וכבר יודעים אנגלית, אמר צ'וי. הסוכנות מממנת קורסים חינם לאנשים בעלי כישורים ספציפיים, כגון אחיות ומתכנתי־מחשבים החייבים לעבור מבחנים כדי לקבל עבודה במקצועם, ומסייעת בהכשרת עובדים לתפקידים ספציפיים, כגון לבשל מלצרים בספינות־טיול.

נוסף על כך, כל דרום־קוריאני הרוצה לעזוב את ארצו חייב להשתתף בקורס אוריינטציה והסתגלות בן יום שלם, המותאם לארץ־היעד שלו. הקורס הזה כולל גם הרצאות על אנטי־קומוניזם: אנטי־קומוניזם הוא אחד מכללי היסוד של המשטרים הדרום־קוריאניים. "הם חייבים להיות חסונים מבחינה רוחנית נגד הקומוניזם בכל מקום שיהיו בו", אמר צ'וי.

אף על פי שבממשלות קודמות נמנע ממתנגדים פוליטיים לעזוב את המדינה, אמר צ'וי שהם יכולים כעת להגר אם אין להם תיק במשטרה. מאלה הרוצים לפתוח בית עסק בחו"ל — אולי כ־20% מבין העוזבים — דורשת הממשלה "שיהיו עשירים דיים לעמוד על שתי רגליהם". פירוש הדבר הוא הסכמות בשווי 100 אלף עד 300 אלף דולר. כמו כן, על־פי תוכנית שאומצה באחרונה, מוכנה הממשלה להלוות למהגרים סכום המגיע עד ל־200 אלף דולר כנגד נכסיהם בדרום־קוריאה.

صكنا من الاهل

صكنا من الاهل

על הכוונת

העודף והפטפטת

על פי החוק, נהגי מוניות אמורים לקבל את הכסף תמורת הנסיעה ולתת לנוסעים את העודף כאשר המונית עומדת. אבל חוקים, ידוע, כתובים על נייר, ממוספרים, מקוטלגים בקלסרים המונחים מדפים מאובקים. במציאות החוק נראה הרבה יותר צבעוני ותיאטרלי.

לנוסע במונית שירות — להוציא את החברות המסודרות בהם הנוסע חייב לשלם בקופת המשרד — יש הענג להתקרב למונית כאשר זו ריקה. במקרה הטוב, הנהג מודיע בקול על יעד הנסיעה. לרוב, הוא משוחח עם עמיתיו לתחנה. השיחה מתחילה זמן רב לפני שהוא מתחיל למלא את המונית שלו, בתורו. אם בקרבת מקום יש מזנון, הוא גם שותה כוס קפה, אוכל כריך. אם לא, הוא יצית סיגריה בניחותא איישם בקרבת המונית, במקום אסטרטגי ממנו יוכל לראות אם המונית מתמלאת, בעוד הוא עצמו אינו מזוהה על ידי הנוסעים. הללו, וכזהו המצב במרבית המקרים, ממתינים שהמונית תתמלא, ואף מעמיסים בעצמם את הציוד.

פולקלור זה ידוע ובלתי מזיק. הבעיה מתחילה כאשר המונית כמעט מלאה. יש נוסעים המבקשים לשלם, לקבל עודף ואפילו קבלה, בעוד המונית חונה בתחנה. אלא שהנהג — איננו. אם יש מי שמנסה לאתר אותו ואף מצליח בטרם התמלאה המונית, הוא נדרש להמתין עד שיסיים את שיחות הרעים שלו. וזו, ברוב המקרים, מסתיימת בדיוק כאשר מגיע הנוסע השביעי. לא לפני.

וכאן מתחילה הבעיה האמיתית. לפתע הנהג ממהר לצאת כבר מן התחנה. בצדק. גם הנוסעים ממהרים, אחרי ההמתנה ארוכה. כולם רוצים לנסוע, אלא שהיציאה היא ממרכז העיר. אבל יציאה כזו אם לכיוון תל־אביב, ירושלים או חיפה, דורשת נהיגה מרוכזת. אפילו נהג מונית מנוסה נזקק לשתי ידיים כדי לנהוג. אבל שתי ידיו של הנהג עסוקות בקבלת כספי ובמתן עודף.

יש נוסעים החרדים ממצב זה. יש כאלה שהיו מעורבים בתאונות שנגרמו עקב אי שליטה בהגה במהלך מתן העודף. אחת מקורבנות תאונה כזו, רנה ברקאי, טוענת כי היא נאבקת מדי יום עם נהגי המוניות בקו תל־אביב־ירושלים, כדי שהנהגים יגבו את הכסף בעודם חונים בתחנה. אך לשווא. כל נסיונותיה לפנות ל"גורמים" זכו לחוסר יחס מוחלט. והנהגים? אלה צריכים לדבר. הפטפטת בתחנה לעולם אינה מגיעה אצלם לסופה לפני שהמונית מתמלאת.

אולי אין סטאטיסטיקה על מספר התאונות שנגרמו במהלך העיסוק בכסף במוניות, או באוטובוסים. אבל מי צריך סטאטיסטיקה? האם אין די בשכל פשוט שיקצר מעט את הלשון האקטיביסטית של נהגי המוניות, כדי שיוכלו להקדיש לגבייה את הזמן הראוי, בעת שהמונית עדיין חונה?

עבריינים — לדין

5.000 ש"ח קנס הטיל שופט הריפא בבית־משפט השלום ברחובות, על בעל מוסך לתיקון צבעים ואבזרים ברכב שפעל ללא רשיון משרד התחבורה.

השופט הורה לבעל המוסך, דני כהן, לסגור מיד את המוסך הנמצא ברחו' הרצל 16 בנס ציונה, ולהפסיק לבצע בו עבודות תיקון צבעים ואבזרים, אלא אם יקבל רשיון לכך מאת הרשות המתאימה במשרד התחבורה.

בנוסף, התחם הנאשם על התחייבות בסך 10,000 ש"ח להימנע בעבירות דומות למשך 3 שנים.

התביעה הוגשה ע"י מחלקת התביעות בלשכת היועץ המשפטי של משרד התחבורה.

750 ש"ח קנס הטיל שופט בית־משפט השלום בת"א, השופט י. כהן, על נהג מונית שהורשע בעבירות של דרישת שכר הסעה מופקע, סירוב להפעיל מונה בנסיעה מהדרת מתל־אביב לרמת־השרון וסירוב להסיע נוסע ליעדו.

בנוסף לקנס הכספי שהוטל על הנאשם, יחיאל שלמה, נהג מונית מספר 440711, הוא נידון גם לפסילת רשיון הנהיגה במונית ל־3 חודשים על תנאי במשך 3 שנים בקשר לעבירות שבהן הורשע, וכן התחם על התחייבות בסך 5.000 ש"ח להימנע מעבירות דומות במשך 3 שנים.

התביעה הוגשה באמצעות עו"ד א. עינת ממחלקת התביעות בלשכת היועץ המשפטי של משרד התחבורה.

בר לוי גבריאל, נהג אוטובוס "אגד" בירושלים, הורשע באחרונה ע"י שופטת ר. זורוביצקי מבית־משפט השלום לתעבורה בירושלים בעבירה של התנהגות גסה ומעליבה כלפי נוסעת, סירוב להזדהות בפניה ולמסור לה את פרטיו — למרות שלא היתה באוטובוס כל תווית לזיהוי, כנדרש.

הנאשם נידון לתשלום קנס בסך 450 ש"ח וכן לפסילת רשיון הנהיגה לחודש ימים על תנאי למשך 3 שנים לעבירות שבהן הורשע.

ממלכת המירוצים (א)

האח הגדול של המירוצים

מאת מנחם ארמון

ב־16 בחודש, בחול המועד פסח, נפתחת באשקלון עונת מירוצי המכוניות בישראל. נקודה מוערת בממלכת הספורט המוטורי, ובכל זאת — חלק מסוג בחוקים ובתקנים בינלאומיים. מירוץ "ראלי", אליפות העולם ליצרנים, "פורמולה 1", מירוץ "מונטה קרלו", "סלאלום", "ראלי פאריס־דאקאר", "האינדי 500": המכוניות שונות, המסלולים שונים — אפילו שמות הנהגים שונים ממירוץ למירוץ. לפעמים המירוץ נערך באמצע עיר, לפעמים באיצטדיון סגור ולפעמים לאורך יבשת שלמה. האם רק הגיאוגרפיה משתנה, או שמא מדובר בכללי משחק ייחודיים לכל מירוץ.

מעקב אחרי עולם המירוצים חושף מה שנראה כאי־סדר מירוצים ואי־סדר סוגי מכוניות, ללא קשר בין מירוץ למשנהו. אפילו אוהדים ותיקים מתקשים לנווט את דרכם בסבך מפת המירוצים העולמית.

למרות זאת, אפשר להרכיב מצפן מנווט כדי להבין באמצעותו מי מתחרה במי ובאיזה מגרש. זאת משום שכל נושא המירוצים, למרות שפע הכוחות, האינטרסים והכספים המשוקעים בו, מאורגן על־ידי גוף אחד, עולמי.

הגוף המארגן את מסגרת החוקים והתקנים לרוב מירוצי המכוניות בעולם · הוא FIA de L'Automobile — Federation Internationale — הפדרציה הבינלאומית של מכוניות. ארגון זה שולט באופן מעשי על תשתית המירוצים העולמית, למעט ארה"ב. הוא מעניק רשיונות לנהגים, אישורים ליצרני מכוניות, למארגני מירוצים, למנהלי מסלולים. בידי הארגון השליטה על כל מערכת החוקים והתקנים המאפשרים קיום של מירוצים מאורגנים, הן ברמה מקומית והן ברמה בינלאומית. הוא כוח עצום, השולט במיליוני ובעקיפין על מיליארדי דולרים הזורמים בעורקי הספורט המוטורי. הארגון עצמו מגדיר את העוצמה הזאת "כוח ספורטיבי".

היות ש־FIA מטפל בהרבה נושאים מוטוריים שאינם קשורים לספורט ולמירוצים, הוא האציל מסמכויותיו והעביר את "הכוח הספורטיבי" לזרוע הנקראת FISA– FISA - The International Motor Sport Federation מעדכנת את תקנות וחוקי המירוצים, מאשרת שיאים, מפיצה חוברות עדכון ולוח מירוצים שנתי, מייעצת ומפרשת תקנונים בשעת הצורך ודואגת לאכיפת חוק המירוצים במסגרות בינלאומיות. ברוב מדינות העולם קיים נציג בלעדי של FIA ו־FISA המפעיל באופן מעשי את כל סמכויות "הכוח הספורטיבי" בהתאם לחוקי FISA. בישראל, מ.מ.מ.י. היא הנציגה, וכל הקשור למירוצי מכוניות בישראל מטופל על־ידי המחלקה לספורט מוטורי של מ.מ.מ.י. נהגים ישראליים המשתתפים במירוצים בארץ מקבלים אישור מגוף זה. תקנון המירוצים הישראלי מתפרסם ומופץ על־ידו וגם השיפוט במירוצים נמצא בהשגחתו. סידור דומה קיים בכל מדינות אירופה.

תקנון FIA מגדיר את סוגי המירוצים, את המסלולים שבהם הם נערכים, את המכוניות והנהגים המשתתפים. קיים תקנון מסודר לכל סדרה וסדרה. סדרת המירוצים המפורסמת ביותר בעולם היא ה"גרנד פרי" — הפרס הגדול, הידועה גם כ"פורמולה 1". סדרה זו נחשבת לגולת הכותרת של עולם המירוצים — נהגים המשתתפים בה נחשבים לעילויים שבנהגי המירוצים. החשיפה התקשורתית, הפרסים, התהילה והזוהר הם בהתאם. המכוניות נבנות במיוחד לסדרה, לפי דרישות תקנון FISA, ואינן מתאימות למירוצים אחרים. יצרן המכוניות המנצחות ביותר זוכה לאליפות העולם ליצרנים. המסלולים סלולים ומגודרים. אורך מירוץ הוא בין 300 ק"מ ל־320 ק"מ ומשך הזמן המרבי הוא שעתיים. עד 26 מכוניות מתחילות בכל מירוץ.

מירוצי "גרנד פרי" נערכים ברחבי העולם — בברזיל, בדרום אפריקה, בארה"ב ובשנה שעברה בראשונה בהונגריה. העובדה שההונגרים השקיעו כמה מיליוני דולר בהכשרת מסלול, בהכנות למירוץ ובעמידה בדרישות FIA, מעידה על היוקרתיות והבראיות שבמירוצי "גרנד פרי". אין ספק שסדרת "פורמולה 1" היא הבולטת במירוצי העולם.

בכלל, אפשר למצוא מאפיינים המיוחדים לכל סדרה וסדרה. ביניהם, סוג המסלול, אורך המירוץ, סוג המכונית ודרישות לרישוי הנהגים. אחד המאפיינים העיקריים הוא המכונית. תקנון FIA מסווג את מכוניות העולם — התחרותיות שבהן — לפי קטגוריה ולפי קבוצה. קיימות שתי קטגוריות ושש קבוצות.

בקטגוריה 1 אנו מוצאים את הקבוצות N, A ו־B (שלמעשה מבוטלת משנת 87'). בקטגוריה 2 את הקבוצות C, D ו־E. כל המכוניות בשתי הקבוצות מחולקות ל־15 כיתות, לפי נפח המנוע. הכיתה הראשונה היא 500 סמ"ק, והאחרונה (15) — מעל 6000 סמ"ק. כל מכונית מתחרה זקוקה לאישור רשמי של FIA — אישור הנקרא הומולוגציה. הוא מותנה בייצור מספר מינימלי של הדגם, בצורה סדרתית, במשך שנה. כל המכוניות בקטגוריה 1 הן מייצור סדרתי הנמכרות לציבור הרחב. המספר המינימלי הדרוש לקבלת האישור שונה מקבוצה לקבוצה — 5000 ב־N ו־A, 200 ב־B. בקבוצה B מותר לבצע שינויים מהותיים במכונית, בקבוצה A מותר הרבה פחות ובקבוצה N כמעט שלא ניתן לבצע שינויים.

המכוניות בקטגוריה 2 נבנות לתחרויות בלבד. לא בייצור סדרתי, ואין צורך בייצור מספר מינימלי. אלה מכוניות למסלול בלבד. הגדרות טכניות מבחינות בין שלוש הקבוצות בקטגוריה זו.

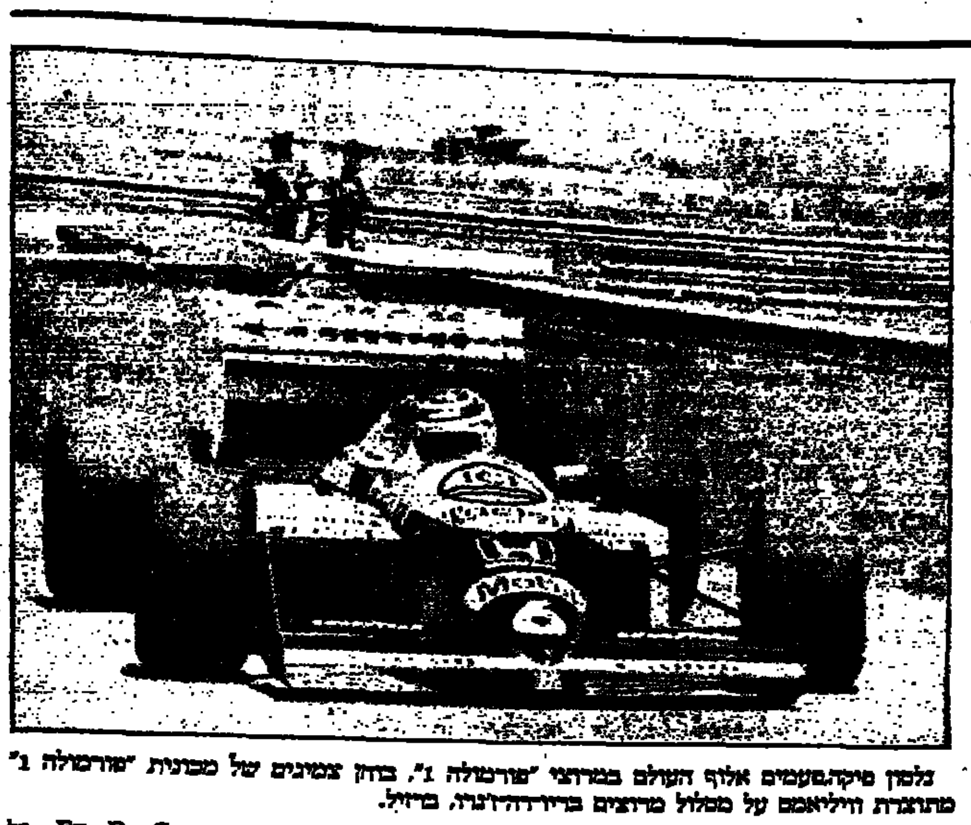

נלסון פיקה, פעמיים אלוף העולם במירוצי "פורמולה 1", בתוך צמיגים של מכונית "פורמולה 1" מתוצרת וויליאמס על מסלול מירוצים בריו־דה־ז'נרו, ברזיל.

אורביט: מכונית מחקר

דגם המחקר אורביט, שפותח במרכז למחקר ולפיתוח של פולקסוגן, נבנה במטרה לשלב אירודינמיות עם צורה אסתטית. ממדי רכב המחקר נקבעו מראש כממדי רכב נוסעים משפחתי מקובל, במטרה לקרב את התוצאות לרכב שכיח. התוצאה האירודינמית שהושגה בשלבי הניסוי במרכב בלבד הגיעה למקדם־גרר CD 0.16. ניתן להעריך, כי אורביט מוכן לנסיעה יגיע בסופו של תהליך הייצור למקדם־גרר של CD 0.25.

נסיעת מבחן

BMW 735i: שיחה של 220 כוח־סוס

היצרן כותב שהיא — BMW 735i — מסוגלת להגיע למהירות מירבית של 235 קמ"ש. מישהו בארץ מסוגל בכלל להפריך זאת? אבל כאשר מציצים בכלי הזה ובניירות, המספרת שקצור המיסוי הישראלי מגיע מחירה, בשקלים חדשים, ל־248,000 ש"ח, מבינים כי הל"ל, כפי שקוראים לה חובבים, היא מוצר שרק יחידים יכולים להרשות לעצמם. וזה מחיר המינימום, כשהמכונית כוללת רק שבעה מחשבים. מי שמבקש להנות מכל המחשבים והתוספות עשוי להידרש לשלם קרוב ל־300,000 ש"ח.

למען ההגינות יש לציין מייד כי אותה מכונית, במתכונת צנועת האיבזור, תעלה לדיפלומט, המשוחרר ממסים, רק 65,000 ש"ח. על 3,500 הסמ"ק שלה משלם הישראלי המצוי 380% מסים למיניהם. המיסוי הכבד הוא, איפוא, שהופך את הכלי הזה ליהלום שבכתר, מבחינת המחיר, על לא עוול בכפו של היצרן, או של היבואן.

למרות המחיר המבריח לשחקים הוזמנו כאן כבר שבע כאלה, ושלוש כבר סופקו. אבל אל חשש: מחצית ההזמנות באו מדיפלומטים (65,000 ש"ח, זוכרים?). את החצי השני קנו ישראלים "רגילים" לא חברות, בינתיים, אלא קונים פרטיים. אנחנו הרי יודעים שיש היכולים להרשות לעצמם גם יהלומים מרמה זו, בהינף חתימה של משכורות אחת או שתיים. אבל לא זה נושא הסיפור.

קשה להתייחס ל"ל" הזאת — ויש כמה דגמים בסדרת ה"ל" של BMW — רק מבחינת הביצועים שלה על הכביש. ראשית מפני שבכבישי הארץ, ובמסגרת החוק, לא ניתן לעמוד על כל ביצועיה והמהירות היא רק אחת הדוגמאות. אבל הסיבה העיקרית היא אופיה המפנק של ה־735i: לאלץ את הנהג לעשות, בזמן הנהיגה, את מינימום הפעולות, במינימום כוח ובמינימום כישורי נהיגה. במלים אחרות: להעניק לכבל הבאה נהיגה משעממת, נקיה מעייפות, תוך התנפנות מתגברת אל יצר הפינוקים שלו. ההגה, ההילוכים האוטומטיים, הכפתורים החשמליים והמחשבים עושים עבור הנהג את הכל בקלות, עד כדי שיעמום, ולכן דאג היצרן לשעשע אותו בדברים אחרים.

המכונית הזאת אינה עפה. למרות היותה מכונית עידן החלל, גם אינה צוללת, אבל דומה שמלבד שתי המגבלות האלה היא אכן מתקרבת למדי אל הרובוטריקים. הבולט ביותר בתחום זה היא יכולתה המיוחדת לשוחח עם הנהג. חסרים מים במיכל המגבים? המחשב יכתוב לנהג על גבי הצג מה הוא בדיוק מצבו, בכל רגע. שכח הנהג לסגור את מתג האורות — המחשב כותב.

כיצד מבטיחה המכונית החכמה הזאת שהנהג המשועמם ישים לב לצג? גם לכך מצאו פתרון: המחשב משמיע צליל התראה של "שים לב". והנהג שם לב. ועוד איך. איך אפשר לא? וכשהוא מתבונן, גם אז אין צורך שיהיה, חלילה, ידען גדול בשפות. המזמין יכול לבקש שהמחשב ישוחח אתו באחת מתוך שבע שפות, ובלבד שתהיה זו שפה הנכתבת באותיות לטיניות רגילות. זה אינו כולל עברית, גם לא ערבית, ואפילו לא יאפאנית, למרות של־BMW שוק מכובד ביאפאן.

ה־BMW 735i יצאה לשוק בגרמניה כבר באוקטובר 1986. אריה ריבנר, מנכ"ל ראסקאר, יבואני BMW בישראל, אומר כי דגמי היצרן מובאים לארץ רק לאחר מבחני "המפרט הטרופי", האמורים להתאימם לתנאי האקלים שלנו. הדבר מתבטא ברדיאטור ומצנן מוגדלים, מערכת קירור מיוחדת למרכז המחשבים, וכדומה.

למרות שהנסיעה במפארת הזאת קשה לתיאור מילולי, מלבד המלה המסכמת הקטנה "משעמם", יש ויש מה לספר גם על כך. קשה לעשות זאת מבלי לפרט את תריסר המחשבים שלה, שהם חלק בלתי נפרד מן הצעצוע הזה. המחשב הראשון הוא המפקח על מערכת הזרקת הדלק. ב־BMW מחשב זה הוא עניין ישן, בעצם, שהוכלל בכל מכוניות החברה (להוציא ה־1600) מאז 1983. מחשב שני מפקח על מערכת ה־ABS Anty Block Sistem ומבטיח שהגלגלים לא יינעלו בשעת בלימה על כביש רטוב.

עוד שני מחשבים מפקחים על הגיר האוטומטי, האחד על תיבת ההילוכים והשני על החלפת ההילוכים. המחשב החמישי נותן לנהג מידע על הקורה בתוך המכונית. הוא מצריכת דלק, מהירות ממוצעת, שעה, טמפרטורה בתוך המכונית ומחוצה לה, בקרה על מהירות מקסימלית לפי קביעת הנהג ועוד. המחשב הששי נותן התראה על 16 תקלות אפשריות ... לפי בחירתו, למכשירי ההודעה הקולית. המחשב השמיני מודיע כי הגיע הזמן להחליף שמנים. הוא בא במקום היומן האנושי או הפתק התלוי.

שאר חמשת המחשבים הם אופי ציוד. המזגן, לדוגמה, מאפשר קביעה מראש של הטמפרטורה הרצויה, תוך התאמה לנהג, ברמה אחת, ולישוב לידו, ברמה אחרת. כמו כן ניתן למזג את הרכב גם ליושבים מאחור. מחשב נוסף שומר בזכרונו את מצב המושב של הנהג. זה יכול להיות מתואם לשלושה נהגים שונים.

יש גם מחשב הדואג לאלה שמחוץ לרכב. הוא מאזן את האורות כך שישארו במקביל לכביש ולא יסנוורו גם כאשר המכונית בעלייה, או במורד. מחשב נוסף שומר שגוף המכונית ישאר מקביל לקרקע גם כאשר הכביש בעיקול חד וחסר שיפוע. הכוחות הפועלים על גופים הנעים בכוח בסיבוב גורמים להטייה, בדומה לאופנוע, והמחשב זה שומר את ה־"ל" יציבה וצמודה לקרקע.

יש עוד מחשב. ריבנר אומר כי הוא מפקח על פערי המהירות בין הגלגלים האחוריים. המונח הזה נועד כאשר הרכב יורד אל שוליים בצד האחד, בעוד האחר נוסע על הכביש. פערים כאלה יכולים להיווצר גם בסיבובים חדים, בהתחלקות או בכניסה למהמורות עמוקות.

בנסיעה של כ־500 ק"מ, מתל־אביב לערבה ובחזרה, חלפתי על פני שולי כביש שונים. בתחילה ניסיתי לרדת לשוליים במהירות של כ־60 קמ"ש. הגה הגיב כאילו הוא נוסע על כביש אספלט מסוג א'. חזרתי על התרגיל ב־80 קמ"ש, אבל מבחינתה של ה־"ל", כאילו המשכתי לנסוע רגיל. העזתי גם ב־100 קמ"ש, ובלום. עשיתי זאת ב־120 קמ"ש, הרובוטריק המשיך לטוס מול שלא צחק ממני, מעל גבי הצג הדיגיטאלי שלו.

נכון שבכניסה למהמורות מגיבים המושבים בפחות רכות מאשר כרית פוך. אבל זה בא אולי להזכיר לנהג, אחרי נסיעה של 200 ק"מ משעממים, כי הוא במכונית, לא במיטה. תחושה דומה יש גם בעליות. בעלייה מים המלח יש למנוע של מכונית רגילה מה לומר. המנוע של ה־735i המשיך לטפס ב־120 קמ"ש כמי שמודיע שלגביו משיכת כדור הארץ מתחילה להתבטא בטופוגרפיה מכיוון אחר לחלוטין.

רק העיקולים החדים אילצו אותי לרסן אותה בבלימה. אמנם, ה"ל" צייתה לבלימה. אבל לא לפני שאילצתי אותה, ידנית, להתרסן בהילוך שני.

בעקיפות, לרבות עקיפות בעלייה קשה, הפגינה ה־"ל" את יכולתה, הודף הגיר האוטומטי. לחיצה על דוושת הדלק עד הסוף הזניקה את הסוס הזהיר הזה בהבזק של רובוטריקית אמיתית, והעקיפה הסתיימה עוד בטרם היה סיפק בידי הנהג הנעקף להבחין באירוע.

האם זו מכונית לבטלני נהיגה עשירים, או שהמרכיבים המתוחכמים שלה דורשים גם נהג יותר מתוחכם? ריבנר אומר שה־"ל" טובה אל הנהג המתעניין יותר, אבל לא בזה שמתעניין בקרבורטור עד כדי כך שהוא אוהב לכוון אותו בעצמו. "במכונית הזאת הוא לא יוכל לעשות 'זאת'" מבטיח המנכ"ל. התחכום בא אמנם להקל. אבל יש גם לדעת איך להנות ממנו, הוא אומר. ויש משהו בדבריו שלו. בעיקר אמורים הדברים במחשבים. נראה כי חוץ מחוש השמיעה יש בהם הכל. לפתות כל מה שבן ימינו אלה חולם לקבל בנהיגה, שתהיה נוחה־נוחה.

מפרט

★ לפי נתוני היצרן

משקל: 1590 קילוגרם;
אורך: 4.910 מ';
רוחב: 1.845 מ';
גובה: 1.411 מ';
מנוע: 6 צילינדר בנפח 3,430 סמ"ק;
כ"ס לבלימה — 220;
הנה כוח;
מקדם גרר: 0.3;
מהירות מקסימלית: 235 קמ"ש;
תאוצה מ־0 ל־100 קמ"ש: 7.9 שניות;
תיבת־התנגשות, בין המגוש הקדמי לתא הנוסעים לבלימת עוצמת זעזוע התנגשות;
כרית אוויר להגנה על הנהג בשעת התנגשות;
מראה ימנית מתכווננת, אוטומטית.

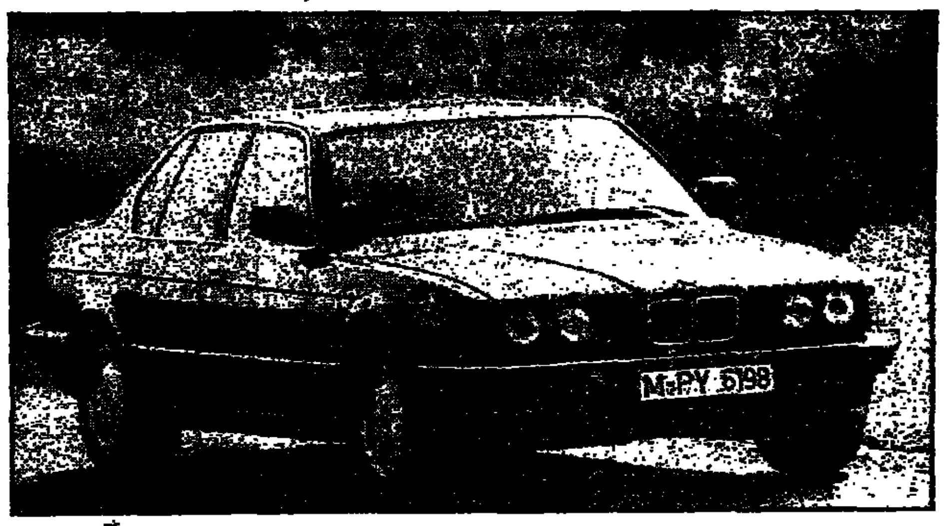

מירוץ העונה השלישית

העונה השלישית של מירוצי המכוניות בישראל תיפתח במרכז המירוצים הארצי באשקלון ב־16 בחודש. אל המסלול באשקלון מצטרפים הפעם גם אופנועי הקרוס, אשר יתחרו ביניהם במסגרת המירוץ הראשון באליפות ישראל. כמו כן יתקיים מקצה מיוחד אשר יכתיר את אלוף האלופים. כך נמסר מהחברה המארגנת את המירוץ.

המארגנים מצפים כי למירוץ תגיע מכונית ראליקרוס מיוחדת של ב.מ.וו. מדגם 325i 4x4, שבה ינהג קופיה, אלוף צרפת למירוצי ראליקרוס. הב.מ.וו. תתחרה בארץ במקצה בינלאומי שייטלו בו חלק גם מיטב נהגי הראלי של קפריסין: הם ינהגו במכוניות מירוץ חדישות שטרם ראינו מסוגן על המסלול באשקלון.

בתחום הארגון הוכנסו שיפורים ותקנות חדשות. מעתה, כל נהג שירצה להשתתף במירוצי ישראל, יצטרך להצטייד ברשיון מטעם מ.מ.מ.י., המייצגת את ארגון הפדרציה הבין־לאומית למירוצי מכוניות בישראל.

400,000 מכוניות סיאט

בשנת הדגם 1987 תכנן יבואן מכוניות סיאט (חב' סעם) ליבא לישראל כ־6000 כלי רכב. הביקוש לרכב זה באירופה ובארצות אחרות מאלצים את היבואן להסתפק בייבוא של 4000–4500 מכוניות בלבד. יצרן הרכב מסביר כי השנה הוא ייצר כמות שיא, 400,000 יחידות, במפעליו בספרד, כדי לעמוד בעלייה הגדולה בביקוש.

הגברת הייצור תקדים ב־3–5 שנים את שעורי הייצור המתוכננים, שהוצבו כאשר קבוצת פולקסואגן רכשה את מניות השליטה בסיאט בשנה שעברה.

כדי לעמוד בלוח הזמנים ובמכסות הייצור החדשות הגיעה החברה להסכם עם האיגודים המקצועיים בספרד, לפיו תשכור סיאט 700 עובדים זמניים בחוזים ל־6 חודשים ותעבוד במשמרות נוספות בסופי שבוע.

היבואן אומר כי למרות הקצבת היבוא בכ־2000 מכוניות, יסופק הרכב לכל אלה שכבר ביצעו את ההזמנה.

פיג'ו 205 קבריולט

בשל הדרישה ההולכת וגוברת למכוניות עם גג נפתח, החליטה חברת ד. לובינסקי בע"מ ליבא את הפיג'ו 205 קבריולט.

חברת פיג'ו מייצרת שלושה דגמים של מכוניות קבריולט OT 1124, OT 1360, OTI 1580. בארץ משווקת חברת דוד לובינסקי בע"מ את הפיג'ו OT 205 בנפח מנוע 1124 סמ"ק בעלת הספק של 150 קמ"ש. המכונית מאיצה ל־100 קמ"ש תוך 14.8 שניות. צורכת 4.7 ליטר דלק ל־100 ק"מ במהירות קבועה של 90 קמ"ש. בדגם ה־CT בנפח מנוע של 1360 סמ"ק, מגיעה הקבריולט למהירות מירבית של 160 קמ"ש ומאיצה ל־100 קמ"ש תוך 12.4 שניות. דגם ה־CTI הינו בעל נפח מנוע של 1580 סמ"ק ההספק של 115 כ"ס דין. המכונית מגיעה למהירות מירבית של 190 קמ"ש ומאיצה ל־100 קמ"ש תוך 9.7 שניות. לביצועים הספורטיביים של הפיג'ו 205 קבריולט מתווספים הנוחות וההידור האלגנטי. העיצוב של FINIFARINA. המושבים מרופדים קטיפה רכה ועמידה. על רצפת המכונית ומפתני הדלתות שטיחים מקיר לקיר. למושבים הקדמיים משענות ראש (ב CT רק כאופציה). מושב אחורי מתקפל להגדלת שטח נשיאת מטען. הגג המתקפל מצופה מבחוץ ב־PVC ומבפנים בצמר. הוא נפתח בתוך שניות.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות.

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לקירוי מרפסת וסגירתה בחלונות בשד' ויצמן 60 קרית מוצקין גוש 10430 חלקה 487.

מהות הסטיה: סגירת המרפסת בסטיה מאחוזי הבניה המותרים.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

מערכות ניווט לעומת עזרי התמצאות

קשי ההתמצאות של נהגים ברחובות הערים ובכבישי הארץ, מאפשרים סוגים שונים של פתרונות.

אחד הוא מסוג "עוד יותר מאותו הדבר", כלומר, עוד מפות של דרכים ורחובות ועוד שלטים מהמקובלים כיום.

פתרון אחר עוקף, לכאורה, את כל בעיות השילוט וקריאת המפות. ... ביפאן, באירופה ובארה"ב מפתחות ... גים חדישים, המוצגים כפתרונות מערכתיים כוללים לבעיות הניווט של נהגים. המפתחים אינם מהנדסי תנועה ודרכים אלא מהנדסי אלקטרוניקה, רכב, מחשבים, וידיאו ותקשורת.

שלוש טכנולוגיות עיקריות משתלבות במערכות הניווט העתידיות:

- טכנולוגיית וידיאו־דיסק לאגירה, שליפה מהירה, ותצוגה איכותית של מפה או תמונת־דרך;
- טכנולוגיית תקשורת ואיכון באמצעות לוויינים, לזיהוי ומיקום רכב ברשת הדרכים;
- טכנולוגיית מחשב לבקרה ותיאום בין שתי המערכות האחרות והמשתמש.

המשותף לפתרונות המערכתיים השונים, שהם מבוססים על תצוגה ברכב הנהג, בניגוד לשלטים, שהם תצוגות בדרך, מחוץ לרכב.

בווידיאו־דיסק ברכב יש תקליט אופטי, הכולל את מפת הדרכים של המדינה בקני־מידה שונים, מפות עירוניות וקטעים מצולמים של אתרים בעלי חשיבות כלשהי מבחינת התמצאות, מבחינה תיירותית, או מבחינה אחרת. היום ניתן לשמור בתקליט עם 54.000 מסגרות־תמונה, או כמחצית־השעה של סרט בתנועה. בזמן הנסיעה מציג הווידיאו־דיסק את קטע המפה שבו הרכב נוסע, הלוויינים עוקבים אחר התקדמות הרכב, והמחשב מציין בצורה גראפית ... באמצעו אל מיקום הרכב במפה.

במערכת מעודכנת, בעלת רזולוציית דיוק גבוהה, יתכן ואפשר יהיה להגיע למצב, שבו הנהג יכניס את יעד הנסיעה למחשב והמערכת תיתן לנהג הוראות (בקול סינתטי) להתכונן לפנייה או לחפש מקום חנייה את הכתובת שהוא מבקש.

עד אשר תיבננה מערכות נסיוניות כאלו לשימוש מעשי ורחב, ימשיכו הנהגים להידרש לשילוט המקובל. כמובן, יש להניח, שגם במערכת מסוג הנ"ל הנהג יצטרך לדעת היכן הוא נמצא, ביחס לסביבה הנראית לו מבעד לחלונות המכונית, והוא ימשיך לחפש שלטים וציוני־דרך אחרים כדי לזהות את מיקומו, את קצב התקדמותו ואת יעדו.

יש מקום לפתח סוגים נוספים של פתרונות לבעיות התמצאות, כאלו שאינם עתירי טכנולוגיה עתידית ומחיר, ועם זאת הראות לגבי יעילותם: עזרי־התמצאות המכוונים לפתור בעיית התמצאות מסויימת ומוגדרת. צמתים מהווים נקודות ציון ונקודות החלטה חשובות בניווט. הבעיה של נהגים היא לדעת, האם לפנות או להמשיך ישר. הוראות נסיעה תמיד כוללות הנחיות לצמתים. להלן שתי דוגמאות לעזרי־התמצאות בצמתים:

1. מספר צומת. אם לכל צומת מרכזי בעיר — למשל, כל צומת מרומזר — יש מספר המוצג באופן בולט במרכז הצומת, או בגישה לכל זרוע, כך שיראה לנהג, מרחוק, ... למספר הצומת ... — לפי צפון/דרום או לפי צירים. נהג זר יוכל לזהות את הצומת גם ללא קריאת שמות הרחובות: הוראות הניווט תוכלנה להינתן באופן זה: "משמעי" — "עבור בצמתים 23, 24, 25" וב־25 תפנה שמאלה, ואז תיסע עד צומת 42, שבה ימינה, ומשם — הרחוב השני ימינה, זה רחוב שלך".

2. שמות רחובות חוצים. בחלק גדול מהצמתים המרומזרים יש עמודי רמזורים עם זרועות ארוכות — "שוטים". (יש סיכוי, שכעבור 30 שנה נגיע בישראל להמצאה העתיקה של קבוצת פנסים אחת התלויה גבוה במרכז הצומת, במקום יער העמודים). ניתן להוסיף לזרוע שלט תלוי ובו שם הרחוב החוצה, כך שהנהג המתקרב לצומת יראה היטב את פנסי הרמזור וגם את שם הרחוב אותו יחצה ואולי בו יצטרך לפנות.

* מתוך "תנועה ותחבורה", עיתון תא להנדסת תנועה בלשכת המהנדסים.

קריאה להגשת מועמדים עבור:

"אות התעופה"

הענקת אותות

1. "אות התעופה האזרחית" יוענק בתחומי התעופה האזרחית כלהלן:
א. מבצעים
ב. תשתית, תכנון וניהול
ג. מחקר ופיתוח.
2. כל אחד מהאותות יוענק עבור תרומה יחודית לקידום התעופה האזרחית בישראל באחד משלושת התחומים המפורטים בסעיף 1 לעיל.
3. האותות יוענקו ע"י שר התחבורה חיים קורפו ויימסרו על ידו בטקס במסגרת הערב החגיגי של "יום התעופה" שיתקיים ב־10 במאי 1987 בבנייני האומה ירושלים, במעמד ראש הממשלה מר יצחק שמיר.

כשירות לקבלת האותות

4. כל אדם שהוא אזרח או תושב מדינת ישראל שתרם תרומה יחודית לקידום התעופה האזרחית בישראל ובלבד שלא קיבל בגין אותה תרומה יחודית פרס, עיטור, או אות ממלכתי. (תאגיד או צוות לא יהיו מועמדים לפרס).

הגשת מועמדות לקבלת האות

5. מי שעונה על סעיף 4 לעיל תוגש מועמדותו ע"י כל אחד מאלה:
א. חברת תעופה המפעילה שירותי טיסה בישראל וממנה.
ב. ארגונים שעוסקים בתעופה ואינם חברת תעופה כגון: התעשיה האוירית, רשות שדות התעופה, מינהל תעופה אזרחית וכיוצא באלה.
ג. יצרנים או מפעלים העוסקים בייצור עבור התעופה או בייצור מטוסים.
ד. מוסדות מחקר ופיתוח ומשרדי תכנון תעופתי.
5.1 המציע יהא רשאי להגיש שני מועמדים בלבד.
5.2 המועמדויות תמסרנה ביד בצירוף כל המסמכים התומכים במועמד הלא יאוחר מה־15 לאפריל 1987 שעה 12.00, לידי מזכיר ועדת השופטים, מר מנחם אייל לפי המען: רשות שדות התעופה, המשרד הראשי, ת.ד. 138 נתב"ג 70100 טלפון: 03-9712805.

מזכיר ועדת האות — מנחם אייל
רשות שדות התעופה

בימה חופשית

הקיצוצים בסדר הכוחות הסוריים ומשמעותם

מאת תא"ל (מיל') אהרון לברן

הכותב נמנה עם המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה, אוניברסיטת תל־אביב

לתהליך הקיצוצים בסדר הכוחות הסורי, שנתבשרנו עליו לפני זמן מה, יש משמעויות חשובות לפחות בשני תחומים: תפיסת "האיזון האסטרטגי" הסורית וסיכוני המלחמה בין סוריה וישראל.

תהליך הקיצוץ בכוחות היבשה הסוריים, שמתבטא בהקטנת היקף הסד"כ הפעיל (שכולל את הצבא הסדיר, מעוכבי השחרור ואנשי מילואים) והעברת חלק מהיחידות והאמל"ח (אמצעי לחימה) שלהן לסטטוס של מילואים ולאחסנה, מעלה את השאלה: ומה בדבר הגשמת "האיזון האסטרטגי" עם ישראל כיום. אימצה סוריה תפיסה זו כשמצרים נטשה את הקונצנזוס הערבי ופנתה לדרך ההסדרים המדיניים עם ישראל. מאחר שסוריה הרגישה עצמה מבודדת וחלשה בסדר הכוחות ראו — התחייב מבחינתה לאמץ במהירות תפיסה של בניין כוח צבאי כזה שיאפשר לה לעמוד ולהתמודד אף לבדה מול ישראל.

ואמנם, הסד"כ היבשתי גדל בשנים 79'–82' לשש דיוויזיות (מחמש במלחמת יום הכיפורים ולאחר מכן), מלחמה. שלי"ג רק המחישה לסוריה את הצורך להאיץ את בניין הכוח. הסד"כ היבשתי גדל בשנים שלאחר של"ג לתשע דיוויזיות, והוא גם הפך להיות משוריין וממוכן בעיקרו. הדיוויזיות הסדירות מונות ארבע חטיבות וחלקן אף חמש חטיבות. המבנה הדיוויזיוני המורחב נועד להבטיח יכולת טובה יותר לספוג אבידות ולשרוד בקרב, על רקע האבידות הכבדות שספגו הסורים במלחמת יום הכיפורים.

סד"כ היבשה המורחב הגדיל משמעותית את כושר המגננה הסורי, מכפיל. העניקו טילי הסק"ק, ובמיוחד טילי הס"ס 21 שהגיעו לסוריה לאחר של"ג, כושר מסוים לפגוע במרכיבי הכוח של צה"ל שמהם מודאגים הסורים במיוחד — חיל האוויר וגיוס המילואים. טילים אלה אמורים נועדו גם להרתיע ולאפשר הגבה על כושר התקיפה האסטרטגי האווירי הישראלי בעומקה של סוריה. ואכן, גם בחיל האוויר הסורי גדל מספר מטוסי התקיפה וכן מצויים ברשות חיל הים הסורי טילי חוף־ים ארוכי־טווח (300 ק"מ) מסוג "ספי־אל". גם בתחום ההגנה האווירית מצויים טילי נ"מ ארוכי־טווח מסוג ס"א 5. כלל הטילים לסוריה מעניקים לסורים מימד של "זרוע ארוכה", ואפשרות תקיפתית והגנתית כאחד. את תפיסת האיזון האסטרטגי השלימה חתימת חוזה ידידות ושיתוף פעולה עם בריה"מ באוקטובר 1980.

תפיסת האיזון לא נזנחה

עוד לפני הצמצום האחרון בסד"כ היבשתי, השכיל אותנו נשיא סוריה כשאמר ב־8 במרס 1986, שהאיזון האסטרטגי איננו רק בתחום הצבאי אלא מקיף גם תחומים אחרים של חברה ותרבות וכיו"ב. סביר להניח שאסד אינו משלה את עצמו שסוריה יכולה להשיג "איזון מלא" כזה עם ישראל בטווח זמן קצר. בכל מקרה, הקיצוץ הנוכחי בסד"כ היבשתי אינו יכול להצביע על כך שסוריה זנחה את תפיסת האיזון אף בתחום הצבאי, שהרי לא נעלמו הנסיבות האסטרטגיות שהביאו את סוריה לאמצה. עם זאת, הקשיים הכלכליים החמורים (מחסור במט"ח, מחסור במוצרי יסוד וחשמל, וכיו"ב) והסיוע המוקטן ממדינות ערב ומאירן הניעו את סוריה לחפש דרך להקל במקצת את מצוקתה. תחום הוצאות הביטחון היה המועמד הטבעי לכך, שהרי ב־1986 הוא היווה יותר מ־50 אחוז (3,460 מיליון דולר) מהתקציב השנתי השוטף (ללא פיתוח, החזרת חובות וכיו"ב).

ל־1987 מתוכנן תקציב כללי מופחת נומינאלית מ־11.2 מיליארד דולר ב־86' לכ־10.6 מיליארדי ד' השנה (וריאלית אף יותר בגלל האינפלציה), כשתקציב הביטחון נפגע בוודאי גם הוא. לאור זה אפשר להניח שההנהגה הסורית העריכה מחדש את גודל הסד"כ היבשתי הפעיל הדרוש.

לקיצוצים יש השלכה חיובית על הפחתת סיכוני המלחמה היזומה של סוריה עם ישראל

במלים אחרות, אין סיבה להעריך שסוריה זנחה את תפיסת האיזון האסטרטגי ובאו לציון גואל; קרוב לוודאי שהיא העריכה, שהגמישה מלכתחילה בבניין הכוח היבשתי הסוריה, או שהעריכה שניתן להקטינו במקצת, זמנית, לטובת צרכים לאומיים אחרים. אפשר גם שהצמצום בשולי הסד"כ נעשה לטובת רכש פריטי אמל"ח חשובים העומדים על הפרק, כמו מטוסי מיג 29, טילי קרק ס"ס 23, טילי נ"מ משופרים ואולי גם תוספת טנקי טי־72 משופרים, דהיינו הגדלת איכות על חשבון כמות.

בכל מקרה, גם בעקבות הקיצוצים לא יחדל הסד"כ הסורי היבשתי המופחת להוות לצה"ל יריב קשה ללחימה, אך מסוכן פחות מבחינת יכולתו להפתיע ביוזמה מלחמתית. עם זאת, אפשר להעריך שלקיצוצים הללו יש השלכה חיובית יותר על הפחתת סיכוני המלחמה היזומה של סוריה עם ישראל, דהיינו מבחינת הכוונות. קשה להניח שאילו התכוונו הסורים ליזום בטווח הזמן הקצר מלחמה עם ישראל, היו עורכים שינויים ומצמצמים את הסד"כ היבשתי הפעיל, שהרי למלחמה דרוש כל כוח ובוודאי כוח קיים ומגוייס. הדבר יהיה נכון גם אם כוונתם להחליף, כאמור, איכות בכמות, שכן גם להטמעת האיכות דרוש זמן.

מקורות חיכוך

אולם אין פירוש הדבר שמלחמה בין סוריה לישראל אינה יכולה לקרות. יש ביניהן די מקורות חיכוך פוטנציאליים, ובכלל זה בלבנון ובתמיכה הסורית בטרור, שיכולות לדרדר אותן למלחמה. יתרה מכך, ההתעצמות הצבאית הגדילה את הביטחון העצמי של הסורים. הדבר התבטא באי רתיעה ממימוש האינטרסים הסוריים אף כאשר יכלה להיווצר סכנת מלחמה. כך היה בהצבת הטק"א לאורך גבול סוריה־לבנון (לאחר הפלת שני מיגים בנובמבר 1985) שחייבה את חיל האוויר הישראלי להרחיק מערבה את נתיב טיסותיו בשמי לבנון, וכך היה בראשית 1986 בהדפירת מערכי ההגנה הקדמיים באזור ימת קרעון, המצויים בקירבה יתרה לגבול ישראל. במיוחד התבטאה אי רתיעה זו מהליכה על הסף, במעורבות הסורית הישירה בטרור, ובעיקר בניסיון הכושל לפוצץ באפריל 1986 מטוס אל־על מלונדון לישראל. שינוי הכוחות הסורים למערך־ביניים באחרונה יכול להצביע על ביטחון עצמי זה, הגם שאולי סוריה יכולה להביא שכל עוד אין צבאה מתגלגל דרומה, ישראל אינה צריכה לראות במהלך איום עליה.

ולבסוף, הדיון דלעיל צריך כמובן לעורר את השאלה הרלוונטית, אם יכולה ישראל להרשות לעצמה להעמיק עוד יותר את הקיצוץ בהוצאותיה הביטחוניות (אלה קוצצו ב־1985 וב־1986 בכ־600 מיליון דולר). אין להשיב על כך בשלב זה בחיוב, שהרי אנו מצויים בתחילתו של תהליך סורי שלא כולו ידוע וברור, ומלבד זאת, בכלל, החוסר בשנים האחרונות מאזן הכוחות עם מדינות ערב. עם זאת, נראה שישראל לא תוכל להישאר שוות נפש לאורך זמן אם יתברר שהאיום הפוטנציאלי העיקרי שלה מצמצם משמעותית את סדר הכוחות שלו גם בתחומים נוספים. ובצמצום קצב סיכוני המלחמה, ובכללם הסיכונים הנובעים מנקודות החיכוך הפוטנציאליות.

הליברלים: מפלגה בהתפוררות

מאת משה קול

המתרחש במפלגה הליברלית בליכוד הוא תוצאה מאבדרדרות עצמאות והתרכזות במאבקים אישיים במשך שנים. כאשר הוקם גח"ל (גוש חרות־ליברלים) הוחרדו הליברלים העצמאיים את ההולכים לגח"ל כי זה יהיה סופם. מנחם בגין הקצה להם מקומות בכנסת והבטיח להם תיקי שרים כאשר יגיעו לשלטון, והם קיבלו את דרכו העיקרונית בעניינים המדיניים ונטשו את הליברלים בנושאי חברה וכלכלה. מר בגין היה זקוק לשותף הליברלי כדי להוכיח לעם שחרות כרתה ברית עם גורם מתון יותר, שהיה כבר בעבר בשלטון. ואמנם כאשר בא המהפך בשלטון ב־1977 קיים מנחם בגין את הבטחותיו לליברלים. ביד נדיבה הם קיבלו תיקי שרים ומקומות בכנסת.

כאשר ד"ר אלימלך רימלט נטש את המגמה מפני שלא הסכים להיות משועבד למנהיג חרות, השמחה ארליך ז"ל נעשה בעל הברית של בגין. היה ברור כי הופר האיזון. בגין היה הגורם הדומיננטי בגח"ל, ואחר כך בליכוד. שמחה ארליך ניסה פעם להיאבק על עקרונות ליברליים, ולחם בשינוי החוק "מיהו יהודי", אולם הוא חתם על הסכם הקואליציוני שהיה אנטי־ליברלי וקיבל יחד עם בגין את תביעותיהן של המפלגות הדתיות.

מאז פטירתו של ארליך הולכת המפלגה הליברלית בליכוד להיות גורם בקביעת מדיניות בממשלתו של מנחם בגין. המדיניות הכלכלית החדשה שהכריזו עליה בגין וארליך היתה אסון לכלכלה הישראלית. הודעתו של בגין כי בזכות מדיניות זו תהיה ישראל מרכז פיננסי עולמי, כי היהודים בעולם יעבירו לבנקים שלנו את כספם, לא התקיימה. ההידרדרות הכלכלית הגיעה לשפל ללא תקדים בימי שר האוצר יורם ארידור, איש "הכלכלה הנכונה". השותפים בא בליכוד במקום הליברלים, ובעניינים מדיניים הביעה מדיניותם של חרות וגוש אמונים. המפלגה הליברלית התפצלה לסיעות וקבוצות, ושריה הקימו לעצמם סיעות באמצעות מנויים במשרדים שבהם שלטו ובחברות שהיו כפופות להם. המבחן היה נאמנות לשר בהצבעה למענו במוסדות המפלגה.

התפתחות זו הגיעה לשיאה בחודשים האחרונים כאשר הגידופים, ההאשמות, הביזיונות, התהירות, התיינות בבתי־המשפט של המדינה, תפסו את מקום הדיונים בשאלות המדינה. המפלגה הליברלית שאיבדה כל צלם של מפלגה רעיונית, משליכה את יהבה על איחוד עם חרות, שאף היא היתה לזירת האבקות בין המחנות. אילו הלכה המפלגה הליברלית בליכוד לבחירות, היה הבוחר מתעלם ממנה, והיא היתה נעלמת מהמפה הפוליטית.

בחוגים אומרים עכשיו כי המפלגה הזאת היא בגדר מעמסה בלבד, וכי היא תפגע בתדמית הליכוד בבחירות. אולם מכיוון שכשתי מפלגות, הליכוד אין צוות, מצפים להמשך ההתגוששות בביניהן אחרי ועידת חרות.

יש להצטער שהתמונה שפרש מהמפלגה הליברלית בליכוד בשל התנגדות לדרכה המדינית, והחל ברגל ימין את דרכו החדשה, התפורר מיד אחרי כינונו. נראה כי גם הוא נדבק במחלת המאבקים האישיים, ירושת המפלגה־האם. התבוסה הזאת במחנה שנשא עדיין את השם ליברלי היא גם בזיון לישראל, כי הרי ההתגוששות וההתאגרפות הגיעו להר"ל ומעודדים לעג במחנה הליברלי הולמי.

הצורך במרכז ליברלי הומאני שפוי נאמן לעקרונותיו מורגש בחוגים רחבים. היתוך של המפלגות הדתיות לשותפיהם בקואליציה, מגבירה את הכפייה הדתית, ואנו חוזים בחיזורן של שתי המפלגות הגדולות אחר האגודה, המפד"ל וש"ס, כדי לרכוש אותן כשותפות לעתיד, למקרה של בחירות מוקדמות או הקמת ממשלה חדשה. מפלגת העבודה טרם למדה את הלקח כי הליכוד ישלם תמיד יותר למפלגות אלה, בתיקים ובכספים, מאשר תוכל היא לעשות. בכל זאת מחייבת מפלגת העבודה לעקרונות שלא תוכל להתכחש להם מסורותיה ובוחריה לא יתנו לה לבעוט בהתחייבויותיה. מכאן המסקנה, שהכרחי להקים במדינה מרכז כפי שהיה בימי המפלגה הפרוגרסיווית או הליברלית העצמאית. כיום ממלאה תפקיד זה "שינוי", אולם אין לה הכוח המספיק והיא כבולה על־ידי הקואליציה הגדולה. הליברלים העצמאיים חתמו הסכם לשיתוף פעולה עם מפלגת העבודה, חבר הכנסת ארצי נאבק על עמדותיו, אולם מפלגת העבודה אינה יודעת כיצד לעודד שותף כן.

מפלגת העבודה היתה צריכה לעודד הקמת מרכז שיהיה מבוסס על "שינוי", הליברלים העצמאיים וגורמים ליברלים נוספים ובלתי תלויים, כדי שלא תהיה תלויה בעתיד במפלגות הדתיות והדתיות־לאומיות. לא ברור כיום מה יהיה גורלו של המרכז שהקימו ש.נ. אברמוב, יצחק ברמן, שלמה להט, יוסף לפיד ואריה דולצין. הידיעות בעיתונות על המגעים למפלגה הליברלית בליכוד או העורדים בין המפלגות, אינם מעודדות. אילו היה מרכז ליברלי אמיתי הדבק בעקרונות, אולי לא היינו רואים תופעות מרכאים של פגיעה בשלטון החוק כפי שראינו השנה. בקואליציה רחבה זו אין סיכוי להתקדם לקראת השלום, כי לעומת מה שאומר שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה, אומר מיד ההיפך ראש הממשלה. מצב מגוחך כזה לא היה אי־פעם בעבר. הקואליציה הגדולה הזאת מיצתה מזמן את עצמה, אחרי הוצאת צה"ל מלבנון וכבישת האינפלציה. עתה היא מדושרת ללא מטרה וללא דרך, ומשרה ריקאון בעם.

הקמת מרכז דמוקרטי־ליברלי־סוציאלי אחראי הוא צורך ממלכתי ממדרגה ראשונה. רבים מצפים להקמתו ולרענון המדיניות הישראלית.

הלא ציונית בסוכנות היהודית

ההנהלה הציונית לא הסכימה לאלה שהוחזו אותה. שאם לא תבצע רפורמות רציניות בבינתה יכופו עליה התפתחות. כאמור, עתה התברר כי הלא־ציונים, אנשי הגביות, ניצלו את הכישלון בבנק הלאומי לא רק כדי להביא לסיום הקריירה הציונית של אריה דולצין, יו"ר ההנהלה ובעל זכויות רבות, אלא שהם כופים על הבית הציוני את רצונם. השור האחרות במתונה הציוני ובהנהלתו בולט לעין, והדבר מנוצל להעברת שלטונם של הלא־ציונים.

הסוכנות היהודית היא שותפות בין ההסתדרות הציונית העולמית ובין ראשי המגביות בארצות הברית. זו שותפות שיכולה להיות לברכה, אולם אם תתפורר ההסתדרות הציונית לא יבוא במקומה גורם אחר. לכן נחוצה התחדשות בשורותיה, וסוף לפלגנותיות הצרה והאינטרסים האישיים. זוהי שעת מבחן לציונות ולשותפות בין שני הגורמים השובים.

הבחירות לקונגרס הציוני יכולות לרענן את התנועה והן נחוצות גם בישראל. הגיע הזמן שהציונים יביעו שההשתייכות להסתדרות הציונית מחייבת גם לקיים מצוות ציונית. הציונים יזכו את יהודים לא במאבקים ביראשיים, אלא במעשים של הגשמה ציונית — בעלייה, בחינוך, בהגברת עלייה־הנוער ובלימודים של צעירים בישראל. זהו מבחנם האמיתי.

ישראלים וגרמנים — חשבון היסטורי

מאת פרופ' משה צימרמן

הכותב הוא ראש המכון להיסטוריה גרמנית באוניברסיטה העברית בירושלים.

בכל שמדובר בנושא ההיסטוריה הגרמנית — בשאלת השואה במיקרה — גם עתה, לא הרחק מן הכאה העשרים ואחת, הוויכוח שפרץ באחרונה בין ההיסטוריונים הגרמנים על מידת הדימיון בין הנאצים ומשטרי זוועה אחרים, בין השואה ושואות אחרות אינו ראשון, הוא חוליה בשרשרת ארוכה. אפילו האכסניה לוויכוח אינה חדשה. התגובה הרגישה נובעת מן הרצון שיש למגמה הליברלית הגרמנית המבחינה בין "בנאצים" לתופעות אחרות, דווקא עתה, כשאנו, תבימ שנים הספרות מהיסטוריה בתרומנו להיסטוריה "רגילה".

את הסיבות לכך שהמשמעות בוויכוח בגרמניה ובעולם מעוררות בקרבנו הרגשות היא, שזוהו להיסטוריה הגרמנית אינו קשור אך ורק בשואה, אלא גם במה שקדם לה ובמה שנבע ממנה, כולל מדינת ישראל. כך מתקשר העניין לוויכוח על ייחודיותה של ההיסטוריה הגרמנית בכלל. דווקא יהודי שינסה להסביר את מה שקרה כאילו היה תוצאה של ייחוד גרמני, מאין ... יתקשה ... אין ... כייחוד העם היהודי, כל ייחוד של עם אחר נראה בעיני היהודים כיחסי, לעתים אף מבוטל. שנית — מנקודת הראות של ההיסטוריה היהודית, במצלה המטושף עד מאוד, אין ייחוד כה גדול לגרמניה, בניגוד למה שחושבים היסטוריונים אירופיים רבים. ההבדל בין גרמניה למערב מנקודת ראות זאת הוא מינימאלי. אורח חיי היהודים במערב אירופה ובגרמניה היה דומה, ושיווי הזכויות ליהודים היה משותף לכל ... המגמה הקודמת.

אבי משווים את מערב אירופה למזרחה מבחינת היחס ליהודים, מגלים כי גרמניה ההיסטורית שייכת למערב אירופה, ודי חלק. יש אף זווית ראיה יהודית שממנה כל אירופה סרבה לאדמה ודי היא, ואין נפקא מינה אם בגרמניה, ברוסיה או בבלגיה עסקינן. יוצא איפוא, כי בפרשנויות היהודיות המקובלות חסרה דווקא הנטיה למצוא בגרמניה ייחוד היסטורי, בניגוד לפרשנים מערביים ואף גרמניים רבים. את השואה אי אפשר להסביר כתוצאה של דרך גרמנית היסטורית ארוכה ומיוחדת ויש להסביר לפיכך בדרך אחרת: מכיוון שהיהודים היו חלק מן החברה הגרמנית עד 1933 הרי כל ייחוס של קשר בין השואה להיסטוריה הגרמנית קודם לה כאילו מטיל אחריות כלשהי על היהודים שהיו שותפים להיסטוריה זאת.

ההשוואה בין יהודים לגרמנים היתה מקובלת בעבר על יהודים וגרמנים כאחד, והדימיון בין שני הקיבוצים ותרבויותיהם נראה רב. ביהודי צריך אם כן להיזהר עשית מנים מן ההסבר הפשוט התוקף את השואה הנאצים לתהגר בלתי נמנע של ההיסטוריה והתרבות הגרמנית. הניסיון המזור שנעשה בארץ בשנים האחרונות לגלות בתרבות הגרמנית עוד מימי גתה את הדרך המיוחדת לאושוויץ, או לגלות במבנה הנפשי הגרמני את ההסבר לשואה, לא רק שאינו מוביל למסקנה נכונה, אלא שהוא יכול לשמש כתמריץ נגד בעלי הפרשנות הזאת.

מנקודת הראות הישראלית קשה הבעיה עוד פי כמה. לא רק משום שמה שנכון לגבי זווית הראיה היהודית כנראה נכון גם לגבי הזווית הישראלית, אלא גם משום הקשר והדימיון בין הלאומיות הישראלית והגרמנית. שתי האומות הגיעו באיחור להגשמתן, שתיהן הגיעו אל המדינה הלאומית מאוחר ושתיהן גילו נטיה רומנטית אי־רציונלית בהתפתחותן. לשתי האומות אותו תסביך של "אומה מוקפת אויבים" שממנו נגזרת גם מדיניות מסויימת. הקיסר — עיון ישראלי בהיסטוריה של הלאומיות הגרמנית יש בו מן ההסתכלות במראה.

היסטוריונים מרבים להשוות — בלי השוואות קשה יהיה להסביר מציאויות היסטוריות מורכבות או לענות על השאלה, האם דבר מה הוא מיוחד. אלה המבקשים למנוע השוואה בין השואה לזוועות אחרות עושים עוול למחקר: הם יודעים את התוצאה עוד לפני שבדקו את הנתונים ושאלו את השאלה. למסקנה שהשואה יחודית אפשר להגיע רק בדרך ההשוואה ולא לקבוע זאת באקסיומה מראש.

צריך גם להתכונן לאפשרות שתהיה מסקנה אחרת. אולם יש העושים השוואות למטרות מעשיות מוטרדות שאינן לגיטימיות עבור ההיסטוריון: ישנם בעיקר בגרמניה היסטוריונים המעוניינים בהשוואות בין נאצים לקומוניסטים ובין נאצים לציונות כדי לחלץ את הזהות הלאומית הגרמנית מן התסביך הקשה וכדי להשתחרר מן העקה המוסרית הנוראה.

השוואות מסוג זה מקוממות בצדק את זעמם של ההיסטוריונים ואנשי מוסר כאחד. אך לישראלים יש אפילו כאן בעיה. ההשוואה שנעשתה לאחרונה בין בריה"מ לגרמניה הנאצית, בין מחנות הריכוז והגולאגים, אינה כה זרה לישראלים. דווקא בקרב ציונים יש נטיה להשוואות כאלה — ומה כי נלין על אחרים כי יעשו כן. אלא שכל מי שראה נכונה, גילה כי מן ההשוואה הזאת קצרה הדרך אל ההשוואה בין נאצים וציונות, ועל כך הארץ הצטוחה בארצנו.

ברם, המסקנה המתבקשת מכך אינה פסילת ההשוואות מכל וכל, אלא השימוש בהן בכנות, לצורך הבינתה. כאשר משווים אנו את ההיסטוריה הגרמנית והישראלית, הרי אנו עושים זאת כדי ללמוד מן ההשוואה את השווה ואת השונה ולהשתמש במסקנות העולות מן ההשוואה כלקח ואזהרה. דווקא בגלל הדימיון שלכאורה בין שתי היסטוריות אלה, יש בשיטת ההשוואה תועלת לשני הלאומים היושבים בישראל.

אתגר אידאולוגי ליהודי ארה"ב

מאת אריה מקל

הכותב מכהן כיועץ ראש הממשלה לעניינים מדיניים.

שוב גוברות השמועות על הגברה אפשרית בקצב יציאת היהודים מברית־המועצות, ואף כי אין להן עדיין אישור של ממש, די בכך להעניק רחישות מחודשת לשאלת הנשירה ונגיעתה.

כאשר ראש הממשלה, יצחק שמיר, ביקר באחרונה בארה"ב הוא ביקש מאנשי הממשל האמריקאי שלא להעניק עוד אשרות כניסה של פליטים ליהודים היוצאים מבריה"מ. מר שמיר נפגש גם עם ראשי היהדות בארה"ב וביקש מהם שיסייעו לו לשכנע את הממשל בצדקת הבקשה הזאת.

בבקשתו הציב יצחק שמיר בפני יהדות ארה"ב אתגר אידאולוגי שכמותו לא הציב בפניה, כמדומה, שום ראש ממשלה ישראלי מעולם. שכן הדרישה שלא להעניק מעמד של פליט ליהודים היוצאים מבריה"מ אכן נוגעת בציפור נפשם של יהודי ארה"ב, שחלקם המכריע הם בנים ונכדים לפליטים יהודיים ממזרח אירופה.

דרישתו של מר שמיר נובעת, כאמור, ממניע אידאולוגי ציוני מובהק, ולא רק מן ההיבט המעשי של רצוננו בתוספת יהודים מבריה"מ: כמעט 40 שנה מאז שהוקמה מדינת ישראל אין אנו יכולים להשלים עם התופעה שיהודים היוצאים ממדינה כלשהי, ולא רק מבריה"מ, ייחשבו פליטים חסרי בית שארה"ב חייבת לדאוג להם. מאז הקמת מדינת ישראל אין עוד יהודי שאין לו לאן ללכת. ארה"ב, מדינת ישראל כמוה לקבל ולקלוט כל יהודי באשר הוא.

זאת ועוד: מדינת ישראל איננה יכולה להשלים ואף לתת יד לתופעה שלפיה יהודים סובייטיים מקבלים אשרת יציאה לישראל, ועם אשרה זו ביד הם מגיעים בסופו של דבר לארה"ב.

לנוכח דרישתו של ראש הממשלה שמיר מעלים חלק מיהודי אמריקה את עקרון חופש הבחירה, שלפיו רשאי כל יהודי לנסוע לכל מדינה שיחפוץ. אכן, גם זה עיקרון חשוב שאין לנו שום סיבה להתנגד לו, וכל יהודי סובייטי שיגיע לישראל ולא ירצה להיות כאן יוכל בכבוד להגר לכל מדינה שירצה, כדינו של כל אזרח ישראלי.

הכל שעם התקרב יום העצמאות ה־40 של מדינת ישראל, אנו נאלצים עדיין להסביר ליהודי אמריקה ולכל יהודי: מדינת ישראל לא הוקמה כדי שייווצר עם יהודי נוסף של "ישראלים". היא הוקמה בעבור יהודי העולם, והגשמת החזון הציוני לא תושלם עד שלפחות חלק הארי של יהודי העולם יעלה לישראל.

איננו יכולים, ואיננו רוצים, לחייב את יהודי ארה"ב לעלות לישראל, אולם יש לנו זכות יהודית, ציונית ומוסרית מלאה לדרוש מהם שלא יפריעו ליהודים מגלויות אחרות לעלות לארץ. הענקת מעמד של פליט ליהודי בריה"מ מהווה הפרעה כזאת, וכך גם העידוד הגלוי והרחב שארגונים יהודיים מסוימים מעניקים ליהודי בריה"מ בהגיעם לוינה.

בעיה זאת אפשר שתיפתר, בעזרת רבה, אם וכאשר נזכה לטיסות ישירות מבריה"מ לישראל, אולי דרך רומניה; עם זאת, יש כבר יהודים בארה"ב המודרדים להכריז שם יבקשו מן הממשל האמריקאי להעניק מעמד של פליט גם ליהודים שיגיעו במישרין לישראל. דרישה זו תמוהה במיוחד והיא מהווה פגיעה במדינת ישראל ובאזרחיה.

קריאתו של יצחק שמיר ליהודי ארה"ב שלא יסייעו עוד לנשירה מהווה, כאמור, אתגר אידאולוגי גדול, ואשר רק לקוות שמנהיגיה של היהדות האדירה הזאת ישכילו להתעלות ולהיענות לאתגר הזה.

צעד מעורר תמיהה

מדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה את המותרות של צעדים שיכשירו את הקרקע ואת הלבבות למחתרת הבאה

מאת יהושע ויין

מכמה בחינות, ההקלה בעונשם של הרוצחים, חברי הגוף המכונה "ארגון המחתרת היהודי", היא צעד בעייתי, אולי אף קלוקל. הבחינה הראשונה היא, שאם כי רצח הוא רצח ואין לעשות אבחנה בין רוצח לרוצח — מבחינה ציבורית וחינוכית מעשי הרצח שעליהם נידונו השלושה הם חמורים במיוחד. דווקא נימוקים כאידיאליים, בנים יקרים, בחורים טובים, ביטחון המדינה לנגד עיניהם — שבשלו מרבים בזכותם — ומסבים אותם ואת מעשיהם למאורעים ומבעיתים בלי־כך.

אחרי ככלות הכל, איש לא יהפוך את צבי גור (שחטפו ורצחו של ילד) לסמל ואת מעשיו למופת חינוכי. מעשהו היה ויהיה אקט ארבוטסיוני הראוי לכל גינוי. אולם השדולה המאסיווית הפועלת למען אנשי המחתרת, שדולה המורכבת משרים ורבנים, המציגה את מעשיהם כמעשים ראויים וחיוביים, עם קמצוץ לגינוי למען של טעות בשיקול דעת — עלולה להפוך את האיסור החמור ביותר, את המעבר הנורא ביותר, לאקט ארבוטסיווי, למשהו לאנבעים אף בנסיבות מסוימות, גם לא כל־כך נורא.

והרי גם אלה שבשלו מתגייסים, אינם טוענים שבעשיה פשע שאין לו כפרה, שאין נורא ממנו. הם מרבים על טעות שהיא חלק לאינגורד מן העשייה, משהו בנוסח מי שעושה — טועה. לכן, מעשירותם הנותיים זוועה בלוי ומעודדים גינוי בלוי חמורים הרבה פחות ממעשי הבונדוית, כי אינם מודעים את שסטום הקו בין טוב לרע, בין גבורה לפשע, בין מעשה שיש להעלותו על נס לבין מעשה ראוי לגינוי ולסלידה.

הרוצחים מהמחתרת יצרו זן חדש של רוצחים — רוצח כזה לא עשה מה שעשה מתוך תאוות בצע, דחף שאינו בר־כיבוש או בעיות נפשיות. הרצח הזה נעשה מטעמים אידאולוגיים, הוא נאלץ לעשותו לא למען עצמו אלא בשירות החברה, למען הכלל. והנה דווקא משום כך, דווקא מפני שהחברה אינה מקיאה אותו משורותיה אלא מקימה למענו שדולות מכובדות — רצח כזה עלול לגרום לערעור הבסיסים ולרקמתיה העדינות ביותר של החברה — חבלה שאין לה תיקון.

הוא עלול להפוך את סולם הערכים, להפוך את האסור למותר, את הלא לכך, את הרע לטוב. הוא עלול לגרום שהפשע החמור ביותר ייתפס כאחד מביטוייה של המידה הטובה, וכמעשה ראוי להוקרה. לכן, נזקו של הרצח הראוי, ההגון, רב לאין־שיעור מנזקם של רוצחים מתם — שפגעו בקורבנותיהם אך לא בלב החברה שלהם.

שיבוש הגלות

עוד משמעות לפגיעת המחתרת בכלל, והרצח בפרט, בלב החברה. פושעים ורוצחים רגילים פוגעים בקורבנותיהם ובסדרי החברה, ואולם המחתרת, דווקא המחתרת הציונית־הלאומית, פגעה בריבונות החברה המדינה. אחרי ככלות הכל, משמעות המושג "להיות עם חופשי בארצנו" אינו רק דגל כחול־לבן על פסגות של ג'בל זה או אחר. משמעותו העיקרית של מושג זה הוא שהחברה, באמצעות מוסדותיה הנבחרים, לוקחת את גורלה בידיה.

מבחינה זו, המחתרת העמידה את עצמה בניגוד חלופי — קומץ קטן הנאיים על המוסדות הנבחרים של כלל החברה: אנו שנצליח לכפות עליכם את דעתנו או שנפקיע את ריבונותכם. מקור מעשיה של המחתרת אינו אישוא בעיית ביטחון זו או אחרת בנרה, גם לא דוח עודים משיחיות. מקור מעשיה הוא בכפירה בקרבאותיה ובסמליה המובהקים והעמוקים ביותר של המדינה.

אין בכך כדי לעודד פליאה. מבחינה זו, המחתרת היא תלמידתו המובהקת של גוש־אמונים, שנגד המרכזי ביחסו לריבונות המדינה ולסמכותה הוא תערובת של אינטר־רומאנטיות וקפריזיות. כל עוד אפשר לטעת נהמדינה. סמכות הבאה, בתקציבים או בתנית יחסו של הגוש אליה נסבל. ואולם ברגע שאות פרישת השלטון מעיה לומר לאנשי הגוש: לא — אין לקנא בה. אין ואבדי לה. ביטוים כגון ממשלה זרה ואפילו ממשלת זדון אינם הכלים החדים ביותר במחסן ההתגוששות שהגוש מייעד לאלה שאינם נענים מיד לכל תביעותיו.

במידה רבה, יחס הגוש למדינה דומה ליחס נטורי קרתא אליה. אלה כאלה רואים בה בראש וראשונה כלי לסיפוק צרכיהם. שתי התופעות הן שני צדדים של אותה תופעה — שיבת הגלות ושרד בציונות הדתית של עם חופשי בארצנו. אף נטורי קרתא לפחות אינם טוענים כי הם המגלמים היחידים של הלאומיות החלוציות הציונית ואילו גוש אמונים לוקח לעצמו זכות לבוא בתביעות אולטימטיוויות גם בזכות הטענה כי הקשאן הבלעדי לערכים אלה נמצא בידיו.

גזענות "מחונכת"

עוד מבחינה אחת. ההקלה בעונש היא מעשה חמור: פגיעתה החמורה של המחתרת בביטחון ישראל. אמנם תרומתם הבלתי־קונבנציונלית לביטחון ישראל היא אחת הטענות שמעלים בדרך־כלל לזכותם — אך חלק מתרומתם זו היה הניסיון לפוצץ את המסגדים שעל הר הבית. ביצוע זה היה מתגלה כתבלה הנוראה ביותר בשלום המדינה ואזרחיה. לא לחינם טוען יהושפט הרכבי כי מגיניה הראשונים של המדינה, לפני חיילי צה"ל, הם שומרי הוואקף בהר הבית. צד אופייני למערכה הציבורית לשחרור אנשי המחתרת — הוא הצד הגזעני, התובעים את שחרורם הבלעדי של המסטריסטים. הם התובעים לגזור עונשי גירוש על מיידי אבנים ועונשי מוות על מחבלים. המסקנה מתפיסה כפולה זו היא שפשע אינו נגזר מאופי הפעולה אלא ממוצאם של מבצעיה.

קריטריון עשיה אוביקטיווי ואוניוורסלי מוסר בקריטריון פרטיקולריסטי, ועלול לגרום שעל ביצוע אותו מעשה בדיוק, ייגזר על אדם אחד עונש חמור, אפילו עונש מוות, ואילו אדם אחר יזכה בשבח ובהחינה. הסובייקטיוויזציה של מעשי הענישה ושל היחס לעוברי עבירות אמנם אינה מעשה ברוטאלי כמעשי טבח — אלא דווקא הגזענות ה"מחונכת", המסתייעת בגורמים ציבוריים שמעמדם אינו מוטל בספק, היא העלולה להפוך את הגזענות בישראל מתופעת ביבים לעניין לגיטימי.

כל אלה עושים את הקצבת העונש לגידולי המחתרת לתופעה המעוררת סימני שאלה. דווקא הנשיא והנוכח, אחרי פרשת הערכים הליליות לאנשי השב"כ ולנוכח האוהדה הציבורית שזוכים לה אנשי המחתרת, היה חייב להיות יותר זהיר בעניין כה רגיש. אחרי ככלות הכל, מדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה את המותרות של צעדים שיכשירו את הקרקע ואת הלבבות למחתרת הבאה.

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז לפיתוח על שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל־אביב

ערב עיון

הבורסה ושוק ההון

עדי אמוראי – ח"כ, סגן שר האוצר.
אמיר ברנע – פרופסור, ביה"ס למוסמכים במנהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי, אוניברסיטת תל־אביב.
יצחק סוארי – ד"ר, ביה"ס למנהל עסקים האוניברסיטה העברית.
חיים שטסל – יו"ר הדירקטוריון של הבורסה.
מנחה:
איתן ברגלס – פרופסור, אוניברסיטת תל־אביב, יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים.

ערב העיון יערך ביום רביעי, ט' בניסן תשמ"ז, 8.4.87 בשעה 19.00 באולם אפטר בבנין נפתלי אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב, תל־אביב

כניסה לחניה דרך שער רמניסיאנו (4)

– הציבור מוזמן –

מדינת ישראל
משרד הביטחון — אגף הכספים
מערכת מימון וגביה (גזברות)

מועדי קבלת קהל בחול המועד פסח

להלן שינויים במועדי קבלת קהל במשרדי גזברות משרד הביטחון:
ביום ה', י"ז בניסן תשמ"ז 16.4.87: משעה 8.00 עד 12.00
ביום א', כ' בניסן תשמ"ז 19.4.87: אין קבלת קהל

בברכת חג שמח
גזברות המשרד

חברת מתכת סדום בע"מ

ניתנת בזה הודעה על אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות שתתקיים במשרדי החברה באיזור התעשיה בדימונה ביום רביעי 29.4.87 בשעה 9.00.

על סדר היום:
1. הגדלת ההון הרשום של החברה על סך 3 מיליון ש"ח.
2. חלוקת מניות הטבה.

כל בעל מניות רשאי להצביע, באופן אישי או ע"י בא כוח. כתב מינוי בא כוח, ויפוי כוח יהיו תקפים רק אם יופקדו בידי מזכיר החברה במשרדי החברה באזור התעשיה בדימונה לפחות 48 שעות לפני מועד סיומה של האסיפה האמורה. אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא ימצא מניין חוקי תדחה האסיפה לאותו יום בשבוע הבא באותה שעה ובאותו מקום. אם באסיפה נדחית זו לא ימצא מניין חוקי תוך מחצית השעה יהיו שני בעלי המניות הנוכחים בעצמם או ע"י בא כוחם מניין חוקי.

חברת מתכת סדום בע"מ

עיריית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ובניה — כרמיאל
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה לבניה על חלק מחלקה 173, 177, 178 מגרש 23 בגוש 18983 כרמיאל.
ההקלה: כוללת חריגה של 6% משטח הבניה המותר.
לכל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יועיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ובניה תוך 14 יום החל מיום פרסום מודעה זו.
באם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו למתן הקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל.

ב. הנגר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל

"טוביה"
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מועצה אזורית באר־טוביה
מועצה מקומית קרית־מלאכי
טלפון: 055—83701

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר כתבי משה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה "טוביה" (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש רשום 2713 חלקה מס' 13 במושב יונן מגרש מס' 115 דהיינו הקלה בגובה בית המגורים 1.00 מטר מעל הגובה המותר.
התנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה במשרדיה במועצה האזורית באר־טוביה.
ניתן לעיין בתכנית במועצה במשרד זה בימים א' ג' ה', בין השעות 08.00—12.00

יעקב בהק
יו"ר הועדה

לא נבהלת לא שילמת
קבלת מודעות ל"לוח העיר"
"פרסום אידיאל"
03-227117
03-221896
לבעלי כרטיסי אשראי

ביטול הרצאה
המועצה הבריטית מצטערת להודיע
כי עקב מחלתו הפתאומית של מאלקלם בירד
מתבטלת הרצאתו על
[illegible]
שהיתה אמורה להתקיים ביום חמישי 9 אפריל
המועצה הבריטית
הירקון 140 ת"א
טל. 03–222194

המכון לפריון העבודה והייצור

הכנס השנתי ה–8 של מנהלי שיווק וייצוא

יתקיים ביום ה' 30.4.87
במלון הילטון ת"א
פרטים והרשמה:
המח' לניהול עסקי–שיווקי
רח' כהלד 4, ת"א
טלפונים: 03-430283,217092
03-430252

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל – אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2027

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

סעיף	שם הרכב	שנת היצור
1	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1979
2	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1975
3	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
4	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
5	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
6	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
7	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
8	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978
9	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978
10	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978
11	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1979
12	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1979
13	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1980

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים במחה"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול מגרש הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב, משעה 9.00 עד שעה 11.00 בימים ג', ד'.
בתאריכים: 28.04.87 29.04.87
על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בשעור של 10% מערך המוצע למכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה בעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 07.05.87 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
הערה: לרגל חופשת חג הפסח יהיו משרדינו סגורים בין התאריכים 12.04.87 עד 20.04.87.

صكنا من الاصل

כלכלה ועסקים

כור – מחכים להטבה

אחת התופעות שפקדו את הבורסה בשנים האחרונות היא, ששורותיו של מחשב הבורסה אינם מסוגלים לקלוט את שערה של מניית כור, שמחירה הגיע השבוע ל-15,760,000 נק'. המחשב הבורסאי מסוגל לקלוט למירב מספר בן 7 ספרות. המשמעות היא, שכדי לקנות 1 ע.נ. מניות של כור יש צורך להשקיע 157 אלף שקל!

תופעה חריגה זו נוצרה משום שמחירה של מניית כור עלה בשנים האחרונות באלפי אחוזים, בגלל האינפלציה והעלייה בערכה הכלכלי של החברה, אך כור, בניגוד לחברות אחרות, לא חילקה מניות הטבה. דירקטוריון הבורסה יקיים היום דיון נוסף באפשרות מחיקת מניות החברה מהרישום למסחר, על רקע זה.

לא מן הנמנע, כי בעקבות הדיון תתקבל החלטה בתוך שבועות מספר ללכת על גיוס הון. אם יוחלט על הנפקה, אזי קודם לכן תחולק בכור מניות הטבה בשיעור של אלפי או אפילו עשרות אלפי אחוזים.

מניות כור אינן נסחרות כיום במסגרת המסחר הרציף אלא במסגרת המסחר הממוכן. בנק דיסקונט, המשמש "מחזיק במלאי", אחראי לייצוב שערי המניה, והוא עושה זאת על-ידי פעולה בניגוד למגמה (מספק היצע במקרה של ביקוש ולהיפך). "בעל המלאי" הוא בנק לאומי, שנאלץ להעמיד לרשות בנק דיסקונט חלק מהמניות שברשותו, לצורך תקינות המסחר.

בנק לאומי מחזיק כיום מניות כור בתמורה כספית של 200 אלף דולר בלבד (2 ע.נ. מניות החברה). אם יאזל המלאי, יידרשו בעלי המניות בכור להעמיד לרשותו מלאי נוסף. לפני שנתיים אזל המלאי, ואז העמידו "לאומי פיא" וקרן הפנסיה "מקפת" מלאי נוסף בהיקף של 10 ע.נ. מניות כור.

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

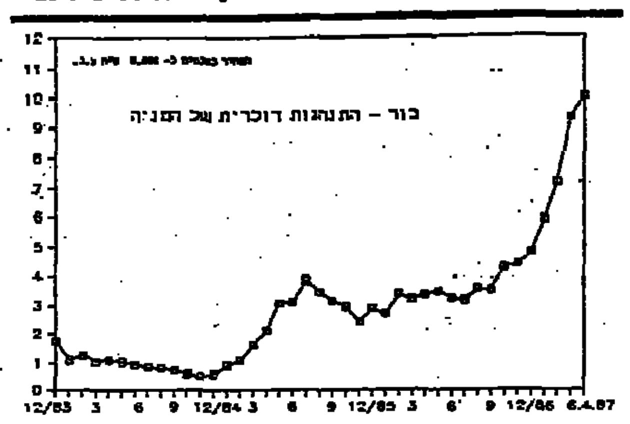

לאומי פיא היא כיום בעלת המניות היחידה הגדולה ביותר, היא מחזיקה ב-2.1 אחוזים מהון המניות של החברה (בשווי של 10 מיליוני דולר).

מניות כור נסחרות כיום לפי שווי שוק של 470 מיליון. על־פי הקריטריון של מכפיל רווח, זהו שווי שוק גבוה מאוד, כי את המחצית הראשונה של 1986 סיימה החברה בהפסד של 15.3 מיליון דולר (בעיקר בגלל הירידה ברווחיות תדיראן), ואת שנת 1986 היא תסיים על־פי ההערכה באיזון, או ברווח נמוך. גם המנוף הפיננסי של כור, המהווה אינדיקטור לסיכון, הוא גבוה: היקף ההתחייבויות שלה כ-2 מיליארדי דולר, גבוה פי 5 מההון העצמי.

למרות כל אלה מגלים מנהלי כור אופטימיות. על־פי תוכנית העבודה לשנת 1987, מעריכים בכור כי מחזור המכירות של הקבוצה יסתכם ב-2.2 מיליארדי דולר לעומת 1.98 מיליארדי דולר בשנת 1986. ישעיהו גביש, מנכ"ל כור, מסר בפגישה עם כתבים כלכליים שערך בשבוע שעבר, כי הוא יהיה שבע רצון אם הרווח של כור בשנת 1987 יסתכם ב-40 מיליון דולר.

חברת "סטנדרד אנד פור" העניקה לכור את הדירוג B-B מבחינת איכותה הכלכלית. עורכי הדירוג הסבירו כי "מיגוון העסקים של החברה, והמעמד הטוב שיש למוצרי החברה בשוק, מספקים אלמנט של יציבות לחברה".

חלוקת מניות הטבה בכור תהיה כרוכה בקשיים משפטיים, מכיוון שלכור שבעה סוגים שונים של מניות (שחלקן זכאיות לחלוקת דיווידנד). הנפקה נוספת של מניות בבורסה כרוכה גם בקשיים אידאולוגיים, שעיקרם שבנוע חברת העובדים, שהינה בעלת השליטה בכור.

העורך: נחמיה שטרסלר

החברה להשקעות של בל"ל מכרה החזקותיה בפקר פלדה

קיבלה 4 מיליוני דולר תמורת 26% מהחברה • הרוכשים הם קרנות הנאמנות של לאומי פיא, בנק מזרחי וחברת הראון את לביא

מאת יהודה שרוני

החברה להשקעות של בנק לאומי מכרה אתמול את החזקותיה במניות פקר פלדה לקרנות הנאמנות של לאומי פיא, בנק המזרחי, ולחברת הברוקרים הראון את לביא.

בל"ל השקעות החזיקה ב-26 אחוז ממניות החברה, ותמורת המכירה היא קיבלה 4 מיליוני דולרים (לפי שווי חברה של 16 מיליון דולר). שווי השוק של פקר פלדה כיום הוא 22 מיליון דולר.

החברה להשקעות של בל"ל רכשה את החזקותיה בפקר פלדה בשני שלבים: בשלב הראשון, באוגוסט 1983, רכשה מבני משפחת פקר כ-16 אחוז ממניות החברה, ולפני חצי שנה רכשה ממפרקי רנות 10 אחוזים נוספים, תמורת 1.52 מיליון דולר.

התירוץ הרשמי שניתן אז לרכישת חבילת המניות היה, שהחבילה מהווה 26 אחוזים מהחברה, כך שבל"ל השיגה זכויות של מיעוט חוסם ולכן העיסקה כדאית. אך נראה כי חבילת המניות נרכשה על־ידי בל"ל כדי שלא תיפול בידיים זרות". יוסף פקר היה באותה התקופה חבר דירקטוריון בל"ל.

משפחת יוסף פקר איבדה להלכה את השליטה המלאה בחברה, מכיוון שעוד לפני שבועיים מכר יהודה פקר, אחיו של יוסף פקר, 14 אחוז ממניות החברה לקרנות הנאמנות של בנק הפועלים "דיאיביאיי", וכן למשקיע רובין צימרמן. למרות זאת, נראה כי לפי שעה יוסף פקר, המחזיק במישרין ובאמצעות חברה משפחתית ב-36 אחוז ממניות החברה, ימשיך לנהל אותה. אך לא מן הנמנע כי בעתיד תיווצר קואליציה נגדו, שתביא להוצאתו משליטה בחברה.

שר האוצר אישר מינויו של "קסלמן וקסלמן" כנאמן לקרנות הנאמנות של בל"ל

מאת יהודה שרוני

שר האוצר משה נסים אישר השבוע את מינויו של משרד רואה החשבון "קסלמן וקסלמן" כנאמן לקרנות הנאמנות של בנק לאומי. משרד זה יחליף בתפקיד את בנק לאומי ובנק דיסקונט, שהיו עד כה הנאמנים לקרנות אלה. בנק לאומי החליט להפסיק לשמש נאמן קרנות הבנק, כחלק מהיערכותו לשינויים בשוק ההון בעקבות מסקנות ועדת בייסקי. ניהול קרנות הנאמנות ימשיך להיעשות על־ידי פיא, הנמנית עם קבוצת בל"ל. לאומי פיא מנהלת 19 קרנות נאמנות בהיקף כספי של 800 מיליון דולר.

בתפקידו כנאמן יצטרך משרד "קסלמן וקסלמן" לדאוג לשמירת האינטרסים של הציבור הרחב של מחזיקי תעודות ההשתתפות, ולבקר את פעולות הניהול שנעשות בקרנות הבנק. תמורת שירותיו אלה יקבל עמלה שנתית בסך 0.2 פרומיל מנכסי הקרנות.

משרד "קסלמן" ייכנס לתפקידו החדש בהדרגה: בשלב הראשון ישמש נאמן לשני שלישים מקרנות הנאמנות שחלקן בנאמנות משותפת עם בנק לאומי, והשליש הנותר יהיה בנאמנות בנק דיסקונט. בשלב מאוחר יותר הוא ישמש נאמן לכל קרנות הנאמנות של הבנק.

משרד האוצר התנה את אישור מעמדותו של "קסלמן" בכמה תנאים שלא היו קיימים עד היום, כמו ביטוח אחריות מקצועית, נהלי עבודה מסודרים, הבנת ייפריבה בעבור המנהל. לאומי פיא תכנס בימים הקרובים את האסיפות הכלליות של קרנות הנאמנות, כדי לאשר את מינויו של הנאמן החדש.

בנק טפחות מבקש להשקיע 150 מ' שקל במימון בנייה בירושלים

מאת אריה לביא

בנק טפחות מבקש להשקיע כ-150 מיליון שקל בפרויקט הבנייה להורדים המתוכנן על־ידי ארגון קבלני ירושלים באתר ראס עמאר, ששמו העברי פסגת עומר.

ארגון קבלני ירושלים השיג הסכמה עקרונית מצד מינהל מקרקעי ישראל להקצאת קרקע לבניית 1200–1500 יחידות דיור באתר זה, שייבנה על־ידי קבלני ירושלים בדומה לשכונת הר נוף.

במגעים המתנהלים בין בנק טפחות, שהעבודה בסניפיו [illegible] אתמול, לבין ארגון קבלני ירושלים סוכם שבנק טפחות יעניק לרוכשי הדירות במקום ביטוחנות צמודים, כדי לממש את זכאותם להמשך משכנתאות ולהעמיד לרשות הדיירים משכנתאות משלימות.

בנוסף, סוכם שהבנק יגבה תשלומים מרוכשי הדירות וגם ידאג כי כספים אלה יושקעו על־ידי הקבלנים בקצב התקדמות הבנייה. יצוין שבנק טפחות שימש בנקאי של ארגון קבלני ירושלים גם בפרויקט שכונת הר נוף.

משה מן, מנכ"ל בנק טפחות, העביר מכתב למשה ליפקה, מנהל מינהל מקרקעי ישראל, ובו ההחלטה העקרונית שהבנק ישמש בנקאי לפרויקט. ההקצאה מתעכבת מאחר שבמשרד הבינוי טרם הוחלט לאשר את ההקצאה למינהל. ארגון קבלני ירושלים מפעיל לחצים על המינהל ומשרד הבינוי לאשר את ההקצאה. והקבלנים טוענים שמשרד הבינוי מעוניין לעודד את הבנייה ביישוב החדש ביתר ולכן אינו ממהר לאשר את ההקצאה.

מקורות במשרד הבינוי הכחישו טענה זו ואמרו, שיש כעת מאות דירות ריקות המיועדות לאוכלוסייה הערבית שטרם אוכלסו ולכן אין טעם לאשר עתה פרויקט חדש.

חיים ברון / עובד ומעביד

זה לא כל כך פשוט למנוע פיצויי פיטורין

שמעון תעיזי עבד בשירות תדיראן. הוא צבר כמה עבירות משמעת: יציאה מוקדמת מהעבודה ללא אישור, אי נכונות להישאר שעות נוספות ואי רצון לשתף פעולה עם הצוות שלו. תקנון העבודה בתדיראן מתייחס לעבירות הנ"ל בקטגוריה של העבירות הקלות, העבירה אחת כבינונית. אלא מאי? התקנון קובע שהישנות עבירה תגרום "להחמרת האחריות". העובד הובא לארבעה בירורי משמעת, ובאחרון הוחר, על־ידי ועדת משמעת משותפת להנהלה ולעובדים, שעל כל עבירת משמעת בעתיד יוצא צפוי לפיטורים מיידיים ללא פיצויי פיטורים.

מר תעיזי עבר עבירה קלה נוספת ובעקבותיה פוטר, בהסכמת ועד העובדים, ותדיראן סירבה לשלם לו פיצויי פיטורים.

בית־הדין הארצי לעבודה אישר את קבלת תביעתו של העובד לפיצויים על־ידי ביה"ד האזורי ופסק:

* הכלל על־פי החוק הוא שעובד זכאי לפיצויי פיטורים, אלא אם נקבע אחרת בהסכם קיבוצי.
* הרוצה להוציא עובד ממסגרת הזכאות לפיצויי פיטורים – עליו הראיה.
* לביה"ד סמכות לבחון הן את סמכותה של ועדה משותפת למשמעת והן אם פעולותיה נעשו על־פי כללי הצדק הטבעי. כן מוסמך ביה"ד לבחון את הפרשנות שנתנה הוועדה להוראות ההסכם הקיבוצי, דווקא משום שהחלטתה היא סופית ומחייבת.
* העונש שמותר להטיל על עובד הוא בהתאם לחומרה של עבירת המשמעת שבה הורשע.
* "החמרת האחריות" בגין עבירת משמעת חוזרת אין משמעה שאפשר להטיל את העונש המרבי של שלילת כל פיצויי הפיטורים, עונש המתאים לחומרה שבעבירות – בגין הישנותה של עבירת משמעת קלה או בינונית.
* אין לשכוח כי הפיטורים כשל־עצמם הם עונש חמור (דיון מו/100־3).

האשראי השקלי לציבור הגיע ל-7 מיליארד שקל

גדל ב-19 אחוז ברבעון הראשון של 1987

האשראי השקלי לציבור שעיקרו חלד גדל ברבעון הראשון של 1987 ב-1.1 מיליארד שקל והגיע ב-1 באפריל לשיא של 7.0 מיליארדי שקל לעומת 5.9 מיליארדי שקל בראשית השנה. שיעור הגידול במהלך רבעון זה מגיע ל-19 אחוז.

נתונים אלה של בנק ישראל מבוססים על פעילות שש הבנקים הגדולים המהווים כ-90 אחוז ממערכת הבנקאות. בשבוע האחרון ברבעון זה גדל האשראי בכ-400 מיליון שקל, עקב חזרת הלקוחות בריבית על האשראי במהלך רבעון זה.

עליית המדד ברבעון זה מוערכת בכ-5.5 אחוזים, כך שהגידול הריאלי באשראי מתקרב ל-15 אחוז ברבעון זה. הגידול החד באשראי גרם לכך שבנק ישראל היסס בכל הקשור להפחתת הריבית.

רווח והפסד / אריה לביא

גידול חד בפיקדונות תפ"ס

פיקדונות התפ"ס גדלו בכ-500 מיליון שקל במהלך השבוע האחרון של מרס והגיעו ב-1 באפריל ל-3.23 מיליארדי שקל. לעומת זאת נרשמה ירידה מסוימת בפיקדונות הפק"מ בתקופה זו ואלה הגיעו ל-2.39 מיליארדי שקל.

בסך הכל גדלו הפיקדונות בשני אפיקים אלה ל-5.62 מיליארדי שקל לעומת כ-5.31 מיליארדי שקל שבוע לפני כן. הגידול מוסבר בהזרמה ממשלתית ובפדיון איגרות חוב.

יש עדיין עודפי הנזילות

בימים האחרונים מורגשת ירידה בעודפי הנזילות במערכת הבנקאות. אלה מגיעים כעת לכ-350 מיליון שקל לעומת כ-400–500 מיליון שקל לפני כשבוע. הריבית על פיקדונות באמבר מגיעה כעת לכ-26 אחוז.

רווח בל"ל לפיתוח התעשייה גדל ב-33 אחוז

הרווח הנקי של הבנק לפיתוח התעשייה גדל ב-1986 ב-33 אחוז והגיע ל-917 אלף שקל לעומת 691 אלף שקל ב-1985. הרווח מפעולות רגילות לפני מס ירד ל-3.8 מיליוני שקל לעומת 4.4 מיליוני שקל ב-1985. התשואה על ההון הגיעה ל-5.9 אחוזים.

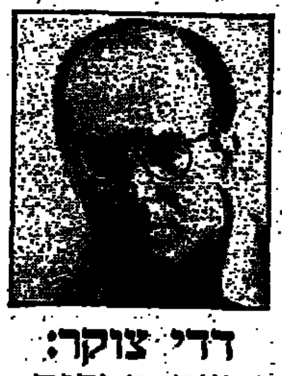

דדי צוקר: האם המבנה החדש של הוועדה המייעצת הוא חוקי?

ח"כ דדי צוקר שלח אתמול מברק ליועץ המשפטי לממשלה ובו הוא שואל אם המבנה החדש של הוועדה המייעצת הוא במסגרת החוק.

שאלתו של צוקר מתבססת על דעתו של מי שהיה היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' ברק, שכתב בזמנו בחוות דעת, כי סעיף 20 בחוק בנק ישראל הקובע שלפחות חמישה מחברי הוועדה לא יהיו עובדים של תאגיד בנקאי, מתייחס גם לחברי דירקטוריון של בנקים, משום שהסעיף בא למנוע ניגודי אינטרסים אפשריים.

למרות זאת, בוועדה החדשה מכהנים חמישה חברי דירקטוריון של בנקים, מבין תשעה חברים.

כבר ב-29.3, יומיים לפני צאת הכנסת לפגרה, הציג דדי צוקר שינוי בחוק בנק ישראל, כך שבוועדה המייעצת יוכל בנקאי אחד בלבד.

נחמיה שטרסלר

הזמנה להגשת הצעות

לרכישת נכס

למכירה ששה חדרי משרדים + חדר מזכירה /המתנה ברחוב אלנבי, תל־אביב (ליד בית הכנסת הגדול) קומה ד'.

מעלית, שרותים צמודים, שטח ברוטו כ־154 מ"ר.

לפרטים טל. 03-298361 מר בר־חיים.

את ההצעות יש להגיש בכתב לת.ד. 269, תל־אביב מיקוד 6002. החברה לא מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר ו/או כל הצעה שהיא.

שערי מטבע חוץ — 7.4.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5941	1.6139	1.56	1.63	1.5936	1.6134	1.56	1.63	1.5941	1.6141	1.6039	−0.0010
1 לישי"ט	2.25	2.63	2.5793	2.6113	2.53	2.65	2.5784	2.6105	2.54	2.66	2.5839	2.6164	2.5968	−0.0047
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8759	0.8868	0.86	0.90	0.8738	0.8848	0.86	0.90	0.8756	0.8866	0.8805	0.0007
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2631	0.2663	0.25	0.27	0.2632	0.3665	0.25	0.27	0.2631	0.2664	0.2646	0.0002
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.7753	0.7850	0.76	0.80	0.7747	0.7844	0.76	0.80	0.7751	0.7848	0.7801	−0.0006
1 פרנק שוויצרי	1.03	1.08	1.0550	1.0681	1.04	1.09	1.0553	1.0685	1.03	1.09	1.0549	1.0682	1.0613	0.0041
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2514	0.2545	0.25	0.26	0.2512	0.2543	0.24	0.26	0.2514	0.2545	0.2528	−0.0001
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.2353	−0.0004
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2320	0.2349	0.23	0.24	0.2321	0.2350	0.22	0.24	0.2321	0.2350	0.2334	0.0002
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3590	0.3634	0.35	0.37	0.3588	0.3633	0.35	0.37	0.3588	0.3633	0.3612	0.0001
1 דולר קנדי	1.19	1.25	1.2192	1.2343	1.20	1.25	1.2185	1.2338	1.19	1.25	1.2177	1.2330	1.2266	−0.0006
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.1270	1.1410	1.09	1.17	1.1290	1.1430	1.10	1.17	1.1301	1.1444	1.1339	−0.0069
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7827	0.7924	0.53	0.79	0.7843	0.7941	0.50	0.69	0.7834	0.7933	0.7878	−0.0004
10 פרנק בלגיים	—	—	0.4225	0.4277	—	—	0.4228	0.4281	—	—	0.4228	0.4281	0.4251	0.0001
10 שילינג אוסטריים	1.22	1.27	1.2449	1.2604	1.22	1.28	1.2435	1.2590	1.22	1.28	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1000 לירות איטלקיות	1.20	1.26	1.2291	1.2443	1.20	1.28	1.2293	1.2447	1.20	1.28	[illegible]	[illegible]	1.2358	[illegible]
100 יינים יפאניים	1.07	1.12	1.0982	1.1119	1.08	1.13	1.0967	0.1104	1.08	1.13	1.0993	1.1131	1.1054	0.0075

הבנק הבינלאומי הראשון

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1986 מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1986
(באלפי שקלים חדשים)

	31 בדצמבר 1986	31 בדצמבר *1985
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל ובבנק מרכזי אחר	598,821	671,793
פקדונות בבנקים	210,243	280,059
ניירות ערך	305,034	304,714
הלוואות לממשלה	981,823	1,142,702
הלוואות לציבור	1,922,627	1,472,257
בניינים וציוד	112,091	120,812
נכסים אחרים	40,718	47,876
	4,171,357	4,040,213

	31 בדצמבר 1986	31 בדצמבר *1985
פקדונות והלוואות מבנק ישראל ומבנקים	195,916	198,517
פקדונות הציבור	2,601,134	2,386,738
פקדונות למתן הלוואות	1,004,379	1,029,491
אגרות חוב ושטרי הון נדחים שאינם ניתנים להמרה	86,461	128,915
התחייבויות אחרות	21,953	35,220
סה"כ התחייבויות	3,909,843	3,778,881
זכויות בעלי מניות חיצוניים	7,583	12,612
הון עצמי	253,931	248,720
	4,171,357	4,040,213

דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1986 (באלפי שקלים חדשים)

	1986	**1985
רווח מפעולות רגילות לפני מסים על ההכנסה	65,080	83,068
מסים על ההכנסה	(43,373)	(50,597)
	21,707	32,471
התאמת מסים נדחים לקבל (נטו) עקב הקטנה צפויה בשעורי המס	(3,882)	—
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים על ההכנסה	17,825	32,471
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח מפעולות רגילות, נטו	(330)	(92)
רווח נקי לשנה	17,495	32,379

*מוין מחדש
**הותאם מחדש

דו"ח על השינויים בהון העצמי - במאוחד ושל הבנק - לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד דצמבר 1986 (באלפי שקלים חדשים)

	הון המניות ופרמיה	התאמות הנובעות מתרגום דו"חות כספיים של חברות בנות בחו"ל וקרנות הון אחרות	עודפים	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1985	130,327	*(3,166)	*103,283	230,444
התאמות הנובעות מתרגום שנוצרו בשנת החשבון	—	*534	—	534
רווח נקי לשנה	—	—	*32,379	32,379
דיבידנד ששולם	—	—	(14,637)	(14,637)
יתרה ליום 31 בדצמבר 1985	130,327	(2,632)	121,025	248,720
התאמות הנובעות מתרגום שנוצרו בשנת החשבון	—	(1,250)	—	(1,250)
העברה מעודפים עקב רווחים שהוונו בחברה בת	—	2,195	(2,195)	—
רווח נקי לשנה	—	—	17,495	17,495
דיבידנד ששולם	—	—	(11,034)	(11,034)
יתרה ליום 31 בדצמבר 1986	130,327	(1,687)	125,291	253,931

הדו"חות הכספיים המבוקרים המלאים עומדים לעיון הציבור במשרדי הבנק והעתק מהם יימסר לכל דורש.

איש עסקים, עצמאי, בעל מקצוע חופשי,

צריך הלוואה מ-10,000 ש"ח ויותר?

בבנק הפועלים אתה מקבל עכשיו הלוואה בריבית קבועה בתנאים מועדפים במיוחד:

- הלוואה שקלית בריבית קבועה ונמוכה – רק 3.25% לחודש* החל מ-10,000 ש"ח ועד מאות אלפי ש"ח.
- את ההלוואה תוכל לקבל בכל סניף של בנק הפועלים.

ההלוואה ניתנת לתקופה של עד חצי שנה ומיועדת ללקוחות בנק הפועלים וללקוחות חדשים.
היכנס עוד היום לסניף בנק הפועלים הקרוב אליך ותראה איך פועלים טוב יותר.

ביצוע ההלוואה מותנה בהמצאת בטחונות כמקובל. הבנק רשאי להפסיק התכנית בכל עת.

הצעה לזמן מוגבל

* ריבית של 39% בשנה.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים בע"מ

מדריכים למניות

מדריך מניות הנדל"ן והשרותים — חדש!
מדריך מניות התעשייה — מעודכן!

מחיר כל מדריך 21 ש"ח (כולל מע"מ)

להזמנות - ציין את המדריכים המבוקשים
צרף המחאה בסכום המתאים לפקודת "מיטב"
ושלח ל"מיטב" - נחמני 9 ת"א 65794

רוזנפלד ספנות בע"מ
סוכני אניות·משאות·נוסעים·מכולות
חיפה טל. 533261 אשדוד טל. 31211
תל אביב טל. 295157/8/9

FARRELL LINES INCORPORATED

Vessel/Voy	New-York	Baltimore	Charleston	Norfolk	Haifa	New-York	Baltimore	Charleston	Norfolk
American									
R Solute 007	15.3	16.3	18.3	21.3	7.4	27.4	28.4	30.4	3.5
Argonaut/69	25.3	26.3	28.3	31.3	16–17.4	7.5	9.5	11.5	14.5
Ex Patriot 135	19.4	20.4	22.4	25.4	12–13/5	3.6	4.6	6.6	9.6

Note: Clip and Savenote
Subject to change without notice

גזור ושמור
כפוף לשינויים

יחס אישי · ספנות מתקדמת · נסיון של 50 שנה

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך

הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
יפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע
מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
רמת גן - ביאליק 51 א' טלפון: 727506 תל-אביב, נחמני 9 טלפון: 290251

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נמשכות עליות השערים

מגמת עליות השערים בשוק המניות נמשכה גם אתמול. מדד המניות הכללי ללא בנקים עלה בסיכומו של יום המסחר, חרף העובדה שמספר המניות ששערן עלה (164) היה נמוך ממספר המניות ששערן ירד (125), בשל משקלן הגבוה יחסית של המניות שעלו בסל.

במניות הכבדות נרשמה יציבות עם נטייה מסויימת לירידות שערים. לעומת זאת, במניות דלות הסחירות, ובמניות בעלות היקף הבינוני, המוחזקות על־ידי הקרנות, עלו השערים, לעתים בצורה חדה.

קרנות הנאמנות וחברות הברוקרים, הצוברות מדי יום כספים בהיקף של מיליוני דולרים (אתמול צברו הקרנות 9 מיליון דולר), נאלצות לרכוש חבילות מניות בעסקות שמחוץ לבורסה. אם אתם מתחילים לחוש בבורסה תופעה שאפיינה אותה ב־1982 — של החלפת חבילות גדולות של מניות. מחזור המסחר במניות והמשיות ירד לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־22.4 מיליון שקל.

הבנקאיות ממשיכות לרדת

מגמת ירידות השערים בבנקאיות שהסתמנה נמשכה גם אתמול. היצע בינוני בהיקף נקלט במחזור של 3.9 מיליוני שקלים.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	17.16
הפועלים ש	16.99
אי.די.בי. רג	17.09
דיסקונט א	16.75
המזרחי ש	17.17

פיא ולביא רכשו אפריקה ב־4 מיליוני דולרים

לאומי פיא, מנהלת קרנות הנאמנות של בנק לאומי, וחברת הברוקרים "ראנו את לביא", רכשו אתמול, מחשבון העוסקות של בנק לאומי, מניות אפריקה ישראל בנות 1 שקל ע.נ. תמורת 4 מיליוני דולרים. פיא קנתה מניות בתמורה של 2.25 מיליוני דולרים, ולביא רכש מניות בתמורה ל־1.75 מיליון דולר. המניות נמכרו בכ־12 אחוז מתחת למחיר המניה בבורסה (לפי שווי שוק של 100 מיליון דולר). מכירת המניות על־ידי הבנק נעשתה במסגרת צמצום ההחזקות בהשקעות לא בנקאיות.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	129.33	+0.24
כללי ללא בנקים	162.05	+0.73
מדד אג"ח כללי	109.49	−0.23
אג"ח צמוד מדד	109.50	−0.20
אג"ח צמוד מט"ח	108.92	−0.26

הנפקה במלל

חברת המחשבים מלל מתכננת לגייס הון בימים הקרובים, באמצעות הנפקה לציבור הרחב והנפקת זכויות. בימים האחרונים מורגשת התעוררות במניות החברה. אתמול נרשם שער קונים בלבד במניה בת 1 שקל, ועליה של 10 אחוזים במניה בת 5 שקל. פעילות ערה נרשמה גם במניות נכסי אזורים ואריפ. מקור הפעילות הוא בעסקות שמחוץ לבורסה שנעשו במניות החברה.

בדיסקונט קונים ארנקו

קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט מגדילות באחרונה את אחזקותיהן במניות ארנקו. החברה תפרסם עד סוף החודש את הדו"חות הכספיים ל־1986, שיצביעו על שיפור ברווחיות. פעילות ערה מורגשת בימים האחרונים גם במניות ישראלום. אתמול בוצעה עסקה גדולה מחוץ לבורסה, שבמסגרתה הועברה חבילת מניות בהיקף של 77.7 אלף ע.נ. בבורסה נפוצו הערכות כי המדובר בחבילת המניות שהוחזקה על־ידי חברת נכסי אזורים, והיא נרכשה על־ידי איש העסקים חזי זרד.

ביקוש גדול מהרגיל למניות מתכת סחם הביא לרישום שער קונים בלבד. הביקוש הגדול הוחם בעקבות הודעת החברה על קבלת עבודות בהיקף של מיליון שקל. נודע כי החברה עומדת להודיע בימים הקרובים על מועד ה"אקס" לחלוקת 1,000 אחוז מניות הטבה, והוא יהיה בסוף החודש.

נמשכות הירידות באג"ח

ירידות השערים בשוק אגרות החוב נמשכו גם אתמול, על רקע ההיקפים הגדולים יחסית של הנפקות שביצעו השבוע הבנקים. ירידות חדות יחסית נרשמו באגרות החוב בעלות הברירה הכפולה. מחזור המסחר הסתכם ב־10.5 מיליון שקל. פעילות ערה מהרגיל היתה גם במק"מ, שם הסתכם המחזור ב־45.6 מיליון שקל.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5923.56	5900.89	60.36	1.03
אבוקה	592.01	580.70	3.35	0.58
אגה	240.60	235.96	−0.52	−0.22
אייר	1599.96	1568.48	−2.46	−0.16
אודם	3188.06	3127.43	20.70	0.67
אופיר	1825.30	1811.13	−0.04	−0.00
אור	416.15	407.36	−3.77	−0.92
אוריון	154.95	151.85	−0.27	−0.18
אוריאל	262.23	260.44	0.34	0.13
אורן	790.45	775.27	−1.18	−0.15
אייל	3873.50	3797.33	16.54	0.44
איריס	5314.39	5199.16	−20.35	−0.39
איתן	708.70	694.44	−0.82	−0.12
אלון	573.35	561.56	−0.90	−0.16
אלמוג	658.57	650.53	−0.76	−0.12
ארז	822.68	806.93	3.21	0.40
אש	210.30	209.31	1.56	0.75
אשל	181.38	177.83	−0.39	−0.22
אתרוג	232.55	230.37	−0.72	−0.31
ברולה	3046.21	2989.12	11.38	0.38
ברוש	561.90	551.20	0.07	0.01
ברק	583.68	572.42	0.43	0.08
ברקת	836.04	832.01	−2.32	−0.28
גביש	1509.29	1499.12	2.75	0.18
גבע	1053.06	1037.87	−1.89	−0.18
גורן	741.87	727.79	−0.29	−0.04
גיא	9691.03	9547.35	−17.30	−0.18
גיל	3385.10	3322.28	3.88	0.12
גלית	613.82	606.52	0.70	0.12
דובדבן	447.97	443.73	0.18	0.04
דוכיפת	765.50	756.56	1.89	0.25
דולב	223.31	218.54	0.15	0.07
דורון	1468.99	1441.47	−4.72	−0.33
דותן	255.59	250.61	−0.22	−0.09
דליה	571.34	569.30	2.37	0.42
דרור	477.78	469.39	3.10	0.66
הדר	504.93	495.28	2.12	0.43
הדס	479.46	475.48	2.03	0.43
הוד	526.68	517.03	1.21	0.23
השבית	2830.39	2771.15	3.72	0.13
זוהר	20138.00	19844.80	−10.19	−0.05
זיו	18516.35	18245.93	0.21	0.00
זמיר	1258.84	1234.96	8.45	0.69
חוחית	150.30	146.88	−0.02	−0.01
חליפין	128.71	128.15	−0.02	−0.02
חרמש	615.86	612.90	−2.31	−0.38
חן	135.71	135.17	−0.21	−0.16
טופז	1348.31	1317.30	−0.89	−0.07
טל	5954.54	5868.91	59.92	1.03
יגאל	828.82	813.10	−0.97	−0.12
יהלום	2935.05	2880.36	42.00	1.48
ישורון	462.37	458.06	1.02	0.22
יערה	669.84	655.28	−0.29	−0.04
כוכב	1422.10	1394.76	5.78	0.42
כחל	131.65	129.06	−0.23	−0.18
כלנית	627.51	625.11	2.09	0.34
כספית	719.23	715.57	−2.18	−0.30
כרמל	149.61	146.62	−0.13	−0.09
כתר	1153.97	1131.39	−3.66	−0.32
להב	4758.04	4668.71	4.08	0.09
לוטוס	119254.69	117048.05	140.11	0.12
לפיד	487.50	478.10	2.40	0.50
לקט	1716.65	1681.88	−2.93	−0.17
לשם	968.62	964.12	−2.05	−0.21
מבחר	1252.18	1228.36	−0.67	−0.05
מבטח	3618.05	3585.47	−7.41	−0.21
מגן	237.95	234.51	−0.64	−0.27
מגוון	3720.73	3686.25	4.72	0.13
מגל	772.55	765.95	0.41	0.05
מור	2311.71	2279.58	7.34	0.32
מורן	1021.69	1017.96	3.26	0.32
מפת	27957.61	27444.41	−64.80	−0.24
מיטר	943.50	925.04	−0.99	−0.11
מעוף	4985.56	4891.75	12.27	0.25
מעיין	768.24	753.67	−0.64	−0.08
מקשה	997.28	992.96	−2.59	−0.26
מרגלית	1628.62	1597.52	9.79	0.62
מרווה	116.16	115.79	0.06	0.05
מרום	1235.57	1211.95	−1.90	−0.16
נגה	28522.33	28113.40	33.40	0.12
נטיף	1142.26	1137.49	11.44	1.02
נטע	551.70	540.74	−0.76	−0.14
ניר	7936.46	7825.35	41.40	0.53
סביון	688.78	686.21	4.94	0.73
סגולה	131.17	128.57	−1.02	−0.79
סלע	978.64	974.27	−0.90	−0.09
סנונית	723.56	709.53	−0.63	−0.09
ספיר	892.37	875.91	2.40	0.27
עופר	529.06	529.06	−1.18	−0.22
עוזיר	998.48	979.95	2.96	0.30
עירית	2871.16	2859.64	31.53	1.11
עינן	477.37	470.72	0.27	0.06
ענבר	1187.88	1162.42	−1.49	−0.13
ענת	2996.77	2966.61	24.79	0.84
עפרוני	676.06	661.44	−0.91	−0.14
ערמון	138.79	136.14	−0.10	−0.07
פאר	1737.69	1725.27	5.29	0.31
צבר	555.46	544.40	−0.66	−0.12
צופית	775.48	760.42	1.83	0.24
צוק	116.15	116.15	−0.40	−0.34
צמיד	1010.19	989.04	−2.29	−0.23
צפירה	573.78	565.86	0.26	0.05
צפרת	1755.82	1731.23	−3.59	−0.21
קלע	2416.43	2404.38	5.09	0.21
רונית	21029.52	20827.41	128.94	0.62
ריבון	119.24	118.99	−0.20	−0.17
רקפת	811.96	796.95	9.48	1.20
רשף	760.84	744.36	−0.54	−0.07
שבים	809.94	794.41	−1.31	−0.16
שחם	931.54	922.18	−1.03	−0.11
שירה	459.52	456.34	1.57	0.35
שמיר	364.54	361.85	−0.57	−0.16
שנהב	1101.43	1096.87	12.88	1.19
ששון	1054.94	1029.60	2.34	0.23
שקד	177.69	174.18	−0.45	−0.26
תאנה	264.70	262.29	0.92	0.35
תדהר	633.23	630.07	1.81	0.29
תירוש	508.60	506.31	0.05	0.01
תפוז	216.88	212.75	−0.41	−0.19
תפוח	181.75	180.46	−0.44	−0.24
תרשיש	1413.84	1403.64	−2.39	−0.17
תשרי	490.49	488.49	−0.09	−0.02

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	38502	+137
3602	35452	+127
3603	32969	+120
3604	29546	−26
3605	26968	−25
3606	25405	−24
3607	23657	+119
3608	22209	+17
3609	21441	+80
3610	19458	+52
3611	18759	+15
3612	18735	+14
3613	17777	−1
3614	16955	−8
3615	15660	+12
3616	14386	+5
3617	13484	+10
3618	12797	+9
3619	11772	+9
3620	11193	+18
3621	10636	+18
3622	9593	+16
3623	8875	+6
3624	8527	+7
3625	7821	−6
3626	7235	−6
3627	6711	−5
3628	6182	+5
3629	5793	+5
3630	5477	+4
3631	5004	+4
3632	4715	+4
3633	4454	+4
3634	3926	+10
3635	3713	+9
3636	3648	+9
3637	3411	−11
3638	3176	−10
3639	2907	−10
3640	2397	+2
3641	2078	+1
3642	1855	−2
3643	1609	−2
3644	1452	−3
3645	1310	−2
3701	1068	−26
3702	867.4	−5.9
3703	745.1	+1.5
3704	638.4	+1.4
3751	355.1	−0.9
3752	134.3	−0.7
3753	129	−0.7
3901	124.5	— —
3902	118.5	— —
3903	117.2	+0.1
3904	115.7	— —
3754	116.9	+0.1
3755	112.6	+0.1
3756	108.6	— —
3757	109.7	+0.1
3758	108	— —
3759	107.6	−0.1
3760	106.1	−0.1
3761	103.8	−0.1
3762	101.1	−0.1
3763	98	−0.1
3764	95.7	— —
3765	95.4	— —
3766	92.4	+0.1
3791	98.7	— —
3792	96.9	— —
3826	116.8	— —
3827	114.6	— —
3828	110.5	−0.1
3829	111.6	+0.1
3830	109.4	−0.1
3831	109	−0.1
3832	107.5	−0.1
3833	105.2	−0.1
3834	102.4	−0.1

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	356.3	−4.8
4102	145	−0.3
4103	137.4	−0.3
4104	133.1	−0.3
4501	133.1	−0.3
4502	125.8	−0.9
4503	124.9	−1
4504	122.9	−1
4105	109.8	−0.2
4106	107	−0.2
4107	103.7	−0.2
4108	101.9	−0.2
4109	98.7	−0.9
4110	97.6	−0.9
4201	122	−1.3
4204	113.4	−1.3
4205	114.4	−1.3
4206	112.5	−0.9
4207	112	−0.8
4208	110.4	−0.9
4209	108.1	−0.8
4210	105.2	−0.9
4211	102	−0.9
4212	101.1	−0.3
4213	98.7	−0.5
3210	206000	−3000
3211	201900	
3212	198100	+300
3213	192479	— —
3214	186476	+5431
3501	178854	— —
3502	177750	— —
3503	165574	— —
3504	155500	— —
3505	151200	— —
3521	153200	−200
3522	144700	— —
3523	138900	— —
3524	139800	— —
3525	136500	— —
3526	143100	+600
3527	140100	+600
3528	136400	+400
3529	136000	+500
3530	132400	+400
3531	131900	+400
3532	127900	+500
3533	127300	+300
3534	120800	+400
3535	120200	+200
3536	120300	+500
3537	120400	+400
3538	113400	+200
3539	113290	— —
3540	113000	— —
3541	109200	+200
3542	109000	— —
3543	103700	+200
3544	103200	−800
3545	101535	+76
3549	96019	+72
3552	88237	+66
3554	88190	+63
3555	88190	+63
3546	102211	+94
3547	101901	+95
3548	101746	+95
3550	96663	+91
3551	96149	+90
3553	87500	+78
3556	84783	+60
3558	88448	+65
3559	85292	+63
3560	80884	+60
3557	88752	+83
3572	80854	+77
3561	79675	−392
3571	79372	−395
3573	80399	+60
3574	74124	+55
3577	74206	+55
3578	68504	+51
3575	73309	+56
3576	73029	+55
3579	67473	+50
3580	53168	+47
3581	57532	+43
3582	53110	+39
3583	49420	+37
3584	47070	+35
3585	44661	+33
3586	40389	+87
3588	40394	+86
3589	36874	+79
3587	40810	+52
3591	38795	+50
3592	38734	+50
3593	38646	+51
3590	38326	+135
3595	36557	+132
3594	36855	+49

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	148100	+100
2002	149500	— —
2003	143600	+600
2004	143900	−300
2005	136700	+100
2006	136200	— —
2007	133244	— —
2008	136400	+700
2009	137900	— —
2010	136900	+400
2011	134300	— —
2012	134300	— —
2013	134100	— —
2014	133100	— —
2015	130800	— —
2016	130800	−1000
2017	128400	+100
2018	129900	— —
2019	127000	— —
2020	124300	+100
2021	125800	−200
2022	116000	+400
2023	120900	— —
2024	109000	−500
2025	110250	−600
2026	109350	— —
2027	104800	−600
2028	105100	−1500
2029	100600	−200
2030	101400	−1300
2031	97300	−500
2032	101382	+74
2034	95925	+70
2033	93542	+71
2035	85954	+65
2036	86842	+61
2038	85392	+64
2040	82290	+61
2037	82969	+58
2039	82555	+60
2041	77146	−268
2052	71080	−259
2051	78483	+59
2053	71961	+54
2055	66545	+50
2054	66124	+49
2056	61258	+46
2057	61342	+46
2059	55817	+42
2058	55828	— —
2060	51548	— —
2061	39691	+28
2062	37391	+28
2063	35680	+26

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	243.4	−2.3
7002	235.8	−2.2
7003	225	−2.2
7004	207.1	−2
7005	193.2	−1.9
7006	181.6	−1.6
7007	168.9	−0.9
7008	160.4	−0.9
7009	155.5	−2
7010	147.1	−1.8
7011	145.2	−0.1
7012	140.1	— —
7013	131.5	−0.1
7014	114.1	−0.1
7015	94.8	— —
7016	93.8	— —
7017	95.9	−0.1
7018	95.7	— —
7019	96.1	— —
7020	95.9	— —
7021	95	— —
7201	91.3	−1.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13017	−7
6102	7560	−57
6103	6844	−36
6104	6357	+58
6105	6022	+55
6106	5738	−40
6107	5526	−39
6108	3901	−2
6109	3708	−2
6110	3643	−1
6111	3127	−2
6112	3032	−1
6113	1949	+4
6151	776.3	−0.3
6152	742.9	−0.2
6153	667	+16.8
6154	654.8	+16.5
6155	411.6	−0.2
6156	332.7	−0.1
6157	247.1	−0.1
6158	234	−0.1
6159	204.4	+4.8
6160	186.5	−0.1
6161	180.2	— —
6162	162.7	−0.1
6163	151	−0.1
6164	145.1	−0.1
6165	136.4	— —
6166	130.1	+1.1
6167	127.2	+1.1
6168	125.2	+1.1
6169	119.1	−0.1
6170	110.5	−1.6
6171	78.5	+0.2
6172	77.8	+0.2
6801	86.8	+0.5

ארגמן

סדרה	שער	שינוי
2501	172.6	— —
2502	169.9	+2.5
2503	163.2	— —
2504	162.2	— —
2505	155.4	— —
2506	148	−2.1
2507	143.2	−5.2
2508	109	−0.1

צמודות זהב

5 יוד	116	+1

100% מט"ח

אל אופ	1075	−6
אלבים	197.8	+5.8
אלתא	1150	— —
אלסינט	1901	−7
פארסקס	765	+12
תדיר 84	96.9	−0.4
תדיר 85	370	−5
הב דיס	214.4	−0.6
דיס הש	161.3	+0.8
כור	143.3	— —
כלל	429	— —
מ"צמ ד	211.7	— —
מ"צמ ס	287.2	— —
מ"צמ י	335	— —
דן	102.5	+0.1
טול בת	150.9	— —
תיעים	205.5	+0.1

סדר/מט"ח

בלת.	133.3	−2.1
דיס הש	140.6	−1.1
כור	137.6	−2.4
כלל	169	−2
לאומי	126.4	−1.5
מג דיס	136	−1.6
מסא בו	131.2	+0.2
מסא מו	131.7	−0.1
מסא כו	119.5	— —

שערי המניות 7.4.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אהוה ש	26900		22	+500	+1.9	+117
הספנות 0.1	2020		1731	+60	+3.1	+4263
הספנות 0.5 א	1135		3601			−1826
הספנות אופ 2	1740		2055	−10	−0.6	−764
כללי לא בהסדר	32700		152			
בנק צנאבר' 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
בנק צנאבר' 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
בנק בינלאומי 05	6465		6257			−1583
פ.י.ב. 0.5	8335		4088	−65	−0.8	−836
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	98640		685	−240	−0.3	−544
אידיבי ב 100.0	91150		3	−150	−0.2	−5
אידיבי בב א	556200			−4000	−0.7	−2
אגוד 0.1	67400		75	−950	−1.4	−80
דיסקונט ב	115650		7	−700	−0.6	−7
דיסקונט א	116200		152			−95
דיסקונט שה ב	13680	שב				
המזרחי ש	37260		1400	−90	−0.2	−1160
המזרחי ם	37310		4	−210	−0.6	−4
המזרחי שה 9	16985		34	−50	−0.3	−34
הפועלים מבב	99640	תב	9.3	+8640	+9.5	+10.3
הפועלים ש	61650		2178	−20		−1262
הפועלים ם	61550		113	−620	−1	−113
בללי א 1.0	159300		25			+7
בללי שה 7	7680		15	+80	+1.1	+40
בל"ל 0.1	39090		2664	−100	−0.3	−2268
בל"ל שה 11	14720		226			−126
מימון וסחר 1.0	52200	שב				
מימון וסחר 5.0	26410		1	+211	+0.8	+1
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	31060		75	−1100	−3.4	−110
לאומשכ' ש	10000		300	+110	+1.1	+654
לאומשכ' ם	10000		2	+90	+0.9	+98
כרמל ש	5500	תב	57	−298	−5.1	−57
כרמל שה 1	3730		150	−70	−1.8	−150
בנין ב 5.0	12900		54.5	+326	+2.6	+49.5
פת מסב ש	4375		753			+76
משכן ב ש	3690		494	−80	−2.1	−844
עצמאות 0.1	17350		33			
טפחות מבב ש	25600			−300	−1.2	−5
טפחות רג ש	24300		210	−200	−0.8	−180
טפחות שה 1	10159		63	−180	−1.7	−63
טפחות שה 2	4961		500			−45
יעוד 1.0	1800	תב	797	−120	−6	−840
יעוד 5.0	1239		2311			
מירב 1.0	9199		124	+70	+0.8	+197
מוסדות מימון						
שלמון אופ	974		5100			−4192
הוקלאות מבב א	346181	בב		−18220	−5	−78
הוקלאות מבב ג	200316	תב	11	+18211	+10	+20
לאומי תעש' א ש	—		הפסקה	מסחר		—
פתוח תעש' מבב	215570		16	−7000	−3.2	−4
פת תעש' בב ג	305296		2	−4000	−1.3	−4
פת תעש' בב גג	186000		19	+8421	+4.7	+54
פת תעש' בב גגו	187779	שב				
פת תעש' בב ד	201876	תב	7	+18352	+10	+13
פת תעש' בב דד	68111		2			+55
מרכז קבלנים 5.0	1609		7999			−2345
תיירות בב	218000	בה	8	+11000	+5.3	+10
כלל ליסינג 0.1	29700		105	+800	+2.8	+346
כלל ליסינג 0.5	26650		108			−32
כלל ליסינג אגוח	22250		45			−40
ביטוח						
איתן	270		9092			
אררט 0.1	1660		610	−55	−3.2	−615
אררט א 0.5	946		718			−253
בטוח משנה 0.1	839	תב	701	−50	−5.6	−701
בטוח משנה 0.5	347		6826	−12	−3.3	−9216
הדר 1.0	424		11709			+7533
הדר 5.0	321	תב	18520	+21	+7	+89268
הדר אופ סד 2	262		33350	+13	+5.2	+72735
הסנה ש	474		70078	+19	+4.2	+117913
הפניקס 0.1	774		3142	−22	−2.8	−4941
הפניקס 0.5	732	תב	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
המשמר-הראל 1.0	8439		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
המשמר-הראל 5.0	5873		1255			−1555
מנורה 1.0	2885		275		−2.8	−115
מנורה 5.0	1644	בה	2950	+140	+9.3	+2408
סהר ג 1.0	8000	תב	624	−510	−6	−1069
סקוריטס 0.1	1420		2211	+10	+0.7	+865
צור ש	480		36832			−11516
ציון החזקות 1.0	12540		10	−300	−2.3	−32
ציון החזקות 5.0	3700		36	−50	−1.3	−88
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	8000		143	+200	+2.3	+464
אינטר גאמא 5 ש	6595		802			−69
מאיר עזרא 1.0	1299		2572	−39	−2.9	−3641
כלל סחר	438		20100			−7972
אתא 4	357		25991	+6	+1.7	+16271
אתא 2	164	תב	38000	+8.5	+5.5	+26986
קריסטל 1.0	999		4710			
רסק 0.1	32726		3	−975	−2.9	−12.2
רסק 0.5	16300		85	+200	+1.2	+85
שופרסל א 2.0	14990		847			+272
שופרסל ב 10.0	13501		951	+61	+0.5	+330
שירותים						
דלק ג ש	6530		5170			−4069
הראל 1.0	2532		92	+1		+65
הראל 5.0	2130		198	−90	−4.1	−298
ספנות הספקה 0.1	—		הפסקה	מסחר		—
ספנות הספקה 0.5	—		הפסקה	מסחר		—
קדור 0.1	—		הפסקה	מסחר		—
קדור 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
מוס' עזובה 0.1	—		הפסקה	מסחר		—
מוס' עזובה 0.5	—		הפסקה	מסחר		—
קונסורטיום 0.1	3951		437	−59	−1.5	−589
קונסורטיום 0.5	2850		557	−150	−5	−1137
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0	5247		335	−53	−1	−113
גלי זהר 1.0	6000		126	+90	+1.5	+86
גלי זהר 5.0	4050		100	+48	+1.2	+63.7
מלונות דן 1.0	2251	בה	1629	+101	+4.7	+1927
מלונות דן 5.0	1770		771			−400
חוף האלמוג 1.0	6500		338			−150
כנס מר' 7.1 ש	2450		164	−71	−2.8	−16.4
מלונות הירדן	2680		174	+1		+144
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1769		4378	+70	+4.1	+6811
רמה מיכון 1.0	13199		191	−1		−245
הגל.ב. 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
יעצא 1.0	9710		131	−40	−0.4	−63
כלל מחשבים 1.0	16600		105			+10
מ.ל.ל. 1.0	15650	קב		+650	+5	+418
מ.ל.ל. 5.0	5974	תב	887	+543	+10	+896
משוב מחשבים 0.1	724		1187	−4	−0.6	−81
משוב אופ'	554		594			+431
ניקוב מחשבים 1	2440	בה	381	+75	+3.2	+252
ניקוב מוסד 5	1170		1328	−45	−3.7	−3157
ניקוב אופ סד 2	5640		220	−90	−1.6	−220
תים מחשבים 1.0	1050		8390	+15	+1.5	+5679
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבנים בינוי רש	—		הפסקה	מסחר		—
אבנים בינוי 5ש	—		הפסקה	מסחר		—
אורן 1.0	749	בה	1801	−8	−1.1	−326
אורן 5.0	353		4200	−8	−2.2	−1992
אזורים 1.0	1521		15469	+1	+0.1	+10732
אזורים אופ	1200		2288	+30	+2.6	+490
אזורים אגח	185.5		54444			−34090
אלקן 1.0	567		19186			−11518
אל-רוב 1.0	1920		2735	+20	+1.1	+858
אמבנים 1.0	3000		433			
אפריקה 0.1	62000		986	+1700	+2.8	+1453
אפריקה 1.0	56550		865	+1150	+2.1	+990
אפריקה אופ	42000		94	+2000	+5	+127
אריפ	2729		1456	−100	−3.5	−1156
אילון 0.1	4848		897			
אילון 0.5	3280		2305			−1365
בן-יקר גת 1.0	8260		833	+130	+1.6	+94
בנבנין 1.0	4454		802			−964
בנבנין 5.0	3550		1128	+28	+0.8	+1457
דנקנר 1.0	8570		515			−437
דורקר 1.0	865		745	−3	−0.4	−1120
דורקר 5.0	646	בב		−54	−5	−1018
הדר 0.1	540		6085	+10	+1.9	+5620
הדר 0.5	448	תב	19714	+15	+3.5	+23690
המסלול 1.0	1805		873			−663
המסלול 5.0	1289		1340			−1326
תלב 0.1	—		הפסקה	מסחר		—
תלב 0.5	—		הפסקה	מסחר		—
חברה לירושלים	431		59839			−3560
ירושלים אופ	216		89324	+10	+4.9	+89199
נכסים ובנין	4555		8471	+116	+2.6	+10102
נבים 0.1	5850		1852	+160	+2.8	+1072
נבים 0.5	5000		2409	+120	+2.5	+1206
הכשרת הישוב ש	111201		444	+3800	+3.5	+689
ישפרו 0.1	5540		1729			+547
ישראלום 1.0	2015	תב	11423	+100	+5.2	+9123
ישרס 10.0	27057		176			−62
כנף פיתוח 1.0	10600		168	−250	−2.3	−68
כלל פל 1	861		23081	+18	+2.1	+35039
לוסיד 1.0	7200		240			
לוסיד 5.0	3430		1738	+30	+0.9	+799
מתנ.ב 1.0	549		25518	−1	−0.2	−30310
מתנ.ב אופ 2	390		15623			+8618
מתנ.ב אגח	128.5		4700	−1	−0.8	−15900
מגורי בניה 1.0	1111	בה	4385	+11	+1	+5396
מיכטל 5.0	475		7991			
מגנב 5.0	2000		514			
מרלן 1.0	950		2399			
ליבנשטין 1.0	555		4324	+5	+0.9	+313
ליבנשטין 5.0	280	תב	33963	+20	+7.7	+72175
ליפשיץ 1.0	2700		1881	+50	+1.9	+1984
ליפשיץ 5.0	1945		3984	+40	+2.1	+2989
נאות אביב 0.5	—		הפסקה	מסחר		—
נכסי אזורים	382	תב	34038	+30	+8.5	+61416
סהר החזקות 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
סהר החזקות 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
סולו 1.0	7500		111			−16
סולו 5.0	3910		2	−28	−0.7	−2
עמר ופלע מד 1 ש	750		3202	+25	+3.5	+8440
עיר ש 5.0	2928		1692	−100	−3.3	−2717
קיסריה 0.1	4580		241	−120	−2.6	−247
קיסריה 0.5	2250		573	−100	−4.3	−550
רוגובין 1.0	473		8512	+8	+1.7	+4965
רוגובין 5.0	908		15755	−1	−0.3	−12497
רוגובין אופ	1590		2176	−60	−3.6	−3325
רוגובין אגח	144.5		23520	−1.5	−1	−24002
רסקו מבל'	6560		287	−300	−4.4	−345
רסקו רג	6001		339	+1		+8
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	4985		1814	+180	+3.8	+1506
מטעי הדר 0.5	4450		1115	+5	+0.1	+18
מהדרין 0.1	7160		1189			−335
נכסי הדרים 1.0	2398	תב	5726	+218	+10	+6355
פרי אור 0.5	3090		768	+20	+0.7	+655
שגיר 5.0	4440		3896	+84	+1.9	+4124
שגיר אופ	2941		2611			+1564
מזון וטבק						
אסמא	1700		1385	+40	+2.4	+738
מלפרוסט 1.0	3930		342	+80	+2.1	+240
מלפרוסט 5.0	2882	תב	716	+170	+6.3	+986
מלפרוסט אופ 1	1610	בה	69	+60	+3.9	+558
דובק בב ש	6530		1185	−40	−0.6	−1033
דובק בב ם	6620		855	−5	−0.1	−655
זגלל 1.0	1090		706	−40	−3.5	−1448
זגלל 5.0	800		1019	−20	−2.4	−1119
פרי-הג 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
פרי-הג 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
מבשל בירה 1.0	39400	תב	130	+3600	+10	+273
מבשל בירה 5.0	32400		43			−5
יכור 1.0	1600		798	+40	+2.6	+1830
יכור א 5.0	930		3236			−2342
יכור אופ 2	673		4115	−2	−0.3	−1675
מן 1.0	930		7469	+20	+2.2	+1437
מן 5.0	528		5390	+14	+2.7	+4844
פרוטרום 1.0	17900		199	+300	+1.7	+212
עלית	24800		384	+400	+1.6	+289
קנים ב 0.5	586		9700	+6	+1	+7665
אגבל שקל 1	3400		138			+99
שמן מבב א	6550		216	−30	−0.5	−108
טכסטיל והלבשה						
ארגוב מר 1 ש	835		5580			
אופיס 1.0	1784		1869	−2	−0.1	−1909
אתא בנין 1.0	744		4065	+9	+1.2	+596
אתא בנין 5.0	560		1984	+10	+1.8	+3259
[illegible]	[illegible]		2550	+5	+0.9	+1570
[illegible]	19000		471	+450	+2.4	+460
דלתא-גליל 1.0	6080		4050	−100	−1.7	−4448
דלתא-גליל 5.0	4499		3044	−31	−0.7	−217
טווית מאור 1	3601		213.2	+70	+2	+81.8
טווית מאור 5	1490		680.1	+66	+4.6	+755
ויטלגו 1.0	2128		360	+3	+0.1	+26
ויטלגו 5.0	1601		355	+1	+0.1	+177
ורדינון 1.0	9049		59	−1		−9
זיקית 1.0	2950		638	+65	+2.3	+412
זיקית 5.0	2350		2083			−74
לודזיה 0.1	3800		315	−60	−1.6	−177
לודזיה 0.4	3180		2674	+100	+3.3	+1631
ליגת 1.0	1270		2943	+10	+0.8	+1617
מים גליק	1150		1113	+50	+4.6	+210
מכס 0.1	5467	תב	574	−360	−6.2	−963
מכס 0.5	3474	תב	1274	−386	−10	−2043
עית 1.0	713		3304	−55	−4.7	−4747
עית 5.0	398		6122			+1451
עסק מרימה 1 ש'	463		10483	+21	+4.8	+10929
פולגת א 1	6750	תב	2398	+400	+6.3	+5494
פולגת ב 4	4590		5203	+50	+1.1	+2193
פולמן א 0.5	12150		179			−76
פרגר	5950		260	+50	+0.8	+298
ביגוד מגידה	19000		215			
תעש רוגוזין 1.0	3025		789			−254
מתכת ומוצריה						
אקסטון 5.0	3080		695	−145	−4.6	−1087
אורדן 0.1	13800		536	+390	+3.1	+724
אורדן 0.5	10655		205	+105	+1	+87
תעשיות שונות						
אלומות 1.0	8800		211	+115	+1.4	+227
אלומות 5.0	6450		339			−285
כבלים ש	47500		17	−400	−0.8	−18
התבור 1.0	10348		706			−300
התבור 5.0	5700		589	+90	+1.6	+730
התבור אופ	6750		319	+286	+4.4	+166
דיקה 1.0	5600		75.6	−10	−0.2	−61.8
דיקה 5.0	2599		492.5	+44	+1.7	+183.4
קוסמטת מת 1.0	3320		1942			−331
קוסמטת מת 5.0	5200		544	+100	+2	+1079
מתכת סחם 1.0	3360	קב		+160	+5	+10359
כבלי ציון 1.0	3400	תב	1507	−370	−9.8	−3025
כבלי ציון 5.0	2045		3307	−50	−2.4	−3011
כבלי ציון אופ	1022		3707			
מודן 1.0	1250		751	+11	+0.9	+75
קיבוצי 1.0	385		5202	+7	+1.9	+3787
קיבוצי 5.0	218		15012			
נחושתן 0.1	48500	בה	49	−500	−1	−4
נחושתן 0.5	18090	תב	187	−2010	−10	−196
פקר פלדה 1.0	22800		385			+174
קנה 1.0	1382		1650	+2	+0.1	+523
קנה 5.0	887	תב	5770	+73	+9	+9320
קליל 1.0	3190		977	−110	−3.5	−4700
קליל 5.0	2640		2816	−60	−2.2	−3909
שלמת 5.0	12120		458			
תעשיות לכיש 1.0	1320		813			−565
תעשיות לכיש 5.0	1015		2170	+17	+1.7	+1695
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	692000		52	+15000	+2.4	+54
אלקו 0.1	10900		169	+500	+4.8	+391
אלקו 0.25 ש	6061	בה	726	+60	+1	+1557
אלקו 0.25 ם	6400		300			−303
אלקטרה 0.1	2210		816	+62	+2.9	+1769
אלקטרה א 0.5	1464		2962			
אמ 5	1196		2228			−3411
אמה 3	152		30726	+4	+2.7	+21620
אלרון 3.0	625500		30	+500	+0.1	+33
אריה 1.0	32500		108	−200	−0.6	−138
בלל תעש אלק	3070	תב	9337	+170	+5.9	+15553
מקסטרוניקס 1.0	3400		1203			−115
מקסטרוניקס 5.0	2700		3355	+100	+3.7	+2136
מיכנגור 1.0	985		2300	+2	+0.2	+1038
מיכנגור 5.0	852		5095	+12	+1.5	+3296
טיקלון 1.0	3080		475	+140	+4.8	+665
טיקלון 5.0	3700	בה	1298	−128	−7	−1910
קופטסון אילר 1.	7227	תב	468	+657	+10	+478
קופטסון אילר 5.	6055	תב	320	+500	+9	+400
ת.א.ת. 1.0	1939	תב	941	−180	−9.4	−1148
ת.א.ת. 5.0	1000		14376	−35	−3.4	−20507
ת.א.ת. אופ 1	27500		50	−1000	−3.5	−75
תדיאה	970		4000	−20	−2	−5304
מוצרי בניה						
אי.ת. תעשיות 1	254		40394			−1957
איב. אופ	941		8934	+61	+6.9	+21436
איב. אגח	151		49500	+6	+4.1	+108559
אלקול 5.0	9027	תב	87	+821	+10	+361
אקרשטיין 1.0	1276		2279			−2959
אקרשטיין 5.0	919		2039	+9	+1	+2314
אקרשטיין אופ	605		2881			−2126
אקרשטיין אגח	139.5		31179			+2821
בטון תעיד 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
בטון תעיד 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
בי-כון 1.0	1791	תב	698	+161	+9.9	+1849
בי-כון 5.0	747		11562	+21	+2.9	+11222
מרמוסבסט 1.0	10500		15	+490	+4.9	+15
מרמוסבסט 5.0	6448		636	+248	+4	+748
מ.ל.ב. 1.0	1190		2662	−10	−0.8	−564
מ.ל.ב. 5.0	980	תב	1590	+95	+11.8	+1417
מחזור השק מוגש	891		4586	+27	+3.1	+4519
מתיקה ולפנך 1	24678	קב		+1175	+5	+28
מתיקה ולפנך 5	20800					
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	22700		222			−60
אלקאם ב	2640		222	−110	−4	−458
גל תעשיות 1.0	25200		89			−71
גל תעשיות 5.0	22130		113	−180	−0.5	−127
דקסטר 1.0	4160	תב	228	+260	+6.7	+406
דשנים 0.1	5500		152			
דשנים 0.5	1960		6109	+7	+0.4	+3507
חיפה כמי' 10.0	987		16899	+21	+2.2	+9582
טבע ש	15800		2118			−860
ליפסקי 1.0	3760	תב	274	−200	−5.1	−814
ים המלח	3225		5016			−3692
מכתשים 10.0	800		32653	+26	+3.4	+41772
מקסימה 1.0	8760		20	−40	−0.5	−55
מקסימה 5.0	6250		150			−4
נקה כימיקל 1.0	8950		342	−350	−3.8	−715
סנו 1.0	30300		101	−700	−2.3	−153
סנו 5.0	24250		308	−450	−1.8	−219
פריקלאס	716	תב	26738	+41	+6.1	+62323
פריקלאס אופ	298		16870	+12	+4.2	+29395
קום כימיקל 1.0	8600		440	+130	+1.5	+164
ת.ג.ל. 1.0	4301		50	+1		+200
ת.ג.ל. 5.0	3540		51	−60	−1.7	−154
תיא 5.0	16950		166	−10	−8.1	−265
פרוטרופון 10.0	20999	תב	132	+1399	+7.1	+105
תרו א 5.0	11568	בב		−609	−5	−167
עץ, נייר ודפוס						
כתר	279		19837	−1	−0.4	−23867
דפרון 1.0	11321		70	−150	−1.3	−70
דפרון 5.0	8050		90	−100	−1.2	−110
תבג. 1.0	9975		351			
יפה 1.0	5990		90			−8
לבידי אשקלון 1	765		4665	−20	−2.6	−3755
מלט ב 0.5	53000		25	−1700	−3	−28
מפעלי נייר 10.0	459500		192	−7000	−1.5	−197
סקאדיה 1.0	4100		48			−48
רים 0.1	3040		360			−131
רים 0.4	2440		1823	+60	+2.5	+1414
תעל ב 0.2	25300	תב	349	−1300	−5.3	−599
אבירן 1.0	16499		1409			−215
אבירן 5.0	8780		1632	+360	+4.5	+2814
המישה יוד	11940		108			−85
הגבולק 1.0	2760		1533	−100	−3.5	−532
הגבולק 5.0	2050		1190	−5	−0.2	−429
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	14400		168			
כור בב ש	1607000		.5			.8
כלל תעש' 1.0	290		184979	+10	+3.6	+156637
מאוורי טכנולוגיה	600		5786			+2747
חברות השקעה						
אופקו ש	10300		475			−353
אידיבי פתוח 2.0	9250		1174			−208
אינקמה 0.1	1105		36590			−12248
אלגר ש	17801		90			−54
אלגר ם	18200		7			−38
אלרן ש	6860		2211	+60	+0.9	+395
אלרן ם	7080		73	+100	+1.5	+43
אמישר בב'	2255		431.3	+5	+0.2	+244.4
אפיק 1.0	410		14397	+9	+2.2	+13788
אפיק 5.0	380		5043	+10	+2.7	+3497
גולת 1.0	1725		580			+420
בנאמריקן 1.0	715		558	+5	+0.7	+176
בנאמריקן 5.0	530	תב	3260	+30	+6	+5104
חברה לישראל 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
חברה לישראל 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
חלמקן 0.1	137500			+4000	+3	+2.3
חלמקן 1.0 ש	33000		306	−1000	−2.9	−274
אמפא א 0.5	30950		77	+200	+0.7	+91
פועלים השק ש	12070		3183	+70	+0.6	+1296
דיסקונט השק ש	5890		6762			+1149
מגדל השק ש	36500		90	−700	−1.9	−146
מגדל השקעות 1240	14000	תב	35	+900	+6.9	+54
חירון 1.0	4058		772	−200	−4.7	−1069
חירון 5.0	2100		4076	−55	−2.6	−4616
ישום החזקות	262		28458			
יצוא ש	17150		119			+37
ירדן א 0.1	3100		405	−50	−1.6	−842
כלל 10.0	1674		7235	−1	−0.1	−9569
כלל 50.0	1535		4155	−20	−1.3	−2993
לנדקו 0.1	3145		222			
לנדקו 0.1	1260	תב	1199	+103	+8.9	+1841
מנור 0.1	850		2855			−1273
מנור א 0.5	556		3572	−1	−0.2	−2679
מגה 1	130		330			−330
עץ השק ב 0.1	4900		440	+220	+4.7	+375
עץ השק ב 0.5	3800		194	−95	−2.4	−369
פז השק ש	4847		1428	+75	+1.6	+3265
פזה א 0.1	13398		110	−1		−10
פזה 0.5	10120		478	−30	−0.3	−600
פרין ב 2.5	12690	תב	909	+800	+6.7	+1856
קרדן 1.0	228		63115	+3	+1.3	+4639
קרדן 5.0	199		47049	+5	+2.6	+21680
גליל טכנולוגיות	—		הפסקה	מסחר		—
חיפושי נפט						
דנבור 1	5165		346	+160	+3.2	+562
דנבור 5	3142		453	+2	+0.1	+250
דלק חיפ' אופ 2	2341		486	+21	+0.9	+386
ם.חיפושי נפט	40000		155	−250	−0.6	−200
יואגל 5.0	7650		1971			−586
מ.נ.ב. 1.0	8300		205	−180	−2.1	−251
מ.נ.ב. 5.0	3729		1339			−283
סראיל ב 0.3	8565	בה	62	+85	+1	+14
נפטא ש	2800000	תב	5	60000	−5.4	−2
נסחרות במט"ח						
קרית ם	220		1500	+10	+4.8	+1500

בטוחה כלל

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 7.4.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.6200/1.6210	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8205/1.8215	ל"ש אה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0555/2.0565	"
פרנקים שוויצריים	1.5100/1.5110	"
פרנקים בלגיים	37.70/37.73	"
פרנקים צרפתיים	6.0575/6.0605	"
לירטות איטלקיות	1296.10/1297.30	"
ינים יפניים	145.00/145.10	"
$ ארצות הברית	1.2643/1.2648	לש"ק

שער הזהב $ 419.80 אה"ב אונקיה לגוש פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/לי"ש	מ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.6148/1.6161	1.5054/1.5066	1.8163/1.8176
3 ח'	1.6069/1.6082	1.4985/1.4998	1.8085/1.8095
6 ח'	1.5974/1.5988	1.4872/1.4889	1.7958/1.7972

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בלעדי 20x$32* תשלומים

דיינרס קלוב מציעה לך:

פטיפון דיסק לייזר סאניו ב־20 תשלומים

גם אם עדיין אין לך כרטיס דיינרס

פטיפון דיסק לייזר CP-900

עתה, פטיפון דיסק לייזר חדשני של סאניו יכול להיות שלך ב־20 תשלומים של $32 כל אחד.

מבצע זה הוא בלעדי לדיינרס קלוב.

אין לך עדיין כרטיס דיינרס?

הצטרף למבצע, רכוש פטיפון דיסק לייזר ותקבל כרטיס דיינרס קלוב חינם לשנה! (כפוף לתנאי ההצטרפות לדיינרס קלוב).

*המחיר - 920 ש"ח. התשלומים - צמודים לדולר בריבית שנתית של 1% בעמלות חברת אשראי.

המבצע באולמות התצוגה של סאניו: ירושלים, הלל 1, 02-245289 • ת"א, פרישמן 50, 03-246183/4 • חיפה, הנביאים 1, 04-668462 • באר שבע, הסבים 21, 057-37671

SANYO

דיינרס קלוב שדי רוטשילד 6, תל אביב טל. 295858

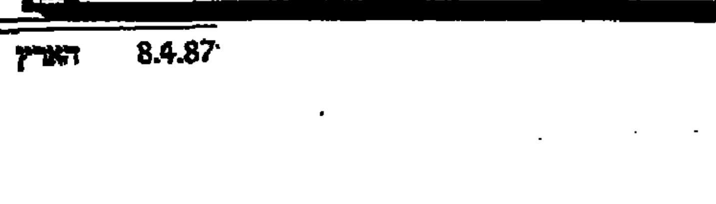

صكنا من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

מדד סטטיסטי מפוקפק

"הידיעה המעודעת ביותר של התקופה", כותב אליהו סלפטר ("הארץ", 1.4), היא זו על מחקר השוואתי של מכון פרטי בוואשינגטון, שקבע על סמך "מדד הסבל האנושי", מדד זר ומוזר לסטטיסטיקאים, שישראל ניצבת במקום ה־32 בין מדינות העולם מבחינת איכות החיים אחרי קובה (מקום 31) ופורטוגל (33).

לפי מה שדווח באמצעי התקשורת, מושתת מדד זה מצד אחד על אינדיקטורים אובייקטיביים־מדידים, כאינפלציה, צריכת קלוריות, אנרגיה לנפש ושיעור תמותת תינוקות, ומצד שני על אינדיקטור בעל אופי שיפוטי־ערכי כ"חירויות הפרט". כיצד משקללים מין שאינו במינו, איני יודע. כל אשר אפשר לומר הוא, שאם ארצו של פידל קאסטרו ניצבת במקום אחד לפני ישראל, הרי של"חירויות הפרט" אין משקל נכבד ב"מדד הסבל האנושי". או שלאינפלציה, שבנסיבות המיוחדות של ישראל לא גרמה, כידוע, סבל אנושי רב לעם, יש משקל נכבד ביותר.

לפי נתוני הבנק העולמי, ניצבה לוב ב־1983 במקום הראשון מבחינת צריכת הקלוריות לנפש ליום, 55 אחוזים מעל לרמה הנדרשת, כפי שנקבעה בידי ארגון המזון והחקלאות של האו"ם. לאינדיקטור זה אין כל משמעות, או השלכה, על רמת חיים או איכות חיים, אלא לגבי מדינות כבאנגה, קניה או בנגלדש, שבהן צריכת הקלוריות לנפש היא הרבה מתחת לנדרש לפעילות ובריאות תקינות של הגוף.

צריכת האנרגיה לנפש בישראל היתה ב־1984 גבוהה בכ־75 אחוזים מזו שבקובה, וביותר מ־50 אחוזים מזו של פורטוגל, בעוד ששווייץ, המדורגת ראשונה על־ידי "מדד הסבל האנושי", מפגרת בהרבה לא רק אחרי מדינות כקנדה, נורווגיה וארה"ב, אלא אף אחרי בריה"מ, גרמניה המזרחית וצ'כוסלובקיה המפגרת הפרטי, הנהנות מאנרגיה זולה.

מה משמעותו, מבחינת הסבל האנושי, של אינדיקטור כצמיחת כוח העבודה? אתמהה. שכן בנסיבות מסוימות, תורמת גידולו לצמיחת המשק, ואילו בנסיבות אחרות, כאלה שאיפיינו את מדינות המערב התעשייתיות, את רובן, בשנים האחרונות, עלול גידול בכוח העבודה להרחיב את האבטלה.

אליהו סלפטר מתלונן, ולא בלי צדק, על הידרדרות באיכות חיינו הפוליטיים־ציבוריים. אבל איני רואה באותו מדד מפוקפק ובדירוג שהוענק לנו, ושכה דיווח אותו, כל רלוונטיות לאיכות הברית־פוליטית זו, החשובה מאוד לעצמה.

ד"ר ש. סיטון
ירושלים

בטלנים

גדעון פת מבין שאין להרשות לשיר "הבטלנים" לייצג את ישראל באירוויזיון. פת: "אי אפשר לעשות בדיחה ממדינת ישראל".

אדרבה, אפשר ואפשר: צריך רק למנות את פת לשר ב' ממשלה.

פרץ קידרון
ירושלים

ראג'ו רץ: לחרוג מהנהלים

החלטתו של משרד הפנים לגרש את האסיר ההונגרי ראג'ו רץ מקוממת בחוסר הצדק ובאי ההדר־מניות שבה.

רץ, שסיפורו התפרסם בעיתונות בעבר, עבר תלאות רבות לאחר שנמלט מהתנכלות המשטר הקומוניסטי בהונגריה. גירושו מישראל פירושו הסגרה לצרפת, ושם מחכה לו משפט על עריקה מליגיון הזרים.

מדינת ישראל, אשר גורלם של פליטים חייב לעניין אותה יותר ממדינות אחרות, צריכה להוכיח רגישות רבה יותר לגורלו של פליט כרץ, ולחרוג במקרה כמו זה מנוהלי החוק והביורוקרטיה המקובלים.

אי הצדק שבטיפול בעניינו של רץ צורם במיוחד לאור המקרים האחרונים של נקש ומנוגרובריץ', שבהם סירב משרד הפנים להסגיר פושעים חמורים באמת, באמתלות עלובות של היותם "יהודים".

שונית כהן
רמת השרון

בלי זקן

ישנם תיירים הנוהגים להצטלם על יד פסלים של אנשים מפורסמים כדי להנציח את ביקורם במקום. עניין של טעם. כשהצילום נעשה בפתח המזוקה את המקור, זה עושה רושם של פוטומונטאז' המעורר גיחוך.

בוודאי לא לכך היתה הכוונה בצילומו של נשיא המדינה בבאזל בפתח ההרצלאנית, אבל זה מה שיצא.

ומזל גדול הוא שמישהו מאנשי יחסי־הציבור של הנשיא לא שקד לשלמות ויתור על הזקן.

אלחנן שגון
תל־אביב

שתי גירסאות ומוסר־השכל

המורה הוותיק בצלאל שפרן כתב ("הארץ" 24.3) מכתב שכותרתו "שמאלי לא נכשל". מחבר המכתב מדבר לכל אורך המכתב בשבחו של המנכ"ל שפרש, ואינו מקבל כאמת את הודעת דובר משרד החינוך, כי שמאלי פוטר מפני שנכשל בתפקידו. לחיזוק טענתו זו, מונה הכותב מפעלים רבים, אותם הוא מייחס לשמאלי, אשר לכל דעות מהווים היום נכסי צאן ברזל במוסדות לעיצובה של החברה הישראלית. בסוף המכתב, אחרי הבעת דעתו, מדגיש הכותב שהוא משמש כפה לרוב המכריע של המורים והמחנכים, אשר ליוו בצער את פרישתו של שמאלי ממשרד החינוך.

לפנינו שתי גירסאות: גירסת משרד החינוך, הגורסת ששמאלי נכשל (עם כל הסתייגות בהודעותיו), וגירסתם של אלה העומדים בחזית למען החינוך, הגורסים ששמאלי לא רק הצליח, אלא אף הניח את היסודות שעליהם יעמוד החינוך הישראלי שנים רבות.

לדעתי, אליעזר שמאלי דרש לטובת אותו שיקול רחב, ציבורי, וראה כמטרה לשרת את אותם אלפי בני הנוער, סטודנטים ומחנכים. לצורך זה יזם, תיכנן וביצע את אותם הפרויקטים שעליהם מדבר שפרן במכתבו. אך פעילות זו של שמאלי לא התיישבה כנראה, עם האינטרסים המשרדיים הצרים, המלחמות בין נושאי תפקידים והתכססנות המאפיינת את כל המערכת הציבורית. לכן מצאו "אינטרסים" במשרדו של שמאלי, והיו כאלה שהחליטו שסדר במשרד חשוב יותר מהתרומה הגדולה שמשרד "לא מסודר" זה תורם ויכול עוד לתרום לחינוך.

פרשת שמאלי משקפת תופעה מסוכנת בחברה הישראלית: מעדיפים לספק אינטרסים וצרכים אישיים צרים, ולהתעלם מן המטרות הנעלות.

ושמאלי, כנראה, לא השלים עם התופעה הזאת.

יעקב שיבי
ירושלים

אינפנטיליזציה של האשה

ברשימתה של התנועה הפמיניסטית (מוסף "הארץ" 20.3), נותנת רוזל סער (טל־שיר) את הכינוי "בנות" לחברות התנועה. הכינוי "בנות" או "גירלס" אינו כינוי־גנאי בלבד, אלא ביטוי ליחס המנוכר של גברים לנשים, והוא מחזק את הדימוי האינפנטילי שהתרבות הפטריארכלית מדביקה לאשה.

כאינפנטיליזציה של האשה משתמשים, בין השאר, כדי "לא לקחת אותה ברצינות". צר לי שרוזל סער (טל־שיר) נזקקה לזווית ראייה זו בבואה לסקור את הפעילות הפמיניסטית, שכל כולה מכוונת להעביר השקפות כאלו מן העולם.

אסתר עילם
תל אביב

הועדה המקומית לתכנון ובנייה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית מבוא העמקים נצרת־עלית בקשה להקלה בתיק מס' 4/85 מוגש ע"י מגיד יפת ויהודה מישוב רמת ישי גוש 11183 חלקה 7. מהות ההקלה: אי שמירת מרווח מינימלי מהגבולות וגובה מעל למותר.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קניג, יו"ר הועדה

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזות בחג הפסח

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום א', י"ג בניסן תשמ"ז (12.4.87) עד יום ב', כ"א בניסן תשמ"ז (20.4.87) ועד בכלל.

כל השרותים להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה לצרכנים ולטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע תשלומיהם בקופות החברה (ולא בבנקים) יוכלו לשלם במשרדי החברה בימים: א' 12.4.87, ב' 13.4.87, ד' 15.4.87, ה' 16.4.87, ו' 17.4.87, ראי' 19.4.87.

לא ותקבלנה הזמנות לחיבורים למערכת אספקת החשמל בכל תקופת החופשה. אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

חברת החשמל ועובדיה מאחלים חג שמח לכל בית ישראל

חברת החשמל לישראל בע"מ

מוסיקה / אורנה לנגר

קול כובש בפנימיותו

תזמורת רשות השידור בקונצרט מס' חמש במחזור "זהרוקה", באולם הנרי קראון. מנצח: דויד שלון. סולנים: הנור הארפר — סופרן. בתכנית יצירות של נועם שריף, לאונרד ברנשטיין, ארנסט שוסון ומוריס ראוול.

נדיר למצוא זמרת סופרן שקולה לעבור במהירות כה רבה מקול צלול ובהיר, עם הגיה ברורה שלא תישמע אצל הרבה אמנים ישראלים, לקול עשיר ומלא רטט, עם טכניקת נשימה מופלאה של הערות הצליל בפה. כזו היא הנור הארפר. אין זה ביקורה הראשון בארץ, והיא יודעת למצות את כל עושר המגוון האימפרסיוניסטי של פואמת "האהבה והים" של שוסון, התלויה מעצם טבעה בביצוע פלסטי, כובש תאמו.

שוסון, העומד בין רביסי למאהלר, מצייר במכחול רחב ידיעה קסומה שנעה בין תקווה לייאוש, כשהליווי התזמורתי מסייע לקול במשחק גלים מרהיב, כשכל פעם נשמע כלי נשיפה אחר. האינטרלוד התזמורתי בין שני פרקי השירה (על פי שירים של מוריס בושה), שהוא מעין יצירה בתוך יצירה, זכה לביצוע רהוט ושטוח.

על אותה תנודה בין ייאוש ותקווה מתבסס גם ריקוד הבולרו של ראוול, בבצהויתו הספרדית הים תיכונית. הביצוע התזמורתי, ללא סיוע קולה של הארפר, וללא האינטרפרטציה הוויזואלית הידועה של בז'אר, היה יבש ומהלך שימנמן, ונראה כמעט כמדבר ציה אידיוטי.

אותה צחיחות, אבל הפעם באריזה דידקטית יותר, שררה במחיצתו הראשונה ה"מכוברת" יותר של הערב, שיוחדה לסימפוניה "ירמיהו", של ברנשטיין, ולתרגיל ההלחנה של נועם שריף הצעיר (בן 22) כשכתב את "אקדמות למועד" עמו נפתח הערב. כבר אז הצליח שריף לנצל באורח מלא ושפה את המינון בתזמור קונטרפונקטואלי מלא, וכפתיחה חגיגית היתה זו פתיחה הולמת.

אולם למרות נסיונו של שלון כעוזרו של ברנשטיין בעבר, לא הצליח המנצח להפיק מהתזמורת את המתח הלכידות המגובשת של יצירה תזמורתית מופגנת יותר. ההתפעמות מהסולנית, לעומת זאת, הגיעה לשיאה עם נע קולה בהגיה ברורה, בשפה זרה לה לחלוטין, ובניקיון מופתי במודד הסקונדות של תחינת הקינה של ירמיהו. רק רטט קולה המוטעם והמעודן ידע להפיח חיים ולהביע את עומק האנרגיה של ירמיהו האבל על חורבן הבית, ומר גורלו של העם היהודי.

רסיטל במוזיאון בביצוע הפסנתרן אלן שטרנפלד, במסגרת סדרת "אינבנציה". בתכנית: סונטה מס' 30 במי מז'ור, אופ' 109, סונטה מס' 31 בלה במול מז'ור אופ' 110, סונטה מס' 32 בדו מינור אופ' 111.

שלוש הסונטות האחרונות שכתב בטהובן בערוב ימיו, כשכבר היה חירש והתעמק לצורך הלחנת המיסה בלימוד תורת הקונטרפונקט, הפוגה והולכת הקולות — הן מעין ברכת פרידה שלו לצורת הסונטה וקריאת תיגר נגד המוסכמות. החל מאופ' 109, המסתיימת לראשונה בפרק איטי, וכלה בסונטה בדו מינור אופ' 111 לה שני פרקים בלבד, כשכל הפרק הראשון בנוי בצורת פוגה חופשית ואילו השני הוא הוואריאציה, נושאות כל שלוש הסונטות אופי הגותי מעמיק, המהווה את פסגת הפיתוח, הסערה ושאר הרוח הבטהובני.

הרעיון לנגן את שלוש הסונטות ברצף היה יפה, שכן הן חוברו במרווח מצומצם של שנים (1821־1823) וקיים רצף הגיוני בין שלושתן. כך, למשל, פותחת הסונטה אופ' 110 בדיוק במקום שקודמתה מסתיימת. אולם, אפילו לגבי נגינת הסונטות של בטהובן, אי אפשר להתייחס כלעניין "מבצע", אפילו לא לציון 160 שנים למותו, כפי שנעשה עכשיו באקדמיה למוסיקה, שהחליטה לנגן את "כל" הסונטות של בטהובן, כל פעם ע"י מורה אחר.

ניתן להעיד מעט מאוד דברי ביקורת על נגינתו של שטרנפלד, שאין בה דופי. היו אמנם כמה פרקים, מהם נעדר המתח עוצר הנשימה, החיוני כל כך לנגינת המסתורין הבטהובני. אבל בכללותו, היה הכל הנאה ובמקומו. הטמפו האיטי שהרשה לעצמו האמן, למשל, בפרק השני מתוך הסונטה אופ' 110, לא פורר את היצירה. התיר לו אפשרות להתייחד עימה.

במקומות רבים בלטו המגע הנקי, השקוף והמופלא המייחד את אלן שטרנפלד.

אולם רא עקא, שתחושת הזהירות מכבלי הסונטה השגב הפיוטי המייחד סונטות כאלה, לא משתלב בד בבד עם נגינה מרוחה, נקיה ושקולה. סונטות אלו הן בוודאי לא יצירות שאפשר לנגן אותן ל"דבר דבור על אפניו", אפילו אם כל פרט הוא במקומו ובטוב טעם.

היה זה ביצוע מהימן, מדויק ורגיש, שנעדרה ממנו כל רוחו של בטהובן הכואב, המתייסר בחירשותו, הזועם והמודד לקראת מותו.

הארץ ממליץ

...האנגלי לפי "יהוד עם נוף" של פורסטר.

חנה והאחיות (ת"א, ירושלים) — סיפורה של משפחה אמריקאית, היחסים בתוכה מוצגים באירוניה ובחום ע"י וודי אלן.

חליפת ערב (ת"א) — סאטירה הנעשית למלודרמה, על משוקי כוח המשנים את הגדרת ההוות המינית. סרט צרפתי.

בתור בי (ת"א) — סרטו של אלאן רודולף ("בעקבות הכרך") מתרחש בתחום עירוני מיתולוגי רומנטי, על אהבה ובדידות.

המורדת (ת"א) — סרט על התבגרות בקיץ אחד, בעיר צרפתית קטנה. בכיכובה של שרלוט גינסבורג.

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת וייטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בווייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון. בבימויו של אלי כהן.

זכרונות אהבה מפירנצה (ת"א) — סיפור אהבה עדין עם צילומים מקסימים של פירנצה והכפר...

סרטים מיוחדים

קיץ (ת"א, ירושלים) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתעד את חופשת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות.

שירות מלכלכות (ת"א) — סאטירה קברית שנונה, שכולה שירות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין היהודים עליה.

דקה לחצות (ת"א) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ולג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו האמריקאי של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי ונגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה. לאוהבי ג'ז.

בטי בלו (ת"א) — סיפור אהבה המתחיל בקומדיה ומסתיים באופן טראגי. בבימויו של ז'אן ז'ק ביינקס ("דיווה").

ארבעים מ"ר גרמניה (ת"א) — אישה טורקיה כלואה ע"י בעלה בדירה קטנה בהמבורג. הסרט הטורקי של טאפיק באשר, "כלוא" יותר איתה. סרט מרכא.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — מחזה עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים במרטו המסונגן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהוא סרט אימים מחורקומי.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח ממארץ עתנבאת אמריקאית בעיבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" העירוני, ובאהבתה.

ג'ק פלאש הזמזן (ירושלים) — עובדת מושבים בבנק נקלעת לעלילת ריגול מפתיעה ומשעשעת, בכיכובה של ווסי גולדברג.

מלקולם (ת"א, חיפה) — סרט אוסטרלי חביב, על גאון־מכונאי המבצע שוד בנק באמצעות שלט־רחוק ומאפרות.

ג'ושוע אתמול והיום (ת"א) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו עורכת סמטאי פסיו במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קנדי.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 8.4

תיאטרון הבימה:
הדוד ונחה 20.30
התיאטרון הקאמרי:
פלוטוגראות — בקאמרי
המלך האגי — בית ההי של התקוה
אנו לא רמסורים — עבר
התיאטרון העירוני חיפה:
הימנוס — האיר טאליב (07)
האוטוסטופיסט — מועדון התיאטרון:
ב־ 16.30 לתודה 18 וב־20.30

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגה רופאים בבתים רופאים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר מתחת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00־8.00. בימי ו' — 15.00־8.00. טלפונים: 03־433380, 03־433500
שירן - שירות רפואי בייתי (24 שעות ביממה, כולל רופאים שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669551; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218828, 218898; מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב'ד שקמי — שרות רפואי לקט
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822־03

הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' ושבת חג מ' 18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04־521245. שעות הקבלה כל יום בין 20.00־23.00.
קשב לבית — שרות מניעים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 אחורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי להוך מטעם "מטבלהו":
א' רח' 11.00־13.00
ב' רח' 16.00־18.00
טל' 220051
רח' מאמר 13 תל־אביב
יד ביד - אגון קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד 226027־03 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732
ירושלים - 243358

חיפה התחזיה — 229488 מ־20.00־11.00
הגליל המערבי - 04־922222

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים,מניות, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים,כירורגית)
הדסה הר"צ — (אורתופדיה)
בקור חולים — (א.א.ג)
שערי צדק — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב דיזנגוף ריינגוף 132 223390
קופ"ח כללית אבסטרדם 7 225142
ירושלים מרפאת רחמטה המ"ג 28 523191
חיפה ק. אליעזר כבר מחוזה 6 511707
בת ים גבי מת ים הנביאים 3 5515671
נתניה קרניאל מ. מחפרי ק. נורדאו 51774
רמת גן הרמה כצנלסון 151 722271
פתח תקוה מינסקר מינסקר 2 910505
הקריות הרכן סוסמת מוריץ ק. מוצקין 715136
חדרה יפה הנשיא 66 522122
רחובות מגל הרצל 134 451228

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 19.00־16.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' רח' 19.00־16.00 רח' הנמרה 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־528231־2 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
09.03 שעת כושר
09.15 רכבת ההפתעות (אנימאציה)
09.20 אבגלית ד'
09.35 המידרון — מנהיג קבוצת ילדים
09.55 ג'ק הולבורן (סדרה)
10.45 איזיס (סדרה)
11.05 מפרץ הרוחות (סדרה)
11.30 קשר משפחתי
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה — מקומות קדושה: ג'קסון פולוק
15.00 מועדון הפיקוקים
15.30 פרפר בחמר
16.00 פיצוחים (שעשועון)
16.30 משפט ג'ון (ארבאן) דמיאניוק
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על ספרות ותרבות
19.00 (ע) בקו הבריאות — כאבי ראש ומיגרנה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 הבדיק הירושלמי, ר' אריה לוין זצ"ל — ה' למותו
20.30 תצפית — דילול עוברים
21.50 מבט לחדשות
22.20 מוקד
22.05 ימים בריקיע (סרט קולנוע)
23.35 מבוקר של יום חדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 מספר הגוף (סידרה)
18.30 מבצר כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה זה צפוף (קומי)
21.10 טיפול במולת הסרטן
22.00 חדשות באנגלית
22.20 רב מבר

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "שלוש מטבעות במזרקה" עם דורותי מקגווייר
16.30 ילדי החבובות
17.00 ספר־בוק (מצויר)
17.30 החבובות עם מרל הגל
18.00 זהו הליבוד
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.00 המיגנטון סטיל (בלש)
22.00 קגני ולייסי (בלש)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 באמנה ניגונה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 מגישים שיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 באמנה ניגונה
15.00 מוסיקה ויזוה
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית י־ם רשה"ש
17.30 מן הסבר הרחוק
18.00 דיוקן
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי
20.30 אופרה של יום רביעי
23.00 מחורי יצירות

רשת א'

19.05 שאול כעניין
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שירורים לעולים
22.05 חבר מאותו מכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מבזי לעבניני צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור
21.05 השעטה מרחב
22.05 מחפשים את המטמון
00.15 בימה המבך

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך שיר ומרסה
21.05 צליל מכוון
23.30 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 יער משורר — צבא וביטחון
18.45 משלשו — עיתנה יומי
19.05 שירים מבון
19.50 סיקור משפט ג'ון דמיאניוק
20.05 שאלות אישיות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרבש ועל הכישאק
22.55 שירתדים 87
23.05 שירים מארבע
23.55 שירת הפתח
00.50 ציפורי לילה קלאסיות

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עבריה קלה
06.05 חגנה
08.30 משפט דמיאניוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאגזין לילדים
15.30 השכלה היא לכל
16.05 משפט דמיאניוק — שידור חי

13.00 בחצי היום חדשות הומונים
14.06 לראות לאר לא־תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק־חוי הומור
15.05 רגעי קסם
16.05 תרבות הארץ—שירים עבריים
16.55 קראוי סף—קוראים ממלאים
17.10 יוקן בלכלה
17.30 על מסורים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקר לאשרוהים
07.05 שיר בבוקר בוקר שעשועים
09.05 מה, כבר השעה
10.05 שבעים כי יודע
11.05 כרזר מוזה
12.05 רק מוסיקה
13.05 וג לאוזן
14.05 מוגן חזר
15.05 חזש, חרש ומחודש
16.05 הבנה יונית

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עיין
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הקשת מגאזין יומי
11.30 סוך לשלום
12.10 אליאהלי בי"ב

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.50 משירים עין־מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 מוקדים, ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הספקת עשר
11.05 נגן לעכשיו
13.05 אחד אחר פזמונים ישראליים
14.05 דרדרהיומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 סאבובה בבמים
22.05 על הרבש ועל הכישאק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — סגור לרגל השיפוצים. סרט הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
אופיר — כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול 5.00, 7.30, 9.40
[illegible]

ירושלים

[illegible]

פתח־תקוה

[illegible]

רמת־גן גבעתיים

[illegible]

רחובות

[illegible]

נתניה

[illegible]

בת־ים

[illegible]

כפר סבא

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

הרצליה

[illegible]

רמת השרון

[illegible]

חולון

[illegible]

קרית־שרת

[illegible]

קרית אונו

[illegible]

טבריה

[illegible]

חדרה

[illegible]

אשקלון

[illegible]

נס ציונה

[illegible]

פסטיבל ישראל, ירושלים 1987
רק עוד יומיים
עד 50% הנחה וגם תשלומים

לאור הביקוש הופעות נוספות
כדאי להיות, יש מה לראות

בירושלים:
22.5 פולה,
1.6 מיילס דייויס,
2.6 אמאמפונדו,
9.6 קלנר קנטוראי,
14.6 כרמן, יונו והטווס.

מחוץ לירושלים:
27.5 אמאמפונדו (אמפי' ווהאל ת"א),
31.5 מיילס דייויס (קיסריה)
9-11.6 קומפליסיטה ("הבימרתף" ת"א).

מרכזי מידע ומכירות:
ירושלים – תיאטרון ירושלים,
תל־אביב – "הדרקסטל",
חיפה – "גרבר",
ובמשרדי הכרטיסים בירושלים.
פרטים בחוברת הפסטיבל.

שירה, מאיר & שקולניק

עירית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות

החברה לפיתוח יפו העתיקה

14-18 באפריל

הקול חוויות!!!

פסטיבל תל־אביב למוסיקה ווקאלית
THE TEL-AUIU FESTIUAL FOR UOCAL MUSIC

לוח מופעים

יום שלישי 14.4.87
20.30 טקס פתיחה (כיכר קדומים) 21.00 המקהלה הפילהרמונית ת"א (כנסית סט. פיטר) 21.30 ערב אופראי (החמאם) 21.30 זמרי המדריגל — ירושלים (כנסית סט. ג'ורג') 21.30 האנסמבל הפילהרמוני החדש לכלי מתכת והקשה (כליף) 21.30 התל־אביבים (רחבת קדם)

יום רביעי 15.4.87
18.00 קול הנעורים (כנסית סט. ג'ורג') קונצרט משותף לשלש מקהלות הנוער מהמשובחות בארץ 19.00 קנטילנה והשמיניה הקולית (כליף) 20.30 מקהלת גיתית (בתכנית אקפלה), האנסמבל הקולי של המדרשה למוסיקה ת"א פרגולזי: סטבאט מאטר (כנסיית סט. ג'ורג') 20.30 מקהלת הקיבוץ הארצי (כנסית סט. פיטר) 21.00 להקת העוגן (רחבת קדם) 22.00 מקהלת רינת (החמאם) 22.00 קולן חמישיה גרוזינית (כליף) 23.15 שירת המקהלות (החמאם) הקהל והמקהלות שרים ביחד

יום חמישי 16.4.87
20.00 פלקרמרקט — מקהלה אוסטרית (החמאם) 20.00 זמרי המדריגל (תיאטרון הסימטה) 21.00 הרעננים (רחבת קדם) 21.30 ערב אופראי (כליף) 22.00 הסווינגל סינגרס (החמאם)

יום שישי 17.4.87
14.00 פ. מנדלסון — האורטוריה אליהו (מועדון נובמבר)

יום שבת 18.4.87
11.00 בוקר באך (החמאם) הקהל שר מיצירות י.ס. באך 20.30 קונצרט סיום חגיגי פ. מנדלסון — האורטוריה אליהו (מועדון נובמבר)

במשך שלושת הימים הראשונים של הפסטיבל יערכו מופעי חוצות של מקהלת מעיין, האנסמבל הווקאלי — "ירימוני", "וקלידוסקופי" — תיאטרון רחוב ווקאלי — סמינר הקיבוצים.
ב־15.4 תערך שירת קנונים עם הקהל בחוצות יפו העתיקה

הסעות באוטובוסים יעמדו לרשות הבאים ממגרשי החניה למוקדי ההופעות